

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

zpracovaný podle RVP ZV

Krok správným směrem

ZÁKLADNÍ ŠKOLA ŠKOLNÍ 438 CHRASTAVA

Motivační název ŠVP: Krok správným směrem

Název a adresa školy:	Dětský domov se školou, základní škola a školní jídelna, Chrastava, Školní 438	
IČO:	708 669 37	
Jméno ředitelky zařízení:	Mgr. Veronika Machová	
Jméno koordinátora ŠVP:	Mgr. Ivana Nikodýmová	
Kontakty:	tel.: 485 143 104 fax: 482 720 174 e- mail: yudds-chrastava@volny.cz	
Zřizovatel:	MŠMT ČR Karmelitská 7 Praha 1 – Malá Strana	
Kontakt na zřizovatele:	tel.: 266 106 111	
Účinnost dokumentu:	Od 1. 9. 2013	
Změny od:	1. 9. 2020	
Upravil:	Mgr. Ivana Nikodýmová	
Schválil:	Školská rada a ředitelka Mgr. Veronika Machová	
	Pedagogická rada projednala 27. 8. 2020	
Spisový znak: D.1.1.	Skartační znak: A	Skartační lhůta: 5
Číslo jednací:	920/18	
Razítko školy a podpis ředitelky:		

1. Charakteristika školy a žáků

Náš dětský domov se školou je umístěn v klidném prostředí na okraji malého města blízko Liberce. Je školským zařízením pro výkon ústavní výchovy určený pro 16 chlapců do 15 let, resp. do ukončení povinné školní docházky. Budova poskytuje chlapcům vše potřebné pro komplexní péči – školu, ubytování a stravování. Vlastní velký sportovní areál, školní dílny a rozsáhlé pozemky umožňující pestrou škálu aktivit. Zařízení je v provozu nepřetržitě po celý rok. O děti pečuje tým asi 20 lidí složený z učitelů, vychovatelů a dalších odborných pracovníků. Ve městě jsme vnímáni jako součást Chrastavy, naše vztahy jsou korektní, aktivně se zapojujeme do života města. Naši chlapci pomohou kdykoliv, jsou-li o to požádáni, v Chrastavě, čímž se vytváří dobrý vztah mezi obcí (potažmo obyvateli) a dětským domovem.

Výchovným procesem prolíná směřování dětí ke kulturnosti a kultivovanému vystupování v zařízení i na veřejnosti. Chování našich žáků při hromadných sportovních a kulturních akcích je objektivně dobře hodnoceno.

Rozsáhlá je sportovní činnost. Dobré výsledky jsou zde podmíněny promyšlenou tělovýchovnou a sportovní činností. Sport a tělocvik jsou pravidelnou a neoddělitelnou součástí denního režimu. Naši chlapci se účastní letních i zimních olympiád i dalších sportovních akcí. Lze konstatovat, že vesměs všechny akce byly úspěšné a každopádně, bez ohledu na technické výsledky, byly velkým přínosem ke komplexnosti převýchovného procesu.

Samozřejmé je cílené průběžné výchovné a osvětové působení v oblastech prevence a odstraňování drogových závislostí, šikany, kriminality, rasismu a xenofobie. V zařízení byl zaveden systém sledování a evidence případů zneužívání drog. Do tohoto systému jsou zapojeni všichni učitelé, vychovatelé, etoped, výchovný poradce, sociální pracovníce. Drogový preventista předkládá pedagogické radě souhrnný přehled drogové scény v dětském domově se školou i opatření, která byla v konkrétních případech realizována, resp. navrhuje preventivní a výchovná opatření.

V roce 1997 se zařízení stalo fakultním zařízením Pedagogické fakulty TU v Liberci. Spolupráce je intenzivní, většina studentů PF se seznámí při návštěvách studijních skupin s problematikou ústavní výchovy, organizací a vlastní prací zařízení.

Chlapce k nám umísťujú soudy ve spolupráci s OSPODY. Naši klientelu tvoří chlapci s výraznými výchovnými a osobnostními problémy, zpravidla z méně podnětného rodinného prostředí. Často se jedná i o zneužívané děti. Převažují chlapci s nižší úrovní intelektu, kteří navštěvují základní školu praktickou a speciální. Avšak už i z běžných základních škol k nám v posledních letech přicházejí chlapci s výchovnými problémy. Většina chlapců je romského původu.

Mezi objevující se rysy jejich dosavadního vývoje patří záškoláctví, útoky z domova, toulky, problémy s drogami, alkoholem, intenzivní kouření, hráčství, agresivita, trestná činnost zejména majetková a násilnická. U některých chlapců se projevuje psychopatický vývoj, mnozí mají psychiatrické problémy, typická je i lehká mozková dysfunkce. Z rodinných anamnéz je častý nízký sociální status rodiny, absence kladného mužského vzoru v rodině, rozdílné až protichůdné postoje rodičů k výchově, rozvodovost, střídání partnerů, neúplná rodina, pobyt rodičů ve vězení. V některých rodinách je patrná vysoká tolerance asociálního chování či dokonce podpora antisociální činnosti dětí.

Snažíme se vychovávat a vzdělávat chlapce s disharmonickým osobnostním a sociálním vývojem s cílem ponejvíce nepříznivou prognózu změnit, snížit pravděpodobnost selhání v budoucnosti. Zdůrazňujeme, že jsme především vzdělávací institucí s prioritou přípravy na volbu povolání. Připravujeme chlapce na reálný život, snažíme se všestranně rozvíjet jejich osobnost, měnit pokřivenou hierarchii životních a lidských hodnot. Cílem resocializace je jedinec schopný samostatného rozhodování a jednání v rámci akceptovaných společenských norem, vracející se do rodiny na vyšší úrovni. Postupně optimalizujeme psychosociální klima organizace, přibližujeme se běžnému životu a standardu. Ve třídě a rodinné skupině je maximálně 8 chlapců, ti mají své „rodiče“ ve vychovatelích, kteří jsou zastoupeni ideálně jedním mužem a jednou ženou. Přístup k chlapci je diferencovaný s přihlédnutím k věku, osobnostní charakteristice a dalším faktorům. Specifická je práce s romskými chlapci, kde respektujeme a rozvíjíme jejich z pohledu „bílých“ mnohdy odlišné zájmy a potřeby. Naš výchovný systém je založen na vstřícném a korektním jednání s každým chlapcem jako s rovnocenným partnerem a na vytváření optimálního motivačního systému. Děti jsou velice citlivé na spravedlivé hodnocení. Vyvážený systém, který je akceptovatelný většinou chlapců, a preference kladné motivace vytvářejí základní rámec působení na osobnost chlapců. Žádoucí je klidná atmosféra bez zbytečného hluku, negativních emocí,

unáhlených reakcí a rozhodnutí. Trpělivě a postupně vytváříme vztah důvěry mezi dospělými a chlapci. Nedramatizujeme selhání a neúspěchy, více chválíme a odměňujeme, než trestáme, po selhání nabízíme rychlé navázání na předchozí úspěšnost, povzbuzujeme a chválíme při každé příležitosti. Atmosféru vnitřního života kladně ovlivňuje funkční spolupráva dětí, možnost rychlého kontaktu s dospělými, včetně vedoucích pracovníků, anonymní schránka důvěry. Umožňujeme a podporujeme častý kontakt s rodinou – korespondence, telefonování, návštěvy, pobyty. Zájmové činnosti nabízejí pestré možnosti uplatnění individuálních zájmů, fyzické zatížení vhodně eliminuje agresivní tendence, sportovní aktivity považujeme za významný prvek formování osobnosti. Účastníme se mnoha soutěží. Aktivní přístup k činnostem, důraz na úroveň čistoty, hygieny a sebeobsluhy, vlastní úpravu a výzdobu prostředí svými výrobky, kultivované chování spolu s individuální komunikací a péčí přispívají ke změně hierarchie hodnot. Ústavní rituály svou atmosférou korigují normy chování, emočně ovlivňují osobnost dítěte. Psychoterapeutické prvky v přístupu k dětem přibližují život v zařízení realitě společnosti. Individuálně stanovujeme postupné reálné cíle, navozujeme modelové situace, ve kterých se musí chlapec sám rozhodovat. Při odměňování respektujeme individuální přání. Mnohé děti až teprve u nás prožívají pocit úspěšnosti, ocenění a pochvaly.

Polovina pracovníků jsou muži různých věkových kategorií. Absence mužských vzorů, typická v rodinách našich chlapců, tak může být do jisté míry kompenzována, osobní příklad a postoje pedagogů je nezastupitelný. Děti velmi rychle a neomylně vycítí rozpory mezi slovy a činy a umí být velmi tvrdě kritické. Heslo „ve zdravém těle zdravý duch“ je příznačná pro naši filozofii boje proti kouření a drogám, propagujeme zdravý životní styl.

Zařízení odpovídá všem platným hygienickým předpisům.

2. Dlouhodobé projekty a akce školy

Typ akce	Název	Počet zúčastněných	Poznámka
Plavecký výcvik		max. 7, výběr ze všech tříd	Bazén Liberec
Lyžařský výcvik		výběr ze všech tříd, dle potřeby	Bedřichov, Horní Maršov
Školní výlety, exkurze		výběr ze všech tříd, dle potřeby a chování	- Severočeské muzeum - Krajská vědecká knihovna v Liberci - OU Liberec – Dny otevřených dveří aj.
Žákovská vystoupení	Charita Chrastava	výběr ze všech tříd, dle potřeby	
Soutěže	ZUČ DDŠ ČR	dle výběru ze všech tříd	
	Vánoční turnaj ve stolním tenise	výběr ze všech tříd dle potřeby	
	turnaj v minikopané dvojic	výběr ze všech tříd	
	soutěž ve florbalu	výběr ze všech tříd	
	kopaná Hamr n. Jezeře	výběr ze všech tříd	
Olympiády	Zimní olympiáda	dle výběru ze všech tříd	
	Letní olympiáda		
Jiné akce	Jarní a podzimní táboření	výběr ze všech tříd dle potřeby	
	Jarní výstup na Smrk	výběr dle potřeby	
	Pálení čarodějnic	výběr dle potřeby	dle počasí
	Drakiáda	výběr dle potřeby	dle počasí
	Mikuláš a čert	všichni přítomní	
	Vánoční besídka, slavnostní večeře		
	Návštěvy studentů PF Liberec, JABOK		
	Slavnostní zahájení školního roku		
	Slavnostní zakončení školního roku		

3. Formy spolupráce

Formy spolupráce	komentář
Školská rada	ano
Občanské sdružení při škole	ne
Konzultace pro zákonné zástupce žáků	ano
Školní akce pro zákonné zástupce žáků	ano
Mezinárodní spolupráce	neprobíhá vzhledem ke specifčnosti našeho zařízení
Pozn.	Paralelní působení na rodiny našich dětí je axiomem sociální práce na všech úrovních. Málo podnětné rodinné prostředí je však pravidlem.

4. Analýza současného stavu řešené problematiky ve škole

V následující kapitole jsou rozebrány silné stránky školy (strengths) s ohledem na lidský potenciál, materiální vybavení a pedagogický proces. Následují příležitosti pro školu i pro školství (opportunities). Slabé stránky školy (weakness) jsou opět analyzovány s ohledem na pedagogický proces, materiální vybavení a lidský potenciál. V poslední části SWOT analýzy jsou zpracovány možné hrozby (threats) vyplývající pro konkrétní školu, její žáky a zákonné zástupce, pro vyučující i pro společnost.

Strengths (Silné stránky školy)	
➤ Lidský potenciál	zvyšující se úroveň kvality managementu školy
	operativnost pedagogického sboru
	vysoká odolnost pedagogů vůči krizovým situacím
	umožnění pedagogům doplnit si vzdělání
	dlouhodobé investice do dalšího vzdělávání pedagogů
	ochota pracovníků školy ke změnám
	flexibilita pedagogického sboru
	dobrá vzájemná komunikace učitelů
➤ Materiální vybavení	velký sportovní areál
	dobré vybavení dílen
	nový nábytek
	zahrada (sad a skleník)
	cvičná kuchyňka
	posilovna

	keramická dílna
	počítačová učebna
	pěkná výzdoba tříd i ostatních prostor zařízení
	žákovská knihovna
	kvalitní a zmodernizované stravování
	postupné zkvalitnění pracovního prostředí (rekonstrukce)
	postupné vybavování školy moderní technikou (interaktivní tabule ve třídách aj.)
	knihovna pro dospělé – studijní materiály
	výhodná poloha školy
➤ Pedagogický proces	používání integračních principů v praxi
	dobře fungující psychohygienické faktory (pitný režim, relaxační chvíle....)
	nízký počet dětí ve třídách (možnost individuálního přístupu)
	osvojování smysluplných dovedností, které budou žáci potřebovat v životě
	vybavení (auto, DVD, interaktivní tabule a PC ve třídách aj....)
	umění pracovat s dětmi z nižších sociálních vrstev
	účast na olympiádách a soutěžích
	jsme fakultní školou PF Liberec
	rušení bariér mezi školou a veřejností – žákovská vystoupení
	dodržování tradic školy (sportovní a recitační soutěže, besedy)

	u příležitosti významných dní a svátků, besídky u příležitosti Vánoc, konce školního roku....)
	prezentace školy – budování pozitivního image: webové stránky školní časopis
	zájmové útvary a kroužky: počítačový kroužek sportovní kroužek turistický kroužek kroužek dobrovolného doučování

Opportunities (Příležitosti)	
➤ Pro školu	organizace přímo řízená MŠMT
	dobrá spolupráce s obcí a jejími obyvateli
	kvalita výuky a výchovy
	spolupráce se sponzory
	fakultní škola TU Liberec
	pro pedagogy – poznat některé vlastnosti, schopnosti a povahové rysy žáků
	zlepšit materiální a technické vybavení tříd
	spolupráce s DDÚ Liberec
	možnost dlouhodobého cíleného působení na chlapce (tj. vyšší šance na změny)
	ovlivnit kvalitu a kvantitu učební látky (ŠVP)

	grantová politika státu
➤ Pro školství	zlepšení společenské prestiže a finančních podmínek učitelů
	lepší využití mezipředmětových vztahů
	spojení teorie s praxí
	odbourání zdvojení učiva v několika předmětech
	ovlivnění časové dotace předmětů
	zlepšení komunikace a spolupráce mezi jednotlivými učiteli
	možnost dalšího vzdělávání a seberealizace učitele

Weakness (Slabé stránky školy)	
➤ Lidský potenciál	malý zájem o práci u nás
	potenciální odchody perspektivních učitelů
	nižší motivace k doplnění vzdělání pedagogů
➤ Materiální vybavení	nedostatek financí
	nedostatečné vybavení pomůckami
	prostorová omezenost školy
	chybí tělocvična
	nedostatek odborných učeben
➤ Pedagogický proces	odtažitost některých částí učiva od běžného života
	nízká schopnost samostatné práce žáků
➤ Ostatní faktory	malá disciplinovanost současné populace

	izolovanost vůči ostatním typům škol
	malá spolupráce zákonných zástupců žáků s pedagogy
	nedostatečný vztah dětí k prostorám školy (ničení zařízení)

Threats (Hrozby)	
➤ Pro naši školu	nezájem a nepodpora zákonných zástupců žáků
	kumulace velmi problémových dětí
	ambivalentní postoje společnosti, zkreslené představy veřejnosti o práci u nás
	časté ataky zákonných zástupců žáků i státních institucí
	finanční náročnost a nižší efektivita výsledku
	možné odchody kvalifikovaných učitelů
➤ Pro žáky	možnost nepřijetí žáků na vybrané střední školy
	problém při přechodu na jinou školu (jiný ŠVP)
	stav výuky nemusí vyhovovat všem žákům
	problém doplňování učiva při absenci žáků
➤ Pro zákonné zástupce	nedostatečná podpora a pochopení ze strany zákonných zástupců žáků
	strach zákonných zástupců žáků z nového a neověřeného
	nárůst konfliktů ze strany zákonných zástupců žáků
➤ Pro vyučující	nejednotnost učiva při přechodu na jinou školu
	uvolnění kázně žáků
	úplné zavržení tradičních metod výuky – nelze (např. násobilka,

	vyjmenovaná slova)
➤ Pro společnost	SPJ: kázeň, agresivita drogy, kouření, alkohol krádeže, šikana vandalismus
	časté inovace
	nedůvěra k novým projektům

5. Autoevaluace školy

Zaměření	Podmínky ke	Spolupráce s	Výsledky	Personální	Školní klima
----------	-------------	--------------	----------	------------	--------------

autoevaluace	vzdělávání	rodiči	vzdělávání žáků	oblast	
Cíle	Udržení stávajících podmínek ke vzdělávání ve škole.	Snaha zvýšit spolupráci se zákonnými zástupci. Spokojenost zákonných zástupců se školou, resp. zařízením.	Dosažení co nejlepších výsledků odpovídajících individuálním možnostem žáků.	Odborný růst pedagogických pracovníků.	Spokojenost žáků ve škole.
Kriteria	Dostatek finančních zdrojů na zabezpečení chodu školy.	Naplněnost školy, resp. zamezení útěků dětí ze zařízení.	Postupné zlepšování jednotlivých žáků.	Vyhledávání, účast a využití DVPP ve výuce.	Spokojený žák.
Nástroje	Pozorování, rozhovor.	Rozhovor, spolupráce se sociálním kurátorem.	Analýza žakovských prací.	Pozorování, rozhovor.	Pozorování, dotazník, rozhovor.
Časový harmonogram	Průběžně.	Průběžně kdykoliv.	Průběžně.	Průběžně.	Průběžné pozorování, rozhovory, dotazníky.

6. Charakteristika ŠVP

7.1. Zaměření školy

- poskytovat kvalitní základní vzdělání zaměřené na „aktivní dovednosti“ žáků
- podporovat rozvíjení pohybových a hudebních dovedností žáků ve školních i mimoškolních aktivitách
- rozvíjet komunikační dovednosti žáků v:
 - mateřském jazyce
 - cizích jazycích
 - informačních a komunikačních technologiích
 - sociálních vztazích

Chceme, aby z naší školy odcházeli žáci, kteří budou schopni se socializovat, celoživotně se vzdělávat, budou schopni asertivně komunikovat, reálně hodnotit své možnosti a ucházejí se o přiměřenou pozici na trhu práce.

7.2. Výchové a vzdělávací strategie

motto:

„Klíčové kompetence nemůže žákům vytvářet a rozvíjet ten, kdo si je dosud nevytvořil sám a kdo je sám v sobě dále nerozvíjí.“

Společné postupy, které vedou k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků jsou uplatňovány všemi pedagogy při výuce i mimo ni.

7.2.1. Kompetence k učení

Cíl: Vést žáky k zodpovědnosti za své vzdělávání, umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení.

Strategie:

- podporovat samostatnost a tvořivost
- vysvětlovat smysl a cíl učení
- zřetelně rozlišovat základní učivo a učivo rozšiřující

- posilovat pozitivní vztah k učení
- učit žáky vyhledávat potřebné informace na internetu
- ve všech vyučovacích předmětech podporovat využívání výpočetní techniky
- na začátku vyučovací hodiny vždy žáky seznámit s cílem a na konci zhodnotit jeho dosažení
- uplatňovat individuální přístup k žákovi
- žáky motivovat tím, že se snažíme cíleně vytvářet situace, v nichž má žák radost z učení
- při hodnocení se snažit převážně používat prvky pozitivní motivace
- učit trpělivosti, povzbuzovat
- jít příkladem tím, že si dalším vzděláváním rozšiřujeme svůj pedagogický obzor

7.2.2. Kompetence k řešení problémů

Cíl: Podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů.

Strategie:

- učit žáky nebát se problémů
- vytvářet praktické problémové úlohy a situace
- podporovat různé přijatelné způsoby řešení problémů
- podporovat originální způsoby řešení problémů
- podporovat samostatnost, tvořivost a logické myšlení
- podporovat týmovou spolupráci při řešení problémů
- podporovat využívání moderní techniky při řešení problémů
- v rámci svých předmětů učit, jak některým problémům předcházet
- ve škole i při mimoškolních akcích průběžně monitorovat, jak žáci řešení problémů prakticky zvládají
- jít příkladem tím, že se sami učíme lépe, s rozumem a nadhledem řešit různé problémové situace ve škole

7.2.3. Kompetence komunikativní

Cíl: Vést žáky k otevřené, všestranné a účinné komunikaci.

Strategie:

- prioritně se zaměřit na rozvíjení komunikačních dovedností žáků v mateřském jazyce, v informačních a komunikačních technologiích a v sociálních vztazích
- klást důraz na „kulturní úroveň“ komunikace
- netolerovat agresivní, hrubé, vulgární, nezdvořilé projevy chování žáků, zaměstnanců a zákonných zástupců žáků
- podporovat přátelskou komunikaci mezi žáky z různých tříd, ročníků, věkových kategorií
- připravovat žáky na zvládnutí komunikace s jinými lidmi v obtížných a ohrožujících situacích
- důsledně dodržovat pravidla stanovená ve školním řádu, v řádech odborných učeben, řádu akcí mimo školu apod.
- učit žáky naslouchat druhým, jako nezbytný prvek účinné mezilidské komunikace
- učit žáky asertivnímu chování
- jít příkladem tím, že profesionálně přistupujeme ke komunikaci s žáky, jejich zákonnými zástupci, zaměstnanci školy a širší veřejností. Sami otevřeně komunikujeme na „kulturní úrovni“, své názory opíráme o logické argumenty. Netolerujeme pomluvy, nezdvořilost a zákulisní jednání. Pozitivně svoji školu a učitelskou profesi prezentujeme na veřejnosti.

7.2.4. Kompetence sociální a personální

Cíl: Rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat, pracovat v týmu, respektovat a hodnotit práci vlastní i druhých.

Strategie:

- podporovat skupinovou výuku a kooperativní vyučování
- rozvíjet schopnost žáků zastávat v týmu různé role
- učit žáky kriticky hodnotit práci týmu, svoji práci v týmu i práci ostatních členů týmu
- podporovat vzájemnou pomoc žáků, vytvářet situace, kdy se žáci vzájemně podporují

- upevňovat v žácích vědomí, že ve spolupráci lze lépe naplňovat osobní i společné cíle
- netolerovat projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu
- průběžně monitorovat sociální vztahy ve třídě, skupině
- učit žáky k odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi žáky (popř. žáky a učiteli)
- důsledně vyžadovat dodržování společně dohodnutých pravidel chování
- jít příkladem tím, že podporujeme práci všech členů pedagogického sboru i spolupráci pedagogických a nepedagogických pracovníků školy. Respektujeme práci, roli, povinnosti i odpovědnost ostatních. Pomáháme svým spolupracovníkům (zvláště novým), učíme se od zkušenějších kolegů a vyměňujeme si s nimi zkušenosti.

7.2.5. Kompetence občanské

Cíl: Vychovávat žáky jako svobodné občany, plnící si své povinnosti, uplatňující svá práva a respektující práva druhých, jako osobnosti zodpovědné za svůj život, své zdraví a své životní prostředí. Zaměřit se na výchovu chlapců v ohleduplné bytosti, schopné a ochotné účinně pomoci v různých situacích.

Strategie:

- netolerovat sociálně patologické projevy chování (drogy, šikana, kriminalita)
- netolerovat projevy rasismu, xenofobie, nacionalismu
- netolerovat agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé chování žáků, zaměstnanců i zákonných zástupců žáků
- netolerovat nekamarádkské chování a odmítnutí pomoci
- důsledně dbát na dodržování pravidel chování ve škole, stanovených ve vnitřním řádu
- vést žáky k sebeúctě a úctě k druhým lidem
- na konkrétních modelových příkladech demonstrovat pozitivní i negativní projevy chování lidí
- podporovat různé formální i neformální způsoby spolupráce s obcí
- v rámci svých předmětů upevňovat žádoucí pozitivní formy chování žáků
- neustále monitorovat chování žáků, včas přijímat účinná opatření

- rozumně a zodpovědně využívat dostupných prostředků výchovných opatření – s ohledem na jejich účinnost
- kázeňské přestupky řešit individuálně, princip kolektivní viny a kolektivního potrestání nepřipouštět
- problémy řešit věcně, rozumně, spravedlivě, vždy bez emocí a osobní zášti
- snažit se vždy zjistit příčinu kázeňských problémů žáka
- v rámci svých předmětů a své působnosti seznamovat žáky s vhodnými právními normami
- nabízet žákům vhodné pozitivní aktivity jako protipól nežádoucím sociálně patologickým jevům
- v hodnocení žáků uplatňovat prvky pozitivní motivace
- být připraven komukoliv z žáků podat pomocnou ruku
- Jít příkladem tím, že respektujeme právní předpisy, vnitřní normy školy, plníme příkladně své povinnosti. Respektujeme osobnost žáka a jeho práva. Chováme se k žákům i jejich zákonným zástupcům tak, jak si přejeme, aby se chovali oni k nám.

7.2.6. Kompetence k pracovnímu uplatnění

Cíl: Vést žáky k pozitivnímu vztahu k práci, naučit žáky používat při práci vhodné materiály, nástroje a technologie, naučit žáky chránit své zdraví při práci, pomoci žákům při volbě jejich budoucího povolání.

Strategie:

- kvalitně provedenou práci pochválit, nezdařenou práci netrestat – tím vést žáky k pozitivnímu vztahu k práci
- při výuce vytvářet podnětné a tvořivé pracovní prostředí
- měnit pracovní podmínky, žáky vést k adaptaci na nové pracovní podmínky
- důsledně žáky vést k dodržování vymezených pravidel, ochraně zdraví při práci
- různými exkurzemi seznamovat žáky s profesemi, které by byly v budoucnu pro ně vhodné

- Jít příkladem tím, že si plníme své pracovní povinnosti (nástup do třídy, příprava na výuku aj.), dodržujeme dané slovo, vážíme si své profese. Svoji profesi a svoji školu pozitivně prezentujeme před žáky, jejich zákonnými zástupci i širší veřejností.

7.2.7. Dbát na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci

Cíl: Vést žáky k osvojení a dodržování základních právních předpisů souvisejících s bezpečností a ochranou zdraví při práci a s požární prevencí, osvojení zásad zdraví neohrožující pracovní činnosti, znalosti systému péče o zdraví pracujících a k dovednosti poskytnout první pomoc v případě úrazu nebo náhlého onemocnění.

Strategie:

- důsledně dbát na dodržování zásad bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, jít příkladem
- průběžně ověřovat schopnost poskytnout první pomoc v případě úrazu

7.2.8. Jednat ekonomicky a v souladu se strategií udržitelného rozvoje

Cíl: Vést žáky k zvažování nákladů, zisku, sociálního i ekologického dopadu při plánování činností, pochopení významu i užitečnosti vykonávané práce, ekonomickému i ekologickému nakládání s odpady, energiemi, vodou, materiály atd., efektivnímu hospodaření s finančními prostředky a k pochopení významu vykonávané práce, jejího finančního i společenského ohodnocení.

Strategie:

- klást důraz na rozvážné jednání při práci při zvažování nákladů, ekologického i sociálního dopadu, zisku aj.
- vést k pochopení významu vykonávané práce
- vysvětlovat význam ekologického i ekonomického nakládání s odpady, energiemi, materiály či vodou

8. Zabezpečení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

8.1. Integrovaní žáci

- Ve spolupráci s výchovným poradcem pečovat o žáky se specifickými poruchami učení a chování a individuálně s nimi pracovat (u nás téměř všichni).

8.2. Mimotřídní a zájmová činnost

- Mimotřídní a zájmová činnost musí být přirozenou součástí výchovně vzdělávacího procesu. Předpokládá vysokou úroveň, tradici a prestiž.

Zaměří se především na fungování:

- počítačového kroužku
- pěstitelského kroužku
- turistického kroužku
- výtvarného kroužku
- a reprezentaci našeho zařízení

8.3. Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami

- Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami je žák, který k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Má právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření z výčtu uvedeného v § 16 školského zákona.

- Podpůrná opatření realizuje škola a školské zařízení. Člení se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti do pěti stupňů. Podpůrná opatření prvního stupně uplatňuje škola nebo školské zařízení i bez doporučení školského poradenského zařízení na základě plánu pedagogické podpory (PLPP). Podpůrná opatření druhého až pátého stupně lze uplatnit pouze s doporučením ŠPZ. Začlenění podpůrných opatření do jednotlivých stupňů stanoví Příloha č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb.
- Pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními prvního stupně je ŠVP podkladem pro zpracování PLPP a pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními od druhého stupně podkladem pro tvorbu IVP. PLPP a IVP zpracovává škola.
- **Systém péče o žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními ve škole**
 - **PLPP** zpracovává třídní učitel ve spolupráci s učiteli jednotlivých předmětů a výchovným poradcem.
 - **IVP** zpracovává třídní učitel ve spolupráci s učiteli jednotlivých předmětů, s výchovným poradcem a školským poradenským zařízením.
 - **PLPP i IVP** jsou průběžně vyhodnocovány třídními učiteli ve spolupráci s dalšími vyučujícími a výchovným poradcem. IVP je zasíláno do příslušného školského poradenského zařízení.
- Při práci s těmito žáky je nutná spolupráce školy, žáka, jeho zákonných zástupců a školského poradenského zařízení.
- V rámci školy jde především o spolupráci třídního učitele, ostatních vyučujících žáka, výchovného poradce a vedení školy.
- Za nutné také považujeme stálé zkvalitňování odbornosti pedagogických pracovníků.
- Při hodnocení je potřeba zohlednit druh, stupeň a míru postižení nebo znevýhodnění.
- Pro úspěšné vzdělávání těchto žáků je potřebné zabezpečit (případně umožnit) uplatňování principu diferenciací a individualizace vzdělávacího procesu při organizaci činností a při stanovování obsahu, forem i metod výuky
- je nutné zabezpečit všechna stanovená podpůrná opatření při vzdělávání žáků

Zásady komunikace učitele se zákonným zástupcem:

- vytvoření klidné atmosféry
- dostatek času pro rozhovor

- popsání chování, situací a příhod se žákem

Zásady pro práci s dětmi se SPUCH

- kladení reálných cílů, postupné zvyšování nároků
- podporování snahy, pochvala při sebemenším zlepšení výkonu, nedostatky neporovnávat s ostatními
- dodržování častých přestávek, střídání pracovního tempa
- odstranění rušivých vlivů při práci
- navozování příjemné atmosféry při práci
- vyhledávání činností, při kterých může být žák úspěšný
- zařazování relaxačního cvičení

Vzdělávání žáků se sociálním znevýhodněním

- v případě potřeby vypracování individuálních vzdělávacích plánů
- zajištění skupinové nebo individuální péče
- zajištění specifických učebnic a pomůcek
- volba odpovídajících metod a forem práce
- vytvoření příznivého klimatu pro tyto žáky

Vzdělávání žáků se zdravotním znevýhodněním a zdravotním postižením

- vzhledem ke specifičnosti našeho zařízení nemůžeme přijímat děti s tímto druhem postižení

Zabezpečení výuky mimořádně nadaných

- Nadaný žák při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.
- Mimořádně nadaný žák je v souladu s vyhláškou č. 27/2016 Sb. žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností

nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností.

➤ **Pojetí péče o nadané a mimořádně nadané žáky ve škole**

- Škola je povinna vytvářet podmínky k co největšímu využití potenciálu každého žáka (včetně žáků nadaných a mimořádně nadaných) s ohledem na jeho individuální možnosti.
- Při vzdělávání nadaných a mimořádně nadaných žáků musí vycházet způsob jejich vzdělávání ze zásady nejlepšího zájmu žáka.
- Výuka žáků by měla probíhat takovým způsobem, aby byl stimulován rozvoj jejich potenciálu včetně různých druhů nadání a aby se tato nadání mohla ve škole projevit a pokud možno i uplatnit a dále rozvíjet. Škola je povinna využít pro podporu nadání a mimořádného nadání podpůrných opatření podle individuálních vzdělávacích potřeb žáků v rozsahu prvního až čtvrtého stupně podpory.
- Nadaný nebo mimořádně nadaný žák bude mít vytvořen PLPP nebo IVP.
- PLPP i IVP vytváří třídní učitel ve spolupráci s ostatními vyučujícími a výchovným poradcem. IVP je vytvářeno dle doporučení ŠPZ a je zasíláno školskému poradenskému zařízení ke kontrole.
- Možné úpravy vzdělávacího procesu nadaných a mimořádně nadaných žáků:
 - vzdělávání skupiny mimořádně nadaných žáků v jednom či více vyučovacích předmětech
 - obohacování vzdělávacího obsahu
 - zadávání specifických úkolů, projektů
 - příprava a účast na soutěžích včetně celostátních a mezinárodních kol
 - nabídka volitelných vyučovacích předmětů, nepovinných předmětů a zájmových aktivit

9. Začlenění průřezových témat

Průřezová témata jsou realizována formou integrace. Blíže je integrace vyjádřena v učebních osnovách jednotlivých vyučovacích předmětů.

9.1. Osobnostní a sociální výchova

Tematické okruhy	1.	2.	3.	4.	5.
OSOBNOSTNÍ ROZVOJ					
Rozvoj schopností poznávání	ČJ, HV, M, PV, PRV, TV, VV	ČJ, HV, M PV, PRV, TV VV	ČJ, AJ, HV, M, PV, PRV, TV, VV	ČJ, AJ, HV, M, PV, PŘ, TV, VL, VV	ČJ, AJ, HV, M, PV, PŘ, TV, VL, VV
Sebepoznání a sebepojetí	HV, PRV, TV	HV, PRV, TV	ČJ, AJ, PRV, TV	ČJ, AJ, PŘ, TV, VL	ČJ, AJ, PŘ, TV, VL
Seberegulace a sebeorganizace	HV, PRV, TV	HV, PRV, TV	AJ, PRV, TV	AJ, PŘ, TV, VL	AJ, PŘ, TV, VL
Psychohygiena	TV, VV	TV, VV	PRV, TV, VV	TV, VV	TV
Kreativita	PV, TV, VV	HV, M, PV, TV, VV	HV, M, PV, TV, VV	HV, M, PV, PŘ, TV, VL, VV	HV, M, PV, PŘ, TV, VL, VV
SOCIÁLNÍ ROZVOJ					
Poznávání lidí	ČJ, PRV	ČJ, PRV	ČJ, AJ, PRV	ČJ, AJ, PŘ, VL	ČJ, AJ, PŘ, VL

Mezilidské vztahy	ČJ, HV, PV, PRV, TV	ČJ, HV, PV, PRV, TV	ČJ, AJ, PV, PRV, TV	ČJ, AJ, PV, TV	ČJ, AJ, PV, PŘ, TV, VL
Komunikace	ČJ, HV, M, PV, PRV, TV	ČJ, HV, M, PV, PRV, TV	ČJ, AJ, M, PV, PRV, TV	ČJ, AJ, M, PV, PŘ, TV, VL	ČJ, AJ, M, PV, PŘ, TV, VL
Kooperace a kompetice	ČJ, M, PRV TV	ČJ, M, PRV TV	ČJ, AJ, M PV, PRV, TV	ČJ, AJ, M PV, PŘ, TV, VL	ČJ, AJ, M PV, PŘ, TV, VL
MORÁLNÍ ROZVOJ					
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	HV, PV, TV	HV, M, PV, TV, VV	AJ, HV, M, PV, PRV, TV, VV	AJ, HV, M, PV, PŘ, TV, VL, VV	AJ, HV, M, PV, PŘ, TV, VL, VV
Hodnoty, postoje, praktická etika		ČJ, PRV	ČJ, AJ, PRV	AJ, PŘ, VL	ČJ, AJ, PŘ, VL

Tematické okruhy	6.	7.	8.	9.
OSOBNOSTNÍ ROZVOJ				
Rozvoj schopností poznávání	Z, ČJ, TV, M, VV, AJ	D, Z, ČJ, TV, M, VV, F, PŘ, AJ, OV	D, Z, CH, ČJ, TV, M, VV, F, AJ, PŘ, RJ	D, Z, CH, ČJ, TV, M, VV, F, AJ, PŘ
Sebepoznání a sebepojetí	D, ČJ, TV, AJ	ČJ, TV, AJ, RJ, OV	CH, ČJ, TV, AJ, RJ, PŘ	CH, ČJ, TV, AJ, RJ, PŘ, OV
Seberegulace a sebeorganizace	TV	TV, OV	CH, TV, HV, PŘ, AJ	CH, TV, AJ, PŘ, OV, RJ
Psychohygiena	TV, VV	TV, VV, OV	CH, TV, VV, PŘ	CH, TV, VV, OV, PŘ
Kreativita	TV, M, VV, HV, AJ	TV, M, VV, HV, AJ, OV	CH, TV, M, VV, HV, PŘ	CH, TV, M, VV, HV, AJ, PŘ, OV, RJ

SOCIÁLNÍ ROZVOJ				
Poznávání lidí	ČJ, AJ, PŘ	ČJ, AJ, RJ	ČJ, CH, AJ, OV	ČJ, AJ, OV, PŘ
Mezilidské vztahy	ČJ, TV, AJ, VKZ	ČJ, TV, AJ, VKZ	CH, ČJ, TV, AJ, OV, VKZ	ČJ, TV, AJ, PŘ, OV, RJ
Komunikace	ČJ, TV, M, AJ, VKZ	ČJ, TV, M, F, AJ, VKZ, RJ	D, Z, CH, ČJ, TV, M, F, AJ, OV, VKZ, RJ	CH, ČJ, TV, M, F, AJ, PŘ, OV
Kooperace a kompetice	ČJ, TV, M, AJ	ČJ, TV, M, F, AJ	ČJ, TV, M, CH, F, AJ, OV, PŘ	ČJ, TV, M, CH, F, AJ, PŘ, OV, RJ
MORÁLNÍ ROZVOJ				
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	TV, M, VV, AJ	D, Z, TV, M, VV, F, AJ	D, CH, Z, TV, M, VV, F, AJ, OV, PŘ	CH, TV, M, VV, F, AJ, OV, PŘ, RJ
Hodnoty, postoje, praktická etika	D, ČJ, Z, NJ, PŘ, AJ, OV	D, ČJ, Z, AJ, OV, VKZ	D, ČJ, CH, Z, AJ, OV, PŘ, VKZ	CH, OV, PŘ

9.2. Výchova demokratického občana

Tematické okruhy	1.	2.	3.	4.	5.
Občanská společnost a škola			AJ		

Tematické okruhy	6.	7.	8.	9.
Občanská společnost a škola	M, VV, AJ	M, VV, AJ, OV, RJ	M, VV	M, VV, OV
Občan, občanská společnost a stát		D, Z	D, Z, OV	

Formy participace občanů v politickém životě	VV	VV	VV, OV	VV, OV
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	ČJ	ČJ	ČJ, OV	ČJ

9.3. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Tematické okruhy	1.	2.	3.	4.	5.
Evropa a svět nás zajímá			AJ	AJ	ČJ, IT
Objevujeme Evropu a svět			AJ	AJ	

Tematické okruhy	6.	7.	8.	9.
Evropa a svět nás zajímá	ČJ, TV, IT, AJ, RJ	ČJ, TV, F, AJ	CH, ČJ, TV, F, AJ	D, Z, CH, ČJ, TV, F, IT, AJ, PŘ
Objevujeme Evropu a svět	ČJ, AJ	ČJ, F, IT, AJ, RJ	CH, ČJ, F, AJ	D, Z, CH, ČJ, TV, F, IT, AJ, OV
Jsme Evropané	ČJ, AJ	ČJ, AJ	D, Z, CH, ČJ, IT, AJ	D, Z, CH, ČJ, IT, AJ, RJ

9.4. Multikulturní výchova

Tematické okruhy	1.	2.	3.	4.	5.
Kulturní difference			AJ	AJ	AJ, IT
Lidské vztahy	ČJ, PRV, TV	ČJ, PV, PRV, TV	AJ, ČJ, PRV, TV, VV	AJ, ČJ, HV, PV, PŘ, TV, VL	AJ, PŘ, TV
Etnický původ			AJ	AJ	AJ, IT

Multikulturalita			AJ	AJ	AJ
Princip sociálního smíru a solidarity				ČJ	ČJ

Tematické okruhy	6.	7.	8.	9.
Kulturní difference	VV, HV, IT, AJ	VV, HV, IT, AJ, RJ OV	CH, VV, HV, AJ, OV	D, Z, CH, VV, HV, AJ, OV
Lidské vztahy	ČJ, TV, VV, AJ, RJ	TV, ČJ, VV, Z, F, IT, AJ, OV, VKZ	D, Z, CH, ČJ, TV, F, VV, AJ, OV, VKZ	D, Z, CH, ČJ, TV, F, VV, AJ, OV
Etnický původ	ČJ, HV, IT, AJ	ČJ, HV, AJ, OV	CH, ČJ, HV, AJ, OV	D, Z, CH, ČJ, HV, AJ
Multikulturalita	VV, HV, AJ	VV, HV, AJ, OV	CH, VV, HV, IT, RJ	D, Z, CH, VV, HV, IT, AJ, OV
Princip sociálního smíru a solidarity	ČJ, HV, AJ	ČJ, HV, AJ, OV	D, Z, CH, ČJ, HV, IT, OV	CH, ČJ, HV

9.5. Environmentální výchova

Tematické okruhy	1.	2.	3.	4.	5.
Ekosystémy				PŘ	PŘ
Základní podmínky života			PRV, VV		PŘ
Lidské aktivity a problémy životního prostředí		PV, VV	PV, PRV, VV	PV, PŘ, VV	PV, PŘ
Vztah člověka k prostředí	ČJ, PV, PRV, TV	ČJ, PV, PRV, TV, VV	ČJ, PV, TV, VV	PV, PŘ, TV, VV	IT, PV, PŘ, TV, VV

Tematické okruhy	6.	7.	8.	9.
------------------	----	----	----	----

Ekosystémy	PŘ	D, Z, PŘ	CH, IT	D, Z, CH, AJ, PŘ
Základní podmínky života	HV, PŘ	D, Z, M, HV, F, IT, PŘ	CH, M, HV, F, PŘ	Z, D, CH, M, HV, F, PŘ
Lidské aktivity a problémy životního prostředí		D, Z	CH	D, Z, CH, IT, AJ, PŘ, RJ
Vztah člověka k prostředí	D, Z, ČJ, TV, M, IT	D, Z, ČJ, TV, M, F	ČJ, CH, TV, M, F, AJ	D, Z, ČJ, CH, TV, M, F, AJ, PŘ

9.6. Mediální výchova

Tematické okruhy	1.	2.	3.	4.	5.
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení			PRV		ČJ, IT

Tematické okruhy	6.	7.	8.	9.
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	ČJ, IT, AJ	ČJ, F, AJ	ČJ, F, AJ, OV	ČJ, F, AJ
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	ČJ, AJ	ČJ, F, IT	ČJ, F, AJ	ČJ, F, RJ
Fungování a vliv médií ve společnosti	ČJ	ČJ	ČJ, IT	ČJ
Tvorba mediálního sdělení	ČJ	ČJ	ČJ	ČJ, IT

10. Učební plán pro základní školu

- 1. stupeň

Předmět/Ročník	1.	2.	3.	4.	5.
Český jazyk a literatura	6+2	6+2	7+1	7+1	7
Anglický jazyk			3	3	3
Matematika	4+1	4+1	4+1	4+1	4+1
Prvouka	3	2+1	2+1		
Přírodověda				1	2
Vlastivěda				1	1+1
Hudební výchova	1	1	1	1	1
Výtvarná výchova	1	1	2	2	1
Pracovní výchova	1	1	1	1	1
Tělesná výchova	2	2	2	2 +1	2+1
Informatika					1
CELKEM	21	21	25	25	26

Disponibilní časová dotace:		
Vzdělávací oblast	Jazyk a jazyková komunikace	6 hodiny
	Člověk a zdraví	2 hodiny
	Matematika a její aplikace	5 hodin
	Člověk a jeho svět	3 hodiny
		celkem 16 hod.
Celková povinná časová dotace:		118 hodin
Pozn. Všechny ročníky se vyučují dle ŠVP. Všechny vyučované předměty budou realizovány v rámci klasických pětáctyřicetiminutových vyučovacích hodin dle rozvrhu.		

- 2. stupeň

Předmět/Ročník	6.	7.	8.	9.
Český jazyk a literatura	4	4	5	5
Anglický jazyk	3	3	3	3
Ruský jazyk		2	2	2
Matematika	4	4	4	4
Informatika	1	1	1	1
Dějepis	2	1	1	1
Občanská výchova	2	2	1	1
Fyzika	1	1	1	1
Chemie			1	1
Přírodopis	2	2	2	2
Zeměpis	2	2	2	2
Hudební výchova	2	2	1	1
Výtvarná výchova	1	1	1	1
Tělesná výchova	3	3	3	3
Pracovní výchova	2	2	2	2
Výchova ke zdraví	1		1	1
CELKEM	30	30	31	31

Disponibilní časová dotace:		
Vzdělávací oblast	Jazyk a jazyková komunikace	3 hodiny
	Informační a komunikační technologie	3 hodiny
	Člověk a zdraví	5 hodin
	Člověk a svět práce	5 hodin
	Matematika a její aplikace	1 hodina
	Člověk a příroda	1 hodina
		celkem 18 hod.

Celková povinná časová dotace:	122 hodin
Pozn. Jako první cizí jazyk je zařazen jazyk anglický, jako druhý cizí jazyk je zařazen jazyk ruský. Všechny ročníky se vyučují dle ŠVP. Všechny vyučované předměty budou realizovány v rámci klasických pětáctyřicetiminutových vyučovacích hodin dle rozvrhu.	

11. Hodnocení žáků

11.1. Obecné zásady hodnocení

- Hodnocení výsledků vzdělávání žáků se řídí § 51 až § 53 zákona č. 561/2004 Sb.
- Cílem a základem každého hodnocení je poskytnout žákovi zpětnou vazbu, tj. co se naučil, zvládnul, v čem se zlepšil, v čem chybí a jak postupovat dále.
- Hodnocení by mělo vést k pozitivnímu vyjádření a mělo by být pro žáky motivující. Je důležité si uvědomit, že při hodnocení se nehodnotí osoba žáka, ale konkrétní ověřovaný problém. Důležité je uplatňovat přiměřenou náročnost a pedagogický takt. Soustředíme se na individuální pokrok každého žáka, nesmí docházet ke srovnávání žáků se spolužáky a rozdělování na úspěšné a neúspěšné.
- Pro celkové hodnocení používáme klasifikační stupnici. U průběžného hodnocení používáme různé formy, od klasifikace přes bodové hodnocení, slovní hodnocení až po sebehodnocení žáků.

11.2. Kritéria pro hodnocení

- zvládnutí výstupů jednotlivých vyučovacích předmětů v rámci individuálních možností dítěte
- schopnost řešit problémové situace
- úroveň komunikačních dovedností
- schopnost vykonávat činnost smysluplně
- změny v chování, postojích a dovednostech
- míra zodpovědnosti a tolerance, kterou žák pociťuje

11.3. Formy ověřování vědomostí a dovedností žáků

- písemné práce, testy, vstupní testy, diktáty, cvičení
- ústní zkoušení a mluvený projev
- zpracování referátů a prací k danému tématu
- úprava sešitů, domácí úkoly

- modelové a problémové úkoly, kvízy, křížovky
- výroba pomůcek
- skupinové práce
- soustavné diagnostické pozorování žáka

11.4. Základní pravidla hodnocení prospěchu klasifikací

- Prospěch žáka v jednotlivých vyučovacích předmětech je klasifikován stupni:
 - výborný
 - chvalitebný
 - dobrý
 - dostatečný
 - nedostatečný
- Prospěch žáka je celkově hodnocen:
 - prospěl s vyznamenáním
 - prospěl
 - neprospěl
 - nehodnocen
- Znamky z hodnocení vědomostí nezahrnují hodnocení chování žáka.
- Do klasifikace se promítá hodnocení úrovně dosažených vědomostí, dovedností, postup a práce s informacemi, úroveň komunikace a tvořivosti žáka.
- Hodnocení musí probíhat průběžně v celém časovém období a výsledná známka je stanovena na základě dostatečného množství různých podkladů.
- Klasifikuje se vždy jen dostatečně probrané a procvičené učivo.
- Všechny písemné práce, testy, diktáty jsou vždy včas předem žákům oznámeny, aby žáci měli dostatek času se na ně připravit.

11.5. Chování

- Hodnocení chování se odvíjí od dodržování Vnitřního, resp. Školního řádu. Hodnotí se chování ve škole, při školních akcích, reprezentaci školy a provádí je třídní učitelé. Pedagogická rada posléze známky z chování projedná a ředitel je na závěr schvaluje.
- Využívá se tří stupňů hodnocení:
 - 1 velmi dobré
 - 2 uspokojivé
 - 3 neuspokojivé

11.6. Hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

- Hodnocení se řídí vyhláškou č.73/2005 Sb.
- Při hodnocení a klasifikaci vychází učitel z doporučení a závěrů PPP, popř. DDÚ Liberec a hodnocení je vždy zcela individuální.
- Žák je hodnocen s ohledem na své možnosti a schopnosti, je posuzován jeho individuální pokrok.

11.7. Sebehodnocení

K sebehodnocení vedeme chlapce různými formami:

- Každou středu po vyučování probíhá tzv. komunita, kde se mají chlapci možnost vyjádřit k tomu, co se jim během předešlého týdne povedlo a na čem by mohli ještě pracovat.
- Každé pondělí po vyučování probíhá tzv. velké hodnocení, na němž vedení zařízení shrnuje hodnocení chlapců za uplynulý týden.
- Dvakrát týdně před vyučováním probíhá spolumspráva, kde velitelé jednotlivých rodinných skupin hodnotí předešlý den na skupině.
- V jednotlivých vyučovacích hodinách vedeme žáky k tomu, aby vhodnou formou zhodnotili svůj výkon.

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

Vychází ze vzdělávací oblasti **JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE**

Charakteristika a cíle vzdělávací oblasti:

Vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace zaujímá stěžejní postavení ve výchovně vzdělávacím procesu. Dovednosti získané ve vzdělávacím oboru Český jazyk a literatura jsou potřebné nejen pro kvalitní jazykové vzdělávání, ale i pro úspěšné osvojování poznatků v dalších oblastech vzdělávání.

Vzdělávání této vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- srozumitelnému a správnému vyjadřování ústní i písemnou formou spisovného jazyka, získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti
- rozvíjení řečových schopností, myšlení, emocionálního a estetického vnímání, k rozvíjení pozitivního vztahu k literatuře
- osvojení a rozvíjení správné techniky psaní a čtení s porozuměním
- pochopení a poznání společensko – kulturního vývoje lidské společnosti
- vytvoření předpokladů k efektivní mezilidské komunikaci
- orientaci při vnímání okolního světa i sebe sama
- rozvíjení pozitivního vztahu k mateřskému jazyku

Charakteristika a cíle předmětu:

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura má v 1. ročníku komplexní charakter, od 2. ročníku je rozčleněn do tří složek:

- *Komunikační a slohová výchova*

Žáci se učí chápat různá jazyková sdělení mluvená i psaná, číst s porozuměním, kultivovaně psát i mluvit, výstižně formulovat a sdělovat své myšlenky a prožitky.

- *Jazyková výchova*

Žáci si osvojují spisovnou formu jazyka, učí se též poznávat jeho další podoby. Jsou vedeni k přesnému a logickému myšlení, jež je předpokladem srozumitelného vyjadřování. Jsou uplatňovány a prohlubovány i obecné intelektové dovednosti.

- *Literární výchova*

Český jazyk je od počátku vzdělávání nejen nástrojem získávání většiny informací, ale i předmětem poznávání. V literární výchově žáci poznávají prostřednictvím vhodné četby základní literární druhy, učí se vnímat jejich specifické znaky, formulovat vlastní názory o díle. Získávají a rozvíjejí základní čtenářské návyky.

Výuka českého jazyka a literatury:

- zahrnuje všechna průřezová témata
- je přípravou k praktickému využívání vědomostí
- využívá tradičních i netradičních metod a forem práce založených na žákovské spolupráci
- hodnocení se opírá o výsledky písemných a ústních projevů, úrovně vlastní prezentace a míry zapojení do spolupráce
- hodnocení žáka sleduje schopnost aplikovat vědomosti a dovednosti spisovné podoby českého jazyka a schopnost užívat jazyka i jako nástroje získávání informací

Týdenní časová dotace:

- 1. – 4. ročník: 8 hodin
- 5. ročník: 7 hodin

Klíčové kompetence:

1. Kompetence k učení:

Žák je veden k (ke):

- osvojení a průběžnému zdokonalování čtení
- ke správnému psaní tvarů písmen a číslic
- osvojování pravidel pravopisu
- aktivnímu zapojování do vyučování
- osvojování dalších informací nezbytných pro práci
- využívání různých metod, pomůcek a strategie učení
- poznávání vlastních pokroků a uvědomování si potíží, jež mu v učení brání
- vytvoření pozitivního vztahu k učení
- vyhledávání a třídění informací
- užívání obecně používaných termínů, symbolů a znaků, k uvádění věcí do širších souvislostí
- vytvoření komplexnějšího pohledu na společenské a kulturní jevy

2. Kompetence k řešení problémů:

Žák je veden k (ke):

- vnímání různých problémových situací
- pochopení problému, návrhu vlastního řešení i hledání různých variant řešení problémové situace
- praktickému ověřování správnosti řešení problému
- dovednosti nenechat se odradit nezdarem
- kritickému myšlení
- schopnosti uvědomit si zodpovědnost za svá rozhodnutí

3. Kompetence komunikativní:

Žák je veden k (ke):

- čtení a poslechu s porozuměním a k adekvátním reakcím na čtené i slyšené informace
- schopnosti využívat získané informace ke spolupráci s jinými lidmi
- dovednosti využívat běžné informační a komunikační prostředky
- kultivovanému ústnímu i písemnému projevu
- využívání osvojených komunikativních dovedností ke kvalitní spolupráci s jinými lidmi

4. Kompetence sociální a personální:

Žák je veden k (ke):

- spolupráci ve skupině, dodržování pravidel týmové práce
- utváření dobré atmosféry ve skupině, k upevňování dobrých mezilidských vztahů
- schopnosti zapojit se do diskuze
- spolupráci s druhými lidmi při řešení problému
- vytvoření pozitivní představy o sobě samém

5. Kompetence občanské:

Žák je veden k (ke):

- poznání kulturních tradic
- zvládání komunikace i ve vyhraněných situacích
- k vytváření postojů k přírodě, k životnímu prostředí na základě naučné i vědecké literatury
- pochopení i ocenění našeho kulturního i historického dědictví

6. Kompetence pracovní:

Žák je veden k (ke):

- organizování a plánování učení
- dodržování smluvené kvality, termínů a postupů
- využívání získaných znalostí v zájmu své přípravy na budoucnost

Ročníkové očekávané výstupy	Učivo - obsah	Průřezová témata
1. ročník Žák: • ČJL-3-1-01 plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti	Komunikační a slohová výchova • Praktické čtení ○ technika čtení – slabikování, čtení slov, čtení vět ○ splývavé čtení ○ znalost znaků písmen ○ čtení pozorné	Osobnostní a sociální výchova • Rozvoj schopností poznávání • Poznávání lidí • Mezilidské vztahy • Komunikace • Kooperace a kompetice Multikulturní výchova • Lidské vztahy Environmentální výchova • Vztah člověka k prostředí
Žák: • ČJL-3-1-02 porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti	• Naslouchání ○ praktické naslouchání ○ věcné naslouchání • Čtení ○ věcné čtení (čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací)	
Žák: • ČJL-3-1-03 respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru	• Mluvený projev ○ základní komunikační pravidla (oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování)	
Žák: • ČJL-3-1-04 pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost	• Mluvený projev ○ základy techniky mluveného projevu (výslovnost)	

	vyjadřování závislé na komunikační situaci	
Žák: ČJL-3-1-05 v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči	Mluvený projev - základy techniky mluveného projevu – dýchání, tvoření hlasu	
Žák: ČJL-3-1-08 zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním	Písemný projev - základní hygienické návyky – správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem	
Žák: ČJL-3-1-09 píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena a slabiky; kontroluje vlastní písemný projev	Písemný projev - technika psaní – úhledný, čitelný, přehledný písemný projev, formální úprava textu	
Žák: ČJL-3-1-11 seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	Mluvený projev - obrázková osnova pohádky - správné seřazení a vyprávění podle ní	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:		

Žák: • ČJL-3-1-02p rozumí pokynům přiměřené složitosti Žák: • ČJL-3-1-04p, ČJL-3-1-05p, ČJL-3-1-06p dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání Žák: • ČJL-3-1-08 zvládá základní hygienické návyky spojené s psaním Žák: • ČJL-3-1-09p píše písmena a číslice – dodržuje správný poměr výšky písmen ve slově, velikost, sklon a správné tvary písmen Žák: • ČJL-3-1-09p spojuje písmena a slabiky Žák: • ČJL-3-1-09p převádí slova z mluvené do psané podoby Žák: • ČJL-3-1-09p dodržuje správné pořadí písmen ve slově a jejich úplnost		
Žák: • ČJL-3-2-01 rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, čtení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky	Jazyková výchova • Zvuková stránka jazyka ○ sluchové rozlišení hlásek ○ výslovnost samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin ○ procvičování čtení dlouhých a	

	krátkých samohlásek ○ postupné zkracování krátkých samohlásek	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: Žák: • ČJL-3-2-01p rozlišuje všechna písmena malé a velké abecedy Žák: • ČJL-3-2-01p rozeznává samohlásky (odlišuje jejich délku) a souhlásky Žák: • ČJL-3-2-01p tvoří slabiky		
Žák: • ČJL-3-3-01 čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku	Literární výchova • Zážitkové čtení • Tvořivé činnosti s literárním textem ○ přednes vhodných literárních textů	
Žák: • ČJL-3-3-03 rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění	• Základní literární pojmy ○ volná reprodukce přečteného textu • Základní literární pojmy ○ literární druhy a žánry ○ čtení prózy a básní ○ čtení pohádek	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy		

očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: Žák: • ČJL-3-3-01p pamatuje si a reprodukuje jednoduché říkanky a dětské básně		
--	--	--

Ročníkové očekávané výstupy	Učivo - obsah	Průřezová témata
2.ročník Žák: • ČJL-3-1-01 plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti	Komunikační a slohová výchova • Čtení ○ plynulé čtení jednoduchých vět ○ užívání správného slovního přízvuku ○ uplatnění přirozené intonace ○ hlasité a tiché čtení s porozuměním • Slohová výchova ○ oslovení, pozdrav	Osobnostní a sociální výchova • Rozvoj schopností poznávání • Poznávání lidí • Mezilidské vztahy • Komunikace • Kooperace a kompetice • Hodnoty, postoje, praktická etika Multikulturní výchova • Lidské vztahy Environmentální výchova • Vztah člověka k prostředí
Žák: • ČJL-3-1-02 porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti	• Naslouchání ○ praktické a věcné ○ abeceda • Čtení ○ praktické • Slohová výchova ○ prosba, poděkování	
Žák: • ČJL-3-1-04 pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost	• Mluvený projev ○ základy techniky mluveného projevu (výslovnost) ○ vyjadřování závislé na komunikační situaci	

Žák: • ČJL-3-1-05 v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči	• Mluvený projev ○ základy techniky mluveného projevu (dýchání, tempo řeči)	
Žák: • ČJL-3-1-08 zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním	• Písemný projev ○ základní hygienické návyky (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem)	
Žák: • ČJL-3-1-09 píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena a slabiky; kontroluje vlastní písemný projev	• Písemný projev ○ technika psaní ○ tvary písmen a číslic ○ spojování písmen a slabik • Slohová výchova ○ čtení s porozuměním	
Žák: • ČJL-3-1-10 píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení	• Žánry písemného projevu ○ blahopřání, omluvenka, pozvánka, vzkaz, inzerát, atd.	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: Žák: • ČJL-3-1-09p píše písmena a číslice – dodržuje správný poměr výšky písmen ve		

slově, velikost, sklon a správné tvary písmen Žák: • ČJL-3-1-09p spojuje písmena a slabiky Žák: • ČJL-3-1-09p dodržuje správné pořadí písmen ve slově a jejich úplnost		
Žák: • ČJL-3-2-01 rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, čtení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky	Jazyková výchova • Slovo, slabika, hláska, písmeno ○ zvuková a grafická podoba slova ○ dlouhé a krátké samohlásky ○ hláska, písmeno, slova	
Žák: • ČJL-3-2-02 porovnává význam slov, zvláště slova opačného významu a slov významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná	• Nauka o slově ○ význam slov ○ antonyma, synonyma ○ slova souřadná, nadřazená a podřazená • Slohová výchova ○ porozumění textu	
Žák: • ČJL-3-2-03 porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc okolnost, vlastnost	• Slovní zásoba a tvoření slov ○ význam slov	

Žák: • ČJL-3-2-04 rozlišuje slovní druhy v základním tvaru	• Tvarosloví ○ slovní druhy	
Žák: • ČJL-3-2-05 užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves	• Tvarosloví ○ správné gramatické tvary slovních druhů	
Žák: • ČJL-3-2-06 spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy	• Skladba ○ věta jednoduchá a souvětí • Slohová výchova ○ dopis	
Žák: • ČJL-3-2-07 rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky	• Skladba ○ druhy vět, mluvení ve větách • Slohová výchova ○ omluva ○ pořádek vět v příběhu	
Žák: • ČJL-3-2-08 odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen	• Pravopis ○ psaní i/y po měkkých a tvrdých souhláskách ○ slova se skupinami dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě ○ psaní velkých písmen	

osob, zvířat a místních pojmenování	○ psaní souhlásek uvnitř a na konci slov ○ psaní – u, ú, ů • Slohová výchova ○ popis osoby a zvířete ○ čtení s porozuměním ○ vzkaz, sms ○ vypravování ○ adresa	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: Žák: • ČJL-3-2-01p rozlišuje věty, slova, slabiky, hlásky		
Žák: • ČJL-3-3-01 čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku	Literární výchova • Tvořivé činnosti s literárním textem ○ přednes vhodných literárních textů ○ volná reprodukce • Zážitkové čtení	
Žák: • ČJL-3-3-03 rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění	• Základní literární pojmy ○ volná reprodukce přečteného textu • Základní literární pojmy ○ literární druhy a žánry ○ čtení prózy a básní ○ čtení pohádek	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: Žák: • ČJL-3-3-01p pamatuje si a reprodukuje jednoduché říkanky a dětské básně		
--	--	--

Ročníkové očekávané výstupy	Učivo – obsah	Průřezová témata
3. ročník Žák: • ČJL-3-1-01 plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti	Komunikační a slohová výchova • Čtení ○ plynulé čtení jednoduchých vět ○ užívání správného slovního přízvuku ○ uplatnění přirozené intonace ○ hlasité a tiché čtení s porozuměním	Osobnostní a sociální výchova • Rozvoj schopností poznávání • Sebepoznání a sebepojetí • Poznávání lidí • Mezilidské vztahy • Komunikace • Kooperace a kompetice • Hodnoty, postoje, praktická etika Multikulturní výchova • Lidské vztahy Environmentální výchova • Vztah člověka k prostředí
Žák: • ČJL-3-1-02 porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti	• Naslouchání ○ praktické a věcné • Čtení ○ praktické	
Žák: • ČJL-3-1-03 respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru	• Mluvený projev ○ základní komunikační pravidla (oslovení, zahájení a ukončení dialogu, zdvořilé vystupování, střídání rolí mluvčího a posluchače)	
Žák: • ČJL-3-1-04 pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost	• Mluvený projev ○ základy techniky mluveného projevu (výslovnost) ○ vyjadřování závislé na komunikační situaci	

Žák: • ČJL-3-1-05 v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči	• Mluvený projev ○ základy techniky mluveného projevu (dýchání, tempo řeči)	
Žák: • ČJL-3-1-06 volí vhodné verbální a nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích	• Mluvený projev ○ mimojazykové prostředky řeči – mimika, gesta	
Žák: • ČJL-3-1-07 na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev	• Mluvený projev ○ komunikační žánry (vypravování)	
Žák: • ČJL-3-1-08 zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním	• Písemný projev ○ základní hygienické návyky (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem)	
Žák: • ČJL-3-1-09 píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena a slabiky; kontroluje vlastní písemný projev	• Písemný projev ○ technika psaní ○ tvary písmen a číslic ○ spojování písmen a slabik	

Žák: • ČJL-3-1-10 píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení	• Písemný projev ○ žánry písemného projevu (blahopřání, omluvenka, pozvánka, vzkaz, inzerát, atd.)	
Žák: • ČJL-3-1-11 seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	• Mluvený projev ○ obrázková osnova pohádky ○ správné seřazení a vyprávění podle ní	
	• Slohová výchova ○ dokončení příběhu ○ příprava na vycházku ○ telefonický rozhovor ○ můj psí kamarád ○ vyprávění podle osnovy ○ dopis, adresa ○ popis ○ pozdrav, představení se ○ svátky a obyčeje ○ pozvánka ○ pořadí vět v příběhu ○ rozvoj fantazie	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: Žák: • ČJL-3-1-01p čte s porozuměním		

jednoduché texty Žák: • ČJL-3-1-09p píše písmena a číslice – dodržuje správný poměr výšky písmen ve slově, velikost, sklon a správné tvary písmen Žák: • ČJL-3-1-09p převádí slova z mluvené do psané podoby Žák: • ČJL-3-1-09p dodržuje správné pořadí písmen ve slově a jejich úplnost Žák: • ČJL-3-1-10p opisuje a přepisuje krátké věty		
Žák: • ČJL-3-2-01 rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, čtení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky	Jazyková výchova • Slovo, slabika, hláska, písmeno ○ zvuková a grafická podoba slova ○ dlouhé a krátké samohlásky ○ hláska, písmeno, slova • Hláskosloví a výslovnost ○ stavba slova ○ slovní přízvuk	
Žák: • ČJL-3-2-02 porovnává význam slov, zvláště slova opačného významu a slov významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova	• Nauka o slově ○ význam slov ○ slovo a skutečnost ○ synonyma, synonyma	

příbuzná	○ slova souřadná, nadřazená a podřazená	
Žák: • ČJL-3-2-03 porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost	• Slovní zásoba a tvoření slov ○ význam slov	
Žák: • ČJL-3-2-04 rozlišuje slovní druhy v základním tvaru	• Tvarosloví ○ slovní druhy	
Žák: • ČJL-3-2-05 užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen a sloves	• Tvarosloví ○ tvary podstatných jmen ○ tvary sloves	
Žák: • ČJL-3-2-06 spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy	• Skladba ○ věta jednoduchá a souvětí	
Žák: • ČJL-3-2-08 odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev	• Pravopis ○ psaní i/y uvnitř slov po <i>B, L, M</i> ○ psaní i/y po měkkých a tvrdých souhláskách ○ slova se skupinami dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě ○ psaní souhlásek uvnitř a na konci slov	

	○ psaní – u, ú, ů	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: Žák: • ČJL-3-2-08p píše velká písmena na začátku věty a ve vlastních jménech		
Žák: • ČJL-3-3-01 čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku	Literární výchova • Tvořivé činnosti s literárním textem ○ přednes vhodných literárních textů ○ volná reprodukce ○ četba umělecké, populární a naučné literatury, dětská poezie • Zážitkové čtení	
Žák: • ČJL-3-3-02 vyjadřuje své pocity z přečteného textu	• Zážitkové čtení ○ dobrodružná literatura ○ příběhy pro děti • Tvořivé činnosti s literárním textem ○ volná reprodukce přečteného textu	
Žák: • ČJL-3-3-03 rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění	• Základní literární pojmy ○ volná reprodukce přečteného textu • Základní literární pojmy ○ literární druhy a žánry	

	○ čtení prózy a básní ○ čtení pohádek	
Žák: • ČJL-3-3-04 pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	• Tvořivé činnosti s literárním textem ○ dramatizace ○ pokus o dramatizaci textu ○ hodnocení ilustrace, pokus o vlastní hodnocení ○ domýšlení příběhů	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: Žák: • ČJL-3-3-02p reprodukuje krátký text podle otázek a ilustrací • při poslechu pohádek a krátkých příběhů udržuje pozornost		

Ročníkové očekávané výstupy	Učivo - obsah	Průřezová témata
-----------------------------	---------------	------------------

4. ročník Žák: • ČJL-5-1-01 čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas	Komunikační a slohová výchova • Čtení ○ praktické a věcné čtení	Osobnostní a sociální výchova • Rozvoj schopností poznávání • Sebepoznání a sebepojetí • Poznávání lidí • Mezilidské vztahy • Komunikace • Kooperace a kompetice Multikulturní výchova • Lidské vztahy • Princip sociálního smíru a solidarity Environmentální výchova • Vztah člověka k prostředí
Žák: • ČJL-5-1-05 vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku	• Mluvený projev ○ základní komunikační pravidla (zahájení a ukončení dialogu) • Naslouchání ○ praktické a věcné	
Žák: • ČJL-5-1-07 volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru	• Mluvený projev ○ základy techniky mluveného projevu ○ vyjadřování závislé na komunikační situaci	
Žák: • ČJL-5-1-09 píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry	• Mluvený projev ○ komunikační žánry (pozdrav, oslovení, omluva, prosba, zpráva, oznámení, vypravování) ○ žánry písemného projevu (dopis, popis vzkaz inzerát, zpráva..)	

	• Slohová výchova ○ charakteristika postavy ○ pracovní postup ○ vyprávění příběhu podle obrázkové osnovy ○ vyprávění ○ blahopřání, pozvánka ○ dopis ○ telefonický rozhovor	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: Žák: • ČJL-5-1-09p popíše jednoduché předměty, činnosti a děje Žák: • ČJL-5-1-09p opisuje a přepisuje jednoduché texty Žák: • ČJL-5-1-09p píše čitelně a úpravně, dodržuje mezery mezi slovy Žák: • ČJL-5-1-09p ovládá hůlkové písmo • tvoří otázky a odpovídá na ně		
Žák: • ČJL-5-2-02 rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku	Jazyková výchova • Slovní zásoba a tvoření slov ○ stavba slova (kořen, část předponová a příponová, koncovka)	

Žák: • ČJL-5-2-03 určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu	• Tvarosloví ○ slovní druhy ○ tvary slov	
Žák: • ČJL-5-2-04 rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary	• Slovní zásoba a tvoření slov ○ význam slova a jeho hlásková podoba ○ slova spisovná a nespisovná	
Žák: • ČJL-5-2-05 vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty	• Skladba ○ základní skladební dvojice (podmět a přísudek) ○ podstatná jména ○ skloňování podstatných jmen ○ slovesa ○ stavba věty ○ řeč přímá a nepřímá	
Žák: • ČJL-5-2-06 odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí	• Skladba ○ věta jednoduchá a souvětí	
Žák: • ČJL-5-2-07 užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje	• Skladba ○ větné spojovací výrazy – spojky, zájmena, příslovce	

Žák: • ČJL-5-2-08 píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách	• Pravopis ○ vyjmenovaná slova	
Žák: • ČJL-5-2-09 zvládá základní příklady syntaktického pravopisu	• Pravopis ○ shoda přísudku s holým podmětem	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: Žák: • ČJL-5-2-03p pozná podstatná jména a slovesa Žák: • ČJL-5-2-06p dodržuje pořádek slov ve větě, pozná a určí druhy vět podle postoje mluvčího		
Žák: • ČJL-5-3-01 vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je	Literární výchova • Zážitkové čtení • Tvořivé činnosti s literárním textem ○ volná reprodukce přečteného textu	
Žák: • ČJL-5-3-02 volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma	• Tvořivé činnosti s literárním textem ○ přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod	

	• Základní literární pojmy o báseň, verš, rým, přirovnání	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: Žák: • ČJL-5-3-01p, ČJL-5-3-02p vypráví děj zhlédnutého filmového nebo divadelního představení podle daných otázek Žák: • ČJL-5-3-02p čte krátké texty s porozuměním a reprodukuje je podle jednoduché osnovy Žák: • ČJL-5-3-02p určí v přečteném textu hlavní postavy a jejich vlastnosti		

Ročníkové očekávané výstupy	Učivo - obsah	Průřezová témata
5.ročník Žák: • ČJL-5-1-01 čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas	Komunikační a slohová výchova • Čtení - o praktické a věcné čtení	Osobnostní a sociální výchova • Rozvoj schopností poznávání • Sebepoznání a sebepojetí • Poznávání lidí • Mezilidské vztahy • Komunikace • Kooperace a kompetice • Hodnoty, postoje, praktická etika Multikulturní výchova • Lidské vztahy • Princip sociálního smíru a solidarity Environmentální výchova • Vztah člověka k prostředí Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech • Evropa a svět nás zajímá Mediální výchova
Žák: • ČJL-5-1-02 rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává	• Praktické čtení • Věcné čtení - o čtení jako zdroj informací	
Žák: • ČJL-5-1-03 posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení	• Naslouchání - o praktické naslouchání - o dokončování sdělení a příběhu - o osnova	
Žák: • ČJL-5-1-04 reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta	• Naslouchání - o věcné (pozorné, soustředěné) • Mluvený projev - o reprodukce textu	
Žák: • ČJL-5-1-05 vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku	• Mluvený projev - o základní komunikační pravidla (zahájení a ukončení dialogu) • Naslouchání	

	o praktické a věcné	• Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
Žák: • ČJL-5-1-06 rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě	• Naslouchání - o věcné	
Žák: • ČJL-5-1-07 volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru	• Mluvený projev - o vyjadřování závislé na komunikační situaci - o základy techniky mluveného projevu	
Žák: • ČJL-5-1-08 rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace	• Mluvený projev - o vyjadřování závislé na komunikační situaci - o spisovná a hovorová čeština - o nespisovná čeština, slangy a nářečí	
Žák: • ČJL-5-1-09 píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry	• Mluvený projev - o komunikační žánry (pozdrav, oslovení, omluva, prosba, zpráva, oznámení, vypravování) - o žánry písemného projevu (dopis, popis vzkaz inzerát, zpráva..)	
Žák: • ČJL-5-1-10 sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržáním časové	• Mluvený projev - o komunikační žánry	

posloupnosti	○ základní komunikační pravidla ○ žánry písemného projevu	
	• Slohová výchova ○ popis předmětu ○ reklama ○ vzkaz ○ rozvoj fantazie, porozumění textu ○ osnova vyprávění ○ dopis ○ vyprávění (volba povolání) ○ popis pracovního postupu ○ poštovní poukázka ○ vyprávění podle obrázkové osnovy ○ pozvánka, zpráva	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: Žák: • ČJL-5-1-05p, ČJL-5-1-10p vypráví vlastní zážitky, jednoduchý příběh podle přečtené předlohy nebo ilustrací a domluví se v běžných situacích Žák: • ČJL-5-1-05p má odpovídající slovní zásobu k souvislému vyjadřování Žák: • ČJL-5-1-07p v mluveném projevu volí správnou intonaci, přízvuk, pauzy a		

tempo řeči Žák: • ČJL-5-1-09p píše správně a přehledně jednoduchá sdělení		
Žák: • ČJL-5-2-01 porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová	Jazyková výchova • Slovní zásoba a tvoření slov ○ význam slov ○ slova stejného, podobného významu a slova vícevýznamová	
Žák: • ČJL-5-2-02 rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku	• Slovní zásoba a tvoření slov ○ stavba slova (kořen, část předponová a příponová, koncovka)	
Žák: • ČJL-5-2-03 určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu	• Tvarosloví ○ slovní druhy	
Žák: • ČJL-5-2-04 rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary	• Nauka o slově ○ význam slova a jeho hlásková podoba ○ slova spisovná a nespisovná	
Žák: • ČJL-5-2-05 vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební	• Skladba ○ základní skladební dvojice (podmět,	

dvojici označuje základ věty	přísudek) ○ přímá a nepřímá řeč	
Žák: • ČJL-5-2-06 odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí	• Skladba ○ věta jednoduchá a souvětí	
Žák: • ČJL-5-2-07 užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje	• Skladba ○ větné spojovací výrazy – spojky, zájmena, příslovce	
Žák: • ČJL-5-2-08 píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách	• Pravopis ○ vyjmenovaná slova	
Žák: • ČJL-5-2-09 zvládá základní příklady syntaktického pravopisu	• Pravopis ○ shoda přísudku s holým podmětem	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: Žák: • ČJL-5-2-08p rozlišuje tvrdé, měkké a obojetné souhlásky a ovládá pravopis měkkých a tvrdých slabik • určuje samohlásky a souhlásky • seřadí slova podle abecedy		

• správně vyslovuje a píše slova se skupinami hlásek <i>dě-tě-ně-bě-pě-vě-mě</i> • správně vyslovuje a píše znělé a neznělé souhlásky		
Žák: • ČJL-5-3-03 rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů	Literární výchova • Tvořivé činnosti s literárním textem ○ různé typy uměleckých a neuměleckých textů • Základní literární pojmy ○ spisovatel, básník, divadelní představení, herec, režisér	
Žák: • ČJL-5-3-04 při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy	• Základní literární pojmy ○ rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, bajka, povídka, spisovatel, básník, kniha, čtenář, divadelní představení, herec, režisér, verš, rým, přirovnání ○ lyrika, epika	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: Žák: • ČJL-5-3-01p, ČJL-5-3-02p dramatizuje jednoduchý příběh Žák: • ČJL-5-3-04p rozlišuje prózu a verše		

• rozlišuje pohádkové prostředí od reálného • ovládá tiché čtení a orientuje se ve čteném textu		
--	--	--

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

Vychází ze vzdělávací oblasti JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE

Charakteristika a cíle vzdělávací oblasti:

Vzdělávání této vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- srozumitelnému a správnému vyjadřování ústní i písemnou formou spisovného jazyka, získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti
- rozvíjení řečových schopností, myšlení, emocionálního a estetického vnímání, k rozvíjení pozitivního vztahu k literatuře
- osvojení a rozvíjení správné techniky psaní a čtení s porozuměním
- pochopení a poznání společensko – kulturního vývoje lidské společnosti
- vytvoření předpokladů k efektivní mezilidské komunikaci
- orientaci při vnímání okolního světa i sebe sama
- rozvíjení pozitivního vztahu k mateřskému jazyku

Charakteristika a cíle předmětu:

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura má komplexní charakter, ve výuce se prolíná, ale pro přehlednost je rozčleněn do tří složek:

- *Komunikační a slohová výchova*

Žáci se učí chápat různá jazyková sdělení, číst s porozuměním, kultivovaně psát i mluvit, analyzovat a posoudit obsah slyšeného či čteného textu. Ve vyšších ročnících se učí posuzovat formální stránku textu a jeho výstavbu.

- *Jazyková výchova*

Žáci si osvojují spisovnou formu jazyka, učí se též poznávat jeho další podoby. Jsou vedeni k přesnému a logickému myšlení, jež je předpokladem srozumitelného vyjadřování. Jsou uplatňovány a prohlubovány i obecné intelektové dovednosti

- *Literární výchova*

Žáci se učí rozpoznávat základní literární druhy a jejich specifické znaky, postihovat autorovy záměry a vyjádřit vlastní názor na literární dílo. Učí se odlišit literární fikci od reality. Získávají a rozvíjejí základní čtenářské návyky a schopnosti tvořivé recepce, interpretace a produkce literárního textu. Získají takové poznatky, které mohou pozitivně ovlivnit jejich životní hodnotové orientace či obohatit duchovní život.

Výuka českého jazyka a literatury:

- zahrnuje všechna průřezová témata
- je přípravou k praktickému využívání vědomostí

Týdenní časová dotace:

- 6. ročník: 4 hodin
- 7. ročník: 4 hodin
- 8. ročník: 5 hodin
- 9. ročník: 5 hodin

Klíčové kompetence:

1. Kompetence k učení:

Žák je veden k (ke):

- průběžnému zdokonalování čtení
- osvojování pravidel pravopisu
- aktivnímu zapojování do vyučování
- osvojování dalších informací nezbytných pro práci
- využívání různých metod, pomůcek a strategie učení
- poznávání vlastních pokroků a uvědomování si potíží, jež mu v učení brání
- vytvoření pozitivního vztahu k učení
- vyhledávání a třídění informací
- užívání obecně používaných termínů, symbolů a znaků, k uvádění věcí do širších souvislostí
- vytvoření komplexnějšího pohledu na společenské a kulturní jevy

2. Kompetence k řešení problémů:

Žák je veden k (ke):

- vnímání různých problémových situací
- pochopení problému, návrhu vlastního řešení i hledání různých variant řešení problémové situace
- praktickému ověřování správnosti řešení problému

- dovednosti nenechat se odradit nezdarem
- kritickému myšlení
- schopnosti uvědomit si zodpovědnost za svá rozhodnutí

3. Kompetence komunikativní:

Žák je veden k (ke):

- čtení a poslechu s porozuměním a k adekvátním reakcím na čtené i slyšené informace
- schopnosti využívat získané informace ke spolupráci s jinými lidmi
- dovednosti využívat běžné informační a komunikační prostředky
- kultivovanému ústnímu i písemnému projevu
- využívání osvojených komunikativních dovedností ke kvalitní spolupráci s jinými lidmi

4. Kompetence sociální a personální:

Žák je veden k (ke):

- spolupráci ve skupině, dodržování pravidel týmové práce
- utváření dobré atmosféry ve skupině, k upevňování dobrých mezilidských vztahů
- schopnosti zapojit se do diskuze
- spolupráci s druhými lidmi při řešení problému
- vytvoření pozitivní představy o sobě samém

5. Kompetence občanské:

Žák je veden k (ke):

- poznání kulturních tradic
 - a) zvládání komunikace i ve vyhraněných situacích
 - b) k vytváření postojů k přírodě, k životnímu prostředí na základě naučné i vědecké literatury
 - c) pochopení i ocenění našeho kulturního i historického dědictví

6. Kompetence pracovní:

Žák je veden k (ke):

- organizování a plánování učení
- dodržování smluvené kvality, termínů a postupů
- využívání získaných znalostí v zájmu své přípravy na budoucnost

Ročníkové očekávané výstupy	Učivo - obsah	Průřezová témata
6.ročník Žák: • ČJL-9-1-03 rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj	Komunikační a slohová výchova • Naslouchání - o kritické naslouchání - o práce s informacemi • Úvaha - o aktuální společenské jevy - o hodnocení, diskuse	Osobnostní a sociální výchova • Rozvoj schopností poznávání • Sebepoznání a sebepojetí • Poznávací schopnosti • Mezilidské vztahy • Komunikace • Spolupráce a soutěživost • Hodnoty, postoje, praktická etika Multikulturní výchova • Lidské vztahy • Etnický původ • Princip sociálního smíru a solidarity Environmentální výchova • Vztah člověka k prostředí Výchova demokratického občana • Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování Výchova k myšlení v Evropských a
Žák: • ČJL-9-1-04 dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci	• Mluvený projev - o zásady kultivovaného projevu (prostředky nonverbální a paralingvální)	
	• Slohová výchova - o práce s informacemi - o vypravování - o popis – předmětu, místnosti, pracovního postupu - o dopis - o zpráva a oznámení	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:		

Žák: • ČJL-9-1-04p, ČJL-9-1-05p komunikuje v běžných situacích, v komunikaci ve škole užívá spisovný jazyk		globálních souvislostech • Evropa a svět nás zajímá • Objevujeme Evropu a svět • Jsme Evropané
Žák: • ČJL-9-2-01 spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova	Jazyková výchova • Zvuková podoba jazyka - o zásady spisovné výslovnosti - o modulace souvislé řeči (přízvuk slovní a větný) - o intonace - o členění souvislé řeči (pauzy, frázování)	Mediální výchova • Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení • Interpretace vztahu mediálních sdělení reality • Fungování a vliv médií ve společnosti • Tvorba mediálního sdělení
Žák: • ČJL-9-2-02 rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémech	• Slovní zásoba a tvoření slov - o tvoření slov - o slovní zásoba a její jednotky - o slohové rozvrstvení slovní zásoby - o význam slova - o způsob tvoření slov	
Žák: • ČJL-9-2-04 správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	• Tvarosloví - o slovní druhy - o mluvnické významy a tvary slov	
Žák: • ČJL-9-2-06 rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a	• Skladba - o stavba věty	

v souvětí	- o pořádek slov ve větě - o rozvíjející větné členy - o souvětí	
Žák: • ČJL-9-2-08 rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití	• Obecné poučení o jazyce - o čeština (jazyk národní, jazyk mateřský) - o rozvrstvení národního jazyka (spisovné a nespisovné útvary a prostředky) - o jazyk a komunikace (jazykové příručky, kultura jazyka a řeči)	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: Žák: • ČJL-9-2-04p pozná a určí slovní druhy; skloňuje podstatná jména a přídavná jména; pozná osobní zájmena; časuje slovesa Žák: • ČJL-9-2-07p ovládá pravopis vyjmenovaných slov		
Žák: • ČJL-9-3-01 uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy	Literární výchova • Tvořivé činnosti s literárním textem - o volná reprodukce přečteného textu - o interpretace literárního díla	

interpretuje smysl díla		
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: Žák: • ČJL-9-3-01p orientuje se v literárním textu, nachází jeho hlavní myšlenku Žák: • ČJL-9-3-03p ústně formuluje dojmy z četby, divadelního nebo filmového představení		

Ročníkové očekávané výstupy	Učivo - obsah	Průřezová témata
7. ročník Žák: • ČJL-9-1-05 odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru	Komunikační a slohová výchova • Mluvený projev ○ zásady kultivovaného projevu ○ jazykové prostředky ○ správná verbální komunikace a používání spisovného jazyka ○ rozlišování nespisovných a spisovných jazykových prostředků v psaném i ústním projevu ○ jejich účelné používání a podřízení užití komunikačnímu záměru	Osobnostní a sociální výchova • Rozvoj schopností poznávání • Sebepoznání a sebepojetí • Poznávací schopnosti • Mezilidské vztahy • Komunikace • Spolupráce a soutěživost • Hodnoty, postoje, praktická etika Multikulturní výchova • Lidské vztahy • Etnický původ • Princip sociálního smíru a solidarity Environmentální výchova • Vztah člověka k prostředí
Žák: • ČJL-9-1-08 využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenku textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát	• Čtení ○ věcné čtení (studijní čtení jako zdroj informací, vyhledávací) • Mluvený projev ○ připravený i nepřipravený projev na základě poznámek nebo bez poznámek ○ referát • Písemný projev ○ vlastní tvořivé psaní (výpisek, výtah z textu)	

Žák: • ČJL-9-1-09 uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování	• Písemný projev ○ na základě poznatků o jazyce a stylu, o základních slohových postupech a žánrech	Výchova demokratického občana • Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování Výchova k myšlení v Evropských a globálních souvislostech • Evropa a svět nás zajímají • Objevujeme Evropu a svět • Jsme Evropané Mediální výchova • Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení • Interpretace vztahu mediálních sdělení reality • Fungování a vliv médií ve společnosti • Tvorba mediálního sdělení
	• Sloh a komunikace ○ vypravování ○ popis – prostý, uměleckého díla, líčení, pracovního postupu ○ životopis ○ charakteristika ○ pozvánka ○ žádost ○ výtah	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: Žák: • ČJL-9-1-01p, ČJL-9-1-08p čte plynule s porozuměním; reprodukuje text Žák: • ČJL9-1-04p, ČJL-9-1-05p komunikuje v běžných situacích, v komunikaci ve škole užívá spisovný jazyk		

Žák: • ČJL-9-2-03 samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami	Jazyková výchova • Obecné poučení o jazyce ○ jazyk a komunikace (jazykové příručky, slovníky a pravidla pravopisu)	
Žák: • ČJL-9-2-04 správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	• Tvarosloví ○ slovní druhy ○ mluvnické významy a tvary slov	
Žák: • ČJL-9-2-06 rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí	• Skladba ○ stavba věty, pořádek slov ve větě ○ rozvíjející větné členy ○ souvětí	
Žák: • ČJL-9-2-07 v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí	• Pravopis ○ lexikální ○ slovtvorný ○ morfologický ○ syntaktický	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: Žák:		

• ČJL-9-2-07p správně píše slova s předponami a předložkami Žák: • ČJL-9-2-07p ovládá pravopis vyjmenovaných slov		
Žák: • ČJL-9-3-03 formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo	Literární výchova • Způsoby interpretace literárních a jiných děl ○ písemné a ústní • Práce s literárním textem ○ interpretace a analýza díla, porovnávání způsobu zpracování tématu, zaujímání vlastního stanoviska, komentář ke způsobu pojetí tématu	
Žák: • ČJL-9-3-06 rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele	• Literární druhy a žánry ○ poezie, próza, drama ○ typické žánry a jejich představitelé	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: Žák: • ČJL-9-3-01p orientuje se v literárním textu, nachází jeho hlavní myšlenku Žák: • ČJL-9-3-03p ústně formuluje dojmy		

z četby, divadelního nebo filmového představení Žák: • ČJL-9-3-09p dokáže vyhledat potřebné informace v oblasti literatury • má pozitivní vztah k literatuře		
--	--	--

Ročníkové očekávané výstupy	Učivo - obsah	Průřezová témata
8. ročník Žák: • ČJL-9-1-01 odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji	Komunikační a slohová výchova • Čtení ○ věcné • Naslouchání ○ věcné • Výklad, výtah ○ analýza textu, roztřídění získaných informací na podstatné a okrajové, seřazení podstatných informací podle důležitosti, porovnávání informací	Osobnostní a sociální výchova • Rozvoj schopností poznávání • Sebepoznání a sebepojetí • Poznávací schopnosti • Mezilidské vztahy • Komunikace • Spolupráce a soutěživost • Hodnoty, postoje, praktická etika Multikulturní výchova • Lidské vztahy • Etnický původ • Princip sociálního smíru a solidarity Environmentální výchova • Vztah člověka k prostředí Výchova demokratického občana • Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování
Žák: • ČJL-9-1-04 dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci	• Mluvený projev ○ zásady dorozumívání ○ zásady kultivovaného projevu ○ plynulý hovor na zadané téma přiměřený své informovanosti a schopnostem	
Žák: • ČJL-9-1-07 zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu	• Mluvený projev ○ zásady dorozumívání ○ zásady kultivovaného projevu ○ obhajoba svého názoru, prosazování svého postoje v diskuzích	

Žák: • ČJL-9-1-08 využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát	• Věcné čtení ○ studijní čtení jako zdroj informací • Mluvený projev ○ komunikační žánry (připravený i nepřipravený projev na základě poznámek nebo bez poznámek, referát) • Písemný projev ○ vlastní tvořivé psaní (výpisek, výtah z textu)	Výchova k myšlení v Evropských a globálních souvislostech • Evropa a svět nás zajímá • Objevujeme Evropu a svět • Jsme Evropané Mediální výchova • Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení • Interpretace vztahu mediálních sdělení reality • Fungování a vliv médií ve společnosti • Tvorba mediálního sdělení
Žák: • ČJL-9-1-10 využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	• Písemný projev ○ na základě poznatků o jazyce a stylu, o základních slohových postupech a žánrech ○ vlastní tvořivé psaní	
	• Sloh a komunikace ○ charakteristika literární postavy ○ líčení ○ výklad ○ výtah ○ úvaha ○ proslov	

	○ publicistické útvary ○ některé důležité písemnosti – přihláška, objednávka, pozvánka, žádost	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: Žák: • ČJL-9-1-01p, ČJL-9-1-08p čte plynule s porozuměním; reprodukuje text Žák: • ČJL-9-1-04p, ČJL-9-1-05p komunikuje v běžných situacích, v komunikaci ve škole užívá spisovný jazyk Žák: • ČJL-9-1-09p, ČJL-9-1-10p píše běžné písemnosti; podle předlohy sestaví vlastní životopis a napíše žádost; popíše děje, jevy, osoby, pracovní postup; vypráví podle předem připravené osnovy; s vhodnou podporou pedagogického pracovníka písemně zpracuje zadané téma		
Žák: • ČJL-9-2-03 samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami	Jazyková výchova • Obecné poučení o jazyce ○ jazyk a komunikace (jazykové příručky, slovníky a pravidla pravopisu)	

Žák: • ČJL-9-2-04 správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	• Tvarosloví ○ slovní druhy	
Žák: • ČJL-9-2-05 využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace	• Obecné poučení o jazyce ○ jazyk a komunikace (jazyková norma a kodifikace)	
Žák: • ČJL-9-2-06 rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve světě a v souvětí	• Skladba ○ souvětí ○ stavba věty	
Žák: • ČJL-9-2-07 v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slootovorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí	• Pravopis ○ lexikální ○ slootovorný ○ morfologický ○ syntaktický	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: Žák: • ČJL-9-2-03p orientuje se v Pravidlech českého pravopisu Žák: • ČJL-9-2-04p pozná a určí slovní druhy;		

skloňuje podstatná jména a přídavná jména; pozná osobní zájmena; časuje slovesa Žák: • ČJL-9-2-04p, ČJL-9-2-05p rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk Žák: • ČJL-9-2-07p správně píše slova s předponami a předložkami Žák: • ČJL-9-2-07p ovládá pravopis vyjmenovaných slov Žák: • ČJL-9-2-07p zvládá pravopis podle shody přísudku s podmětem		
Žák: • ČJL-9-3-04 tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie	Literární výchova • Tvořivé činnosti s literárním textem ○ vytváření vlastních textů	
Žák: • ČJL-9-3-06 rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele	• Literární druhy a žánry ○ poezie, próza, drama ○ typické žánry a jejich představitelé	
Žák: • ČJL-9-3-09 vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i	• Návštěva knihovny ○ orientace v knihovně, v katalozích,	

v dalších informačních zdrojích	hledání informací na internetu týkající se četby	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: Žák: • ČJL-9-3-01p orientuje se v literárním textu, nachází jeho hlavní myšlenku Žák: • ČJL-9-3-03p ústně formuluje dojmy z četby, divadelního nebo filmového představení Žák: • ČJL-9-3-09p dokáže vyhledat potřebné informace v oblasti literatury • má pozitivní vztah k literatuře		

Ročníkové očekávané výstupy	Učivo - obsah	Průřezová témata
-----------------------------	---------------	------------------

9. ročník Žák: • ČJL-9-1-01 odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji	Komunikační a slohová výchova • Čtení a naslouchání ○ věcné • Výklad, výtah ○ analýza textu, roztřídění získaných informací na podstatné a okrajové, seřazení podstatných informací podle důležitosti, porovnávání informací	Osobnostní a sociální výchova • Rozvoj schopností poznávání • Sebepoznání a sebepojetí • Poznávací schopnosti • Mezilidské vztahy • Komunikace • Spolupráce a soutěživost • Hodnoty, postoje, praktická etika Multikulturní výchova • Lidské vztahy • Etnický původ • Princip sociálního smíru a solidarity Environmentální výchova • Vztah člověka k prostředí Výchova demokratického občana • Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování Výchova k myšlení v Evropských a
Žák: • ČJL-9-1-02 rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru	• Mluvený projev ○ úvaha ○ analýza textu, posouzení subjektivního a objektivního přístupu autora a jeho zhodnocení, provedení kritiky ○ uplatňování vlastních názorů a stanovisek ve vlastním textu	
Žák: • ČJL-9-1-05 odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru	• Mluvený projev ○ zásady kultivovaného projevu ○ spisovný a nespisovný projev	
Žák: • ČJL-9-1-06 v mluveném projevu		

připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči	• Mluvený projev ○ zásady kultivovaného projevu (technika mluveného projevu, prostředky nonverbální, verbální a paralingvální) ○ modulace hlasu, intonace věty, mimika, a v odpovídající míře jsou užívány ve vlastním projevu	globálních souvislostech • Evropa a svět nás zajímá • Objevujeme Evropu a svět • Jsme Evropané Mediální výchova • Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení • Interpretace vztahu mediálních sdělení reality • Fungování a vliv médií ve společnosti • Tvorba mediálního sdělení
Žák: • ČJL-9-1-07 zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu	• Mluvený projev ○ obhájení svého názoru, prosazení svého postoje v diskuzích ○ orientace ve slohových útvarech v závislosti na cíli a zaměření slovního projevu	
Žák: • ČJL-9-1-10 využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	• Písemný projev ○ na základě poznatků o jazyce a stylu, o základních slohových postupech a žánrech ○ vlastní tvořivé psaní	
	• Slohová výchova ○ vypravování ○ popis, charakteristika ○ životopis ○ formuláře	

	○ výklad a výtah ○ úvaha, proslov ○ diskuse ○ publicistické útvary	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: Žák: • ČJL-9-1-01p, ČJL-9-1-08p čte plynule s porozuměním; reprodukuje text Žák: • ČJL-9-1-04p, ČJL-9-1-05p komunikuje v běžných situacích, v komunikaci ve škole užívá spisovný jazyk Žák: • ČJL-9-1-09p, ČJL-9-1-10p píše běžné písemnosti; podle předlohy sestaví vlastní životopis a napíše žádost; píše děje jevy, osoby, pracovní postup; vypráví podle předem připravené osnovy; s vhodnou podporou pedagogického pracovníka písemně zpracuje zadané téma		
Žák: • ČJL-9-2-05 využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace	Jazyková výchova • Obecné poučení o jazyce ○ Jazyk a komunikace (jazyková norma a kodifikace)	

Žák: • ČJL-9-2-06 rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí	• Skladba ○ stavba věty ○ souvětí	
Žák: • ČJL-9-2-08 rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití	• Obecné poučení o jazyce ○ rozvrstvení národního jazyka (spisovné a nespisovné útvary a prostředky) ○ čeština (jazyk národní, jazyk mateřský)	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: Žák: • ČJL-9-2-03p orientuje se v Pravidlech českého pravopisu Žák: • ČJL-9-2-04p pozná a určí slovní druhy; skloňuje podstatná jména a přídavná jména; pozná osobní zájmena; časuje slovesa Žák: • ČJL-9-2-04p, ČJL-9-2-05p rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk Žák: • ČJL-9-2-06p rozezná větu jednoduchou od souvětí		

Žák: • ČJL-9-2-07p správně píše slova s předponami a předložkami Žák: • ČJL-9-2-07p ovládá pravopis vyjmenovaných slov Žák: • ČJL-9-2-07p zvládá pravopis podle shody přísudku s podmětem		
Žák: • ČJL-9-3-02 rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora	Literární výchova • Literární druhy a žánry ○ dramatické v proměnách času – hlavní vývojová období národní a světové literatury ○ typické žánry a jejich představitelé	
Žák: • ČJL-9-3-05 rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty	• Základy literární teorie a historie ○ struktura literárního díla (námět a téma díla, literární hrdina, kompozice literárního příběhu) ○ literatura umělecká a věcná (populárně-naučná, literatura faktu, publicistické žánry)	
Žák: • ČJL-9-3-07 uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a	• Literární druhy a žánry ○ vyjmenování a definice základních	

světové literatuře	literárních směrů, jejich významní představitelé a jejich díla, porovnání autorů v rámci jednotlivých směrů	
Žák: • ČJL-9-3-08 porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování	• Literární druhy a žánry ○ vlastní četba ○ návštěva divadelních a filmových představení, knižních obchodů	
Žák: • ČJL-9-3-09 vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích	• Získávání informací ○ hledání informací v katalozích, v knihovně, na internetu a v jiných informačních zdrojích	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: Žák: • ČJL-9-3-01p orientuje se v literárním textu, nachází jeho hlavní myšlenku Žák: • ČJL-9-3-03p ústně formuluje dojmy z četby, divadelního nebo filmového představení Žák: • ČJL-9-3-06p rozezná základní literární druhy a žánry		

Žák: • ČJL-9-3-09p dokáže vyhledat potřebné informace v oblasti literatury • má pozitivní vztah k literatuře		
---	--	--

ANGLICKÝ JAZYK

Vychází ze vzdělávací oblasti **JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE**

Charakteristika a cíle vzdělávací oblasti (s ohledem na cizí jazyk):

Vzdělávání této vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- srozumitelnému vyjadřování ústní i písemnou formou spisovného jazyka
- rozvíjení řečových schopností, myšlení, emocionálního i estetického vnímání
- respektování odlišných kulturních hodnot a tradic jiné jazykové oblasti
- vyhledání nejdůležitějších informací o zemích studovaného jazyka a k práci s nimi
- získávání sebedůvěry při cizojazyčné komunikaci na veřejnosti
- ke sdělování názorů, dorozumívání v obvyklých komunikačních situacích a porozumění jednoduchým sdělením
- osvojení potřebných jazykových znalostí a dovedností a k aktivnímu využití účinné komunikace v cizím jazyce
- získávání zájmu o studium cizího jazyka, k vytvoření pozitivního vztahu k tomuto jazyku

Charakteristika a cíle předmětu:

Znalost základů cizího jazyka:

- pomáhá žákům překonávat jazykovou bariéru v zahraničí
- zlepšuje postavení žáků při přestupu do středního vzdělávání i při uplatnění na trhu práce

- umožňuje rozvoj jazykových komunikačních schopností

Výuka cizího jazyka:

- je přípravou k praktickému využívání vědomostí
- probíhá od 3. ročníku, důraz je kladen především na schopnost základní komunikace a porozumění v oblastech blízkým dětem
- zahrnuje všechna průřezová témata a další mezioborové vztahy
- je na 1. stupni zaměřena především na mluvené slovo a schopnost reagovat na pokyny a modelové komunikační situace, jazykové dovednosti poslechu a mluvení jsou upřednostněny před psaním, čtením a znalostmi gramatiky
- ve 4. a 5. ročníku vede žáky také již k porozumění psanému textu a aplikaci jednoduchých gramatických jevů, žáci se začínají seznamovat s jednoduchými reáliemi anglicky hovořících zemí a jejich znalost angličtiny je vede k pochopení jiných tradic, kultur a toleranci k nim
- je založena na modelu britské angličtiny
- rozvíjí schopnost aplikovat vědomosti a dovednosti spisovné podoby anglického jazyka a schopnost užívat jazyka i jako nástroje získávání informací
- vede k osvojení a rozvíjení správné techniky čtení, psaní a čtení s porozuměním

Týdenní časová dotace:

- 3. ročník – 3 hodiny
- 4. ročník – 3 hodiny
- 5. ročník – 3 hodiny

Klíčové kompetence:

1. Kompetence k učení:

Žák je veden k (ke):

- volbě vhodných metod a způsobů učení, organizaci vlastního učení
- pochopení významu celoživotního vzdělávání, smyslu a cíle učení
- vytvoření pozitivního vztahu k učení
- schopnosti operovat s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádět věci do souvislostí
- vytvoření komplexního pohledu na společenské a kulturní jevy
- samostatnému experimentování a pozorování, porovnávání a kritickému posuzování výsledků
- dovednosti vyvozovat z výsledků závěry pro využití v budoucnosti
- schopnosti kriticky zhodnotit výsledky svého učení

2. Kompetence k řešení problémů:

Žák je veden k (ke):

- vnímání různých problémových situací ve škole i mimo ni
- užívání vlastního úsudku i zkušeností při řešení problému
- dovednosti vyhledávat informace vhodné k řešení problémové situace, získané vědomosti využívat k objevování různých variant řešení
- schopnosti nenechat se odradit nezdarem
- praktickému ověřování správnosti řešení, samostatnému řešení problémů
- kritickému myšlení, uvážlivému rozhodování

- schopnosti uvědomit si důsledky svého jednání

3. Kompetence komunikativní:

Žák je veden k (ke):

- srozumitelnému a výstižnému vyjadřování, ke kultivovanému ústnímu i písemnému projevu
- dovednosti využívat získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů nezbytných pro plnohodnotné soužití s ostatními lidmi
- schopnosti naslouchat druhým lidem, vhodně reagovat, zapojit se do diskuze a obhájit svůj názor
- porozumění různým typům textů či obrazových materiálů a jiných informačních a komunikačních prostředků
- využití informačních a komunikačních prostředků a technologií pro účinnou komunikaci s okolím

4. Kompetence sociální a personální:

Žák je veden k (ke):

- vytváření sebedůvěry, ovládání svého jednání tak, aby dosáhl pocitu sebeúcty a sebeuspokojení
- efektivní spolupráci s druhými při řešení úkolu, přijímání zkušeností jiných lidí
- schopnosti zapojit se do diskuze ve skupině
- dovednosti poskytnout pomoc, vytvářet přátelskou atmosféru ve skupině
- účinné spolupráci ve skupině
- schopnosti za pomoci pedagogů vytvářet pravidla týmové práce

5. Kompetence občanské:

Žák je veden k (ke):

- pochopení základních principů, z nichž vycházejí zákony a společenské normy
- respektování přesvědčení jiných lidí, schopnosti postavit se psychickému i fyzickému násilí
- zodpovědnému rozhodování přiměřenému situaci
- osvojení práv i povinností ve škole i mimo ni

6. Kompetence pracovní:

Žák je veden k (ke):

- dodržování vymezených pravidel, plnění závazků a povinností
- pochopení významu cizího jazyka pro budoucí profesní uplatnění

Ročníkové očekávané výstupy	Učivo – obsah	Průřezová témata
3. ročník Žák: • CJ-3-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně	• Základní fráze a pokyny, pozdravy • Rozdíly ve výslovnosti	Osobnostní a sociální výchova • Rozvoj schopností poznávání • Sebepoznání a sebepojetí • Seberegulace a sebeorganizace • Poznávání lidí • Mezilidské vztahy • Komunikace • Kooperace a kompetice • Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Výchova demokratického občana • Občanská společnost a škola Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech • Evropa a svět nás zajímá • Objevujeme Evropu a svět Multikulturní výchova • Kulturní difference • Lidské vztahy • Multikulturalita
Žák: • CJ-3-1-02 zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal	• Slovní zásoba • Mluvnice ○ abeceda, hláskování ○ ukazovací zájmeno • Tematické okruhy ○ školní potřeby ○ barvy ○ halloween ○ hračky ○ oblečení	
Žák: • CJ-3-1-03 rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu	• Zvuková a grafická podoba jazyka • Mluvnice ○ přívlasky a jejich slovosled ○ slovesa – běžné činnosti ○ otázky • Tematické okruhy ○ názvy sportů	

	○ potraviny ○ ovoce, zelenina	
Žák: • CJ-3-1-04 rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu	• Zvuková a grafická podoba jazyka ○ základní výslovnostní návyky • Mluvnice ○ jednoduché otázky ○ přítomný čas průběhový • Tematické okruhy ○ třída ○ tělo ○ zvířata	
Žák: • CJ-3-1-05 přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení	• Zvuková a grafická podoba jazyka ○ vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov ○ číslovky • Mluvnice ○ přídavná jména vyjadřující velikost ○ možné číslo • Tematické okruhy ○ činnosti ve volné čase ○ škola ○ dny v týdnu	
Žák: • CJ-3-1-06 píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy	• Zvuková a grafická podoba jazyka ○ základní výslovnostní návyky	

	• Mluvnice ○ předložky místa • Tematické okruhy ○ reálie ○ rodina ○ národnosti	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: Žák: • CJ-3-1-01p je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka		

Ročníkové očekávané výstupy	Učivo - obsah	Průřezová témata
4. ročník Žák: • CJ-5-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností	• Zvuková a grafická podoba jazyka ○ rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka ○ pozdravy a základní fráze	Osobnostní a sociální výchova • Rozvoj schopností poznávání • Sebepoznání a sebepojetí • Seberegulace a sebeorganizace • Poznávání lidí • Mezilidské vztahy • Komunikace • Kooperace a kompetice • Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech • Evropa a svět nás zajímá • Objevujeme Evropu a svět Multikulturní výchova • Kulturní difference • Lidské vztahy • Multikulturalita
Žák: • CJ-5-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	• Mluvnice ○ základy výslovnosti – odlišné hlásky ○ přejatá slova • Tematické okruhy ○ barvy ○ třída a školní potřeby	
Žák: • CJ-5-1-03 rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu	• Zvuková a grafická podoba jazyka ○ slovní a větný přízvuk ○ intonace ○ anglická abeceda	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:		

Žák: • CJ-5-1-01p rozumí jednoduchým pokynům učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností		
Žák: • CJ-5-1-02p rozumí slovům a frázím, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu) - rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování		
Žák: • CJ-5-2-01 se zapojí do jednoduchých rozhovorů	• Slovní zásoba ○ pokyny, příkazy ○ číslovky • Mluvnice ○ množné číslo podstatných jmen	
Žák: • CJ-5-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	• Slovní zásoba ○ jména česká a anglická • Tematické okruhy ○ rodina ○ volný čas – hudební nástroje ○ sporty • Mluvnice ○ přídavná jména – popis osob ○ sloveso – být	

Žák: • CJ-5-2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá	• Slovní zásoba ○ práce se slovníkem • Tematické okruhy ○ narozeniny ○ dům, byt, místnosti ○ rozdílné svátky a jejich způsob slavení	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: Žák: • CJ-5-2-01p pozdraví a poděkuje Žák: • CJ-5-2-02p sdělí své jméno a věk Žák: • CJ-5-2-03p vyjádří souhlas či nesouhlas, reaguje na jednoduché otázky (zejména pokud má k dispozici vizuální oporu)		
Žák: • CJ-5-3-01 vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům	• Slovní zásoba ○ rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní a písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům ○ číslovky • Tematické okruhy ○ halloween ○ reálie	

	○ jídlo	
Žák: • CJ-5-3-02 rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	• Zvuková a grafická podoba jazyka ○ základní fráze • Slovní zásoba ○ Česká republika • Mluvnice ○ tvary slovesa • Tematické okruhy ○ hračky	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: Žák: • CJ-5-3-02p rozumí slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)		
Žák: • CJ-5-4-01 napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života	• Zvuková a grafická podoba jazyka ○ ovládnutí pravopisu slov osvojené slovní zásoby ○ Vánoce ○ Vánoce v cizině • Mluvnice ○ základní předložky místa ○ sloveso • Tematické okruhy	

	○ části obličeje ○ části těla ○ domácí zvířata	
Žák: • CJ-5-4-02 vyplní osobní údaje do formuláře	• Zvuková a grafická podoba jazyka ○ vyplňování formuláře	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: Žák: - je seznámen s grafickou podobou cizího jazyka		

Ročníkové očekávané výstupy	Učivo - obsah	Průřezová témata
5. ročník Žák: • CJ-5-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností	• Zvuková a grafická podoba jazyka ○ vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov ○ základní fráze	Osobnostní a sociální výchova • Rozvoj schopností poznávání • Sebepoznání a sebepojetí • Seberegulace a sebeorganizace • Poznávání lidí • Mezilidské vztahy • Komunikace • Kooperace a kompetice • Řešení problémů a rozhodovací dovednosti • Hodnoty, postoje, praktická etika Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech • Evropa a svět nás zajímá • Objevujeme Evropu a svět Multikulturní výchova • Kulturní difference • Etnický původ • Multikulturalita
Žák: • CJ-5-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	• Mluvnice ○ anglická abeceda ○ předložky místa • Slovní zásoba ○ číslovky • Tematické okruhy ○ barvy	
Žák: • CJ-5-1-03 rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu	• Zvuková a grafická podoba jazyka ○ slovní a větný přízvuk ○ intonace • Mluvnice ○ neurčitý člen ○ množné číslo podstatných jmen	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:		

Žák: • CJ-5-1-01p rozumí jednoduchým pokynům učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností		
Žák: • CJ-5-1-02p rozumí slovům a frázím, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu) - rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování		
Žák: • CJ-5-2-01 se zapojí do jednoduchých rozhovorů	• Slovní zásoba ○ osobní údaje ○ rodina • Mluvnice ○ sloveso • Tematické okruhy ○ základní fráze – nakupování ○ rozvrh hodin – dny v týdnu a předměty	
Žák: • CJ-5-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	• Slovní zásoba ○ jména česká a anglická • Tematické okruhy ○ Vánoce ○ hodiny – základní časové výrazy	

	• Mluvnice ○ přivlastňování zájmeno ○ sloveso – mít	
Žák: • CJ-5-2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá	• Slovní zásoba ○ práce se slovníkem ○ dům, byt • Tematické okruhy ○ denní režim ○ činnosti doma, ve škole a ve volném čase ○ Velikonoce	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: Žák: • CJ-5-2-01p pozdraví a poděkuje Žák: • CJ-5-2-02p sdělí své jméno a věk Žák: • CJ-5-2-03p vyjádří souhlas či nesouhlas, reaguje na jednoduché otázky (zejména pokud má k dispozici vizuální oporu)		
Žák: • CJ-5-3-01 vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům	• Mluvnice ○ předložky místa ○ vazba	

	○ sloveso moci, umět ve spojení s významovým slovesem • Tematické okruhy ○ město, doprava ○ orientace ve městě	
Žák: • CJ-5-3-02 rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	• Zvuková a grafická podoba jazyka ○ základní fráze – v restauraci • Slovní zásoba ○ základní fráze - nakupování • Mluvnice ○ sloveso - muset • Tematické okruhy ○ obličej	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: Žák: • CJ-5-3-02p rozumí slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)		
Žák: • CJ-5-4-01 napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního	• Zvuková a grafická podoba jazyka ○ ovládnutí pravopisu slov osvojené slovní zásoby ○ Vánoce	

života	○ Vánoce v cizině • Mluvnice ○ přítomný čas průběhový ○ srovnání přítomného času průběhového a prostého • Tematické okruhy ○ Vánoce ○ tělo	
Žák: • CJ-5-4-02 vyplní osobní údaje do formuláře	• Zvuková a grafická podoba jazyka ○ vyplňování formuláře	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: Žák: - je seznámen s grafickou podobou cizího jazyka		

ANGLICKÝ JAZYK

Vychází ze vzdělávací oblasti **JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE**

Charakteristika a cíle vzdělávací oblasti (s ohledem na cizí jazyk):

Vzdělávání této vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka (k):

- rozvoji komunikačních kompetencí
- srozumitelnému vyjadřování ústní i písemnou formou spisovného jazyka
- rozvíjení řečových schopností, myšlení, emocionálního i estetického vnímání
- respektování odlišných kulturních hodnot a tradic jiné jazykové oblasti
- vyhledání nejdůležitějších informací o zemích studovaného jazyka a k práci s nimi
- získávání sebedůvěry při cizojazyčné komunikaci na veřejnosti
- pochopení jazyka a jako důležitého nástroje celoživotního vzdělávání
- rozvíjení pozitivního vztahu k mnohojazyčnosti a respektování kulturní rozmanitosti
- ke sdělování názorů, dorozumívání v obvyklých komunikačních situacích a porozumění jednoduchým sdělením
- osvojení potřebných jazykových znalostí a dovedností a k aktivnímu využití účinné komunikace v cizím jazyce
- získávání zájmu o studium cizího jazyka, k vytvoření pozitivního vztahu k tomuto jazyku
- v oblasti zvukové a grafické podoby jazyka k rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovního a větného přízvuku, intonace, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby
- rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím;

práci se slovníkem

- rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)

Charakteristika a cíle předmětu:

Znalost základů cizího jazyka:

- pomáhá žákům překonávat jazykovou bariéru v zahraničí
- zlepšuje postavení žáků při přestupu do středního vzdělávání i při uplatnění na trhu práce
- umožňuje rozvoj jazykových komunikačních schopností

Výuka cizího jazyka:

- je přípravou k praktickému využívání vědomostí
- zahrnuje všechna průřezová témata a další mezioborové vztahy
- rozvíjí schopnost aplikovat vědomosti a dovednosti spisovné podoby anglického jazyka a schopnost užívat jazyka i jako nástroje získávání informací
- vede k osvojení a rozvíjení správné techniky čtení, psaní a čtení s porozuměním

Týdenní časová dotace:

- 6. ročník – 3 hodiny
- 7. ročník – 3 hodiny
- 8. ročník – 3 hodiny
- 9. ročník – 3 hodiny

V tomto období je důraz kladen na ústní komunikaci a vytváření základu (zejména ve fonetice a syntaxi) pro další osvojování jazyka. Rovněž je cílem rozvoj jazykového povědomí ve vztahu k mateřskému a případně dalším jazykům.

Vzdělávání v Cizím jazyce předpokládá dosažení úrovně A2, vzdělávání v Dalším cizím jazyce předpokládá dosažení úrovně A1 (podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky).

- b) Úroveň A2: Žák – rozumí větám a často používaným výrazům vztahujícím se k oblastem, které se ho bezprostředně týkají (např. základní informace o něm/ní a jeho/její rodině, o nakupování, místopisu a zaměstnání). Komunikuje prostřednictvím jednoduchých a běžných úloh, jež vyžadují jednoduchou a přímou výměnu informací o známých a běžných skutečnostech. Popíše jednoduchým způsobem svou vlastní rodinu, bezprostřední okolí a záležitosti týkající se jeho nejnaléhavějších potřeb.

Klíčové kompetence:

1. Kompetence k učení:

Žák je veden k (ke):

- volbě vhodných metod a způsobů učení, organizaci vlastního učení
- pochopení významu celoživotního vzdělávání, smyslu a cíle učení
- vytvoření pozitivního vztahu k učení
- schopnosti operovat s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádět věci do souvislostí
- vytvoření komplexního pohledu na společenské a kulturní jevy
- samostatnému experimentování a pozorování, porovnávání a kritickému posuzování výsledků
- dovednosti vyvozovat z výsledků závěry pro využití v budoucnosti
- schopnosti kriticky zhodnotit výsledky svého učení

2. Kompetence k řešení problémů:

Žák je veden k (ke):

- vnímání různých problémových situací ve škole i mimo ni
- užívání vlastního úsudku i zkušeností při řešení problému
- dovednosti vyhledávat informace vhodné k řešení problémové situace, získané vědomosti využívat k objevování různých variant řešení
- schopnosti nenechat se odradit nezdarem
- praktickému ověřování správnosti řešení, samostatnému řešení problémů
- kritickému myšlení, uvážlivému rozhodování
- schopnosti uvědomit si důsledky svého jednání

3. Kompetence komunikativní:

Žák je veden k (ke):

- srozumitelnému a výstižnému vyjadřování, ke kultivovanému ústnímu i písemnému projevu
- dovednosti využívat získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů nezbytných pro plnohodnotné soužití s ostatními lidmi
- schopnosti naslouchat druhým lidem, vhodně reagovat, zapojit se do diskuze a obhájit svůj názor
- porozumění různým typům textů či obrazových materiálů a jiných informačních a komunikačních prostředků
- využití informačních a komunikačních prostředků a technologií pro účinnou komunikaci s okolím

4. Kompetence sociální a personální:

Žák je veden k (ke):

- vytváření sebedůvěry, ovládnutí svého jednání tak, aby dosáhl pocitu sebeúcty a sebeuspokojení
- efektivní spolupráci s druhými při řešení úkolu, přijímání zkušeností jiných lidí
- schopnosti zapojit se do diskuze ve skupině
- dovednosti poskytnout pomoc, vytvářet přátelskou atmosféru ve skupině
- účinné spolupráci ve skupině
- schopnosti za pomoci pedagogů vytvářet pravidla týmové práce

5. Kompetence občanské:

Žák je veden k (ke):

- pochopení základních principů, z nichž vycházejí zákony a společenské normy
- respektování přesvědčení jiných lidí, schopnosti postavit se psychickému i fyzickému násilí
- zodpovědnému rozhodování přiměřenému situaci
- osvojení práv i povinností ve škole i mimo ni

6. Kompetence pracovní:

Žák je veden k (ke):

- dodržování vymezených pravidel, plnění závazků a povinností
- pochopení významu cizího jazyka pro budoucí profesní uplatnění

Ročníkové očekávané výstupy	Učivo - obsah	Průřezová témata
6. ročník Žák: • CJ-9-1-01 rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně	• Zvuková a grafická podoba jazyka ○ pojmenování světových stran ○ popis zeměkoule, její členění na světadíly a oceány ○ rok a místo narození ○ pojmenování nejvýznamnějších evropských států	Osobnostní a sociální výchova • Rozvoj schopností poznávání • Sebepoznání a sebepojetí • Seberegulace a sebeorganizace • Poznávací schopnosti • Mezilidské vztahy • Komunikace • Spolupráce a soutěživost • Řešení problémů a rozhodovací dovednosti • Hodnoty, postoje, praktická etika Výchova demokratického občana • Občanská společnost a škola Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech • Evropa a svět nás zajímá • Objevujeme Evropu a svět Multikulturní výchova
Žák: • CJ-9-1-02 rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat	• Zvuková a grafická podoba jazyka • Slovní zásoba ○ pojmenování evropských jazyků a národností ○ příprava slavnosti Halloween • Tematické okruhy ○ popis osoby ○ stav počasí	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: Žák: • CJ-9-1-01p rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů • CJ-9-1-02p rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby		

Žák: • CJ-9-2-01 zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích	• Slovní zásoba ○ frázová slovesa v souvislosti s oblékáním ○ zdvořilý pozdrav ○ popis pohybů částí těla ○ násobné číslovky • Mluvnice ○ kladná otázka podmětná s <i>Who</i> ○ přítomný čas průběhový ○ minulý čas prostý, děje a stavy v minulosti ○ přivlastňovací pád	• Kulturní rozdíly • Lidské vztahy • Etnický původ • Multikulturalita Environmentální výchova • Ekosystémy • Vztah člověka k prostředí
Žák: • CJ-9-2-02 mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech	• Tematické okruhy ○ záliby a povinnosti ○ zaměstnání rodičů ○ popis svého obydlí • Mluvnice ○ přivlastňovací zájmena samostatná ○ pravopis plurálu substantiv • Slovní zásoba ○ průběh vyučovací hodiny v jazykové učebně ○ charakteristika území ČR s využitím mapy ○ určitý člen v zeměpisných názvech	

Žák: • CJ-9-2-03 vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života	• Zvuková a grafická podoba jazyka ○ čtení a hraní pohádky Líný Honza • Tematické okruhy ○ vánoční zvyky v ČR, Velké Británii a USA ○ orientace v kalendáři ○ vyjádření svého problému, strachu ○ uvedení výšky, váhy ○ popis situace u lékaře • Mluvnice ○ změna rodu v trpném rodu ○ triády probraných nepravidelných sloves ○ neurčitá a záporná zájmena ○ větný zápor • Slovní zásoba ○ vyprávění příběhu ○ základní geometrické tvary ○ recitace říkanky ○ popis cesty dopravním prostředkem	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: Žák: • CJ-9-2-01p odpoví na jednoduché otázky, které se týkají jeho osoby		

Žák: • CJ-9-3-01 vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech	• Zvuková a grafická podoba jazyka ○ čtení dat ○ čtení staletí ○ jednotky měny v USA ○ vyjádření zamýšlené budoucnosti vazbou <i>going to + infinitiv</i> ○ dotaz na směr, popis cesty k objektu ○ oblíbená knížka – děj knihy, charakteristika hlavních postav ○ povídky Šest pošetilých • Mluvnice ○ vyjádření přednosti <i>prefer</i> ○ spojení <i>look + předložka</i>	
Žák: • CJ-9-3-02 rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace	• Zvuková a grafická podoba jazyka ○ vyjádření potřeby a účelu ○ vyprávění příběhu v minulosti ○ vyjádření příležitosti ○ popis zvířete a jeho způsobu života ○ pojmenování nejznámějších míčových her a atletických disciplín • Tematické okruhy ○ objednání jídla, dotaz na cenu ○ rozlišení zdravé výživy ○ symbolika olympijských her	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy		

očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: Žák: • CJ-9-3-01p rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)		
Žák: • CJ-9-4-03 reaguje na jednoduché písemné sdělení	• Zvuková a grafická podoba jazyka ○ jednoduché písemné sdělení	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: Žák: • CJ-9-4-03p reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby		

Ročníkové očekávané výstupy	Učivo - obsah	Průřezová témata
-----------------------------	---------------	------------------

7. ročník Žák: • CJ-9-1-01 rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně	• Have you ever been to...? ○ předpřítomný čas v otázce <i>Have you ever... ?</i> ○ názvy mořských živočichů • Save mother Earth ○ vyjádření ekologických postojů ○ modální sloveso <i>mustn't</i>	Osobnostní a sociální výchova • Rozvoj schopností poznávání • Sebepoznání a sebepojetí • Seberegulace a sebeorganizace • Poznávací schopnosti • Mezilidské vztahy • Komunikace • Spolupráce a soutěživost • Řešení problémů a rozhodovací dovednosti • Hodnoty, postoje, praktická etika Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech • Evropa a svět nás zajímá • Objevujeme Evropu a svět Multikulturní výchova • Kulturní rozdíly • Lidské vztahy • Multikulturalita Environmentální výchova
Žák: • CJ-9-1-02 rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat	• At school ○ vyjádření příčiny spojkou <i>because</i> • Five senses ○ popis lidských smyslů ○ vyjádření postoje k postiženým lidem • An accident ○ popis nehody a úrazu ○ žádost o radu, vyjádření rady • Revision ○ souhrnné opakování učiva	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: Žák: • CJ-9-1-01p rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů Žák:		

• CJ-9-1-02p rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby		• Ekosystémy • Vztah člověka k prostředí
Žák: • CJ-9-2-01 se zeptá na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích	• Solar systém ○ vyjádření také ne <i>not...either</i>, ani...ani <i>neither...nor</i> • Let's learn history ○ udání letopočtu ○ zájmena neurčitá <i>others / the others</i>	
Žák: • DCJ-9-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného	• Your health ○ funkce tělesných orgánů ○ zásady osobní hygieny	
Žák: • CJ-9-2-03 vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života	• At the station ○ orientace na nádraží ○ zakoupení jízdenky ○ otázka <i>Shall I... ?</i> • Friends ○ otázka na příčinu ○ telefonování ○ charakteristika osoby	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: Žák:		

• CJ-9-2-01p odpoví na jednoduché otázky, které se týkají jeho osoby		
Žák: • CJ-9-3-01 vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech	• Gullivers travels ○ charakteristika hlavního hrdiny lit. díla • Ali-baba ○ čtení a vyprávění pohádky	
Žák: • CJ-9-3-02 rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace	• Enjoy your meal ○ vyjádření množství <i>a little / a few</i> ○ minulý čas průběhový • Food of the gods ○ zástupné <i>one / ones</i> ○ popis výrobního procesu • The British ○ historický původ obyvatel Británie • Scotland ○ vyjádření stejné míry vlastnosti <i>as...as</i> ○ základní údaje o Skotsku • Ireland ○ pojmenování zlomků ○ základní údaje o Irsku • The Vikings ○ život a kulturní dědictví Vikingů • Canada ○ zvyky a tradice původních obyvatel Severní Ameriky	

	• Pocahontas ○ vyprávění příběhu indiánské princezny Pocahontas • Colonial times ○ <i>as / like</i> ve významu jako ○ základní údaje o koloniích v USA • New York ○ orientace v plánu města ○ historický původ obyvatel New Yorku • Australia ○ základní údaje o osídlování a kulturních tradicích Austrálie • Revision ○ souhrnné opakování učiva ○ opakování reálií	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: Žák: • CJ-9-3-01p rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)		
Žák: • CJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	Psaní • Summer course ○ vyplnění osobního dotazníku ○ <i>all</i> ve významu všechen	

Žák: • CJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	• In the woods ○ soukromý dopis z prázdnin ○ lesní plody a zvířata	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: Žák: • CJ-9-4-03p reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby		

Ročníkové očekávané výstupy	Učivo - obsah	Průřezová témata
8. ročník Žák: CJ-9-1-01 rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně	Talking about language - vymezení slovních druhů - interpunkce Let's revise nouns - plurál substantiv - vztažná zájmena <i>who</i> a <i>which</i> Let's revise verbs – the present - vazby s výrazy <i>make / do / take / have</i> - tvary nových nepravidelných sloves	Osobnostní a sociální výchova - Rozvoj schopností poznávání - Sebepoznání a sebepojetí - Seberegulace a sebeorganizace - Poznávací schopnosti - Mezilidské vztahy - Komunikace - Spolupráce a soutěživost - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti - Hodnoty, postoje, praktická etika Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Evropa a svět nás zajímá - Objevujeme Evropu a svět Multikulturní výchova - Kulturní rozdíly - Etnický původ - Multikulturalita
Žák: CJ-9-1-02 rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat	Let's revise verbs – from the past to the present - vedlejší věta účelová - adjektiva s opačným významem Let's revise verbs – the past - tvary osvojených sloves v minulém čase - minulý čas prostý Let's revise verbs – the future - vazba <i>How soon will you... ?</i> - věta podmínková skutečná Let's revise modal verbs <i>have to / must</i> - opisná konstrukce <i>be allowed to...</i> Revision	

	○ souhrnné opakování učiva	Environmentální výchova • Ekosystémy • Vztah člověka k prostředí
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: Žák: • CJ-9-1-01p rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů Žák: • CJ-9-1-02p rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby		
Žák: • CJ-9-2-01 se zeptá na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích	• You should be good ○ vyjádření záhodnosti <i>You should</i> ○ vyjádření nevhodnosti <i>You shouldn't</i> ○ vyjádření varování <i>Don't you dare</i> • Let's be friends ○ fráze <i>It is said to be...</i> ○ slovní zásoba pro přezdívký	
Žák: • CJ-9-2-02 mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech	• A world-famous book ○ trpný rod ○ děj známé knihy, hlavní postavy	
Žák: • CJ-9-2-03 vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života	• Aliens ○ vyjádření názoru <i>It can't be... / It must be...</i>	

	o vybavení pro cestování	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: Žák: • CJ-9-2-01p odpoví na jednoduché otázky, které se týkají jeho osoby		
Žák: • CJ-9-3-01 vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech	• Written in the stars - o vyjádření postoje <i>I like / don't mind / hate being / I would like to be...</i>	
Žák: • CJ-9-3-02 rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace	• British history - o významní britští panovníci - o aristokratické tituly • The national symbols of the UK - o základní realie Velké Británie - o čtení a zápis desetinných čísel • London - o nejznámější místa v Londýně • Shopping in London - o vazba <i>It used to be...</i> • Shop till you drop - o výraz <i>where</i> ve větě vztažné - o slovní zásoba k tematickému okruhu Nakupování • American Revolution - o významní američtí prezidenti	

	○ slovní zásoba vymezená tematickým okruhem • The national symbols of the USA ○ státní hymna USA ○ americká měna ○ národní symboly • The American civil war ○ tvorba příslovčí z přídavných jmen ○ slovní zásoba vymezená tematickým okruhem • As american as apple pie ○ kuchařský recept ○ slovní zásoba vymezená tematickým okruhem • Fast food restaurants ○ slovní zásoba vymezená tematickým okruhem • The Ugly Duckling ○ čtení a reprodukce pohádky Ošklivé káčátko • The Bear Family ○ čtení a reprodukce textu • Revision ○ souhrnné opakování učiva	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:		

Žák: • CJ-9-3-01p rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)		
Žák: • CJ-9-4-03 reaguje na jednoduché písemné sdělení	• Travelling ○ slovní zásoba k tématu Cestování • In a hotel ○ hotelové služby (slovní zásoba) ○ význam různých veřejných nápisů	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: Žák: • CJ-9-4-03p reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby		

Ročníkové očekávané výstupy	Učivo - obsah	Průřezová témata
9. ročník Žák: CJ-9-1-01 rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně	Elizabethan age - historická fakta z období vlády královny Alžběty I. Victorian period - historická fakta z období vlády královny Viktorie The industrial revolution - základní fakta o průmyslové revoluci ve Velké Británii In war - základní fakta o nejvýznamnějších bitvách v britské historii The wild west - historická fakta o divokém západu a „zlaté horečce“ v Kalifornii	Osobnostní a sociální výchova - Rozvoj schopností poznávání - Sebepoznání a sebepojetí - Seberegulace a sebeorganizace - Poznávací schopnosti - Mezilidské vztahy - Spolupráce a soutěživost - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti - Hodnoty, postoje, praktická etika Výchova demokratického občana - Občanská společnost a škola
Žák: CJ-9-1-02 rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat	Summer holidays are over - vyjádření českého <i>přijet</i> - souvětí příčinné a účelové An open story - pravidla pořadí adjektiv - tvoření adjektiv příponami Are you good at Maths? - tvoření příslovcí příponami - pravidla stupňování příslovcí	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Evropa a svět nás zajímá - Objevujeme Evropu a svět Multikulturní výchova

	• Invitations ○ nabídka, pozvání ○ popis pracovního postupu • Revision ○ souhrnné opakování učiva	• Kulturní rozdíly • Etnický původ • Multikulturalita Mediální výchova
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: Žák: • CJ-9-1-01p rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů Žák: • CJ-9-1-02p rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby		• Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení • Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
Žák: • CJ-9-2-01 se zeptá na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích	• Friends will be friends ○ charakteristika osobnosti, postojů, pocitů	
Žák: • CJ-9-2-02 mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech	• My family ○ příbuzenské vztahy ○ závislá věta tázací • What would you like to be? ○ vyjádření vlastních zájmů a dovedností s ohledem na volbu povolání	

Žák: • CJ-9-2-03 vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života	• Sports ○ vyprávění o oblíbeném sportu ○ popis věci	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: • CJ-9-2-01p odpoví na jednoduché otázky, které se týkají jeho osoby		
Žák: • CJ-9-3-01 vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech	• Learning languages ○ dopis hostitelské rodině ○ představení se • Travelling ○ požádání o informaci ○ orientace v časech podle jízdních řádů • Will you help me, please? ○ žádost o svolení, službu, pomoc • The way we look ○ rada, doporučení způsobu řešení problému	
Žák: • CJ-9-3-02 rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace	• Plans for Halloween ○ vedlejší věty příslovečné časové • Chores ○ vedlejší věty příslovečné místní	

	• Going to places ○ vedlejší věty příslovečné účelové • Experiments ○ vedlejší věty příslovečné podmínkové v přítomném i budoucím čase • Let's make an exhibition ○ vedlejší věty vztažné • The baby-sitters club ○ charakteristika hlavního hrdiny knihy • J.R.R.Tolkien ○ charakteristika tvorby J. R. R. Tolkiena • Revision ○ souhrnné opakování učiva II. okruhu	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: Žák: • CJ-9-3-01p rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)		
Žák: • CJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	• Trip to south Bohemia ○ podstatné momenty ze společného zájezdu ○ vedení deníku • Visit to Prague	

	○ orientace v programu výměnného zájezdu	
Žák: • CJ-9-4-03 reaguje na jednoduché písemné sdělení	• Learning languages ○ dopis hostitelské rodině ○ představení se • Revision ○ souhrnné opakování učiva	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: • CJ-9-4-03p reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby		

DALŠÍ CIZÍ JAZYK – RUSKÝ JAZYK

Vychází ze vzdělávací oblasti **JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE**

Charakteristika a cíle vzdělávací oblasti (s ohledem na cizí jazyk):

- Vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace zaujímá ve vzdělávacím procesu stěžejní postavení.
- Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Ruský jazyk je rozdělen do dvou složek, tj. receptivní a produktivní řečové dovednosti. Ve výuce se obsah obou složek prolíná.
- Receptivní řečové dovednosti rozvíjejí poslech a čtení s porozuměním, mezi produktivní řečové dovednosti patří hovor a písemný projev. V jazykové výchově žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné ke komunikaci.
- Vyučovací předmět obsahuje tematické okruhy vycházející z každodenních situací a zájmů dospívajícího žáka, seznamuje ho se základními reáliemi této jazykové oblasti.
- Jazyková výuka, jejímž cílem je zejména podpora rozvoje komunikačních kompetencí, vybavuje žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožňují správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a účinně uplatňovat i prosazovat výsledky svého poznávání
- V tomto období je důraz kladen na ústní komunikaci a vytváření základu (zejména ve fonetice a syntaxi) pro další osvojování jazyka. Rovněž je cílem rozvoj jazykového povědomí ve vztahu k mateřskému a případně dalším jazykům.
- Vzdělávání v Dalším cizím jazyce předpokládá dosažení úrovně A1 (podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky).
 - Úroveň A1: Žák – rozumí známým každodenním výrazům a zcela základním frázím, jejichž cílem je vyhovět konkrétním potřebám, a tyto výrazy a fráze používá. Představí sebe a ostatní a klade jednoduché otázky týkající se informací osobního rázu, např. o

místě, kde žije, o lidech, které zná, a věcech, které vlastní, a na podobné otázky odpovídá. Jednoduchým způsobem se domluví, mluví-li partner pomalu a jasně a je ochoten mu pomoci.

Vzdělávání této vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k (ke):

- získávání sebedůvěry při cizojazyčné komunikaci na veřejnosti
- vytvoření předpokladů pro úspěšnou komunikaci v cizím jazyce
- získání kvalitního jazykového vzdělávání v mluvené i psané podobě
- pochopení jazyka a jako důležitého nástroje celoživotního vzdělávání
- rozvíjení pozitivního vztahu k mnohojazyčnosti a respektování kulturní rozmanitosti
- rozvíjení řečových schopností, myšlení, emocionálního i estetického vnímání
- vyhledání nejdůležitějších informací o zemích studovaného jazyka a k práci s nimi
- osvojení potřebných jazykových znalostí a dovedností a k aktivnímu využití účinné komunikace v cizím jazyce
- získávání zájmu o studium cizího jazyka, k vytvoření pozitivního vztahu k tomuto jazyku
- respektování odlišných kulturních hodnot a tradic jiné jazykové oblasti
- ke sdělování názorů, dorozumívání v obvyklých komunikačních situacích a porozumění jednoduchým sdělením
- Týdenní časová dotace:
 - 7. ročník – 2 hodiny
 - 8. ročník – 2 hodiny
 - 9. ročník – 2 hodiny

Klíčové kompetence:

1. Kompetence k učení:

Žák je veden k (ke):

- ke kultivované a účinné komunikaci
- zodpovědnosti za své vzdělávání – je připravován na celoživotní učení

2. Kompetence k řešení problémů:

Žák je veden k (ke):

- řešení praktických a problémových úloh
- schopnosti zapojit se do diskuse
- dovednosti zaujmout k problému stanovisko

3. Kompetence komunikativní:

Žák je veden k (ke):

- naslouchání a vyjadřování se v ústních a písemných projevech
- používání jazyka v každodenních situacích

4. Kompetence sociální a personální:

Žák je veden k (ke):

- respektování společně dohodnutých pravidel
- udržování dobrých vztahů ve škole i mimo ni

5. Kompetence občanské:

Žák je veden k (ke):

- schopnosti aktivně se zapojit do dění při výuce
- znalosti tradic, kulturního a historického dědictví

6. Kompetence pracovní:

Žák je veden k (ke):

- rozvíjení pracovních návyků při samostatné i skupinové práci
- dodržování daných pravidel
- schopnosti přistupovat ke svým pracovním činnostem z různých hledisek

Ročníkové očekávané výstupy	Učivo – obsah	Průřezová témata
7. ročník Žák: • DCJ-9-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně	• Vstupní fonetický kurz ○ začínáme s ruštinou • Как тебя зовут? ○ věty typu: <i>Кто это? / Это моя мама. / Это не Ян а Якуб.</i> ○ základní poučení o přízvuku ○ rozlišování přízvučných a nepřízvučných slabik ○ písmena: <i>т, а, к, о, м, б, з, э, н, в, у, е, я</i>	Osobnostní a sociální výchova • Komunikace • Poznávací schopnosti • Mezilidské vztahy • Spolupráce a soutěživost • Řešení problémů a rozhodovací dovednosti • Rozvoj schopností poznávání • Hodnoty, postoje, praktická etika • Sebepoznání a sebepojetí • Seberegulace a sebeorganizace Výchova demokratického občana • Občanská společnost a škola Multikulturní výchova • Kulturní rozdíly • Lidské vztahy • Multikulturalita
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: Žák: • DCJ-9-1-01p je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka Žák: • DCJ-9-1-02p rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování Žák: • DCJ-9-1-03p rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)		

Žák: • DCJ-9-2-01 se zapojí do jednoduchých rozhovorů	• Познакомьтесь! ○ pád podstatných jmen v oslovení ○ oficiální a neoficiální oslovení ○ číslovky 1 – 10 v 1. pádě ○ rozlišování přízvučných a nepřízvučných slabik ○ intonace tázacích a oznamovacích vět ○ písmena: <i>з, д, и, й, л, п, ч, ш, ы, р, с, ь</i>	
Žák: • DCJ-9-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného	• Наша семья. ○ podstatná jména po číslovkách 2, 3, 4 ○ věty typu: <i>Папа – врач. / Он врач.</i> ○ věty typu: <i>У тебя есть брат? / У меня есть брат. / У меня нет брата</i>	
Žák: • DCJ-9-2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného	• Вы говорите по-русски? ○ pád číslovek 11 – 20 ○ spojení <i>два (три, четыре) часа, года / пять... часов, лет</i> ○ časování sloves <i>жить, знать, говорить</i> v přítomném čase ○ upozornění na pohyblivý přízvuk ○ intonace oznamovacích a tázacích vět ○ písmena: <i>ж, ф, ц, щ, х, ё, ю, ь</i> ○ pořadí písmen azbuky	

	○ poučení o funkci jotovaných písmen ○ psaní <i>he</i> u sloves ○ pravopis jmen příslušníků národů	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: Žák: • DCJ-9-2-01p pozdraví a poděkuje, vyjádří souhlas a nesouhlas Žák: • DCJ-9-2-02p sdělí své jméno a věk		
Žák: • DCJ-9-3-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům	• У Димы в гостях. ○ pád číslovek 30 – 90 a 100 – 900 ○ podstatná jména po číslovkách ○ podstatná jména <i>брат, мама</i> v 1. – 3. p. jednotného čísla ○ osobní zájmena v 1. a 3. p. ○ časování sloves <i>звонить, быть, посмотреть</i>	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: Žák: • DCJ-9-3-02p rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal		

(zejména má-li k dispozici vizuální oporu)		
Žák: • CJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	• Наша семья. ○ osobní zájmena v 1. – 3. p. ○ přivlastňovací zájmena v 1. p. j. i mn. čísla ○ časování sloves <i>работать, учиться</i> ○ pohyblivý přízvuk slovesa <i>учиться</i> ○ změny intonace otázek podle jejich smyslu	
Žák: • CJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	• У Димы в гостях. ○ nepřízvučné <i>о, а</i> ○ pohyblivý přízvuk sloves <i>учить, посмотреть</i> ○ intonace zvolacích vět ○ porovnání intonace tázacích a zvolacích vět ○ souhrnné opakování azbuky	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:		
Žák:		
• DCJ-9-4-03p reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby		

Ročníkové očekávané výstupy	Učivo - obsah	Průřezová témata
8. ročník Žák: DCJ-9-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně	Профессия. Интервью. - věty typu: <i>Папа работает врачом.</i> 7.p. j. č. vybraných podstatných jmen - názvy profesí mužů a žen 4.p. osobních zájmen	Osobnostní a sociální výchova - Komunikace - Poznávací schopnosti - Mezilidské vztahy - Spolupráce a soutěživost - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti - Rozvoj schopností poznávání - Hodnoty, postoje, praktická etika - Sebepoznání a sebepojetí - Seberegulace a sebeorganizace Výchova demokratického občana - Občanská společnost a škola Multikulturní výchova - Kulturní rozdíly - Lidské vztahy - Multikulturalita
Žák: DCJ-9-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	Профессия. Интервью. - časování slovesa <i>хотеть</i> - rozlišování slovesných tvarů <i>нравится / нравятся, интересуется / интересуют</i> - výslovnost <i>де, те, не</i> v přejatých slovech - intonace otázek	
Žák: DCJ-9-1-03 rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat	Как туда попасть? На чём мы поедём? В метро, на улице. - časování sloves <i>ехать, (по)мочь</i> - infinitivní věty typu <i>Как пройти (попасть, проехать) к... / Кому позвонить? / Что купить? / Где выйти?</i> <i>Письмо Сони Наде</i>	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy		

očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: Žák: • DCJ-9-1-01p je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka Žák: • DCJ-9-1-02p rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování Žák: • DCJ-9-1-03p rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu) - rozumí otázkám, které se týkají základních osobních údajů (zejména jména a věku) - rozumí jednoduchým pokynům učitele		
Žák: • DCJ-9-2-01 se zapojí do jednoduchých rozhovorů	• В торговом центре. ○ časování sloves <i>купить, спросить, взять</i> ○ 1. a 2. p. mn. č. substantiv typu <i>магазин, портфель, школа</i> ○ pohyblivé <i>o, e</i> u podstatných jmen ○ p. mn. č. neživotných a životných podstatných jmen	

Žák: • DCJ-9-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy	• В школе. ○ řadové číslovky v 1. a 6. p. ○ vyjádření data (v odpovědi na otázku <i>Какое сегодня число?</i>) ○ minulý čas ○ vyjádření vykání	
Žák: • DCJ-9-2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy a podobné otázky pokládá	• Знакомство. Объявления. ○ slovesa se změnou kmenových souhlásek (pokračování) ○ zvrtná slovesa (pokračování) ○ slovesné vazby <i>интересоваться чем / увлекаться чем</i> ○ skloňování osobních zájmen ○ opakování – intonace otázek a odpovědí ○ výslovnost zakončení zvrtných sloves <i>-ться, -тся</i>	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: Žák: • DCJ-9-2-01p pozdraví a poděkuje, vyjádří souhlas a nesouhlas Žák: • DCJ-9-2-02p sdělí své jméno a věk		

Žák: • DCJ-9-3-01 rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům	• Как туда попасть? На чём мы поедём? В метро, на улице. ○ časování sloves <i>ехать, (по)мочь</i> ○ infinitivní věty typu <i>Как пройти (попасть, проехать) к... / Кому позвонить? / Что купить? / Где выйти?</i> ○ <i>Письмо Сони Наде.</i>	
Žák: • DCJ-9-3-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům	• На занятиях и после занятий, на перемене. ○ předložkové vazby odlišné od češtiny <i>по, после</i> ○ skloňování zájmen <i>кто, что</i>	
Žák: • DCJ-9-3-03 rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci	• На занятиях и после занятий, на перемене. ○ skloňování podstatných jmen typů <i>магазин, портфель, школа, неделя, фотография</i> v j. č.	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: Žák: • DCJ-9-3-02p rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci		

tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)		
Žák: • DCJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	• В школе. ○ řadové číslovky v 1. a 6. p. ○ vyjádření data (v odpovědi na otázku <i>Какое сегодня число?</i>) ○ minulý čas ○ vyjádření vykání	
Žák: • DCJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	• В школе. ○ řadové číslovky v 1. a 6. p. ○ vyjádření data (v odpovědi na otázku <i>Какое сегодня число?</i>) ○ minulý čas ○ vyjádření vykání	
Žák: • DCJ-9-4-03 stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	• Письмо Сони Наде.	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: Žák: • DCJ-9-4-03p reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby		

Ročníkové očekávané výstupy	Učivo - obsah	Průřezová témata
9. ročník Žák: DCJ-9-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně	Встреча. Как твои дела? - časování slovesa <i>вернуться</i> - věty typu <i>Мне придётся / пришлось идти пешком. Здесь нет / не было театра.</i>	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Objevujeme Evropu a svět - Evropa a svět nás zajímá
Žák: DCJ-9-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	Две столицы. Поедем в Санкт-Петербург. Москва. - skloňování substantiv typů <i>место</i> a <i>здание</i> v j. č. - nesklonná substantiva	Osobnostní a sociální výchova - Rozvoj schopností poznávání - Sebepoznání a sebepojetí - Komunikace - Poznávací schopnosti - Mezilidské vztahy - Seberegulace a sebeorganizace - Hodnoty, postoje, praktická etika - Spolupráce a soutěživost - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
Žák: DCJ-9-1-03 rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat	Две столицы. Поедем в Санкт-Петербург. Москва. - vazby s předložkami <i>после, по</i> (shrnutí)	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: Žák: DCJ-9-1-01p je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka		Výchova demokratického občana Občanská společnost a škola Environmentální výchova

Žák: • DCJ-9-1-02p rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování Žák: • DCJ-9-1-03p rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu) - rozumí otázkám, které se týkají základních osobních údajů (zejména jména a věku) - rozumí jednoduchým pokynům učitele		• Ekosystémy • Vztah člověka k prostředí Multikulturní výchova • Multikulturalita • Kulturní rozdíly • Lidské vztahy
Žák: • DCJ-9-2-01 se zapojí do jednoduchých rozhovorů	• Приезжайте в Прагу! ○ 1. a. 2. p. mn. č. substantiv typů <i>неделя, фотография, место, здание</i> ○ skloňování podstatných jmen v množném čísle (shrnutí)	
Žák: • DCJ-9-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy	• Встреча. Как твои дела? ○ časování slovesa <i>вернуться</i> ○ věty typu <i>Мне придётся / пришлось идти пешком. Здесь нет / не было театра.</i>	

Žák: • DCJ-9-2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy a podobné otázky pokládá	• Встреча. Как твои дела? ○ časování slovesa <i>вернуться</i> ○ věty typu <i>Мне придётся / пришлось идти пешком. Здесь нет / не было театра.</i>	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: Žák: • DCJ-9-2-01p pozdraví a poděkuje, vyjádří souhlas a nesouhlas Žák: • DCJ-9-2-02p sdělí své jméno a věk		
Žák: • DCJ-9-3-01 rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům	• Как кто выглядит? Конкурс. ○ vyjádření podobnosti <i>похож на кого</i> ○ skloňování adjektiv podle vzoru <i>новый</i> ○ skloňování řadových číslovek (kromě <i>третий</i>)	
Žák: • DCJ-9-3-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům	• Как кто выглядит? Конкурс. ○ Vyjádření data <i>Конкурс состоится второго марта.</i>	

Žák: • DCJ-9-3-03 rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci	• Одежда. ○ vazba <i>учиться на кого</i> ○ vyjádření vzájemnosti <i>друг другу</i> ○ použití zájmen <i>какой, который</i> ○ věty typu <i>На ней (была) кофточка.</i> ○ časování sloves <i>одеться, надеть, снять</i> ○ použití předložky <i>для</i> ○ věty typu <i>Мне нужны очки.</i> ○ <i>русский национальный костюм</i> ○ <i>обычаи и праздники</i>	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: Žák: • DCJ-9-3-02p rozumí jednoduchým sloům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)		
Žák: • DCJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	• Как кто выглядит? Конкурс. ○ vyjádření podobnosti <i>похож на кого</i> ○ skloňování adjektiv podle vzoru <i>новый</i> ○ skloňování řadových číslovek (kromě <i>третий</i>)	

Žák: • DCJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	• Мы разные. Письмо в редакцию газеты. ○ slovesné vazby <i>ждать кого, что (чего), понимать кого, что</i> ○ psaní data	
Žák: • DCJ-9-4-03 stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	• Погода, природа. ○ skloňování přídavných jmen podle vzoru <i>летний</i> ○ vyjádření data a letopočtu	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: Žák: • DCJ-9-4-03p reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby		

MATEMATIKA

Vychází ze vzdělávací oblasti **MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE**

Charakteristika a cíle vzdělávací oblasti:

Vzdělávání této vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- získávání vědomostí potřebných v praktickém životě a k matematické gramotnosti
- postupnému osvojování některých pojmů, terminologie, symboliky a možností jejich užití
- rozvoji paměti pomocí numerických výpočtů a osvojováním si nezbytných matematických algoritmů a vzorců
- schopnosti provést rozbor problému, plánovat řešení, volit správný postup k vyřešení problému a vyhodnotit správnost výsledku
- rozvoji kombinatorického, logického, exaktního i abstraktního myšlení
- přesnému a stručnému vyjadřování prostřednictvím matematického jazyka
- rozvoji důvěry ve vlastní schopnosti, systematickosti a přesnosti, k rozvoji spolupráce při řešení úloh
- dovednosti vyslovovat hypotézy na základě zkušenosti nebo pokusu a k jejich ověřování nebo vyvracení na základě protipříkladu
- vnímání složitosti reálného světa a jeho porozumění

Matematika a její aplikace na 1. stupni je založena na rozvíjení vlastních zkušeností žáka a vychází z přirozené touhy dětí mladšího školního věku počítat a kreslit. Žáci se v matematice učí řešením úloh a činnostmi. Matematika tak rozvíjí počtářské dovednosti, ale není jen počítáním. Hlavní roli zde hraje otázka smyslu, problémy porozumění a možnosti použití příslušných vědomostí a dovedností. Matematika by měla žáka vybavit tak, aby ji mohl bez obtíží dále používat v praktickém životě i v dalším vzdělávání. Smyslem je naučit chápat žáka matematiku jako prostředek řešení úloh.

Má dítěti otevřít cestu k řešení mnoha úloh a situací, které život přináší. Její nerozlučné spojení s jazykovým vyučováním vede žáky k přesnému logickému myšlení. Svým obsahem umožňuje matematika začlenění většiny průřezových témat.

Vzdělávání v této vzdělávací oblasti:

- prolíná se celým základním vzděláváním
- klade důraz na důkladné porozumění základním myšlenkovým postupům a pojmům matematiky i jejich vzájemným vztahům

Charakteristika a cíle předmětu:

- Vyučovací předmět matematika a její aplikace na prvním stupni je zařazen samostatně v 1. – 5. ročníku.
- Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Matematika má komplexní charakter, ale pro přehlednost je rozdělen na čtyři tematické okruhy: Číslo a proměnná, Závislosti, vztahy a práce s daty, Geometrie v rovině a v prostoru, Nestandardní aplikační úlohy a problémy. Ve výuce se však vzdělávací obsah jednotlivých specifických složek vzájemně prolíná.

- Charakteristika jednotlivých tematických okruhů:

- *Číslo a početní operace*

Žáci osvojují pojem čísla jako určitého počtu věcí, dále dovednost provádět aritmetické operace a učí se propojovat operaci s reálnou situací.

- *Závislosti, vztahy a práce s daty*

Žáci uvědomují změny a závislosti známých jevů, docházejí k pochopení, že změnou může být růst i pokles a že změna může mít také nulovou hodnotu. Orientují se a sami dokážou vytvářet tabulky a grafy.

- *Geometrie v rovině a prostoru*

Žáci určují, modelují a znázorňují geometrické útvary. Hledají podobnosti a odlišnosti útvarů, které se vyskytují v jejich okolí. Učí se porovnávat, odhadovat, měřit délku, obvod a obsah. Zdokonalují svůj grafický projev.

- *Nestandardní aplikační úlohy a problémy*

Žáci se učí řešit problémové situace a úlohy z běžného života, pochopit a analyzovat problém, utřídit údaje a podmínky. K upevňování a procvičování učebních témat budou využívány počítačové programy a poznatky získané v předmětu Informační a komunikační technologie.

- Týdenní časová dotace:

- 1. ročník: 5 hodin
 - 2. ročník: 5 hodin
 - 3. ročník: 5 hodin
 - 4. ročník: 5 hodin
 - 5. ročník: 5 hodin

Klíčové kompetence:

1. Kompetence k učení:

Žák je veden k (ke):

- osvojování základních matematických pojmů a vztahů
- utváření zásoby matematických nástrojů (pojmů a vztahů, algoritmů, metod řešení úloh)
- vyhledávání a třídění informací a jejich využívání v procesu učení i praktickém životě
- schopnosti samostatně pozorovat i experimentovat a získané výsledky kriticky porovnávat i posuzovat
- vytvoření pozitivního vztahu k učení, k pochopení jeho smyslu i cíle

2. Kompetence k řešení problémů:

Žák je veden k (ke):

- řešení praktických a problémových úloh, k ověřování výsledků
- provádění rozboru problému, plánování řešení i odhadování výsledků
- kritickému myšlení, uvážlivému rozhodování, ke schopnosti uvědomit si zodpovědnost za svá rozhodnutí

3. Kompetence komunikativní:

Žák je veden k (ke):

- užívání vhodné terminologie a symboliky
- schopnosti zdůvodnit matematické postupy
- výstižnému a logickému vyjadřování, kultivovanému ústnímu i písemnému projevu
- využívání osvojených komunikativních dovedností k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití

4. Kompetence sociální a personální:

Žák je veden k (ke):

- vytváření a obhájení svého názoru a ke vzájemnému respektování
- spolupráci při řešení problému
- schopnosti pracovat v týmu, zapojit se do diskuze

5. Kompetence občanské:

Žák je veden k (ke):

- dovednosti respektovat názory jiných lidí
- rozvoji volných i charakterových rysů
- dodržování stanovených pravidel a povinností, odmítání nezdvořilého, hrubého a vulgárního chování

6. Kompetence pracovní:

Žák je veden k (ke):

- dodržování dohodnuté kvality, postupů a termínů
- úhlednému grafickému projevu
- utváření a rozvíjení pracovních návyků při samostatné i skupinové práci

Ročníkové očekávané výstupy	Učivo - obsah	Průřezová témata
1.ročník Žák: M-3-1-01 používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků	Číslo a početní operace Přirozená čísla	Osobnostní a sociální výchova - Rozvoj schopnosti poznávání - Kooperace a kompetice - Komunikace
Žák: M-3-1-02 čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 5	Přirozená čísla	
Žák: M-3-1-03 užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose	Zápis čísla v desítkové soustavě a jeho znázornění (číselná osa)	
Žák: M-3-1-04 provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly	Vlastnosti početních operací s čísly	
Žák: M-3-1-05 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	Vlastnosti početních operací s čísly	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:		

Žák: • M-3-1-02p čte, píše a používá číslice v oboru do 20, numerace do 100 Žák: • M-3-1-04p sčítá a odčítá s užitím názoru v oboru do 20		
Žák: • M-3-2-02 popisuje jednoduché závislosti z praktického života	Závislosti, vztahy a práce s daty • Závislosti a jejich vlastnosti	
Žák: • M-3-2-03 doplňuje tabulky, schémata	• Tabulky, schémata	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: Žák: • M-3-2-02p modeluje jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek		
Žák: • M-3-3-01 rozezná a pojmenuje základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa	Geometrie v rovině a v prostoru • Základní útvary v rovině ○ čtverec, obdélník, trojúhelník • Jednoduchá tělesa	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných		

opatření: Žák: • M-3-3-02p používá pravítko		
---	--	--

Ročníkové očekávané výstupy	Učivo - obsah	Průřezová témata
2. ročník Žák: • M-3-1-01 používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků	Číslo a početní operace • Přirozená čísla ○ počítání v oboru do 10 ○ odčítání bez přechodu přes 10 ○ odčítání od 10 ○ odčítání s přechodem přes 10	Osobnostní a sociální výchova • Komunikace • Rozvoj schopnosti poznávání • Kreativita • Kooperace a kompetice • Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
Žák: • M-3-1-02 čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla	• Přirozená čísla ○ počítání do 20 bez přechodu přes 10 ○ počítání do 20 s přechodem přes 10 ○ sčítání v oboru do 20 ○ odčítání od 20 ○ sčítání a odčítání v oboru do 100 s přechodem desítek ○ sčítání a odčítání dvojciferných čísel	
Žák: • M-3-1-03 užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose	• Zápis čísla v desítkové soustavě a jeho znázornění (číselná osa) ○ úkoly pro každého ○ měříme délku v centimetrech, metrech	
Žák: • M-3-1-04 provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly	• Vlastnosti početních operací s čísly ○ přičítáme k číslu 9, 8, 7, 6, 5, 4 a 3	

	○ dopočítávání do daného čísla ○ sčítání a odčítání dvojčiferných čísel ○ násobilka 2, 5, 10 ○ násobilka 4, 3 ○ dělení 2, 10, 5, 4, 3	
Žák: • M-3-1-05 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	• Vlastnosti početních operací s čísly ○ slovní úlohy v oboru do 10 ○ slovní úlohy v oboru do 20 ○ slovní úlohy v oboru do 20 s přechodem přes 10 ○ slovní úlohy v oboru do 100	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: Žák: • M-3-1-01p porovnává množství a vytváří soubory prvků podle daných kritérií v oboru do 20 Žák: • M-3-1-02p zná matematické operátory +, -, =, <, > a umí je zapsat		
Žák: • M-3-2-01 orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času	Závislosti, vztahy a práce s daty ○ orientování se v čase ○ převody jednotek času	

Žák: • M-3-2-02 popisuje jednoduché závislosti z praktického života	• Závislosti z praktického života a jejich vlastnosti	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: Žák: • M-3-2-02p modeluje jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek		
Žák: • M-3-3-01 rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci	Geometrie v rovině a v prostoru • Základní útvary v rovině ○ čtverec, kruh, obdélník, trojúhelníky ○ krychle, kvádr, válec, koule	
Žák: • M-3-3-02 porovná velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky	• Základní útvary v rovině ○ velikost útvarů ○ měření a odhad délky úsečky	
Žák: • M-3-3-03 rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině	• Jednoduché souměrné útvary v rovině ○ jejich rozlišování a modelování	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:		

Žák: • M-3-3-01p pozná a pojmenuje základní geometrické tvary a umí je graficky znázornit Žák: • M-3-3-01p rozezná přímku a úsečku, narýsuje je a ví, jak se označují		
---	--	--

Ročníkové očekávané výstupy	Učivo - obsah	Průřezová témata
3. ročník Žák: M-3-1-01 používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků	Číslo a početní operace Přirozená čísla - počítání do 100 - násobení a dělení čísel čísly 6, 7, 8, 9 - sčítání a odčítání dvojčíferných čísel s přechodem přes základ 10	Osobnostní a sociální výchova - Rozvoj schopnosti poznávání - Kreativita - Kooperace a kompetice - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti - Komunikace
Žák: M-3-1-02 čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla	Přirozená čísla - sčítání a odčítání v oboru do 1000 - násobení a dělení číslem 10, 100 - porovnávání čísel - sčítání a odčítání stovek - písemné sčítání a odčítání trojčíferných čísel - dělení se zbytkem	
Žák: M-3-1-03 užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose	Zápis čísla v desítkové soustavě a jeho znázornění (číselná osa)	
Žák: M-3-1-04 provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly	Vlastnosti početních operací s čísly	

Žák: • M-3-1-05 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	• Vlastnosti početních operací s čísly ○ slovní úlohy v oboru do 1000	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: Žák: • M-3-1-01p porovnává množství a vytváří soubory prvků podle daných kritérií v oboru do 20 Žák: • M-3-1-02p zná matematické operátory +, -, =, <, > a umí je zapsat Žák: • M-3-1-02p čte, píše a používá číslice v oboru do 20, numerace do 100 Žák: • M-3-1-04p sčítá a odčítá s užitím názoru v oboru do 20 Žák: • M-3-1-05p řeší jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20 • umí rozklad čísel v oboru do 20		
Žák: • M-3-2-01 orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času	Závislosti, vztahy a práce s daty • Orientování se v čase, převody jednotek času ○ hodiny s ručičkami a digitální	

Žák: • M-3-2-02 popisuje jednoduché závislosti z praktického života	• Jednotky objemu a hmotnosti • Jednotky délky	
Žák: • M-3-2-03 doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel	• Doplňování čísel do tabulky, schémat • Doplňování posloupnosti čísel	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: Žák: • M-3-2-02p modeluje jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek Žák: • M-3-2-03p doplňuje jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 20 • zvládá orientaci v prostoru a používá výrazy vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu • uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi		
Žák: • M-3-3-01 rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci	Geometrie v rovině a v prostoru • Základní útvary v rovině ○ čtverec, obdélník, trojúhelník, čtyřúhelník, pětiúhelník, šestiúhelník, kruh, kružnice, úhel	

	• Základní útvary v prostoru ○ krychle, kvádr, koule, válec, jehlan, kužel	
Žák: • M-3-3-02 porovná velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky	• Základní útvary v prostoru ○ čáry, přímka, různoběžky a rovnoběžky, polopřímka, rovina ○ úsečka, měření a odhad délky úsečky ○ jednoduché konstrukce pomocí kružítka (úsečky, kolmice, trojúhelník)	
Žák: • M-3-3-03 rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině	• Základní útvary v rovině ○ osově souměrné útvary ○ prostorová geometrie	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: Žák: • M-3-3-01p pozná a pojmenuje základní geometrické tvary a umí je graficky znázornit		

Ročníkové očekávané výstupy	Učivo - obsah	Průřezová témata
4. ročník Žák: • M-5-1-01 využívá při pamětném i písemném počítání komunikativnost a asociativnost sčítání a násobení	Číslo a početní operace • Aplikování komunikativnosti a asociativnosti při sčítání a násobení ○ číselný obor 0-10 000 ○ pamětné sčítání a odčítání ○ písemné sčítání a odčítání ○ vyvození číselného oboru 0-100 000 ○ vyvození číselného oboru 0-1 000 000 ○ pamětné násobení pomocí rozkladu ○ pamětné dělení pomocí rozkladu	Osobnostní a sociální výchova • Komunikace • Rozvoj schopnosti poznávání • Kreativita • Řešení problémů a rozhodovací dovednosti • Kooperace a kompetice
Žák: • M-5-1-02 provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel	• Násobilka ○ písemné násobení jednociferným činitelem ○ písemné násobení dvojciferným činitelem ○ písemné dělení jednociferným dělitelem ○ písemné sčítání více sčítanců ○ rovnice	
Žák: • M-5-1-03 zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel	• Přirozená čísla ○ zaokrouhlování na desítky, stovky, tisíce, desetitisíce, statisíce ○ odhad výsledku	

Žák: • M-5-1-04 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel	• Vlastnosti početních operací s čísly ○ řešení jednoduché a složené slovní úlohy	
Žák: • M-5-1-05 modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku	• Zlomky ○ výpočet části z celku	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: Žák: • M-5-1-02p sčítá a odčítá z paměti i písemně dvouciferná čísla Žák: • M-5-1-02p zvládne s názorem řady násobků čísel 2 až 10 do 100 Žák: • M-5-1-04p zapíše a řeší jednoduché slovní úlohy		
Žák: • M-5-2-01 vyhledává, sbírá a třídí data	Závislosti, vztahy a práce s daty • Závislosti a jejich vlastnosti ○ získávání a třídění dat z tabulek a grafů	
Žák: • M-5-2-02 čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy	• Tabulky, diagramy a grafy	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: Žák: • M-5-2-01p vyhledá a roztřídí jednoduchá data (údaje, pojmy apod.) podle návodu		
Žák: • M-5-3-01 narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce	Geometrie v rovině a v prostoru • Základní útvary v rovině ○ znázornění a narýsování základních rovinných útvarů ○ konstrukce základních rovinných útvarů	
Žák: • M-5-3-02 sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran	• Základní útvary v rovině ○ grafický součet a rozdíl úseček ○ délka lomené čáry ○ výpočet obvodu mnohoúhelníku	
Žák: • M-5-3-03 sestrojí rovnoběžky a kolmice	• Základní útvary v rovině ○ konstrukce kolmice pomocí trojúhelníku s ryskou a pomocí kružítka ○ konstrukce rovnoběžné přímky	

Žák: • M-5-3-04 určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu	• Základní útvary v rovině ○ obsah obrazce (čtverce, obdélníku, mnohoúhelníku, trojúhelníku) • Geometrická tělesa ○ síť a povrch krychle ○ síť a povrch kvádru	
Žák: • M-5-3-05 rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru předkládáním papíru	• Základní útvary v prostoru ○ osově souměrné útvary	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: Žák: • M-5-3-01p znázorní, narýsuje a označí základní rovinné útvary Žák: • M-5-3-02p měří a porovnává délku úsečky		

Ročníkové očekávané výstupy	Učivo - obsah	Průřezová témata
5. ročník Žák: • M-5-1-01 využívá při pamětném i písemném počítání komunikativnost a asociativnost sčítání a násobení	Číslo a početní operace • Aplikování komunikativnosti a asociativnosti při sčítání a násobení ○ číselný obor 0-10 000 ○ pamětné sčítání a odčítání ○ písemné sčítání a odčítání ○ vyvození číselného oboru 0-100 000 ○ vyvození číselného oboru 0-1 000 000 ○ pamětné násobení pomocí rozkladu ○ pamětné dělení pomocí rozkladu	Osobnostní a sociální výchova • Komunikace • Rozvoj schopnosti poznávání • Kreativita • Kooperace a kompetice • Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
Žák: • M-5-1-02 provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel	• Násobilka ○ písemné násobení jednociferným číslem ○ písemné násobení dvojciferným číslem ○ písemné dělení jednociferným číslem ○ písemné dělení dvojciferným číslem ○ písemné sčítání více sčítanců ○ rovnice	
Žák: • M-5-1-03 zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených	• Přirozená čísla ○ zaokrouhlování na desítky, stovky, tisíce, desetitisíce, statisíce	

čísels	○ odhad výsledku ○ aritmetický průměr	
Žák: • M-5-1-04 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel	• Vlastnosti početních operací s čísly ○ řešení jednoduché a složené slovní úlohy (finanční gramotnost)	
Žák: • M-5-1-05 modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku	• Zlomky ○ výpočet části z celku	
Žák: • M-5-1-06 porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel	• Zlomky ○ sčítání a odčítání zlomků	
Žák: • M-5-1-07 přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty	• Desetinná čísla ○ zapisování a čtení desetinných čísel ○ desetinné číslo na číselné ose ○ sčítání a odčítání desetinných čísel	
Žák: • M-5-1-08 porozumí významu znaku „ – „ pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose	• Zápis celého záporného čísla a jeho znázornění na číselné ose	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:		

Žák: • M-5-1-02p čte, píše a porovnává čísla v oboru do 100 i na číselné ose, numerace do 1000 Žák: • M-5-1-02p sčítá a odčítá z paměti i písemně dvouciferná čísla Žák: • M-5-1-02p zvládne s názorem řady násobků čísel 2 až 10 do 100 Žák: • M-5-1-03p zaokrouhluje čísla na desítky i na stovky s využitím ve slovních úlohách Žák: • M-5-1-03p tvoří a zapisuje příklady na násobení a dělení v oboru do 100 Žák: • M-5-1-04p rozeznává sudá a lichá čísla • používá kalkulátor		
Žák: • M-5-2-01 vyhledává, sbírá a třídí data	Závislosti, vztahy a práce s daty • Závislosti a jejich vlastnosti ○ vyhledávání a třídění dat z tabulek a grafů ○ převody jednotek (jednotky délky, hmotnosti, objemu, teploty, času)	
Žák:		

• M-5-2-02 čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy	• Tabulky, diagramy a grafy • Konstrukce diagramů	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: Žák: • M-5-2-02p orientuje se a čte v jednoduché tabulce • určí čas s přesností na čtvrt hodiny, převádí jednotky času v běžných situacích • provádí jednoduché převody jednotek délky, hmotnosti a času • uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s penězi		
Žák: • M-5-3-01 narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce	Geometrie v rovině a v prostoru • Základní útvary v rovině ○ znázornění a narýsování základních rovinných útvarů ○ konstrukce základních rovinných útvarů	
Žák: • M-5-3-02 sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran	• Základní útvary v rovině ○ grafický součet a rozdíl úseček ○ délka lomené čáry ○ výpočet obvodu mnohoúhelníku	
Žák:		

• M-5-3-03 sestrojí rovnoběžky a kolmice	• Základní útvary v rovině ○ konstrukce kolmice pomocí trojúhelníku s ryskou a pomocí kružítko ○ konstrukce rovnoběžné přímky	
Žák: • M-5-3-04 určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu	• Základní útvary v prostoru ○ obsah a obvod obrazce (čtverce, obdélníku, mnohoúhelníku, trojúhelníku) • Geometrická tělesa ○ síť a povrch krychle ○ síť a povrch kvádru	
Žák: • M-5-3-05 rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru předkládáním papíru	• Základní útvary v prostoru ○ osově souměrné útvary ○ konstrukce osově souměrných útvarů	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: Žák: • M-5-3-02p vypočítá obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran Žák: • M-5-3-03 sestrojí rovnoběžky a kolmice		

Žák: • M-5-3-05p určí osu souměrnosti překládáním papíru • pozná základní tělesa		
Žák: • M-5-4-01 řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	Nestandardní aplikační úlohy a problémy • Slovní úlohy ○ užití matematických vědomostí	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: Žák: • M-5-4-01p řeší jednoduché praktické slovní úlohy, jejichž řešení nemusí být závislé na matematických postupech		

MATEMATIKA

Vychází ze vzdělávací oblasti **MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE**

Charakteristika a cíle vzdělávací oblasti:

Vzdělávání této vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- získávání vědomostí potřebných v praktickém životě a k matematické gramotnosti a tím k dalšímu úspěšnému studiu
- postupnému osvojování některých pojmů, terminologie, symboliky, algoritmů a možností jejich užití
- rozvoji paměti pomocí numerických výpočtů a osvojováním si nezbytných matematických algoritmů a vzorců
- schopnosti provést rozbor problému, plánovat řešení, volit správný postup k vyřešení problému a vyhodnotit správnost výsledku
- rozvoji kombinatorického, logického, exaktního i abstraktního myšlení
- přesnému a stručnému vyjadřování prostřednictvím matematického jazyka
- rozvoji důvěry ve vlastní schopnosti, systematickosti a přesnosti, k rozvoji spolupráce při řešení úloh
- dovednosti vyslovovat hypotézy na základě zkušenosti nebo pokusu a k jejich ověřování nebo vyvracení na základě protipříkladu
- vnímání složitosti reálného světa a jeho porozumění

Vzdělávání v této vzdělávací oblasti:

- prolíná se celým základním vzděláváním
- klade důraz na důkladné porozumění základním myšlenkovým postupům a pojmům matematiky i jejich vzájemným vztahům

Charakteristika a cíle předmětu:

- Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Matematika má komplexní charakter, ale pro přehlednost je rozdělen na čtyři tematické okruhy: Číslo a proměnná, Závislosti, vztahy a práce s daty, Geometrie v rovině a v prostoru, Nestandardní aplikační úlohy a problémy. Ve výuce se však vzdělávací obsah jednotlivých specifických složek vzájemně prolíná.
- Charakteristika jednotlivých tematických okruhů:
 - *Číslo a proměnná*

Žáci si osvojují aritmetické operace v jejich třech složkách: dovednost provádět operaci, algoritmické porozumění a významové porozumění. Učí se získávat číselné údaje měřením, odhadováním, výpočtem a zaokrouhlováním. Seznamují se s pojmem proměnná.
 - *Závislosti, vztahy a práce s daty*

Žáci rozpoznávají určité typy změn a závislostí, které jsou projevem běžných jevů reálného světa. Docházejí k pochopení, že změnou může být růst i pokles a že změna může mít také nulovou hodnotu. Tyto změny a závislosti žáci analyzují z tabulek, diagramů a grafů. Zkoumání těchto závislostí směřuje k pochopení pojmu funkce.
 - *Geometrie v rovině a prostoru*

Žáci určují a znázorňují geometrické útvary a geometricky modelují reálné situace, hledají podobnosti i odlišnosti útvarů, které se vyskytují v reálném světě, uvědomují si vzájemné polohy objektů v rovině i v prostoru), učí se porovnávat, odhadovat, měřit délku, velikost úhlu, obvod a obsah (povrch a objem), zdokonalovat svůj grafický projev.

- *Nestandardní aplikační úlohy a problémy*

Žáci se setkávají s příklady, které mohou být do značné míry nezávislé na znalostech školské matematiky, ale při kterém je nezbytné užít logické myšlení. Tyto úlohy se prolínají všemi tematickými okruhy v průběhu celého základního vzdělávání. Žáci se učí řešit problémové situace a úlohy z běžného života, pochopit a analyzovat problém, utřídit údaje a podmínky, provádět situační náčrty, řešit optimalizační úlohy.

- Týdenní časová dotace:

- 6. ročník: 4 hodiny
- 7. ročník: 4 hodiny
- 8. ročník: 4 hodiny
- 9. ročník: 4 hodiny

Klíčové kompetence:

1. Kompetence k učení:

Žák je veden k (ke):

- osvojování základních matematických pojmů a vztahů
- utváření zásoby matematických nástrojů (pojmů a vztahů, algoritmů, metod řešení úloh)
- vyhledávání a třídění informací a jejich využívání v procesu učení i praktickém životě
- schopnosti samostatně pozorovat i experimentovat a získané výsledky kriticky porovnávat i posuzovat
- vytvoření pozitivního vztahu k učení, k pochopení jeho smyslu i cíle

2. Kompetence k řešení problémů:

Žák je veden k (ke):

- řešení praktických a problémových úloh, k ověřování výsledků
- provádění rozboru problému, plánování řešení i odhadování výsledků
- kritickému myšlení, uvážlivému rozhodování, ke schopnosti uvědomit si zodpovědnost za svá rozhodnutí

3. Kompetence komunikativní:

Žák je veden k (ke):

- užívání vhodné terminologie a symboliky
- schopnosti zdůvodnit matematické postupy
- výstižnému a logickému vyjadřování, kultivovanému ústnímu i písemnému projevu
- využívání osvojených komunikativních dovedností k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití

4. Kompetence sociální a personální:

Žák je veden k (ke):

- vytváření a obhájení svého názoru a ke vzájemnému respektování
- spolupráci při řešení problému
- schopnosti pracovat v týmu, zapojit se do diskuze

5. Kompetence občanské:

Žák je veden k (ke):

- dovednosti respektovat názory jiných lidí
- rozvoji volných i charakterových rysů
- dodržování stanovených pravidel a povinností, odmítání nezdvořilého, hrubého a vulgárního chování

6. Kompetence pracovní:

Žák je veden k (ke):

- dodržování dohodnuté kvality, postupů a termínů
- úhlednému grafickému projevu
- utváření a rozvíjení pracovních návyků při samostatné i skupinové práci

Ročníkové očekávané výstupy	Učivo - obsah	Průřezová témata
6.ročník Žák: používá s porozuměním učivo předchozího ročníku	Opakování - přirozená čísla - počítání s přirozenými čísly - zlomky	Výchova demokratického občana - Občanská společnost a škola Osobnostní a sociální výchova - Rozvoj schopnosti poznávání - Kreativita - Spolupráce a soutěživost - Komunikace - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Environmentální výchova - Vztah člověka a prostředí - Základní podmínky života
Žák: M-9-1-02 zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor	Číslo a proměnná Desetinná čísla - zápis desetinných čísel - porovnávání desetinných čísel - zaokrouhlování desetinných čísel - sčítání a odčítání desetinných čísel - využívání kalkulátoru	
Žák: M-9-1-03 modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel	Dělitelnost přirozených čísel - násobek - dělitel - dělitelnost deseti, pěti a dvěma - dělitelnost třemi a devíti - prvočíslo, číslo složené Násobení a dělení desetinných čísel - násobení a dělení desetinného čísla přirozeným číslem - násobení a dělení desetinného čísla desetinným číslem Jednotky délky, hmotnosti a obsahu - násobení a dělení desetinného čísla	

	deseti, stem a tisícem ○ jednotky délky ○ jednotky hmotnosti ○ jednotky obsahu	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: Žák: • M-9-1-01p písemně sčítá, odčítá, násobí a dělí vícečíslná čísla, dělí se zbytkem Žák: • M-9-1-02p provádí odhad výsledku, zaokrouhluje čísla		
Žák: • M-9-3-02 charakterizuje a třídí základní rovinné útvary	Geometrie v rovině a v prostoru • Prostor a jeho zobrazení • Rovinné útvary ○ přímka, polopřímka ○ úsečka ○ různoběžky, rovnoběžky ○ kružnice ○ čtverec, obdélník ○ trojúhelník ○ úhel	
Žák: • M-9-3-03 určuje velikost úhlu měřením a výpočtem	• Metrické vlastnosti v rovině ○ úhel (přenášení úhlu, velikost úhlu, grafické sčítání a odčítání úhlů)	

Žák: • M-9-3-04 odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů	• Rovinné útvary ○ čtverec a obdélník (obvod čtverce a obdélníku, obsah čtverce a obdélníku)	
Žák: • M-9-3-06 načrtne a sestrojí rovinné útvary	• Rovinné útvary ○ bod, přímka, úsečka, čtverec, obdélník • Trojúhelník	
Žák: • M-9-3-08 načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osově souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar	• Konstrukční úlohy ○ osová souměrnost (shodné útvary, osová souměrnost, osově souměrné útvary) ○ čtverec, obdélník, kruh, úsečka	
Žák: • M-9-3-09 určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti	• Prostorové útvary ○ krychle a kvádr ○ zobrazení krychle a kvádru	
Žák: • M-9-3-10 odhaduje a vypočítá objem a povrch těles	• Prostorové útvary ○ výpočet objemu a povrchu těles (povrch krychle a kvádru, objem krychle a kvádru, jednotky objemu)	
Žák:		

• M-9-3-11 načrtne a sestrojí síť základních těles	• Prostorové útvary ○ síť krychle ○ síť kvádrů	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: Žák: • M-9-3-03p vyznačuje, rýsuje a měří úhly, provádí jednoduché konstrukce Žák: • M-9-3-05p provádí jednoduché konstrukce Žák: • M-9-3-06p rozeznává a rýsuje základní rovinné útvary Žák: • M9-3-08p sestrojí základní rovinné útvary ve středové a osově souměrnosti Žák: • M-9-3-12p odhaduje délku úsečky, určí délku lomené čáry, graficky sčítá a odčítá úsečky • umí zacházet s rýsovacími pomůckami a potřebami		

Ročníkové očekávané výstupy	Učivo - obsah	Průřezová témata
7. ročník Žák: používá s porozuměním učivo předchozího ročníku	Opakování - přirozená čísla - číselná osa - dělitelnost - sčítání, odčítání, násobení a dělení desetinných čísel - jednotky délky, hmotnosti, obsahu a objemu	Osobnostní a sociální výchova - Komunikace - Rozvoj schopnosti poznávání - Kreativita - Spolupráce a soutěživost - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Environmentální výchova - Vztah člověka a prostředí - Základní podmínky života Výchova demokratického občana - Občanská společnost a škola
Žák: M-9-1-01 provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel	Číslo a proměnná Celá čísla - porovnávání celých čísel - absolutní hodnota celého čísla - sčítání a odčítání celých čísel - násobení a dělení celých čísel Racionální čísla - záporná desetinná čísla a záporné desetinné zlomky - porovnávání racionálních čísel - sčítání a odčítání racionálních čísel - násobení a dělení racionálních čísel	
Žák: M-9-1-04 užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem,	Zlomky - dělení zlomku, zlomek - sčítání a odčítání zlomků - násobení a dělení zlomků	

procentem)	○ složené zlomky ○ porovnávání zlomků ○ rozšiřování a krácení zlomků • Procenta ○ základ (celek) ○ výpočet procentové části ○ výpočet základu ○ výpočet počtu procent ○ úlohy s procenty řešené trojčlenkou ○ jednoduché úrokování ○ promile	
Žák: • M-9-1-05 řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů	• Poměr ○ určení poměru ○ krácení a rozšiřování poměru ○ rozdělení celku v daném poměru ○ převrácený poměr ○ změna v daném poměru ○ postupný poměr ○ měřítko mapy a plánu ○ úměra ○ pravoúhlá soustava souřadnic v rovině	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: Žák: • M-9-1-01p písemně sčítá, odčítá, násobí		

a dělí víceciferná čísla Žák: • M-9-1-02p píše, čte, porovnává a zaokrouhluje čísla v oboru do 1 000 000 Žák: • M-9-1-06p zvládá orientaci na číselné ose		
Žák: • M-9-2-03 určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti	Závislosti, vztahy a práce s daty • Funkce ○ přímá úměrnost ○ nepřímá úměrnost ○ trojčlenka	
Žák: • používá s porozuměním učivo předchozího ročníku	Opakování ○ velikost úhlu ○ sčítání a odčítání úhlů ○ druhy a velikost úhlů ○ osová souměrnost ○ trojúhelník ○ krychle a kvádr	
Žák: • M-9-3-01 zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů	Geometrie v rovině a v prostoru • Rovinné útvary ○ čtyřúhelníky (základní pojmy, rozdělení čtyřúhelníků, rovnoběžníky, lichoběžníky)	

Žák: • M-9-3-07 užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků	• Rovinné útvary ○ shodnost a podobnost (základní útvary a jejich shodnost, shodnost trojúhelníků) ○ věta sss ○ věta sus ○ věta usu	
Žák: • M-9-3-08 načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osově souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar	• Konstrukční úlohy ○ středová souměrnost ○ opakování osově souměrnosti ○ středově souměrné útvary	
Žák: • M-9-3-09 určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti	• Prostorové útvary ○ hranoly ○ doplnění učiva o krychli a kvádru ○ kolmé hranoly	
Žák: • M-9-3-10 odhaduje a vypočítá objem a povrch těles	• Prostorové útvary ○ výpočet objemu a povrchu těles (objem a povrch hranolu)	
Žák:		

• M-9-3-11 načrtne a sestrojí síť základních těles	• Prostorové útvary ○ síť hranolu	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: Žák: • M-9-3-03p vyznačuje, rýsuje a měří úhly, provádí jednoduché konstrukce Žák: • M-9-3-04p vypočítá obvod trojúhelníka, čtverce, obdélníka Žák: • M-9-3-06p rozeznává a rýsuje základní rovinné útvary Žák: • M-9-3-12p umí zacházet s rýsovacími pomůckami a potřebami		

Ročníkové očekávané výstupy	Učivo - obsah	Průřezová témata
8. ročník Žák: používá s porozuměním učivo předchozího ročníku	Opakování - zlomky - početní operace s celými čísly - poměr a postupný poměr - úměra a trojčlenka - procenta a úroky	Environmentální výchova - Vztah člověka a prostředí - Základní podmínky života Osobnostní a sociální výchova
Žák: M-9-1-01 užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu	Číslo a proměnná Mocniny a odmocniny - druhá mocnina - určování druhých mocnin pomocí Tabulek a kalkulačky - druhá odmocnina - určování druhých odmocnin pomocí Tabulek a kalkulačky Mocnina s přirozeným mocnitelem - třetí mocnina - mocnina s přirozeným mocnitelem - pravidla pro počítání s mocninami - zápis čísla v desítkové soustavě Pythagorova věta a její užití - Pythagorova věta - výpočet délek stran pravoúhlého trojúhelníku - obrázcena Pythagorova věta	Výchova demokratického občana Občanská společnost a škola

Žák: • M-9-1-07 matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním	• Výrazy ○ číselný výraz a jeho hodnota ○ výrazy s proměnnými ○ proměnná • Mnohočleny ○ jednočlen a mnohočlen ○ sčítání a odčítání mnohočlenů ○ násobení mnohočlenů ○ rozklad mnohočlenu na součin	
Žák: • M-9-1-08 formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav	• Rovnice ○ lineární rovnice ○ soustava dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: Žák: • M-9-1-01p písemně dělí vícečíslicí čísla Žák: • M-9-1-01p pracuje se zlomky a smíšenými čísly, používá vyjádření vztahu celek-část (zlomek, desetinné číslo) Žák: • M-9-1-01p čte desetinná čísla, zná jejich		

zápis a provádí s nimi základní početní operace		
Žák: • M-9-2-01 vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data	Závislosti, vztahy a práce s daty • Závislosti a data ○ aritmetický průměr ○ tabulky, grafy, diagramy ○ schémata	
Žák: • M-9-2-02 porovnává soubory dat	• Závislosti a data ○ základy statistiky ○ četnost a relativní četnost ○ grafické znázornění ○ porovnávání četností	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: Žák: • M-9-2-01p vyhledává a třídí data Žák: • M-9-2-02p porovnává data Žák: • M-9-2-04p užívá a ovládá převody jednotek hmotnosti, času a obsahu		
Žák: • používá s porozuměním učivo předchozího ročníku	Opakování ○ úhly ○ shodnost	

	○ čtyřúhelníky ○ souměrnost ○ hranoly	
Žák: • M-9-3-05 využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh	Geometrie v rovině a v prostoru • Konstrukční úlohy ○ jednoduché konstrukční úlohy ○ množiny bodů dané vlastnosti ○ konstrukční úlohy řešené pomocí množin bodů dané vlastnosti ○ Thaletova kružnice	
Žák: • M-9-3-06 načrtne a sestrojí rovinné útvary	• Rovinné útvary ○ kružnice a kruh ○ zobrazení kružnice a kruhu ○ kružnice a přímka ○ vzájemná poloha dvou kružnic ○ obvod kruhu ○ obsah kruhu	
Žák: • M-9-3-09 určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti	• Prostorové útvary ○ válec (základní pojmy, válcová tělesa kolem nás)	
Žák: • M-9-3-10 odhaduje a vypočítá objem a povrch těles	• Prostorové útvary ○ povrch a objem válce	
Žák:		

• M-9-3-11 načrtne a sestrojí síť základních těles	• Prostorové útvary ○ síť válce	
Žák: • M-9-3-13 analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu	• Rovinné útvary ○ shodnost a podobnost (věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků)	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: Žák: • M-9-3-04p vypočítá obvod a obsah trojúhelníka, čtverce, obdélníka, kruhu Žák: • M-9-3-06p rozeznává a rýsuje základní rovinné obrazce Žák: • M-9-3-10p vypočítá povrch a objem kvádru a krychle Žák: • M-9-3-11p sestrojí síť základních těles Žák: • M-9-3-12p načrtne základní tělesa • M-9-3-12p zobrazuje jednoduchá tělesa		

Ročníkové očekávané výstupy	Učivo - obsah	Průřezová témata
9. ročník Žák: používá s porozuměním učivo předchozího ročníku	Opakování z nižších ročníků - početní operace s celými čísla a zlomky - poměr a procenta - mocniny a odmocniny - užití Pythagorovy věty - výrazy - lineární rovnice - statistika	Osobnostní a sociální výchova - Komunikace - Rozvoj schopnosti poznávání - Kreativita - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti - Spolupráce a soutěživost
Žák: M-9-1-06 řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)	Číslo a proměnná Procenta - procento, promile, základ, procentová část, počet procent Finanční matematika - inflace a úrok - trh zboží a práce - finanční trh - firma – výnosy, náklady a zisky	Výchova demokratického občana - Občanská společnost a škola Environmentální výchova - Základní podmínky života - Vztah člověka a prostředí
Žák: M-9-1-09 analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát	Celá a racionální čísla - soustava dvou rovnic se dvěma neznámými	

v oboru celých a racionálních čísel	○ jedna rovnice se dvěma neznámými ○ soustava dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými ○ dosazovací metoda ○ sčítací metoda ○ úlohy o pohybu ○ úlohy o společné práci a výkonech lidí a strojů ○ úlohy o směsích • Výrazy ○ výrazy s proměnnými ○ co jsou výrazy ○ rovnost výrazů ○ úpravy lomených algebraických výrazů ○ sčítání a odčítání ○ násobení a dělení ○ umocňování ○ rovnice s neznámou ve jmenovateli	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: Žák: • M-9-1-01p čte desetinná čísla, zná jejich zápis a provádí s nimi základní početní operace Žák: • M-9-1-05p používá měřítko mapy a plánu		

Žák: • M-9-1-06p řeší jednoduché úlohy na procenta		
Žák: • M-9-2-03 určuje vztah nepřímé úměrnosti	Závislosti, vztahy a práce s daty • Funkce ○ nepřímá úměrnost (pojem nepřímá úměrnost, graf funkce nepřímá úměrnost)	
Žák: • M-9-2-04 vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem	• Funkce ○ pojem funkce ○ souřadnice bodů v pravoúhlé soustavě souřadnic	
Žák: • M-9-2-05 matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů	• Funkce ○ lineární funkce ○ pojem lineární funkce ○ lineární funkce a její graf ○ lineární funkce ○ konstantní funkce ○ rostoucí a klesající funkce ○ kvadratická funkce ○ kvadratická funkce ○ grafy kvadratických funkcí ○ goniometrické funkce	

	○ goniometrické funkce ostrého úhlu pravoúhlého trojúhelníku ○ grafy hodnot funkcí $\sin \alpha$, $\cos \alpha$ ○ graf hodnot funkce $\tan \alpha$	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: Žák: • M-9-2-04p vypracuje jednoduchou tabulku Žák: • M-9-2-04p užívá a ovládá převody jednotek objemu Žák: • M-9-02-04p zvládá početní úkony s penězi		
Žák: • používá s porozuměním učivo předchozího ročníku	Opakování z nižších ročníků ○ úhly, trojúhelníky, shodnost ○ souměrnost ○ čtyřúhelníky, a trojúhelníky ○ kružnice, kruh ○ konstrukční úlohy ○ hranoly a válce	
Žák: • M-9-3-07 užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků	Geometrie v rovině a v prostoru • Rovinné útvary ○ podobnost geometrických útvarů v rovině ○ podobnost trojúhelníků	

	○ poměry délek úseček ○ věty o podobnosti trojúhelníků ○ dělení úseček v daném poměru ○ postupný poměr ○ redukční úhel	
Žák: • M-9-3-09 určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti	• Prostorové útvary ○ jehlan (základní pojmy, výška jehlanu, povrch jehlanu, objem jehlanu) ○ kužel (základní pojmy, povrch kuželu, objem kuželu) ○ koule (povrch a objem koule)	
Žák: • M-9-3-11 načrtne a sestrojí síť základních těles	• Prostorové útvary ○ síť jehlanu ○ síť kuželu	
Žák: • M-9-3-12 načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině	• Prostorové útvary ○ obraz kuželu ○ obraz jehlanu	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: Žák: • M-9-3-04p vypočítá obvod trojúhelníka, čtverce, obdélníka, kruhu		

Žák: • M-9-3-06p rozeznává a rýsuje základní rovinné útvary Žák: • M-9-3-10p vypočítá povrch a objem krychle, kvádrů, válců Žák: • M-9-3-11p sestojí sítě základních těles Žák: • M-9-3-12p používá technické písmo • čte a rozumí jednoduchým technickým výkresům		
Žák: • M-9-4-01 užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předpokládaných nebo zkoumaných situací	Nestandardní aplikační úlohy a problémy • Číselné a logické řady	
Žák: • M-9-4-02 řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí	• Číselné a obrázkové analogie • Logické a netradiční geometrické úlohy	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných		

opatření: Žák: • M-9-4-01p samostatně řeší praktické úlohy • M-9-4-01p hledá různá řešení předložených situací Žák: • M-9-4-02p aplikuje poznatky a dovednosti z jiných vzdělávacích oblastí • využívá prostředky výpočetní techniky při řešení úloh		
--	--	--

INFORMATIKA

Vychází ze vzdělávací oblasti **INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE**

Charakteristika a cíle vzdělávací oblasti:

Vzdělávání této vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- dosažení základní úrovně informační gramotnosti, k získání elementární dovednosti v ovládnutí výpočetní techniky a moderních informačních technologií
- porozumění toku informací, orientaci v jejich světě, k tvořivé práci s informacemi a jejich využití při dalším vzdělávání i v praktickém životě
- lepšímu uplatnění na trhu práce a k efektivnímu rozvíjení profesní i zájmové činnosti
- schopnosti rychlého vyhledávání a zpracovávání informací pomocí Internetu a jiných digitálních médií, čímž umožňuje realizovat metodu „učení kdekoliv a kdykoliv“, porovnávání získaných poznatků a tím k dosažení větší věrohodnosti vyhledaných informací
- šetrné práci s výpočetní technikou
- respektování práv k duševnímu vlastnictví při využívání SW a k vytvoření etického přístupu k nevhodným obsahům vyskytujících se na Internetu či jiných médiích
- tvořivému užívání výpočetní techniky při prezentaci výsledků své práce

Charakteristika a cíle předmětu

- Vyučovací předmět Informační a komunikační technologie je zařazen na 1. stupni v 5. ročníku.
- S prací na počítači se žáci seznámí již v předchozích ročnících a budou je využívat v přiměřené míře při výuce.
- Důraz je kladen na získání základních dovedností při práci s informačními a komunikačními technologiemi, zejména při využití výpočetní techniky a internetu. Žáci se postupně seznamují a osvojují si správné zásady při práci s počítačem – dodržují základní hygienická pravidla. Postupně rozeznávají základní hardwarové prvky počítačové sestavy, osvojují si základy práce s klávesnicí a myší pomocí jednoduchých textových editorů a výukových her. Učí se ovládat základní funkce grafického a textového editoru a internetového prohlížeče. Pracují s internetem jako informačním a komunikačním médiem.
- Získané vzdělání umožňuje žákům aplikovat výpočetní techniku s dalším vzdělávacím softwarem a informačními zdroji
- ve všech vzdělávacích oblastech celého základního vzdělávání.
- Zvládnutí rychlého vyhledávání a zpracovávání dat pomocí Internetu vede k využití mnohem většího počtu dat, než tomu bylo dříve, k rychlejšímu aktualizování poznatků a je vhodným doplňkem klasických učebních textů a pomůcek.
- Týdenní časová dotace:
 - 5. ročník: 1 hodina

Klíčové kompetence:

1. Kompetence k učení:

Žák je veden k (ke):

- poznávání úlohy informací a informačních činností, k využívání informačních a komunikačních technologií
- porozumění toku informací, vyhledávání a třídění informací, pochopení funkce výpočetní techniky jako prostředku simulace a modelování přírodních i sociálních procesů a jevů
- práci s obecně užívanými znaky, symboly a termíny, propojení poznatků z různých vzdělávacích oblastí
- vytvoření pozitivního vztahu k učení
- schopnosti kriticky své učení zhodnotit a posoudit vlastní pokrok, dovednosti diskutovat o výsledcích svého učení
- vyvozování závěrů využitelných v budoucnosti
- volbě vhodných učebních způsobů, metod a strategií

2. Kompetence k řešení problémů:

Žák je veden k (ke):

- schopnosti nebát se problému, užívání techniky za pomoci příkladu
- samostatnému, tvořivému a logickému myšlení a k samostatnému řešení problémů
- nacházení netradičních způsobů řešení problémů

3. Kompetence komunikativní:

Žák je veden k (ke):

- kultivovanému projevu
- dovednosti publikovat a prezentovat své myšlenky a názory
- správnému užívání českého i cizího jazyka s ohledem na gramatiku i syntax
- porozumění různých typů textů a záznamů, k jejich tvořivému využívání ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského života
- schopnosti využívat informační a komunikační prostředky a technologie ke kvalitní komunikaci s okolním světem

4. Kompetence sociální a personální:

Žák je veden k (ke):

- vzájemné pomoci žáků, ke spolupráci ve skupině, k pozitivnímu ovlivňování kvality společné práce
- odpovědnému přístupu k nevhodným obsahům, jež se mohou vyskytovat na Internetu a v jiných médiích
- dodržování společně dohodnutých pravidel chování, aby nedocházelo k narušování tvořivé práce
- schopnosti svou práci kriticky zhodnotit

5. Kompetence občanské:

Žák je veden k (ke):

- odmítání informací, jež by mohly vést k sociálně patologickým jevům
- rozumnému a zodpovědnému využívání informačních zdrojů s ohledem na jejich účinnost a vliv na osobnost jedince
- zodpovědnému rozhodování, k chápání základních principů, na nichž spočívají společenské normy a zákony

6. Kompetence pracovní:

Žák je veden k (ke):

- využívání výpočetní techniky, aplikačního i výukového softwaru ke zvýšení efektivnosti učební činnosti a k racionálnější organizaci práce
- dodržování bezpečnostních zásad při práci s technikou napojenou na elektrickou síť
- dovednosti provádět základní údržbu hardwarového zařízení, šetrnému zacházení s výpočetní technikou
- využívání získaných znalostí v zájmu vlastního rozvoje i budoucího profesního uplatnění

	○ operace s adresáři a soubory	
Žák: • ICT-5-1-03 chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím	• Ochrana dat před zničením, ztrátou ○ pravidelné zálohování ○ záložní kopie ○ fyzická ochrana dat – oprávněný x neoprávněný uživatel • Ochrana dat před zneužitím ○ kódování a dekódování dat ○ autentizace – ověření identity uživatele ○ elektronický podpis ○ antivirový hardware, program ○ heslo	
Žák: • ICT-5-2-01 při vyhledávání informací na internetu používá jednoduché a vhodné cesty	Vyhledávání informací a komunikace • Metody a nástroje vyhledávání informací • Vyhledávací atributy • Společný tok informací ○ vznik, přenos, transformace, zpracování, distribuce informací	
Žák: • ICT-5-2-02 vyhledává informace na portálech, v knihovnách a databázích	• Formulace požadavku při vyhledávání na internetu, vyhledávací atributy	

Žák: • ICT-5-2-03 komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení	• Základní způsoby komunikace ○ e-mail, chat, telefonování	
Žák: • ICT-5-3-01 pracuje s textem a obrázkem v textovém a grafickém editoru	Zpracování a využití informací • Základní funkce textového a grafického editoru • MS WORD ○ editace textu ○ formátování textu ○ styly ○ práce se soubory ○ pravítko, tabulky, odrážky, číslování ○ formát písma a odstavce ○ matematické symboly a rovnice ○ obrázky ○ grafika ○ program Malování a jeho funkce ○ prohlížeče obrázků	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: Žák: • ICT-5-1-01p ovládá základní obsluhu počítače Žák: • ICT-5-1-02p dodržuje pravidla bezpečné a zdravotně nezávadné práce s výpočetní technikou		

Žák: • ICT 5-2-03 komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení Žák: • ICT-5-3-01p pracuje s výukovými a zábavními programy podle pokynu		
---	--	--

INFORMATIKA

Vychází ze vzdělávací oblasti **INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE**

Charakteristika a cíle vzdělávací oblasti:

Vzdělávání této vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- dosažení základní úrovně informační gramotnosti, k získání elementární dovednosti v ovládání výpočetní techniky a moderních informačních technologií
- porozumění toku informací, orientaci v jejich světě, k tvořivé práci s informacemi a jejich využití při dalším vzdělávání i v praktickém životě
- lepšímu uplatnění na trhu práce a k efektivnímu rozvíjení profesní i zájmové činnosti
- schopnosti rychlého vyhledávání a zpracovávání informací pomocí Internetu a jiných digitálních médií, čímž umožňuje realizovat metodu „učení kdekoliv a kdykoliv“, porovnávání získaných poznatků a tím k dosažení větší věrohodnosti vyhledaných informací
- šetrné práci s výpočetní technikou
- respektování práv k duševnímu vlastnictví při využívání SW a k vytvoření etického přístupu k nevhodným obsahům vyskytujících se na Internetu či jiných médiích
- tvořivému užívání výpočetní techniky při prezentaci výsledků své práce

Charakteristika a cíle předmětu:

- získané vzdělání umožňuje žákům aplikovat výpočetní techniku s dalším vzdělávacím softwarem a informačními zdroji
- ve všech vzdělávacích oblastech celého základního vzdělávání

- zvládnutí rychlého vyhledávání a zpracovávání dat pomocí Internetu vede k využití mnohem většího počtu dat, než tomu bylo dříve, k rychlejšímu aktualizování poznatků a je vhodným doplňkem klasických učebních textů a pomůcek
- Týdenní časová dotace:
 - 6. ročník: 1 hodina
 - 7. ročník: 1 hodina
 - 8. ročník: 1 hodina
 - 9. ročník: 1 hodina

Klíčové kompetence:

1. Kompetence k učení:

Žák je veden k (ke):

- poznávání úlohy informací a informačních činností, k využívání informačních a komunikačních technologií
- porozumění toku informací, vyhledávání a třídění informací, pochopení funkce výpočetní techniky jako prostředku simulace a modelování přírodních i sociálních procesů a jevů
- práci s obecně užívanými znaky, symboly a termíny, propojení poznatků z různých vzdělávacích oblastí
- vytvoření pozitivního vztahu k učení
- schopnosti kriticky své učení zhodnotit a posoudit vlastní pokrok, dovednosti diskutovat o výsledcích svého učení
- vyvozování závěrů využitelných v budoucnosti
- volbě vhodných učebních způsobů, metod a strategií

2. Kompetence k řešení problémů:

Žák je veden k (ke):

- schopnosti nebát se problému, užívání techniky za pomoci příkladu
- samostatnému, tvořivému a logickému myšlení a k samostatnému řešení problémů
- nacházení netradičních způsobů řešení problémů

3. Kompetence komunikativní:

Žák je veden k (ke):

- kultivovanému projevu
- dovednosti publikovat a prezentovat své myšlenky a názory
- správnému užívání českého i cizího jazyka s ohledem na gramatiku i syntax
- porozumění různých typů textů a záznamů, k jejich tvořivému využívání ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského života
- schopnosti využívat informační a komunikační prostředky a technologie ke kvalitní komunikaci s okolním světem

4. Kompetence sociální a personální:

Žák je veden k (ke):

- vzájemné pomoci žáků, ke spolupráci ve skupině, k pozitivnímu ovlivňování kvality společné práce
- odpovědnému přístupu k nevhodným obsahům, jež se mohou vyskytovat na Internetu a v jiných médiích
- dodržování společně dohodnutých pravidel chování, aby nedocházelo k narušování tvořivé práce
- schopnosti svou práci kriticky zhodnotit

5. Kompetence občanské:

Žák je veden k (ke):

- odmítání informací, jež by mohly vést k sociálně patologickým jevům
- rozumnému a zodpovědnému využívání informačních zdrojů s ohledem na jejich účinnost a vliv na osobnost jedince
- zodpovědnému rozhodování, k chápání základních principů, na nichž spočívají společenské normy a zákony

6. Kompetence pracovní:

Žák je veden k (ke):

- využívání výpočetní techniky, aplikačního i výukového softwaru ke zvýšení efektivnosti učební činnosti a k racionálnější organizaci práce
- dodržování bezpečnostních zásad při práci s technikou napojenou na elektrickou síť
- dovednosti provádět základní údržbu hardwarového zařízení, šetrnému zacházení s výpočetní technikou
- využívání získaných znalostí v zájmu vlastního rozvoje i budoucího profesního uplatnění

Ročníkové očekávané výstupy	Učivo - obsah	Průřezová témata
6.ročník Žák: • ICT-9-2-01 ovládá práci s textovými a grafickými editory i tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací	Zpracování a využití informací • Textové a grafické editory ○ <i>MS Power Point</i> ○ tabulkový editor ○ vytváření tabulek ○ porovnávání dat ○ jednoduché vzorce ○ <i>MS Excel</i> ○ základní operace s buňkami ○ grafická úprava buňky ○ formát buňky ○ vzorce a práce s nimi ○ grafy – vytváření a práce s grafy ○ práce se souborem ○ další funkce	Multikulturní výchova • Etnický původ • Kulturní rozdíly Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech • Evropa a svět nás zajímá Environmentální výchova • Vztah člověka k prostředí Mediální výchova • Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení • Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality • Fungování a vliv médií ve společnosti • Tvorba mediálního sdělení
Žák: • ICT-9-2-02 uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem	• Základní estetická a typografická pravidla ○ členění dokumentu ○ používání a kombinování písem, barev ○ umístění titulků a obrázků na stránce ○ vytváří texty v souladu se základními typografickými pravidly ○ využívá styly a šablony	Osobnostní a sociální výchova • Rozvoj schopností poznávání • Spolupráce a soutěživost • Řešení problémů a rozhodovací dovednosti • Kreativita

Žák: • ICT-9-2-03 pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví	• Ochrana práv k duševnímu vlastnictví • Rozdíl mezi vlastním dílem a plagiátem • Autorská práva • Copyright • Informační etika	
Žák: • ICT-9-2-05 zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě	• Prezentace informací ○ webové stránky, prezentační programy, multimedia	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: Žák: • ICT-9-2-01p, ICT 9-2-02p ovládá základní psaní na klávesnici, na uživatelské úrovni práci s textovým editorem; využívá vhodné aplikace; zvládá práci s výukovými programy		

Ročníkové očekávané výstupy	Učivo - obsah	Průřezová témata
7. ročník Žák: • ICT-9-1-01 ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost	Vyhledávání informací a komunikace • Vývojové trendy informačních technologií • Hodnota a relevance informací a informačních zdrojů, metody a nástroje jejich ověřování • Internet	Multikulturní výchova • Etnický původ • Kulturní rozdíly Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech • Evropa a svět nás zajímá Environmentální výchova • Vztah člověka k prostředí Mediální výchova • Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení • Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality • Fungování a vliv médií ve společnosti • Tvorba mediálního sdělení Osobnostní a sociální výchova • Rozvoj schopností poznávání • Spolupráce a soutěživost • Řešení problémů a rozhodovací dovednosti • Kreativita
Žák: • ICT-9-2-01 ovládá práci s textovými a grafickými editory i tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací	Zpracování a využití informací • Textové a grafické editory ○ <i>MS Power Point</i> ○ tabulkový editor ○ vytváření tabulek ○ porovnávání dat ○ jednoduché vzorce ○ <i>MS Excel</i> ○ základní operace s buňkami ○ grafická úprava buňky ○ formát buňky ○ vzorce a práce s nimi ○ grafy – vytváření a práce s grafy ○ práce se souborem ○ další funkce	

Žák: • ICT-9-2-02 uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem	• Základní estetická a typografická pravidla ○ členění dokumentu ○ používání a kombinování písem, barev ○ umístění titulků a obrázků na stránce ○ vytváří texty v souladu se základními typografickými pravidly ○ využívá styly a šablony	
Žák: • ICT-9-2-03 pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví	• Ochrana práv k duševnímu vlastnictví • Rozdíl mezi vlastním dílem a plagiátem • Autorská práva • Copyright • Informační etika	
Žák: • ICT-9-2-04 používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji	• Prezentace informací ○ webové stránky ○ prezentační programy ○ multimédia	
Žák: • ICT-9-2-05 zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě	• Prezentace informací • webové stránky • prezentační programy	

	• multimédia • grafika • prohlížeče obrázků	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: Žák: • ICT-9-1-01p vyhledává potřebné informace na internetu; dodržuje pravidla zacházení s výpočetní technikou; osvojí si základy elektronické komunikace Žák: • ICT-9-2-01p, ICT 9-2-02p ovládá základní psaní na klávesnici, na uživatelské úrovni práci s textovým editorem; využívá vhodné aplikace; zvládá práci s výukovými programy		

Ročníkové očekávané výstupy	Učivo - obsah	Průřezová témata
8. ročník Žák: • ICT-9-1-01 ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost	Vyhledávání informací a komunikace • Vývojové trendy informačních technologií • Hodnota a relevance informací a informačních zdrojů, metody a nástroje jejich ověřování • Internet	Osobnostní a sociální výchova • Rozvoj schopností poznávání • Kreativita • Spolupráce a soutěživost • Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Multikulturní výchova • Kulturní rozdíly • Etnický původ Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech • Evropa a svět nás zajímá Environmentální výchova • Vztah člověka k prostředí Mediální výchova • Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení • Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
Žák: • ICT-9-2-01 ovládá práci s textovými a grafickými editory i tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací	Zpracování a využití informací • Textové a grafické editory ○ <i>MS Power Point</i> ○ tabulkový editor ○ vytváření tabulek ○ porovnávání dat ○ jednoduché vzorce ○ <i>MS Excel</i> ○ základní operace s buňkami ○ grafická úprava buňky ○ formát buňky ○ vzorce a práce s nimi ○ grafy – vytváření a práce s grafy ○ práce se souborem ○ další funkce	

Žák: • ICT-9-2-02 uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem	• Základní estetická a typografická pravidla ○ členění dokumentu ○ používání a kombinování písem, barev ○ umístění titulků a obrázků na stránce ○ vytváří texty v souladu se základními typografickými pravidly ○ využívá styly a šablony	
Žák: • ICT-9-2-03 pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví	• Ochrana práv k duševnímu vlastnictví • Rozdíl mezi vlastním dílem a plagiátem • Autorská práva • Copyright • Informační etika	
Žák: • ICT-9-2-04 používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji	• Prezentace informací ○ webové stránky ○ prezentační programy ○ multimédia	
Žák: • ICT-9-2-05 zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové,	• Prezentace informací ○ webové stránky	

grafické a multimediální formě	○ prezentační programy ○ multimédia ○ grafika ○ prohlížeč obrázků	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: Žák: • ICT-9-1-01p vyhledává potřebné informace na internetu; dodržuje pravidla zacházení s výpočetní technikou; osvojí si základy elektronické komunikace Žák: • ICT-9-2-01p, ICT 9-2-02p ovládá základní psaní na klávesnici, na uživatelské úrovni práci s textovým editorem; využívá vhodné aplikace; zvládá práci s výukovými programy		

Ročníkové očekávané výstupy	Učivo - obsah	Průřezová témata
9. ročník Žák: • ICT-9-1-01 ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost	Vyhledávání informací a komunikace • Vývojové trendy informačních technologií • Hodnota a relevance informací a informačních zdrojů, metody a nástroje jejich ověřování • Internet	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech • Evropa a svět nás zajímá Osobnostní a sociální výchova • Rozvoj schopností poznávání • Spolupráce a soutěživost • Řešení problémů a rozhodovací dovednosti • Kreativita Multikulturní výchova • Etnický původ • Kulturní rozdíly Environmentální výchova • Vztah člověka k prostředí Mediální výchova • Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení • Interpretace vztahu mediálních sdělení a
Žák: • ICT-9-2-01 ovládá práci s textovými a grafickými editory i tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací	Zpracování a využití informací • Textové a grafické editory ○ MS Power Point ○ tabulkový editor ○ vytváření tabulek ○ porovnávání dat ○ jednoduché vzorce ○ MS Excel ○ základní operace s buňkami ○ grafická úprava buňky ○ formát buňky ○ vzorce a práce s nimi ○ grafy – vytváření a práce s grafy ○ práce se souborem ○ další funkce	

		reality
Žák: • ICT-9-2-02 uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem	• Základní estetická a typografická pravidla ○ členění dokumentu ○ používání a kombinování písem, barev ○ umístění titulků a obrázků na stránce ○ vytváří texty v souladu se základními typografickými pravidly ○ využívá styly a šablony	
Žák: • ICT-9-2-03 pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví	• Ochrana práv k duševnímu vlastnictví • Rozdíl mezi vlastním dílem a plagiátem • Autorská práva • Copyright • Informační etika	
Žák: • ICT-9-2-04 používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji	• Prezentace informací ○ webové stránky ○ prezentační programy ○ multimédia	

Žák: • ICT-9-2-05 zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě	• Prezentace informací ○ webové stránky ○ prezentační programy ○ multimédia ○ grafika ○ prohlížeč obrázků	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: Žák: • ICT-9-1-01p vyhledává potřebné informace na internetu; dodržuje pravidla zacházení s výpočetní technikou; osvojí si základy elektronické komunikace Žák: • ICT-9-2-01p, ICT 9-2-02p ovládá základní psaní na klávesnici, na uživatelské úrovni práci s textovým editorem; využívá vhodné aplikace; zvládá práci s výukovými programy Žák: • ICT-9-2-03p, ICT-9-2-04p, ICT-9-2-05p vyhledává potřebné informace na internetu • dodržuje pravidla bezpečného zacházení s výpočetní technikou		

PRVOUKA

Vychází ze vzdělávací oblasti **ČLOVĚK A JEHO SVĚT**

Charakteristika a cíle vzdělávací oblasti:

Vzdělávání této vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k (ke):

- rozvíjení poznatků, dovedností a prvotních zkušeností získaných ve výchově v rodině a v předškolním vzdělávání
- schopnosti pozorovat a pojmenovávat věci jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti
- utváření prvotního uceleného obrazu světa
- poznávání sebe i svého nejbližšího okolí a postupnému seznamování s místně i časově vzdálenějšími osobami i jevy a se složitějšími ději
- dovednosti vnímat lidi, vztahy mezi nimi, všímat si podstatných věcných stránek i krásy lidských výtvorů a přírodních jevů, soustředěně je pozorovat, přemýšlet o nich a chránit je
- schopnosti vnímat základní vztahy ve společnosti, porozumět soudobému způsobu života, jeho přednostem i problémům (včetně situací ohrožení), a to na základě poznání sebe, svých potřeb a porozumění světu kolem sebe
- dovednosti vnímat současnost jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti

- schopnosti vyjadřovat své myšlenky, poznatky a dojmy, reagovat na myšlenky, názory a podněty jiných
- Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět je koncipována pouze pro 1. stupeň základního vzdělávání.
- Vymezuje vzdělávací obsah týkající se člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, kultury, techniky, zdraví, bezpečí a dalších témat.
- Uplatňuje pohled do historie i současnosti a směřuje k dovednostem pro praktický život.

Charakteristika a cíle předmětu:

- svým komplexním pojetím vymezuje vzdělávací obsah, který se týká člověka, rodiny, společnosti, historie, vlasti, přírody, kultury, techniky a zdraví.
- rozvíjí poznatky, dovednosti a prvotní zkušenosti žáků získané ve výchově v rodině a v předškolním vzdělávání a směřuje k dovednostem pro praktický život
- využívá metod a forem práce založených především na žákovské spolupráci (práce ve dvojicích a menších pracovních skupinách), vzájemného učení na základě prezentací žáků, které vycházejí ze schopnosti orientovat se v informačních zdrojích, z projektů, projektových dnů, exkurzí a cvičení
- vzdělávací obsah předmětu Prvouka je členěn do pěti tematických okruhů
 - *Místo, kde žijeme*
 - žáci se učí na základě poznávání svého okolí, vztahů a souvislostí v něm chápat organizaci života v rodině, ve škole, v obci a ve společnosti. Praktickými činnostmi a úkoly získávají žáci kladný vztah k místu jejich bydliště a naší zemi
 - *Lidé kolem nás*
 - žáci si postupně osvojují a upevňují základy vhodného chování a jednání mezi lidmi
 - seznamují se se základními právy a povinnostmi a zároveň i s problémy, které provázejí soužití lidí

○ *Lidé a čas*

- žáci se učí orientovat v dějích a čase
- hlavním cílem tohoto okruhu je vyvolat u žáků zájem o minulost, o kulturní bohatství regionu i celé země
- důraz je kladen na samostatné vyhledávání, získávání a zkoumání informací z dostupných zdrojů

- *Rozmanitost přírody*
 - žáci poznávají Zemi jako planetu sluneční soustavy, poznávají velkou rozmanitost i proměnlivost živé i neživé přírody naší vlasti
 - na základě praktického poznávání okolní krajiny i získaných informací se žáci učí hledat důkazy o proměnách přírody, o vlivu lidské činnosti na přírodu a přispívat k ochraně přírody
- *Člověk a jeho zdraví*
 - žáci poznávají sebe, a to na základě poznávání člověka jako živé bytosti.
 - poznávají, jak se člověk vyvíjí a mění od narození do dospělosti
 - získávají základní poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci i první pomoci a o bezpečném chování v různých životních situacích, včetně mimořádných událostí, které ohrožují zdraví člověka
- Týdenní časová dotace:
 - 1. ročník: 3 hodiny
 - 2. ročník: 3 hodiny
 - 3. ročník: 3 hodiny

Klíčové kompetence:

1. Kompetence k učení:

Žák je veden k (ke):

- schopnosti vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace v literatuře na Internetu
- vytvoření pozitivního vztahu k učení, k trpělivosti
- využívání výpočetní techniky
- dovednosti zpracovávat informace z hlediska důležitosti a objektivity a využívat je k dalšímu učení

2. Kompetence k řešení problémů:

Žák je veden k (ke):

- schopnosti prakticky řešit problémy vytvářením praktických problémových úloh a situací
- dovednosti objevovat a formulovat problém a hledat různé varianty řešení
- samostatnému, tvořivému a logickému myšlení
- zobecňování poznatků a jejich aplikaci v různých oblastech života
- dovednosti využívat moderní techniku a technologie při řešení problémů
- logickému vyvozování a předvídání specifických závěrů z přírodních zákonů

3. Kompetence komunikativní:

Žák je veden k (ke):

- přesnému a logicky uspořádanému vyjadřování či argumentaci
- schopnosti stručně, přehledně i objektivně sdělovat (ústně i písemně) postup a výsledky svých pozorování a experimentů
- používání výpočetní techniky
- k tomu, aby otevřeně vyjadřoval svůj názor podpořený logickými argumenty
- schopnosti vyjádřit kritiku a sebekritiku
- přátelské komunikaci mezi žáky a vyučujícím a mezi žáky navzájem

4. Kompetence sociální a personální:

Žák je veden k (ke):

- schopnosti vzájemné pomoci
- upevňování a vytváření vědomí, že ve spolupráci lze lépe naplňovat osobní i společné cíle
- netolerování projevů rasismu, xenofobie a nacionalismu
- odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi žáky, (mezi žáky a učiteli)
- dodržování společně dohodnutých pravidel chování

5. Kompetence občanské:

Žák je veden k (ke):

- odpovědnosti za jejich zdraví a za zachování životního prostředí
- aktivní ochraně jejich zdraví a životního prostředí
- odmítání nekamáráského, agresivního, hrubého, vulgárního chování a jiných nezdvořilých projevů
- dovednosti preventivně předcházet nemocem a úrazům
- dodržování stanovených pravidel a pracovních postupů

6. Kompetence pracovní:

Žák je veden k (ke):

- vytvoření pozitivního vztahu k práci
- schopnosti optimálně plánovat a provádět soustavná pozorování a experimenty a získaná data zpracovávat a vyhodnocovat
- dovednosti využívat moderní technologie, postupy, pomůcky a techniku
- využívání výpočetní techniky a Internetu
- dodržování a plnění svých povinností a závazků
- schopnosti adaptace na nové pracovní podmínky

Ročníkové očekávané výstupy	Učivo - obsah	Průřezová témata
1. ročník Žák: • ČJS-3-1-01 vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí	Místo, kde žijeme • Domov ○ prostředí domova, orientace v místě bydliště • Škola ○ prostředí školy, okolí školy, bezpečná cesta do školy ○ riziková místa a situace	Environmentální výchova • Vztah člověka k prostředí Osobní a sociální výchova • Rozvoj schopností poznávání • Sebepoznání a sebepojetí • Seberegulace a sebeorganizace • Poznávání lidí • Mezilidské vztahy • Komunikace • Kooperace a kompetice Multikulturní výchova • Lidské vztahy
Žák: • ČJS-3-1-02 začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě)	• Obec (město), místní krajina ○ její části, poloha v krajině, minulost a současnost obce (města), význačné budovy, dopravní síť	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: Žák: • ČJS-3-1-01p orientuje se v okolí svého bydliště a v okolí školy Žák: • ČJS-3-1-01p popíše a zvládne cestu do školy Žák: • ČJS-3-1-03p uvede nejvýznamnější místa v okolí svého bydliště a školy		

Žák: • ČJS-3-2-01 rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům	Lidé kolem nás • Rodina ○ postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy, život a funkce rodiny • Soužití lidí ○ mezilidské vztahy, komunikace • Chování lidí ○ vlastnosti lidí ○ pravidla slušného chování (ohleduplnost, etické zásady)	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: Žák: • ČJS-3-2-01p rozlišuje role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, rozlišuje blízké příbuzenské vztahy Žák: • ČJS-3-2-01p dodržuje základní pravidla společenského chování Žák: • ČJS-3-2-01p při setkání s neznámými lidmi se chová adekvátně Žák: • ČJS-3-2-01p projevuje toleranci k odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům		

Žák: • ČJS-3-3-01 využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti	Lidé a čas • Orientace v čase a časový řád ○ určování času, dějiny jako časový sled událostí, kalendáře, letopočet, roční období, denní režim	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: Žák: • ČJS-3-3-01p pozná, kolik je hodin; orientuje se v čase Žák: • ČJS-3-3-01p zná rozvržení svých denních činností Žák: • ČJS-3-3-02p, ČJS-3-3-03p rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti		
Žák: • ČJS-3-4-01 pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	Rozmanitost přírody • Rizika v přírodě ○ rizika spojená s ročními obdobími a sezónními činnostmi	
Žák: • ČJS-3-4-02 roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě	• Rostliny, houby, živočichové ○ znaky života, životní potřeby a projevy, výživa, stavba těla u některých nejznámějších druhů	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: Žák: • ČJS-3-4-01p pozoruje a na základě toho popíše některé viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích Žák: • ČJS-3-4-02p pozná nejběžnější druhy domácích a volně žijících zvířat Žák: • ČJS-3-4-02p pojmenuje základní druhy ovoce a zeleniny a pozná rozdíly mezi dřevinami a bylinami		
Žák: • ČJS-3-5-01 uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví	Člověk a jeho zdraví • Péče o zdraví ○ zdravý životní styl, správná výživa, vhodná skladba stravy ○ osobní, intimní a duševní hygiena • Lidské tělo ○ stavba těla, základní funkce a projevy, životní potřeby člověka	
Žák: • ČJS-3-5-02 rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času	• Osobní bezpečí, krizové situace ○ vhodná a nevhodná místa pro hru	

Žák: • ČJS-3-5-03 chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která mu je nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek	• Osobní bezpečí, krizové situace ○ bezpečné chování v rizikovém prostředí • Přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví ○ služby odborné pomoci, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku	
Žák: • ČJS-3-5-04 reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	• Mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená ○ postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace) ○ požáry (ochrana a evakuace při požáru) ○ integrovaný záchranný systém	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: Žák: • ČJS-3-5-01p uplatňuje hygienické návyky a zvládá sebeobsluhu; popíše své zdravotní potíže a pocity; zvládá ošetření drobných poranění Žák: • ČJS-3-5-01p pojmenuje hlavní části lidského těla		

Žák: • ČJS-3-5-02p rozezná nebezpečí; dodržuje zásady bezpečného chování; neohrožuje své zdraví a zdraví jiných Žák: • ČJS-3-5-03p chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek Žák: • ČJS-3-5-04 reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech		
---	--	--

Ročníkové očekávané výstupy	Učivo - obsah	Průřezová témata
2. ročník Žák: • ČJS-3-1-01 vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí	Místo, kde žijeme • Domov ○ prostředí domova, orientace v místě bydliště • Škola ○ prostředí školy, okolí školy, bezpečná cesta do školy ○ riziková místa a situace	Environmentální výchova • Vztah člověka k prostředí Multikulturní výchova • Lidské vztahy

Žák: • ČJS-3-1-02 začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě)	• Obec (město), místní krajina ○ její části, poloha v krajině, minulost a současnost obce (města), význačné budovy, dopravní síť	Osobní a sociální výchova • Poznávání lidí • Rozvoj schopností poznávání • Mezilidské vztahy • Řešení problémů a rozhodovací dovednosti • Komunikace • Kooperace a kompetice • Hodnoty, postoje, praktická etika
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: Žák: • ČJS-3-1-01p orientuje se v okolí svého bydliště a v okolí školy Žák: • ČJS-3-1-01p popíše a zvládne cestu do školy Žák: • ČJS-3-1-03p uvede nejvýznamnější místa v okolí svého bydliště a školy		
Žák: • ČJS-3-2-01 rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům	Lidé kolem nás • Rodina ○ postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy, život a funkce rodiny • Soužití lidí ○ mezilidské vztahy, komunikace • Chování lidí ○ vlastnosti lidí ○ pravidla slušného chování (ohleduplnost, etické zásady)	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: Žák: • ČJS-3-2-01p rozlišuje role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, rozlišuje blízké příbuzenské vztahy Žák: • ČJS-3-2-01p dodržuje základní pravidla společenského chování Žák: • ČJS-3-2-01p při setkání s neznámými lidmi se chová adekvátně Žák: • ČJS-3-2-01p projevuje toleranci k odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům		
Žák: • ČJS-3-3-01 využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti	Lidé a čas • Orientace v čase a časový řád ○ určování času, dějiny jako časový sled událostí, kalendáře, letopočet, roční období, denní režim	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: Žák: • ČJS-3-3-01p pozná, kolik je hodin;		

orientuje se v čase Žák: • ČJS-3-3-01p zná rozvržení svých denních činností Žák: • ČJS-3-3-02p, ČJS-3-3-03p rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti		
Žák: • ČJS-3-4-01 pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	Rozmanitost přírody • Rizika v přírodě ○ rizika spojená s ročními obdobími a sezónními činnostmi	
Žák: • ČJS-3-4-02 roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě	• Rostliny, houby, živočichové ○ znaky života, životní potřeby a projevy, výživa, stavba těla u některých nejznámějších druhů	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: Žák: • ČJS-3-4-01p pozoruje a na základě toho popíše některé viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích Žák: • ČJS-3-4-02p pozná nejběžnější druhy domácích a volně žijících zvířat		

Žák: • ČJS-3-4-02p pojmenuje základní druhy ovoce a zeleniny a pozná rozdíly mezi dřevinami a bylinami		
Žák: • ČJS-3-5-01 uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví	Člověk a jeho zdraví • Péče o zdraví ○ zdravý životní styl, správná výživa, vhodná skladba stravy ○ osobní, intimní a duševní hygiena • Lidské tělo ○ stavba těla, základní funkce a projevy, životní potřeby člověka	
Žák: • ČJS-3-5-02 rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času	• Osobní bezpečí, krizové situace vhodná a nevhodná místa pro hru	
Žák: • ČJS-3-5-03 chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která mu je nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek	• Osobní bezpečí, krizové situace ○ bezpečné chování v rizikovém prostředí • Přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví ○ služby odborné pomoci, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku	

Žák: • ČJS-3-5-04 reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	• Mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená ○ postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace) ○ požáry (ochrana a evakuace při požáru) ○ integrovaný záchranný systém	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: Žák: • ČJS-3-5-01p uplatňuje hygienické návyky a zvládá sebeobsluhu; popíše své zdravotní potíže a pocity; zvládá ošetření drobných poranění Žák: • ČJS-3-5-01p pojmenuje hlavní části lidského těla Žák: • ČJS-3-5-02p rozezná nebezpečí; dodržuje zásady bezpečného chování; neohrožuje své zdraví a zdraví jiných Žák: • ČJS-3-5-03p chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek		

Žák: • ČJS-3-5-04 reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech		
---	--	--

Ročníkové očekávané výstupy	Učivo - obsah	Průřezová témata
3. ročník Žák: • ČJS-3-1-01 vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí	Místo, kde žijeme • Domov ○ prostředí domova, orientace v místě bydliště • Škola ○ prostředí školy, okolí školy, bezpečná cesta do školy ○ riziková místa a situace	Mediální výchova • Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Environmentální výchova • Vztah člověka k prostředí • Lidské aktivity a problémy životního prostředí • Základní podmínky života Osobní a sociální výchova • Komunikace • Hodnoty, postoje, praktická etika • Rozvoj schopností poznávání
Žák: • ČJS-3-1-02 začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě)	• Obec (město), místní krajina ○ její části, poloha v krajině, minulost a současnost obce (města), význačné budovy, dopravní síť	
Žák: • ČJS-3-1-03 rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými	• Okolní krajina (místní oblast, region) ○ vliv krajiny na život lidí, působení lidí	

způsoby její estetické hodnoty a rozmanitosti	na krajinu a životní prostředí ○ orientační body a linie, světové strany	• Sebepoznání a sebepojetí • Psychohygiena • Kreativita • Poznávání lidí • Mezilidské vztahy • Kooperace a kompetice • Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Multikulturní výchova • Lidské vztahy
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: Žák: • ČJS-3-1-01p orientuje se v okolí svého bydliště a v okolí školy Žák: • ČJS-3-1-01p popíše a zvládne cestu do školy Žák: • ČJS-3-1-03p uvede nejvýznamnější místa v okolí svého bydliště a školy		
Žák: • ČJS-3-2-01 rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům	Lidé kolem nás • Rodina ○ postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy, život a funkce rodiny • Soužití lidí mezilidské vztahy, komunikace • Chování lidí ○ vlastnosti lidí ○ pravidla slušného chování (ohleduplnost, etické zásady)	
Žák: • ČJS-3-2-02 odvodí význam a potřebu	• Rodina	

různých povolání a pracovních činností	○ fyzická a duševní práce, zaměstnání	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: Žák: • ČJS-3-2-01p rozlišuje role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, rozlišuje blízké příbuzenské vztahy Žák: • ČJS-3-2-01p dodržuje základní pravidla společenského chování Žák: • ČJS-3-2-01p při setkání s neznámými lidmi se chová adekvátně Žák: • ČJS-3-2-01p projevuje toleranci k odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům Žák: • ČJS-3-2-02p pojmenuje nejběžnější povolání a pracovní činnosti		
Žák: • ČJS-3-3-01 využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti	Lidé a čas • Orientace v čase a časový řád ○ určování času, dějiny jako časový sled událostí, kalendáře, letopočet, roční období, denní režim	
Žák:		

• ČJS-3-3-02 pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije	• Regionální památky • Báje, mýty, pověsti ○ minulost kraje a předků, domov, vlast, rodný kraj	
Žák: • ČJS-3-3-03 uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost	• Současnost a minulost v našem životě ○ proměny způsobu života, bydlení, předměty, denní potřeby, průběh lidského života, státní svátky a významné dny	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: Žák: • ČJS-3-3-01p pozná, kolik je hodin; orientuje se v čase Žák: • ČJS-3-3-01p zná rozvržení svých denních činností Žák: • ČJS-3-3-02p, ČJS-3-3-03p rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti Žák: • ČJS-3-3-03p poznává různé lidské činnosti		
Žák:	Rozmanitost přírody	

• ČJS-3-4-01 pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	• Proměny přírody ○ proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	
Žák: • ČJS-3-4-02 roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě	• Rostliny, houby, živočichové ○ znaky života, životní potřeby a projevy, výživa, stavba těla u některých nejznámějších druhů	
Žák: • ČJS-3-4-03 provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů	• Látky a jejich vlastnosti ○ třídění látek, změny látek a skupenství, vlastnosti, porovnávání látek a měření veličin s praktickým užíváním základních jednotek	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: Žák: • ČJS-3-4-01p pozoruje a na základě toho popíše některé viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích Žák: • ČJS-3-4-02p pozná nejběžnější druhy domácích a volně žijících zvířat Žák: • ČJS-3-4-02p pojmenuje základní druhy		

ovoce a zeleniny a pozná rozdíly mezi dřevinami a bylinami Žák: • ČJS-3-4-03p provede jednoduchý pokus podle návodu		
Žák: • ČJS-3-5-01 uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví	Člověk a jeho zdraví • Péče o zdraví ○ zdravý životní styl, správná výživa, vhodná skladba stravy ○ osobní, intimní a duševní hygiena • Lidské tělo ○ stavba těla, základní funkce a projevy, životní potřeby člověka	
Žák: • ČJS-3-5-02 rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných	• Osobní bezpečí, krizové situace ○ vhodná a nevhodná místa pro hru ○ bezpečné chování v silničním provozu, dopravní značky ○ předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky)	
Žák: • ČJS-3-5-03 chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která mu je nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby	• Osobní bezpečí, krizové situace ○ bezpečné chování v rizikovém prostředí • Přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví	

komunikace s operátory tísňových linek	○ služby odborné pomoci, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku	
Žák: • ČJS-3-5-04 reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	• Mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená ○ postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace) ○ požáry (ochrana a evakuace při požáru) ○ integrovaný záchranný systém	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: Žák: • ČJS-3-5-01p uplatňuje hygienické návyky a zvládá sebeobsluhu; popíše své zdravotní potíže a pocity; zvládá ošetření drobných poranění Žák: • ČJS-3-5-01p pojmenuje hlavní části lidského těla Žák: • ČJS-3-5-02p rozezná nebezpečí; dodržuje zásady bezpečného chování; neohrožuje své zdraví a zdraví jiných Žák: • ČJS-3-5-02p uplatňuje základní pravidla		

bezpečného chování; neohrožuje své zdraví a zdraví jiných Žák: - ČJS-3-5-03p chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek Žák: - ČJS-3-5-04 reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech		
--	--	--

PŘÍRODOVĚDA

Vychází ze vzdělávací oblasti **ČLOVĚK A JEHO SVĚT**

Charakteristika a cíle vzdělávací oblasti:

Vzdělávání této vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k (ke):

- rozvíjení poznatků, dovedností a prvotních zkušeností získaných ve výchově v rodině a v předškolním vzdělávání
- schopnosti pozorovat a pojmenovávat věci jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti
- utváření prvotního uceleného obrazu světa
- poznávání sebe i svého nejbližšího okolí a postupnému seznamování s místně i časově vzdálenějšími osobami i jevy a se složitějšími ději

- dovednosti vnímat lidi, vztahy mezi nimi, všítat si podstatných věcných stránek i krásy lidských výtvorů a přírodních jevů, soustředěně je pozorovat, přemýšlet o nich a chránit je
- schopnosti vnímat základní vztahy ve společnosti, porozumět soudobému způsobu života, jeho přednostem i problémům (včetně situací ohrožení), a to na základě poznání sebe, svých potřeb a porozumění světu kolem sebe
- dovednosti vnímat současnost jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti
- schopnosti vyjadřovat své myšlenky, poznatky a dojmy, reagovat na myšlenky, názory a podněty jiných
- Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět je koncipována pouze pro 1. stupeň základního vzdělávání.
- Vymezuje vzdělávací obsah týkající se člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, kultury, techniky, zdraví, bezpečí a dalších témat.
- Uplatňuje pohled do historie i současnosti a směřuje k dovednostem pro praktický život.

Charakteristika a cíle předmětu:

- témata jsou členěna do dvou tematických okruhů:
 - *Rozmanitost přírody*
 - žáci zde poznávají Zemi jako planetu sluneční soustavy
 - poznávají velkou rozmanitost i proměnlivost živé i neživé přírody naší vlasti
 - na základě praktického poznávání okolní krajiny i získaných informací se žáci učí hledat důkazy o proměnách přírody, o vlivu lidské činnosti na přírodu a přispívat k ochraně přírody
 - *Člověk a jeho zdraví*
 - žáci zde poznávají sebe, a to na základě poznávání člověka jako živé bytosti
 - poznávají, jak se člověk vyvíjí a mění od narození do dospělosti
 - získávají základní poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci i první pomoci a o bezpečném chování v různých

- předmět využívá metod a forem práce založených především na žákovské spolupráci (práce ve dvojicích a menších pracovních skupinách), vzájemného učení na základě prezentací žáků, které vycházejí ze schopnosti orientovat se v informačních zdrojích, z projektů, projektových dnů, exkurzí a cvičení
- Týdenní časová dotace:
 - 4. ročník: 1 hodiny
 - 5. ročník: 2 hodiny

Klíčové kompetence:

1. Kompetence k učení:

Žák je veden k (ke):

- schopnosti vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace v literatuře na Internetu
- vytvoření pozitivního vztahu k učení, k trpělivosti
- využívání výpočetní techniky
- dovednosti zpracovávat informace z hlediska důležitosti a objektivity a využívat je k dalšímu učení

2. Kompetence k řešení problémů:

Žák je veden k (ke):

- schopnosti prakticky řešit problémy vytvářením praktických problémových úloh a situací
- dovednosti objevovat a formulovat problém a hledat různé varianty řešení
- samostatnému, tvořivému a logickému myšlení
- zobecňování poznatků a jejich aplikaci v různých oblastech života
- dovednosti využívat moderní techniku a technologie při řešení problémů
- logickému vyvozování a předvídání specifických závěrů z přírodních zákonů

3. Kompetence komunikativní:

Žák je veden k (ke):

- přesnému a logicky uspořádanému vyjadřování či argumentaci
- schopnosti stručně, přehledně i objektivně sdělovat (ústně i písemně) postup a výsledky svých pozorování a experimentů
- kultivovanému mluvenému i písemnému projevu
- používání výpočetní techniky
- k tomu, aby otevřeně vyjadřoval svůj názor podpořený logickými argumenty
- schopnosti vyjádřit kritiku a sebekritiku
- dovednosti publikovat a prezentovat své názory a myšlenky
- přátelské komunikaci mezi žáky a vyučujícím a mezi žáky navzájem

4. Kompetence sociální a personální:

Žák je veden k (ke):

- schopnosti vzájemné pomoci
- upevňování a vytváření vědomí, že ve spolupráci lze lépe naplňovat osobní i společné cíle
- netolerování projevů rasismu, xenofobie a nacionalismu
- odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi žáky, (mezi žáky a učiteli)
- dodržování společně dohodnutých pravidel chování

5. Kompetence občanské:

Žák je veden k (ke):

- poznání možností rozvoje i zneužití biologie
- odpovědnosti za jejich zdraví a za zachování životního prostředí
- aktivní ochraně jejich zdraví a životního prostředí
- odmítavému postoji k drogám, alkoholu, kouření, zneužívání (a nadměrnému užívání) léků
- odmítání nekamáráckého, agresivního, hrubého, vulgárního chování a jiných nezdvořilých projevů
- dovednosti preventivně předcházet nemocem a úrazům
- dodržování stanovených pravidel a pracovních postupů

6. Kompetence pracovní:

Žák je veden k (ke):

- vytvoření pozitivního vztahu k práci
- schopnosti optimálně plánovat a provádět soustavná pozorování a experimenty a získaná data zpracovávat a vyhodnocovat
- dovednosti využívat moderní technologie, postupy, pomůcky a techniku
- využívání výpočetní techniky a Internetu
- dodržování a plnění svých povinností a závazků
- schopnosti adaptace na nové pracovní podmínky

Ročníkové očekávané výstupy	Učivo - obsah	Průřezová témata
4. ročník Žák: • ČJS-5-4-01 objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka	Rozmanitost přírody • Příroda a lidé • Příroda živá a neživá • Neživá příroda ○ součásti neživé přírody ○ minerály (nerosty) a horniny ○ vlastnosti látek	Environmentální výchova • Ekosystémy • Lidské aktivity a problémy životního prostředí • Vztah člověka k prostředí Osobní a sociální výchova • Rozvoj schopností poznávání • Sebepoznání a sebepojetí • Seberegulace a sebeorganizace • Kreativita • Poznávání lidí • Komunikace • Kooperace a kompetice • Řešení problémů a rozhodovací dovednosti • Hodnoty, postoje, praktická etika Multikulturní výchova • Lidské vztahy
Žák: • ČJS-5-4-03 zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí	• Živá příroda ○ rozdělení organismů ○ houby, rostliny ○ živočichové ○ potravní vztahy organismů	
Žák: • ČJS-5-4-04 porovnává na základě pozorování základní projevy na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy	• Organismy v ekosystémech ○ les ○ louka a pastvina ○ pole ○ parky a městská zeleň ○ okolí lidských obydlí ○ rybník ○ potok a řeka	

Žák: • ČJS-5-4-05 zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat	• Ochrana přírody	
Žák: • ČJS-5-4-06 stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí; v modelové situaci prokáže schopnost se účinně bránit	• Mimořádné události v přírodě	
Žák: • ČJS-5-4-07 založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu	• Vycházky do přírody ○ podzim - vycházka do lesa nebo parku ○ zima – vycházka do blízkého okolí ○ jaro – vycházka na louku, pole nebo zahradu ○ léto – vycházka k potoku, řece nebo rybníku	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: Žák: • ČJS-5-4-01p na jednotlivých příkladech poznává propojenost živé a neživé přírody		

Žák: • ČJS-5-4-03p zkoumá základní společenstva vyskytující se v nejbližším okolí a pozoruje přizpůsobení organismů prostředí Žák: • ČJS-5-4-05p chová se podle zásad ochrany přírody a životního prostředí Žák: • ČJS-5-4-05p popisuje vliv činnosti lidí na přírodu a jmenuje některé činnosti, které přírodnímu prostředí pomáhají a které ho poškozují Žák: • ČJS-5-4-06p reaguje vhodným způsobem na pokyny dospělých při mimořádných událostech Žák: • ČJS-5-4-07p provádí jednoduché pokusy se známými látkami		
---	--	--

Ročníkové očekávané výstupy	Učivo - obsah	Průřezová témata
5. ročník Žák: • ČJS-5-4-01 objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činnosti člověka	Rozmanitost přírody • Člověk a neživá příroda ○ teplo, světlo ○ vzduch ○ voda ○ nerosty a horniny ○ půda • Člověk a živá příroda ○ život v různých podnebných pásích • Chráníme přírodu ○ člověk využívá krajinu ○ pomáháme přírodě	Environmentální výchova • Ekosystémy • Základní podmínky života • Lidské aktivity a problémy životního prostředí • Vztah člověka k prostředí Multikulturní výchova • Lidské vztahy Osobní a sociální výchova • Poznávání lidí • Rozvoj schopností poznávání • Sebepoznání a sebepojetí • Seberegulace a sebeorganizace • Kreativita • Mezilidské vztahy • Řešení problémů a rozhodovací dovednosti • Komunikace • Kooperace a kompetice • Hodnoty, postoje, praktická etika
Žák: • ČJS-5-4-02 vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období	• Vesmír a Země ○ Měsíc ○ Slunce a sluneční soustava ○ hvězdy, galaxie a vesmír ○ roční období	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: Žák: • ČJS-5-4-01p na jednotlivých příkladech poznává propojenost živé a neživé přírody		

Žák: • ČJS-5-4-02p popíše střídání ročních období Žák: • ČJS-5-4-05p zvládá péči o pokojové rostliny a zná způsob péče o drobná domácí zvířata Žák: • ČJS-5-4-05p chová se podle zásad ochrany přírody a životního prostředí Žák: • ČJS-5-4-06p reaguje vhodným způsobem na pokyny dospělých při mimořádných událostech		
Žák: • ČJS-5-5-01 využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a k podpoře vlastního zdravého způsobu života	Člověk a jeho zdraví • Člověk – součást přírody • Stavba lidského těla • Orgánové soustavy	
Žák: • ČJS-5-5-02 rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození	• Období lidského života	
Žák: • ČJS-5-5-03 účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle	• Péče o zdraví ○ osobní a duševní hygiena	

vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob	○ vyváženost pracovních a odpočinkových aktivit	
Žák: • ČJS-5-5-04 uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista	• Osobní bezpečí • Mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená	
Žák: • ČJS-5-5-05 předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek	• Návykové látky, závislosti a zdraví ○ návykové látky, závislost, odmítání návykových látek	
Žák: • ČJS-5-5-06 uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou	• Péče o zdraví ○ zdravý životní styl ○ správná výživa ○ vhodná skladba stravy ○ pitný režim	
Žák: • ČJS-5-5-07 rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc	• Život ohrožující zranění ○ úrazy, zlomeniny ○ krvácení	

	○ bezvědomí, zástava dechu a krevního oběhu ○ omrzliny, popáleniny • Přivolání odborné pomoci • Péče o zdraví ○ drobné úrazy a poranění ○ první pomoc při drobných poranění	
Žák: • ČJS-5-5-08 uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku	• Člověk ve společnosti ○ rodina ○ soužití mezi lidmi ○ šikana, týrání a sexuální zneužívání	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: Žák: • ČJS-5-5-01p uplatňuje základní znalosti, dovednosti a návyky související s preventivní ochranou zdraví a zdravého životního stylu Žák: • ČJS-5-5-02p rozlišuje jednotlivé etapy lidského života Žák: • ČJS-5-5-04p uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících		

mimořádné události Žák: • ČJS-5-5-04p uplatňuje základní pravidla silničního provozu pro cyklisty; správně vyhodnotí jednoduchou dopravní situaci na hřišti Žák: • ČJS-5-5-05p odmítá návykové látky Žák: • ČJS-5-5-07p ošetří drobná poranění a v případě nutnosti zajistí lékařskou pomoc Žák: • ČJS-5-5-08 uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v běžných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku		
---	--	--

VLASTIVĚDA

Vychází ze vzdělávací oblasti **ČLOVĚK A JEHO SVĚT**

Charakteristika a cíle vzdělávací oblasti:

Vzdělávání této vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k (ke):

- rozvíjení poznatků, dovedností a prvotních zkušeností získaných ve výchově v rodině a v předškolním vzdělávání
- schopnosti pozorovat a pojmenovávat věci jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti
- utváření prvotního uceleného obrazu světa
- poznávání sebe i svého nejbližšího okolí a postupnému seznamování s místně i časově vzdálenějšími osobami i jevy a se složitějšími ději
- dovednosti vnímat lidi, vztahy mezi nimi, všímat si podstatných věcných stránek i krásy lidských výtvorů a přírodních jevů, soustředěně je pozorovat, přemýšlet o nich a chránit je
- schopnosti vnímat základní vztahy ve společnosti, porozumět soudobému způsobu života, jeho přednostem i problémům (včetně situací ohrožení), a to na základě poznání sebe, svých potřeb a porozumění světu kolem sebe
- dovednosti vnímat současnost jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti
- schopnosti vyjadřovat své myšlenky, poznatky a dojmy, reagovat na myšlenky, názory a podněty jiných
- Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět je koncipována pouze pro 1. stupeň základního vzdělávání.
- Vymezuje vzdělávací obsah týkající se člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, kultury, techniky, zdraví, bezpečí a dalších témat.
- Uplatňuje pohled do historie i současnosti a směřuje k dovednostem pro praktický život.

Charakteristika a cíle předmětu:

- vlastivěda vymezuje vzdělávací obsah týkající se člověka, rodiny, společnosti, historie, vlasti, kultury
- navazuje na žákovské výstupy vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět v 1. – 3. ročníku
- vlastivědná témata jsou členěna do tří tematických okruhů:
 - *Místo, kde žijeme*
 - žáci se učí na základě poznávání svého okolí, vztahů a souvislostí v něm chápat organizaci života v rodině, ve škole, v obci a ve společnosti
 - praktickými činnostmi a úkoly získávají žáci kladný vztah k místu jejich bydliště a naší zemi
 - *Lidé kolem nás*
 - žáci si postupně osvojují a upevňují základy vhodného chování a jednání mezi lidmi
 - seznamují se se základními právy a povinnostmi a zároveň i s problémy, které provázejí soužití lidí
 - *Lidé a čas*
 - žáci se učí orientovat v dějích a čase
 - hlavním cílem tohoto okruhu je vyvolat u žáků zájem o minulost, o kulturní bohatství regionu i celé země
 - důraz je kladen na samostatné vyhledávání, získávání a zkoumání informací z dostupných zdrojů
- vlastivěda využívá metod a forem práce založených především na žákovské spolupráci (práce ve dvojicích a menších pracovních skupinách), vzájemného učení na základě prezentací žáků, které vycházejí ze schopnosti orientovat se v informačních zdrojích, z projektů, projektových dnů, exkurzí a cvičení.

- Týdenní časová dotace:
 - 4. ročník: 1 hodina
 - 5. ročník: 2 hodiny

Klíčové kompetence:

1. Kompetence k učení:

Žák je veden k (ke):

- schopnosti vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace v literatuře na Internetu
- vytvoření pozitivního vztahu k učení, k trpělivosti
- využívání výpočetní techniky
- dovednosti zpracovávat informace z hlediska důležitosti a objektivity a využívat je k dalšímu učení

2. Kompetence k řešení problémů:

Žák je veden k (ke):

- schopnosti prakticky řešit problémy vytvářením praktických problémových úloh a situací
- dovednosti objevovat a formulovat problém a hledat různé varianty řešení
- samostatnému, tvořivému a logickému myšlení
- zobecňování poznatků a jejich aplikaci v různých oblastech života
- dovednosti využívat moderní techniku a technologie při řešení problémů

- logickému vyvozování a předvídání specifických závěrů z přírodovědných zákonů

3. Kompetence komunikativní:

Žák je veden k (ke):

- přesnému a logicky uspořádanému vyjadřování či argumentaci
- schopnosti stručně, přehledně i objektivně sdělovat (ústně i písemně) postup a výsledky svých pozorování a experimentů
- kultivovanému mluvenému i písemnému projevu
- používání výpočetní techniky
- k tomu, aby otevřeně vyjadřoval svůj názor podpořený logickými argumenty
- schopnosti vyjádřit kritiku a sebekritiku
- dovednosti publikovat a prezentovat své názory a myšlenky
- přátelské komunikaci mezi žáky a vyučujícím a mezi žáky navzájem

4. Kompetence sociální a personální:

Žák je veden k (ke):

- schopnosti vzájemné pomoci
- upevňování a vytváření vědomí, že ve spolupráci lze lépe naplňovat osobní i společné cíle
- netolerování projevů rasismu, xenofobie a nacionalismu
- odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi žáky, (mezi žáky a učiteli)
- dodržování společně dohodnutých pravidel chování

5. Kompetence občanské:

Žák je veden k (ke):

- poznání možností rozvoje i zneužití biologie
- odpovědnosti za jejich zdraví a za zachování životního prostředí
- aktivní ochraně jejich zdraví a životního prostředí
- odmítavému postoji k drogám, alkoholu, kouření, zneužívání (a nadměrnému užívání) léků
- odmítání nekamáráckého, agresivního, hrubého, vulgárního chování a jiných nezdvořilých projevů
- dovednosti preventivně předcházet nemocem a úrazům
- dodržování stanovených pravidel a pracovních postupů

6. Kompetence pracovní:

Žák je veden k (ke):

- vytvoření pozitivního vztahu k práci
- schopnosti optimálně plánovat a provádět soustavná pozorování a experimenty a získaná data zpracovávat a vyhodnocovat
- dovednosti využívat moderní technologie, postupy, pomůcky a techniku
- využívání výpočetní techniky a Internetu
- dodržování a plnění svých povinností a závazků
- schopnosti adaptace na nové pracovní podmínky

Ročníkové očekávané výstupy	Učivo - obsah	Průřezová témata
4. ročník Žák: • ČJS-5-1-01 určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu	Místo, kde žijeme • Domov ○ prostředí domova, orientace v místě bydliště	Osobní a sociální výchova • Rozvoj schopností poznávání • Sebepoznání a sebepojetí • Seberegulace a sebeorganizace • Kreativita • Poznávání lidí • Komunikace • Kooperace a kompetice • Řešení problémů a rozhodovací dovednosti • Hodnoty, postoje, praktická etika Multikulturní výchova • Lidské vztahy
Žák: • ČJS-5-1-02 určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě	• Okolní krajina (místní oblast, region) ○ orientační body a linie, světové strany ○ orientace v krajině a na mapě, měřítko mapy, plány a mapy ○ zásady bezpečného pohybu a pobytu v přírodě	
Žák: • ČJS- 5-1-03 rozlišuje mezi náčrtý, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokoulí	• Mapy obecně zeměpisné a tematické ○ obsah, grafika, vysvětlivky • Regiony ČR ○ povrch ČR ○ vodstvo ČR ○ půda a zemědělství ČR ○ doprava v ČR ○ obyvatelstvo naší vlasti • Naše vlast – domov, krajina	
Žák: • ČJS-5-1-04 vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení,	• Regiony ČR ○ Praha a vybrané oblasti ČR	

hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického	○ surovinové zdroje, výroba, služby a obchod ○ počasí a podnebí	
Žák: • ČJS-5-1-05 zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích	• Naše vlast ○ cestujeme po kulturních památkách a přírodních zajímavostech • Evropa a svět ○ cestování	
Žák: • ČJS-5-1-06 rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam	• Naše vlast ○ Česká republika – demokratický stát ○ národ, základy státního zařízení a politického systému ČR ○ státní správa a samospráva ○ státní symboly ○ armáda ČR	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: Žák: • ČJS-5-1-01p popíše polohu svého bydliště na mapě, začlení svou obec (město) do příslušného kraje		

Žák: • ČJS-5-1-01p, ČJS-5-1-02p orientuje se na mapě České republiky, určí světové strany Žák: • ČJS-5-1-02p řídí se zásadami bezpečného pohybu a pobytu v přírodě Žák: • ČJS-5-1-03p má základní znalosti o České republice a její zeměpisné poloze v Evropě Žák: • ČJS-5-1-04p uvede pamětihodnosti, zvláštnosti a zajímavosti regionu, ve kterém bydlí Žák: • ČJS-5-1-05p sdělí poznatky a zážitky z vlastních cest Žák: • ČJS-5-1-06p pozná státní symboly České republiky		
Žák: • ČJS-5-2-01 vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě)	Lidé kolem nás • Rodina ○ postavení jedince v rodině ○ role členů rodiny ○ příbuzenské a mezigenerační vztahy ○ život a funkce rodiny • Soužití lidí ○ mezilidské vztahy	

	○ komunikace ○ principy demokracie • Chování lidí ○ vlastnosti lidí ○ pravidla slušného chování – ohleduplnost, etické zásady	
Žák: • ČJS-5-2-03 rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už nemohou tolerovat a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy	• Chování lidí ○ rizikové situace ○ rizikové chování ○ předcházení konfliktům	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: Žák: • ČJS-5-2-01p, ČJS-5-2-02p dodržuje pravidla pro soužití ve škole, v rodině, v obci (městě) Žák: • ČJS-5-2-03p rozpozná nevhodné jednání a chování vrstevníků a dospělých		
Žák: • ČJS-5-3-01 pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy	Lidé a čas • Orientace v čase a časový řád ○ určování času ○ čas jako fyzikální veličina ○ dějiny jako časový sled událostí ○ kalendáře	

	○ letopočet	
Žák: • ČJS-5-3-02 využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti; zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek	• Regionální památky ○ péče o památky ○ lidé a obory zkoumající minulost	
Žák: • ČJS-5-3-03 rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik	• Současnost a minulost v našem životě ○ proměny způsobu života ○ bydlení ○ předměty denní potřeby ○ průběh lidského života ○ státní svátky a významné dny	
Žák: • ČJS-5-3-04 srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik	• Současnost a minulost v našem životě ○ nejstarší dějiny naší země do 18. století • Báje, mýty, pověsti ○ pověsti o počátcích našich dějin	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: Žák: • ČJS-5-3-03p, ČJS-5-3-04p rozeznává rozdíl mezi životem dnes a životem		

v dávných dobách Žák: • ČJS-5-3-03p, ČJS-5-3-04p uvede významné události, které se vztahují k regionu a kraji Žák: • ČJS-5-3-03p, ČJS-5-3-04p vyjmenuje nejvýznamnější kulturní, historické a přírodní památky v okolí svého bydliště		
--	--	--

Ročníkové očekávané výstupy	Učivo - obsah	Průřezová témata
5. ročník Žák: • ČJS-5-1-03 vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokouli	Místo, kde žijeme • Evropa a svět ○ kontinenty ○ evropské státy ○ Česká republika jako součást Evropy ○ Evropa (poloha a povrch, podnebí a vodstvo Evropy) ○ rostliny a živočichové v různých oblastech ○ nejbližší sousedé	Multikulturní výchova • Lidské vztahy Osobní a sociální výchova • Poznávání lidí • Rozvoj schopností poznávání • Sebepoznání a sebepojetí • Seberegulace a sebeorganizace • Kreativita • Mezilidské vztahy • Řešení problémů a rozhodovací dovednosti • Komunikace • Kooperace a kompetice • Hodnoty, postoje, praktická etika
Žák: • ČJS-5-1-04 vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického	• Regiony ČR ○ Česká republika ○ vybrané oblasti ČR ○ surovinové zdroje, výroba, služby a obchod ○ počasí a podnebí	
Žák: • ČJS-5-1-05 zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích	• Evropa a svět ○ cestujeme po Evropě	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy		

očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: Žák: • ČJS-5-1-03p má základní znalosti o České republice a její zeměpisné poloze v Evropě Žák: • ČJS-5-1-05p sdělí poznatky a zážitky z vlastních cest		
Žák: • ČJS-5-2-02 rozlišuje základní rozdíly mezi lidmi, obhájí a odůvodní své názory, připustí svůj omyl a dohodne se na společném postupu řešení	Lidé kolem nás • Soužití lidí ○ mezilidské vztahy ○ zájmové spolky ○ obchod, firmy ○ politické strany, církve ○ pomoc nemocným, sociálně slabým	
Žák: • ČJS-5-2-03 rozpozná ve své okolí jednání a chování, která se už nemohou tolerovat a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy	• Právo a spravedlnost ○ základní lidská práva a práva dítěte ○ práva a povinnosti žáků školy ○ protiprávní jednání a korupce ○ právní ochrana občanů a majetku včetně nároku na reklamaci, soukromého vlastnictví, duševních hodnot	
Žák: • ČJS-5-2-04 orientuje se v základních	• Vlastnictví	

formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy	○ soukromé, veřejné, osobní, společné ○ hmotný a nehmotný majetek ○ rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti ○ hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení ○ banka jako správce peněz, úspory, půjčky	
Žák: • ČJS-5-2-05 poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce (město)	• Kultura ○ podoby a projevy kultury ○ kulturní instituce ○ masová kultura a subkultura • Základní globální problémy ○ významné sociální problémy ○ problémy konzumní společnosti ○ nesnášenlivost mezi lidmi ○ globální problémy přírodního prostředí	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: Žák: • ČJS-5-2-01p, ČJS-5-2-02p dodržuje pravidla pro soužití ve škole, v rodině, v obci (městě) Žák: • ČJS-5-2-03p rozpozná nevhodné jednání a chování vrstevníků a dospělých		

Žák: • ČJS-5-2-03p uvede základní práva dítěte, práva a povinnosti žáka školy Žák: • ČJS-5-2-04p používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu jednoduchého nákupu a vrácené peníze Žák: • ČJS-5-2-04p porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi, uvede příklady rizik půjčování peněz Žák: • ČJS-5-2-04p sestaví jednoduchý osobní/rodinný rozpočet, uvede příklady základních příjmů a výdajů		
Žák: • ČJS-5-3-01 pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy	Lidé a čas • Orientace v čase a časový řád ○ dějiny jako časový sled událostí	
Žák: • ČJS-5-3-03 rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik	• Současnost a minulost v našem životě ○ průběh lidského života od národního obrození do roku 1989	
Žák:		

• ČJS-5-3-04 srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik	• Současnost a minulost v našem životě ○ proměny způsobu života od národního obrození do roku 1989	
Žák: • ČJS-5-3-05 objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů	• Současnost a minulost v našem životě ○ státní svátky a významné dny	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: Žák: • ČJS-5-3-03p, ČJS-5-3-04p rozeznává rozdíl mezi životem dnes a životem v dávných dobách Žák: • ČJS-5-3-03p, ČJS-5-3-04p uvede významné události, které se vztahují k regionu a kraji Žák: • ČJS-5-3-03p, ČJS-5-3-04p vyjmenuje nejvýznamnější kulturní, historické a přírodní památky v okolí svého bydliště		

DĚJEPIS

Vychází ze vzdělávací oblasti **ČLOVĚK A SPOLEČNOST**

Charakteristika a cíle vzdělávací oblasti:

Vzdělávání této vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- osvojení znalostí potřebných pro jeho aktivní zapojení do života demokratické společnosti
- pochopení dějinných a kulturně historických aspektů života lidí v jejich proměnlivosti a vzájemných souvislostech
- k úctě ke kulturnímu prostředí i k ochraně uměleckých a kulturních hodnot
- pochopení důležitých společenských jevů a procesů, které se promítají do každodenního života a mají vliv na utváření společenského klimatu
- utváření pozitivních občanských postojů, rozvoji vědomí příslušnosti k evropskému civilizačnímu a kulturnímu okruhu a podpoře přijetí hodnot, na nichž je současná demokratická Evropa budována, včetně kolektivní obrany
- pochopení i formulování společenských problémů v minulosti i současnosti

Charakteristika a cíle předmětu:

- přináší základní poznatky o konání člověka v minulosti
- kultivuje historické vědomí člověka a uchovává kontinuitu historické paměti ve smyslu předávání historických zkušeností
- vede k poznávání dějů, jevů a skutků, jež měly vliv na vývoj společnosti a promítly se do současnosti
- klade důraz zejména na dějiny 19. a 20. století, kde leží kořeny většiny současných společenských jevů

- uplatňuje zřetel k základním hodnotám evropské civilizace
- objasňuje historické problémy zařazováním dějin regionu i místních dějin
- vede k poznání, že historie není uzavřenou minulostí ani shlukem faktů a definitivních závěrů, ale je kladením otázek, jimiž se současnost prostřednictvím minulosti ptá po svém vlastním charakteru a své možné budoucnosti
- Týdenní časová dotace:
 - 6. ročník: 2 hodiny
 - 7. ročník: 1 hodina
 - 8. ročník: 1 hodina
 - 9. ročník: 1 hodina

Klíčové kompetence:

1. Kompetence k učení:

Žák je veden k (ke):

- vytvoření aktivního zájmu o poznání minulosti vlasti, Evropy i světa
- vyhledávání, zpracovávání i využívání informací v literatuře i na Internetu
- zpracovávání informací z hlediska důležitosti a objektivity a jejich využívání k dalšímu učení
- pochopení významu učení
- vytvoření komplexnějšího pohledu na společenské a kulturní jevy

2. Kompetence k řešení problémů:

Žák je veden k (ke):

- zobecňování a aplikování poznatků v různých oblastech života
- schopnosti objevovat a formulovat problém a vyhledávat různé možnosti řešení
- samostatnému, logickému a tvořivému myšlení
- týmové spolupráci při řešení problému
- dovednosti přecházet od smyslového poznávání založeného na pojmech, prvcích teorií a modelech k uvažování a k řešení chápat vzájemné souvislosti a zákonitosti historických faktů
- využívání moderní techniky a technologií při řešení problémů

3. Kompetence komunikativní:

Žák je veden k (ke):

- vhodné prezentaci myšlenek a názorů
- otevřenému vyjadřování názorů podpořených logickými argumenty
- schopnosti vést přátelskou komunikaci v kolektivu, popř. jinými lidmi v obtížných a ohrožujících situacích
- souvislému kultivovanému ústnímu i písemnému projevu
- schopnosti zapojit se do diskuze, obhájit svůj názor, vhodně argumentovat

4. Kompetence sociální a personální:

Žák je veden k (ke):

- dovednosti pracovat v týmu, vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce
- schopnosti zhodnotit význam týmové práce, v níž se lépe naplňují osobní i společné cíle
- odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi žáky, popř. mezi žáky a učiteli
- dodržování dohodnutých pravidel chování

5. Kompetence občanské:

Žák je veden k (ke):

- poznání možností praktického využití znalostí historie pro současný život
- rozvoji zájmu o veřejné záležitosti
- aktivnímu zapojení do života společnosti, poznání a ochraně vlastních práv a respektování práv jiných lidí
- odmítání agresivního, hrubého a vulgárního chování

6. Kompetence pracovní:

Žák je veden k (ke):

- pozitivnímu vztahu k práci
- schopnosti plánovat a provádět pracovní činnosti a získaná data zpracovávat a vyhodnocovat

- využívání moderních technologií, postupů a pomůcek včetně výpočetní techniky a Internetu

Ročníkové očekávané výstupy	Učivo - obsah	Průřezová témata
6. ročník Žák: • D-9-1-01 uvede konkrétní příklady důležitosti a potřeby dějepisných poznatků	Člověk v dějinách • Význam zkoumání dějin	Osobnostní a sociální výchova • Rozvoj schopností poznávání Multikulturní výchova • Multikulturalita Environmentální výchova • Základní podmínky života
Žák: • D-9-1-02 uvede příklady zdrojů informací o minulosti, kde jsou tyto zdroje shromažďovány	• Získávání informací o dějinách • Historické prameny	
Žák: • D-9-1-03 orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu	• Historický čas a prostor	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: Žák: • D-9-1-01p chápe význam dějin jako možnost poučit se z minulosti		
Žák: • D-9-2-01 charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu	Počátky lidské společnosti • Člověk a lidská společnost v pravěku ○ pravěk (dělení pravěku, lovci a sběrači v době kamenné)	

Žák: • D-9-2-02 objasní význam zemědělství, dobytkářství a zpracování kovů pro lidskou společnost	• Člověk a lidská společnost v pravěku ○ pravěk (zemědělci v době kamenné, zpracovatelé kovů)	
Žák: • D-9-2-03 uvede příklady archeologických kultur na našem území	• Člověk a lidská společnost v pravěku ○ pravěk v českých zemích (Keltové, Germáni, Slované)	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: Žák: • D-9-2-01p rozliší základní rozdíly ve způsobu života pravěkých a současných lidí Žák: • D-9-2-01p podle obrázků popíše pravěká zvířata, způsob jejich lovu, zbraně, předměty denní potřeby a kultovní předměty		
Žák: • D-9-3-01 rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací	Nejstarší civilizace. Kořeny evropské kultury • Nejstarší starověké civilizace a jejich kulturní odkaz ○ starověk - předpoklady vzniku státu, písmo, zemědělství – Mezopotámie,	

	Egypt, Řecko, Řím, Indie a Čína	
Žák: • D-9-3-02 uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví	• Nejstarší starověké civilizace a jejich kulturní odkaz ○ starověké památky – Mezopotámie, Egypta, Indie a Číny	
Žák: • D-9-3-03 demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a uvede osobnosti antiky důležité pro evropskou civilizaci, zrod křesťanství a souvislost s judaismem	• Antické Řecko a Řím	
Žák: • D-9-3-04 porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie	• Antické Řecko a Řím	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: Žák: • D-9-3-01p uvědomuje si souvislosti mezi přírodními podmínkami a vývojem starověkých států Žák: • D-9-3-03p, D-9-3-04p popíše život v době nejstarších civilizací		

Ročníkové očekávané výstupy	Učivo - obsah	Průřezová témata
7. ročník Žák: D-9-4-01 popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vznik států	Křesťanství a středověká Evropa Nový etnický obraz Evropy Utváření států ve východoevropském a západoevropském kulturním okruhu a jejich specifický vývoj	Osobnostní a sociální výchova - Rozvoj schopností poznávání Multikulturní výchova - Kulturní rozdíly - Princip sociálního smíru a solidarity - Lidské vztahy Environmentální výchova - Základní podmínky života
Žák: D-9-4-02 porovná základní rysy západoevropské, byzantsko-slovanské a islámské kulturní oblasti	Kultura raného středověku, islám a islámská říše	
Žák: D-9-4-03 objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech	Velká Morava a český stát, jejich vnitřní vývoj a postavení v Evropě - dějiny českých zemí - Sámova říše, Velká Morava	
Žák: D-9-4-04 vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí, vztah křesťanství ke kacířství a jiným věroukám	Křesťanství, papežství, císařství, křížové výpravy Čechy v době knížecí - pověsti - Bořivoj a Ludmila - Václav a Boleslav - Boleslav II. - Oldřich a Břetislav	

	• První čeští králové ○ král Vratislav ○ král Vladislav ○ král Přemysl Otakar I.	
Žák: • D-9-4-05 ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury	• Struktura středověké společnosti • Funkce jednotlivých vrstev ○ dělení středověké společnosti ○ panovník, šlechta a rytíři ○ duchovenstvo ○ pracující lidé • Kultura vrcholného a pozdního středověku ○ architektura ○ výtvarné umění ○ vzdělanost a literatura ○ hudba	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: Žák: • D-9-4-03p uvede první státní útvary na našem území Žák: • D-9-4-03p uvede základní informace z období počátků českého státu Žák: • D-9-4-04p popíše úlohu a postavení		

círky ve středověké společnosti Žák: • D-9-4-04p charakterizuje příčiny, průběh a důsledky husitského hnutí Žák: • D-9-4-05p rozeznává období rozkvětu českého státu v době přemyslovské a lucemburské Žák: • D-9-4-05p uvede nejvýraznější osobnosti přemyslovského a lucemburského státu		
Žák: • D-9-5-01 vysvětlí znovuzrození antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve včetně reakce církve na tyto požadavky	Objevy a dobývání. Počátky nové doby • Reformace a jejich šíření Evropou ○ vrcholný a pozdní středověk (venkov, město) • Dějiny významných států a národů v Evropě ○ západní Evropa ○ východní a střední Evropa ○ jižní Evropa	
Žák: • D-9-5-02 vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život	• Husitství ○ mistr Jan Hus ○ husité ○ průběh husitských válek	

Žák: • D-9-5-03 popíše a demonstruje průběh zámořských objevů, jejich příčin a důsledky	• Zámořské objevy a počátky dobývání světa ○ příčiny objevných plaveb ○ objevování nových končin ○ důsledky objevných plaveb	
Žák: • D-9-5-04 objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy rozdělené do řady mocenských a náboženských center a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie	• Český stát a velmoci v 15. – 18. století • Dějiny českých zemí ○ poslední Přemyslovci ○ Lucemburkové na českém trůně ○ doba poděbradská a Jagellonci ○ české země za vlády Ferdinanda I. ○ Maxmilián II. a Česká konfese ○ Rudolf II. • Raný novověk ○ společnost ○ reformace a její důsledky ○ vývoj v dalších významných evropských státech • Kultura na počátku novověku ○ renesance a humanismus ○ architektura ○ výtvarné umění ○ vzdělanost a literatura ○ hudba	

Žák: • D-9-5-05 objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky	• Český stát a velmoci v 15- - 18. století • Třicetiletá válka ○ předpoklady, příčiny a záminka války ○ české stavovské povstání ○ průběh třicetileté války ○ důsledky třicetileté války	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: Žák: • D-9-5-03p popíše důsledky objevných cest a poznávání nových civilizací pro Evropu Žák: • D-9-5-04p, D-9-5-05p uvede zásadní historické události v naší zemi v daném období Žák: • D-9-5-04p, D-9-5-05p pojmenuje nejvýraznější osobnosti českých dějin v novověku		

Ročníkové očekávané výstupy	Učivo - obsah	Průřezová témata
8. ročník Žák: • D-9-5-06 na příkladech evropských dějin konkretizuje absolutismus, konstituční monarchie, parlamentarismus	Objevy a dobývání. Počátky nové doby • Mezi třicetiletou válkou a francouzskou revolucí ○ společnost ○ dějiny významných evropských států	Osobnostní a sociální výchova • Rozvoj schopností poznávání Multikulturní výchova • Kulturní rozdíly • Multikulturalita • Princip sociálního smíru a solidaritu Environmentální výchova • Základní podmínky života
Žák: • D-9-5-07 rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede jejich představitele a příklady významných kulturních památek	• Kultura v 17. a 18. století ○ baroko ○ rokoko ○ klasicismus ○ vzdělanost, literatura a hudba 18. století	
Žák: • D-9-6-01 vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti	Modernizace společnosti • Dějiny českých zemí a habsburské monarchie ○ rekatolizace ○ robota a nevolnictví ○ Marie Terezie ○ Josef II.	
Žák: • D-9-6-02 objasní souvislosti mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek na jedné straně a rozbitím starých společenských struktur	• Velká francouzská revoluce a napoleonské období, jejich vliv na Evropu a svět ○ příčiny revoluce	

v Evropě na straně druhé	○ průběh revoluce ○ Napoleon Bonaparte ○ Vídeňský kongres	
Žák: • D-9-6-03 porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů	• Utváření novodobého českého národa • Národní hnutí velkých a malých národů ○ dějiny českých zemí a habsburské monarchie ○ Metternichovský absolutismus ○ národní obrození • Kultura první poloviny 19. století ○ romantismus ○ Biedermeier • Dějiny významných států v Evropě ○ západní Evropa ○ východní Evropa a Balkán	
Žák: • D-9-6-04 charakterizuje emancipační úsilí významných sociálních skupin; uvede požadavky formulované ve vybraných evropských revolucích	• Industrializace a její důsledky pro společnost • Revoluce 19. století jako prostředek řešení politických, sociálních a národnostních problémů • Mezi vídeňským kongresem a revolucí 1848 ○ emancipace národů ○ průmyslová revoluce • Revoluce 1848 ○ revoluce ve Francii	

	○ revoluce v Itálii ○ revoluce v Německu ○ revoluce v habsburské monarchii	
Žák: • D-9-6-05 na vybraných příkladech demonstruje základní politické proudy	• Politické proudy ○ konzervatismus, liberalismus, demokratismus, socialismus • Ústava, politické strany, občanská práva	
Žák: • D-9-6-06 vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla; charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezí význam kolonií	• Konflikty mezi velmocemi, kolonialismus • Mezi revolucí 1848 a první světovou válkou ○ emancipace žen ○ technický a vědecký pokrok ○ imperialismus a kolonialismus • Dějiny významných států v Evropě i ve světě ○ sjednocovací procesy v Evropě • Dějiny českých zemí a habsburské monarchie ○ Bachův absolutismus ○ vznik Rakouska-Uherska ○ formování české moderní občanské společnosti • Kultura druhé poloviny 19. a počátku 20. století ○ architektura a výtvarné umění	

	○ literatura ○ hudba ○ významné evropské státy ○ významné státy mimo Evropu	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: Žák: • D-9-6-03p uvede základní historické události v naší zemi v 19. století Žák: • D-9-6-03p vyjmenuje nejvýznamnější osobnosti českých dějin 19. století Žák: • D-9-6-04p rozlišuje rozdíly ve způsobu života společnosti jednotlivých historických etap		
Žák: • D-9-7-01 na příkladech demonstuje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky	Moderní doba • První světová válka a její politické, sociální a kulturní důsledky • Vznik Československa, jeho hospodářsko–politický vývoj, sociální a národnostní problémy	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:		

Žák: • D-9-7-01p, D-9-7-03p, D-9-7-04p uvede příčiny a politické, sociální a kulturní důsledky 1. světové války Žák: • D-9-7-01p, D-9-7-05p uvede základní informace o vzniku samostatné Československé republiky		
---	--	--

Ročníkové očekávané výstupy	Učivo - obsah	Průřezová témata
9. ročník Žák: D-9-7-02 rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů	Mezi světovými válkami Pařížská mírová konference - vítězové a poražení - mírové smlouvy - společnost národů Československá republika mezi válkami - formování republiky - Slovensko a Podkarpatská Rus - hospodářství v Československu - zahraniční politika - rozbití Československa Kultura a věda mezi válkami - výtvarné umění - architektura - literatura a divadlo - film a hudba - věda a technický pokrok	Osobnostní a sociální výchova - Rozvoj schopností poznávání - Mezilidské vztahy - Hodnoty, postoje, praktická etika Multikulturní výchova - Kulturní rozdíly - Lidské vztahy - Etnický původ - Multikulturalita - Princip sociálního smíru a solidarity Výchova demokratického občana - Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování
Žák: D-9-7-03 charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu	Totalitní režimy - charakteristika totalitních režimů - komunismus v Sovětském svazu - fašismus v Itálii - nacismus v Německu - nacismus – důsledky pro Československo a svět	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Jsme Evropané

Žák: • D-9-7-04 na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv	• Druhá světová válka ○ průběh druhé světové války ○ válka v Tichomoří ○ důsledky druhé světové války ○ holocaust ○ situace v našich zemích, domácí a zahraniční odboj ○ politické, mocenské a ekonomické důsledky války	
Žák: • D-9-7-05 zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí	• Československo za druhé světové války ○ protektorát Čechy a Morava ○ domácí odboj ○ zahraniční odboj ○ osvobozování území ČSR ○ Židé v protektorátu • Poválečné uspořádání ○ Postupimská konference ○ vznik OSN • Kultura a věda v poválečném období ○ socialistický realismus ○ kultura v poválečném Československu ○ světová kultura ○ věda a technický pokrok	

Žák: • D-9-8-01 vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků	Rozdělený a integrující se svět • Studená válka, rozdělení světa do vojenských bloků reprezentovaných supervelmocemi • Politické, hospodářské, sociální a ideologické soupeření ○ vznik studené války ○ 1. fáze (1946-1953) ○ 2. fáze (1953-1960) ○ 3. fáze (60. léta) ○ 4. fáze (70. a 80. léta)	
Žák: • D-9-8-02 vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce	• Vnitřní situace v zemích východního bloku ○ státy a organizace východního bloku ○ dění uvnitř východního bloku • Československo po druhé světové válce ○ Československo v letech 1945 – 1948 ○ komunistický převrat a upevňování moci komunismu ○ život v komunistickém Československu ○ pokus o změnu v roce 1968 ○ období normalizace ○ Sametová revoluce v roce 1989 • Evropská integrace	

Žák: • D-9-8-03 posoudí postavení rozvojových zemí	• Rozpad koloniálního systému, mimoevropský svět ○ osamostatňování kolonií ○ třetí svět a rozvojové země	
Žák: • D-9-8-04 prokáže základní orientaci v problémech současného světa	• Problémy současnosti ○ Balkánský poloostrov ○ Izrael ○ Blízký východ ○ terorismus ○ hospodářská krize	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: Žák: • D-9-8-01p, D-9-8-02p popíše průběh a důsledky 2. světové války a politický a hospodářský vývoj v poválečné Evropě Žák: • D-9-8-04p chápe význam událostí v roce 1989 a vítězství demokracie v naší vlasti		

OBČANSKÁ VÝCHOVA

Vychází ze vzdělávací oblasti **ČLOVĚK A SPOLEČNOST**

Charakteristika a cíle vzdělávací oblasti:

Vzdělávání této vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- vytváření kvalit, které souvisejí s orientací žáka v sociální realitě a s jeho začleňováním do různých společenských vztahů a vazeb
- seberealistickému poznání a poznávání osobnosti druhých lidí
- pochopení vlastního jednání i jednání jiných lidí v kontextu různých životních situací
- poznání vztahů v rodině i širším společenství, hospodářského života, činnosti důležitých politických institucí a orgánů a možných způsobů zapojení jedince do občanského života
- respektování a uplatňování mravních principů a pravidel společenského soužití, k přebírání odpovědnosti za vlastní názory, chování a jednání i jejich důsledky
- rozvoji občanského a právního vědomí, smyslu jednotlivce pro osobní a občanskou odpovědnost
- aktivní účasti na životě v demokratické společnosti

Charakteristika a cíle předmětu:

Vzdělávání v tomto předmětu směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- rozvoji zájmu o současnost vlastního národa i jiných kulturních společenství, k utváření i upevňování vědomí sounáležitosti k evropské kultuře
- utváření pozitivního hodnotového systému
- rozvoji úcty ke svému národu i k jiným národům a etnikům, ke kulturním či jiným odlišnostem
- získávání orientace v aktuálním dění v ČR, EU a ve světě, k rozvoji zájmu o veřejné záležitosti
- uplatňování vhodných prostředků komunikace k vyjadřování vlastních myšlenek, citů, názorů i postojů, k přiměřené obhajobě vlastních práv
- zvyšování odolnosti k myšlenkové manipulaci, rozpoznání názorů a postojů ohrožujících lidskou důstojnost nebo odporujících základním principům demokracie
- vnímání předsudků v nazírání na roli žen ve společnosti
- využívání různých verbálních i neverbálních textů společenského i společenskovedního charakteru jako zdrojů informací
- rozvoji orientace v mnohotvárnosti sociokulturních, etických, právních, politických a ekonomických faktorů tvořících rámec každodenního života
- poznávání a posuzování každodenních situací ve vzájemných vazbách a širších souvislostech včetně souvislostí mezinárodních a globálních
- Týdenní časová dotace:
 - 6. ročník: 2 hodiny
 - 7. ročník: 2 hodiny
 - 8. ročník: 1 hodina

- 9. ročník: 1 hodina

Klíčové kompetence:

1. Kompetence k učení:

Žák je veden k (ke):

- zodpovědnosti za vlastní vzdělání a budoucnost, k pochopení nutnosti celoživotního vzdělávání
- samostatnosti, tvořivosti a trpělivosti
- pochopení smyslu a cíle učení za pomoci praktických příkladů, vytvoření pozitivního vztahu k učení
- plánování, organizování a vyhodnocování jeho činnosti
- tomu, že důležitější jsou získané znalosti a dovednosti, než známky na vysvědčení
- zřetelnému rozlišení základního učiva od učiva rozšiřujícího
- vyhledávání, zpracovávání a využívání potřebných informací v literatuře a za pomoci Internetu

2. Kompetence komunikativní:

Žák je veden k (ke):

- rozvoji komunikačních dovedností v mateřském jazyce
- kultivované a přátelské komunikaci mezi žáky z různých tříd, ročníků i věkových kategorií
- odmítání agresivních, hrubých a nezdvořilých projevů
- otevřenému vyjadřování vlastního názoru podpořeného logickými argumenty
- pozitivnímu vnímání své školy, obce, sebe i jiných lidí
- zvládání komunikace s druhými lidmi v obtížných a ohrožujících situacích

- dodržování stanovených pravidel
- schopnosti naslouchat druhým jako nezbytný prvek účinné mezilidské komunikace

3. Kompetence k řešení problémů:

Žák je veden k (ke):

- vnímání různých problémových situací ve škole i mimo ni, rozpoznání a pochopení problému, k přemýšlení o nesrovnalostech a příčinách, naplánování způsobu řešení problému za pomoci vlastního úsudku a zkušeností, k samostatnému řešení problémů
- vyhledávání informací nezbytných k řešení problému
- schopnosti činit uvážlivá rozhodnutí, svá rozhodnutí obhájit a uvědomit si odpovědnost za svá rozhodnutí

4. Kompetence sociální a personální:

Žák je veden k (ke):

- schopnosti pracovat v týmu, zastávat v týmu různé role, vnímání vzájemných odlišností jako podmínky efektivní spolupráce
- dovednosti kriticky zhodnotit práci týmu, svou práci v týmu i práci ostatních členů skupiny
- vzájemné pomoci
- schopnosti odmítat vše, co narušuje dobré vztahy mezi žáky, popř. mezi žáky a učiteli, k odmítání projevů rasismu, xenofobie a nacionalismu

5. Kompetence občanské:

Žák je veden k (ke):

- vytvoření odmítavého postoje k sociálně patologickým jevům, projevům rasismu, xenofobie a nacionalismu, k agresivnímu, hrubému a nezdvořilému chování
- kamarádskému chování a schopnosti podat pomocnou ruku druhým

- sebeúctě a k úctě k jiným lidem
- různým způsobům spolupráce s obcí, policií, složkami IZS aj.
- aktivní ochraně vlastního zdraví a k ochraně životního prostředí

6. Kompetence pracovní:

Žák je veden k (ke):

- pozitivnímu vztahu k práci, adaptaci na měnící se pracovní podmínky
- dodržování vymezených pravidel, k ochraně zdraví a plnění vlastních povinností a závazků
- orientaci v různých profesích a tím vytváření představy o jeho budoucím povolání a dalšího studia

Ročníkové očekávané výstupy	Učivo - obsah	Průřezová témata
6. ročník Úvod do předmětu	Život v čase - čas - měření času - kalendář - čas svátků	Osobnostní a sociální výchova - Rozvoj schopností poznávání - Mezilidské vztahy - Hodnoty, postoje, praktická etika - Poznávání lidí Výchova demokratického občana - Občanská společnost a škola Multikulturní výchova - Kulturní rozdíly - Lidské vztahy - Etnický původ - Multikulturalita - Princip sociálního smíru a solidarity Mediální výchova - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
Žák: VO-9-1-01 objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání	Člověk ve společnosti Naše vlast - pojem vlasti a vlastenectví Žiji ve státě - jak vznikl stát - stát, státní symboly České republiky Žili a žijí tu s námi - národnost - státní občanství	
Žák: VO-9-1-03 zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování a aktivně proti němu vystupuje	Naše škola - život ve škole, práva a povinnosti žáků, význam a činnost žákovské samosprávy, společná pravidla a normy - vkład vzdělání pro život Zásady lidského soužití	

	○ pravidla chování, vandalismus	Environmentální výchova • Základní podmínky života • Lidské aktivity a problémy životního prostředí
Žák: • VO-9-1-06 zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a jak pomoci v situacích ohrožení a obrany státu	• Lidská setkání ○ lidská solidarita ○ pomoc lidem v nouzi ○ potřební lidé ve společnosti	
Žák: • VO-9-1-07 uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případné neshody či konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem	• Vztahy mezi lidmi ○ osobní a neosobní vztahy, mezilidská komunikace ○ konflikty v mezilidských vztazích • Rodina ○ rodina má mnoho členů ○ rodina má mnoho podob ○ rodina má své zvyklosti ○ i rodina se někdy neshodne • Život mezi lidmi ○ pravidla pomáhají žít spolu ○ pravidla pomáhají chránit ○ když se pravidla nerespektují	
Žák: • VO-9-1-10 posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování	• Naše obec, region, kraj ○ místo, kde žiji – domov, žiji v obci, žiji v kraji	

některých cílů v rodině, ve škole, v obci		
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: Žák: VO-9-1-06p v modelové situaci uplatní dovednosti potřebné k ochraně osob za mimořádných událostí Žák: VO-9-1-07p uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích a rozlišuje projevy nepřiměřeného chování a porušování společenských norem		
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: Žák: VO-9-4-02p uvede symboly našeho státu a zná způsoby jejich užívání		
Žák: VO-9-5-02 uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má vztah ČR, posoudí jejich význam ve světovém dění a popíše výhody spolupráce mezi státy, včetně zajišťování obrany státu a účasti	Mezinárodní vztahy, globální svět Evropská integrace ○ Podstata, význam, výhody ○ Evropská unie a ČR ○ Organizace spojených národů	

v zahraničních misích		
Žák: • VO-9-5-05 objasní souvislosti globálních a lokálních problémů, uvede příklady možných projevů a způsobů řešení globálních problémů na lokální úrovni – v obci, regionu	• Globalizace ○ projevy, klady a zápory ○ významné globální problémy včetně válek a terorismu ○ možnosti jejich řešení ○ konzumní způsob života ○ ekologický způsob života	

Ročníkové očekávané výstupy	Učivo - obsah	Průřezová témata
7. ročník Žák: VO-9-1-02 rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu	Člověk ve společnosti Naše vlast - pojem vlasti a vlastenectví - nacionalismus	Osobnostní a sociální výchova - Rozvoj schopností poznávání - Mezilidské vztahy - Hodnoty, postoje, praktická etika - Poznávání lidí Multikulturní výchova - Kulturní rozdíly - Lidské vztahy - Etnický původ - Multikulturalita - Princip sociálního smíru a solidarity Mediální výchova - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality Výchova demokratického občana - Občanská společnost a škola - Občan, občanská společnost a stát - Formy participace občanů v politickém
Žák: VO-9-1-04 zhodnotí nabídku kulturních institucí a cíleně z ní vybírá akce, které ho zajímají	Kulturní život - kulturní instituce - kulturní tradice - kultura a umění - kultura v našem životě - kulturní bohatství - zajímavá a památná místa - ochrana kulturních památek, přírodních objektů a majetku	
Žák: VO-9-1-05 kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí	Kulturní život - rozmanitost kulturních projevů, kulturní hodnoty a tradice - kulturní instituce - masová kultura, prostředky masové komunikace, masmédia	
Žák: VO-9-1-07 uplatňuje vhodné způsoby	Vztahy mezi lidmi	

chování a komunikace v různých životních situacích, případné neshody či konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem	○ já a dospívání ○ žijeme ve společenství lidí ○ ve školních lavicích ○ komunikace • Zásady lidského soužití ○ pravidla chování	životě Environmentální výchova • Základní podmínky života • Vztah k prostředí
Žák: • VO-9-1-08 objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám	• Kulturní život ○ rozmanitost kulturních projevů ○ národnostní menšiny ○ rasová nesnášenlivost • Zásady lidského soužití ○ tolerance k menšinám	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech • Jsme Evropané • Evropa a svět nás zajímá
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: Žák: • VO-9-1-03p přistupuje kriticky k projevům vandalismus Žák: • VO-9-1-07p respektuje mravní principy a pravidla společenského soužití Žák: • VO-9-1-07p uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích a rozlišuje projevy nepřiměřeného chování a porušování společenských norem		

Žák: • V-9-1-08p respektuje kulturní zvláštnosti, názory a zájmy minoritních skupin ve společnosti Žák: • V-9-1-08p rozpoznává hodnoty přátelství a vztahů mezi lidmi a je ohleduplný ke starým, nemocným a postiženým lidem		
Žák: • VO-9-3-01 rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady	Člověk, stát a hospodářství • Majetek a vlastnictví ○ formy vlastnictví ○ hmotné a duševní vlastnictví, jejich ochrana	
Žák: • VO-9-3-02 sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti, dodržuje zásady hospodárnosti a vyhýbá se rizikům při hospodaření s penězi	• Hospodaření ○ peníze ○ rozpočet domácnosti ○ příjmy a výdaje ○ úspory, investice ○ splátkový prodej	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: Žák: VO-9-3-02p stručně popíše sociální, právní a ekonomické otázky rodinného života a rozlišuje postavení a role rodinných příslušníků Žák: VO-9-3-02p sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, vyhýbá se rizikům při hospodaření s penězi		
Žák: VO-9-4-02 rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu	Člověk, stát a právo Právní základy státu ○ Česká republika – stát, ve kterém žijí ○ složky státní moci, jejich orgány a instituce	
Žák: VO-9-4-05 přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod, rozumí	Lidská práva ○ základní lidská práva, práva dítěte, jejich ochrana Právní základy státu ○ obrana státu	

povinnostem občana při zajišťování obrany státu	○ povinnosti občana	
Žák: • VO-9-5-03 uvede příklady některých projevů globalizace, porovná jejich klady a zápory	Mezinárodní vztahy, globální svět • Globalizace ○ projevy, klady a zápory ○ globální ekologické problémy ○ globální společenské problémy ○ cesty k nápravě	
Žák: • VO-9-5-06 uvede příklady mezinárodního terorismu a zaujme vlastní postoj ke způsobům jeho potírání, objasní roli ozbrojených sil ČR při zajišťování obrany státu a při řešení krizí nevojenského charakteru	• Mezinárodní spolupráce ○ ekonomická, politická a bezpečnostní spolupráce mezi státy ○ mezinárodní terorismus • Obrana státu ○ ozbrojené síly, armáda ČR ○ NATO – Severoatlantická aliance ○ zahraniční mise	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: Žák: • VO-9-5-01p uvede příklady základních práv občanů ČR v rámci EU a způsoby jejich uplatňování Žák: • VO-9-5-06p uvede příklady mezinárodního terorismu		

Ročníkové očekávané výstupy	Učivo - obsah	Průřezová témata
8. ročník Žák: VO-9-2-01 objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života	Člověk jako jedinec Podobnost a odlišnost lidí - osobní vlastnosti, dovednosti a schopnosti - vrozené předpoklady, osobní potenciál Člověk mezi lidmi - vztahy mezi lidmi Člověk, láska a manželství - láska, vznik lidského života - metody antikoncepce - nebezpečí sexuálního života	Osobnostní a sociální výchova - Mezilidské vztahy - Komunikace - Spolupráce a soutěživost - Hodnoty, postoje, praktická etika - Rozvoj schopností poznávání - Poznávací schopnosti - Sebepoznání a sebepojetí - Poznávání lidí Výchova demokratického občana - Občan, občanská společnost a stát - Formy participace občanů v politickém životě - Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování Multikulturní výchova - Kulturní rozdíly - Lidské vztahy - Etnický původ - Multikulturalita - Princip sociálního smíru a solidarity
Žák: VO-9-2-02 posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních a společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek	Podobnost a odlišnost lidí - rozdíly v prožívání, myšlení a jednání - vůle Osobní rozvoj - životní cíle a plány	
Žák: VO-9-2-03 rozpoznává projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých lidí, kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání	Vnitřní svět člověka - člověk jako osobnost – charakter - stereotypy v posuzování druhých lidí - vnímání, prožívání, poznávání a posuzování skutečnosti, sebe i druhých lidí	

	○ lidská setkání ○ chování v konfliktních situacích ○ já a životní styl	Environmentální výchova • Základní podmínky života • Vztah k prostředí Výchova k myšlení v Evropských a globálních souvislostech • Evropa a svět nás zajímá • Objevujeme Evropu a svět • Jsme Evropané
Žák: • VO-9-2-04 popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru	• Osobní rozvoj ○ potřeby, zájmy, hodnoty ○ sebezměna ○ význam motivace, aktivity, vůle a osobní kázně při seberozvoji ○ jak mě vidí ostatní	
Žák: • VO-9-4-01 rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky	Člověk, stát a právo • Právní základy státu ○ typy a formy státu ○ znaky státu	
Žák: • VO-9-4-03 objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů	• Principy demokracie ○ znaky demokratického způsobu rozhodování a řízení státu • Já – občan	
Žák: • VO-9-4-04 vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů	• Principy demokracie ○ význam a formy voleb do zastupitelstev ○ demokratické volby v České republice ○ politické strany	

Žák: • VO-9-4-06 objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství	• Právní řád České republiky ○ význam a funkce právního řádu, orgány právní ochrany občanů, soustava soudů ○ manželství, vlastnictví, pracovní poměr ○ Ústava České republiky	
Žák: • VO-9-4-07 provádí jednoduché právní úkony a chápe jejich výsledky, uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava, koupě, oprava či pronájem věci	• Právo v každodenním životě ○ význam právních vztahů ○ důležité právní vztahy a závazky z nich vyplývající ○ základní práva spotřebitele ○ styk s úřady	
Žák: • VO-9-4-08 dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování	• Právní řád české republiky ○ právní řád	
Žák: • VO-9-4-09 rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů	• Právní řád České republiky ○ orgány právní ochrany občanů	

Žák: • VO-9-4-10 rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady	• Protiprávní jednání ○ druhy a postihy protiprávního jednání ○ přestupek a trestný čin ○ kriminalita ○ porušování pravidel silničního provozu ○ porušování práv k duševnímu vlastnictví	
Žák: • VO-9-4-11 diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání	• Protiprávní jednání ○ postihy protiprávního jednání včetně korupce, trestní postizitelnost	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: Žák: • VO-9-4-02p uvede základní prvky fungování demokratické společnosti Žák: • VO-9-4-02p chápe státoprávní uspořádání České republiky, zákonodárných orgánů a institucí státní správy Žák: • VO-9-4-04p vyjmenuje základní práva a povinnosti občanů		

Žák: • VO-9-4-05p na příkladu vysvětlí, jak reklamovat výrobek nebo službu Žák: • VO-9-4-05p uvede příklady, jak se bránit v případě porušení práv spotřebitele Žák: • VO-9-4-08p uvědomuje si rizika porušování právních ustanovení a důsledky protiprávního jednání Žák: • VO-9-4-09p uvede základní informace o sociálních, právních a ekonomických otázkách rodinného života a rozlišuje postavení a role rodinných příslušníků Žák: • VO-9-4-09p vyřizuje své osobní záležitosti včetně běžné komunikace s úřady; požádá v případě potřeby vhodným způsobem o radu Žák: • VO-9-4-10p rozezná nebezpečí ohrožení sociálně patologickými jevy Žák: • VO-9-4-10p v krizových situacích využívá služby pomáhajících organizací		
---	--	--

Ročníkové očekávané vstupy	Učivo - obsah	Průřezová témata
9. ročník Žák: • VO-9-1-09 rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti	Člověk ve společnosti • Vztahy mezi lidmi ○ problémy lidské nesnášenlivosti ○ náboženství ○ extremismus a fanatismus ○ rasismus, xenofobie	Osobnostní a sociální výchova • Rozvoj schopností poznávání • Sebepoznání a sebepojetí • Seberegulace a sebeorganizace • Poznávací schopnosti • Mezilidské vztahy • Spolupráce a soutěživost • Řešení problémů a rozhodovací dovednosti • Hodnoty, postoje, praktická etika Multikulturní výchova • Kulturní rozdíly • Etnický původ • Multikulturalita Mediální výchova • Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení • Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: Žák: • VO-9-1-09p je seznámen s nebezpečím rasismu a xenofobie		
Žák: • VO-9-2-02 posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek	Člověk jako jedinec • Osobní rozvoj • Moje budoucnost ○ osobnost, sny, zájmy • Volba povolání • Volba střední školy • Nástup do zaměstnání	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:		

Žák: • VO-9-2-01p chápe význam vzdělávání v kontextu s profesním uplatněním Žák: • VO-9-2-04p formuluje své nejbližší plány		Výchova demokratického občana • Občanská společnost a škola • Občan, občanská společnost a stát • Formy participace občanů v politickém životě
Žák: • VO-9-3-02 sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti, dodržuje zásady hospodárnosti a vyhýbá se rizikům při hospodaření s penězi	Člověk, stát a hospodářství • Hospodaření ○ finanční gramotnost ○ hospodaření domácnosti ○ peníze ○ rozpočet domácnosti ○ příjmy a výdaje	Výchova k myšlení v Evropských a globálních souvislostech • Evropa a svět nás zajímá • Objevujeme Evropu a svět • Jsme Evropané
Žák: • VO-9-3-03 na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení	• Peníze ○ funkce a podoby peněz ○ měna ○ možnosti platby ○ platební karta, příkaz k úhradě	
Žák: • VO-9-3-04 vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a	• Banky a jejich služby ○ aktivní a pasivní operace ○ úročení, pojištění, úspory, úvěry	

přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít	○ vybrané finanční produkty	
Žák: • VO-9-3-05 uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu	• Peníze ○ hotovostní platba ○ deficit	
Žák: • VO-9-3-06 na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz	• Principy tržního hospodářství ○ nabídka a poptávka, trh ○ tvorba ceny, inflace ○ podstata fungování trhu	
Žák: • VO-9-3-07 rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané	• Hospodářství ○ rozpočet státu, typy rozpočtu a jejich odlišnost ○ význam daní ○ tržní a centrálně plánovaná ekonomika ○ úroveň národního hospodářství ○ ukazatele národního hospodářství	

Žák: • VO-9-3-08 rozlišuje a porovnává úlohy výroby, obchodu a služeb, uvede příklady jejich součinnosti	• Výroba, obchod, služby ○ jejich funkce a návaznost	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: Žák: • VO-9-3-03p ukáže na příkladech vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, vysvětlí, k čemu slouží bankovní účet Žák: • VO-9-3-04p uvede příklady služeb, které banky nabízejí občanům Žák: • VO-9-3-07p uvědomuje si význam sociální péče o potřebné občany		
Žák: • VO-9-5-01 popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování	Mezinárodní vztahy, globální svět • Evropská integrace ○ podstata, význam, výhody ○ Evropská unie a ČR	
Žák: • VO-9-5-02 uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství,	• Mezinárodní spolupráce ○ ekonomická, politická a bezpečnostní	

k nimž má vztah ČR, posoudí jejich význam ve světovém dění a popíše výhody spolupráce mezi státy, včetně zajišťování obrany státu a účasti v zahraničních misích	spolupráce mezi státy, její výhody ○ významné mezinárodní organizace (Rada Evropy, NATO, OSN aj.)	
Žák: • VO-9-5-04 uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na něj svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva	• Globalizace ○ projevy, klady a zápory ○ významné globální problémy včetně válek a terorismu ○ možnosti jejich řešení	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: Žák: • VO-9-5-01p uvede příklady základních práv občanů ČR v rámci EU a způsoby jejich uplatňování Žák: • VO-9-5-01p, VO-9-5-02p uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má ČR vztah, a ví o výhodách spolupráce mezi státy		

FYZIKA

Vychází ze vzdělávací oblasti **ČLOVĚK A PŘÍRODA**

Charakteristika a cíle vzdělávací oblasti:

Vzdělávání této vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- pochopení souvislosti mezi lidskou činností a stavem životního prostředí včetně zapojení se do aktivit, které směřují k šetrnému chování k přírodním systémům, ke svému zdraví i ke zdraví jiných lidí
- zkoumání přírodních faktů a jejich souvislostí za pomoci pozorování, měření, experimentu i různých metod racionálního uvažování
- ověřování hypotéz o přírodních faktech několika nezávislými způsoby
- efektivnímu využívání zdrojů energie v praxi a co nejširšího využívání obnovitelných zdrojů, např. slunečního záření, vody, větru, biomasy
- schopnosti posoudit důležitost, správnost a spolehlivost získaných přírodovědných dat pro potvrzení či vyvrácení vyslovených názorů a hypotéz
- pochopení důležitosti udržování přírodní rovnováhy pro existenci živých soustav i člověka, včetně možných ohrožení plynoucích z přírodních procesů, z lidské činnosti a zásahů člověka do přírody
- potřebě klást si otázky o průběhu a příčinách různých přírodních procesů, které mají vliv i na ochranu zdraví, životů, životního prostředí a majetku, správně tyto otázky formulovat a hledat na ně adekvátní odpovědi
- Vzdělávací oblast Člověk a příroda navazuje na vzdělávací oblast Člověk a jeho svět.

Charakteristika a cíle předmětu:

Vzdělávání v tomto předmětu směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- zkoumání převážně přírodních jevů v závislosti se změnami probíhajícími v prostoru a čase, např. pohyb těles, elektromagnetické a světelné jevy, účinky síly a silových polí, rozpoznání různých druhů energií a možností jejich využití, utváření uceleného pohledu na vesmír a jeho vývoj
- schopnosti uvědomit si souvislosti mezi jevy v přírodě a možnosti pozitivního ovlivňování, jež by vedlo k optimálnímu soužití člověka s přírodou
- dovednosti získané vědomosti a znalosti vhodně aplikovat
- rozvoji soustředěnosti, schopnosti samostatně i ve skupině řešit problém, podílet se na výsledku a ocenit činnost ostatních
- dovednosti pracovat s různými informačními zdroji, jako je např. Internet nebo odborná literatura
- utváření a rozvoji dovedností vhodně se chovat při kontaktu se situacemi nebo objekty ohrožujícími život, zdraví, majetek či životní prostředí
- Týdenní časová dotace:
 - 6. ročník: 1 hodina
 - 7. ročník: 1 hodina
 - 8. ročník: 1 hodina
 - 9. ročník: 1 hodina

Klíčové kompetence:

1. Kompetence k učení:

Žák je veden k (ke):

- osvojení různých metod poznávání přírodních objektů, procesů, vlastností a jevů
- vyhledávání, zpracovávání a používání potřebných informací z odborné literatury a Internetu
- schopnosti pozorovat, měřit a porovnávat výsledky a vyvozovat závěry

2. Kompetence k řešení problémů:

Žák je veden k (ke):

- samostatnému řešení problémů, volbě vhodných způsobů řešení a užívání matematických, logických a empirických postupů
- zobecňování osvojených poznatků a jejich aplikaci v různých oblastech života
- samostatnosti, tvořivosti a logickému myšlení
- osvojení algoritmu řešení problémů za pomoci modelových situací
- schopnosti prakticky řešit problémy

3. Kompetence komunikativní:

Žák je veden k (ke):

- vhodné prezentaci vlastních názorů a myšlenek
- kultivovanému ústnímu i písemnému projevu
- schopnosti stručně, přehledně a objektivně sdělovat postup i výsledky svých pozorování ústní i písemnou formou

4. Kompetence sociální a personální:

Žák je veden k (ke):

- schopnosti pracovat v týmu, vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce
- odmítání jevů, které narušují dobré vztahy mezi žáky a mezi žáky a učiteli
- schopnosti vzájemné spolupráce
- odmítání projevů rasizmu a xenofobie

5. Kompetence občanské:

Žák je veden k (ke):

- poznávání možností rozvoje i zneužití fyziky
- adekvátnímu jednání v situacích ohrožujících život
- odpovědnosti za své zdraví i zdraví jiných lidí a k ochraně životního prostředí
- odmítání agresivního, hrubého a vulgárního chování

6. Kompetence pracovní:

Žák je veden k (ke):

- vytvoření pozitivního vztahu k práci
- schopnosti optimálně plánovat a provádět pozorování a experimenty včetně zpracovávání získaných dat
- využívání výpočetní techniky a Internetu, moderních pomůcek a technologií
- dodržování a plnění svých povinností a závazků
- seznámení s profesemi blízkými k fyzice

Ročníkové očekávané výstupy	Učivo - obsah	Průřezová témata
6. ročník Žák: • F-9-1-01 změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa	Látky a tělesa • Měřené veličiny • Látky a tělesa ○ vlastnosti pevných, kapalných a plyných látek ○ elektrické vlastnosti látek ○ elektrický náboj ○ síla, měření síly ○ atomy a molekuly • Veličiny a jejich měření ○ měření délky ○ měření objemu ○ měření hmotnosti ○ měření času ○ měření teploty ○ měření hustoty ○ porovnávání vlastností látek ○ měřicí přístroje a převody jednotek ○ roztažnost těles a látek	Osobnostní a sociální výchova • Rozvoj schopností poznávání • Komunikace • Spolupráce a soutěživost • Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Multikulturní výchova • Lidské vztahy Environmentální výchova • Vztah člověka k prostředí • Základní podmínky života Mediální výchova • Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení • Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
Žák: • F-9-1-02 uvede konkrétní příklad jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí	• Elektrické vlastnosti látek ○ elektrické tření ○ elektrický náboj ○ elektrické vodiče a nevodiče ○ elektrické pole	

	○ elektrický výboj, blesk a ochrana proti němu	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech • Objevujeme svět a Evropu • Evropa a svět nás zajímá
Žák: • F-9-1-03 předpoví, jak se mění délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty	• Měřené veličiny ○ změna objemu a délky tělesa při zahřívání nebo při ochlazování	
Žák: • F-9-1-04 využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů	• Měřené veličiny ○ vztah mezi hustotou, hmotností a objemem	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: Žák: • F-9-1-01p změří v jednoduchých konkrétních případech vhodně zvolenými měřidly důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa – délku, hmotnost, čas		
Žák: • F-9-6-01 sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu	Elektromagnetické a světelné děje • Elektrický obvod ○ elektrický proud ○ zdroje elektrického napětí ○ elektrické spotřebiče ○ schéma elektrického obvodu ○ přístroje na měření el. proudu	

	○ jednoduchý a složitější el. obvody ○ zkrat ○ bezpečnost při práci s elektřinou	
Žák: • F-9-6-03 rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností	• Elektrický obvod ○ vodiče elektrického proudu ○ elektrické izolanty ○ polovodiče	
Žák: • F-9-6-05 využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní	• Elektrické a magnetické pole • Magnetismus ○ magnety a jejich vlastnosti ○ působení magnetu na tělesa ○ magnetická indukce ○ magnetické pole a magnetické indukční čáry ○ magnetické pole Země, kompas ○ magnetické pole cívky ○ elektromagnet	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: Žák: • F-9-6-01p sestaví podle schématu jednoduchý elektrický obvod		

Žák: • F-9-6-02p vyjmenuje zdroje elektrického proudu Žák: • F-9-6-03p rozliší vodiče od izolantů na základě jejich vlastností • zná zásady bezpečnosti při práci s elektrickými přístroji a zařazeními • zná druhy magnetů a jejich praktické využití		
--	--	--

Ročníkové očekávané výstupy	Učivo - obsah	Průřezová témata
7. ročník Žák: používá s porozuměním učivo předchozího ročníku	Opakování učiva 6. ročníku - látky a tělesa - měření veličin a převody jednotek - magnetismus - elektrický obvod	Osobnostní a sociální výchova - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti - Rozvoj schopností poznávání - Komunikace - Spolupráce a soutěživost Multikulturní výchova - Lidské vztahy Environmentální výchova - Základní podmínky života - Vztah člověka k prostředí Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Evropa a svět nás zajímá - Objevujeme svět a Evropu Mediální výchova - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
Žák: F-9-2-01 rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu	Pohyb těles; Síly Pohyby těles - co je pohyb - posuvný a otáčivý pohyb - pohyb přímočarý a křivočarý - nerovnoměrný a rovnoměrný pohyb - průměrná a okamžitá rychlost	
Žák: F-9-2-02 využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles	Pohyby těles - rychlost rovnoměrného pohybu - dráha rovnoměrného pohybu - čas při rovnoměrném pohybu	
Žák: F-9-2-03 změří velikost působící síly	Tlaková síla a tlak Třecí síla - síly a jejich vlastnosti - síla - skládání rovnoběžných a různoběžných sil	

	○ setrvačnost ○ smykové tření ○ valivé tření ○ těžiště tělesa ○ rovnováha dvou sil ○ siloměr	• Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
Žák: • F-9-2-04 určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikost působící síly	• Tlaková síla a tlak • Třecí síla ○ deformační účinky síly ○ tlaková síla ○ tlak ○ tíhová síla ○ třecí síla	
Žák: • F-9-2-05 využívá Newtonovy zákony pro objasňování či předvídání změn pohybu těles při působení stálé výsledné síly v jednoduchých situacích	• Newtonovy zákony ○ zákon setrvačnosti ○ zákon akce a reakce ○ zákon síly	
Žák: • F-9-2-06 aplikuje poznatky o otáčivých účincích síly při řešení praktických problémů	• Rovnováha na páce a pevné kladce • Otáčivé účinky síly ○ páka ○ užití páky ○ kladky – pevná, volná ○ kladkостroj ○ jejich využití	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: Žák: • F-9-2-01p rozeznává, že je těleso v klidu, či pohybu vůči jinému tělesu Žák: • F-9-2-02p zná vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného přímočarého pohybu těles při řešení jednoduchých problémů Žák: • F-9-2-04p rozezná, zda na těleso v konkrétní situaci působí síla Žák: • F-9-2-05p předvídá změnu pohybu těles při působení síly Žák: • F-9-2-06p aplikuje poznatky o jednoduchých strojích při řešení jednoduchých praktických problémů		
Žák: • F-9-3-01 využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů	Mechanické vlastnosti tekutin • Pascalův zákon • Hydrostatický a atmosférický tlak • Archimédův zákon • Kapaliny ○ vlastnosti kapalin ○ spojené nádoby ○ plavání těles	

	○ Pascalův zákon – hydraulická zařízení ○ hydrostatický tlak • Plyny ○ vlastnosti plynů ○ atmosférický tlak a jeho měření ○ atmosféra Země ○ základy meteorologie ○ přetlak, podtlak, vakuum ○ proudění vzduchu	
Žák: • F-9-3-02 předpoví z analýzy sil působící na těleso v klidné tekutině chování tělesa v ní	• Archimédův zákon ○ potápění, plování a vznášení se v kapalině ○ vztlková síla	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: Žák: • F-9-3-01p využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení jednoduchých praktických problémů		
Žák: • F-9-6-07 využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh	Elektromagnetické a světelné děje • Vlastnosti světla • Světelné jevy ○ přímočaré šíření světla, rychlost světla ○ zatmění Slunce a Měsíce	

	○ měsíční fáze ○ stín a polostín ○ odraz světla ○ kulová zrcadla	
Žák: • F-9-6-08 rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici, či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami	• Vlastnosti světla ○ zobrazení lomem tenkou spojkou a rozptylkou (kvalitativně) ○ čočky ○ oko, optické klamy ○ rozklad světla hranolem, barvy	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: Žák: • F-9-6-03p rozpozná, zda těleso je, či není zdrojem světla Žák: • F-9-6-07p zná způsob šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí • rozliší spojnou čočku od rozptylky a zná jejich využití		

Ročníkové očekávané výstupy	Učivo - obsah	Průřezová témata
8. ročník Žák: opakuje a prohlubuje učivo předešlého ročníku	Opakování učiva 7. ročníku - pohyb tělesa a síla - kapaliny - plyny - světelné jevy	Osobnostní a sociální výchova - Spolupráce a soutěživost - Rozvoj schopností poznávání - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti - Komunikace Environmentální výchova - Vztah člověka k prostředí - Základní podmínky života Multikulturní výchova - Lidské vztahy Mediální výchova - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
Žák: F-9-4-01 určí v jednoduchých případech práci vykonanou silou a z ní určí změnu energie tělesa	Energie Formy energie Práce - výpočet práce - jednotka práce	
Žák: F-9-4-02 využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem	Formy energie Výkon - výpočet výkonu - jednotka výkonu	
Žák: F-9-4-03 využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich přenosu při řešení konkrétních problémů a úloh	Formy energie Pohybová a polohová energie - formy energie - pohybová energie tělesa - polohová energie tělesa - přeměny energie Páka	

	• Kladka a kolo na hřídeli • Nakloněná rovina a šroub	
Žák: • F-9-4-04 určí v jednoduchých případech teplo přijaté či odevzdané tělesem	• Tepelné jevy ○ vnitřní energie tělesa ○ teplo, vedení tepla ○ šíření tepla prouděním a zářením ○ tepelné motory • Přeměny skupenství ○ tání a tuhnutí ○ vypařování a kapalnění ○ var ○ sublimace a desublimace	
Žák: • F-9-4-05 zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí	• Obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: Žák: • F-9-4-02p uvede vzájemný vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem (bez vzorců) Žák: • F-9-4-03p rozpozná vzájemné přeměny různých forem energie, jejich přenosu a		

využití Žák: • F-9-4-04p rozezná v jednoduchých příkladech teplo přijaté či odevzdané tělesem Žák: • F-9-4-05p pojmenuje výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí		
Žák: • F-9-5-01 rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku	Zvukové děje • Vlastnosti zvuku • Zvukové jevy ○ zvuk, zdroje zvuku ○ rychlost šíření zvuku v různých prostředích ○ kmitavý pohyb, vlnění ○ ultrazvuk, infrazvuk ○ vnímání zvuku, hlasitost ○ odraz zvuku na překážce, ozvěna	
Žák: • F-9-5-02 posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí	• Vliv nadměrného hluku na životní prostředí	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:		

Žák: • F-9-5-01p rozpozná zdroje zvuku, jeho šíření a odraz Žák: • F-9-5-02p posoudí vliv nadměrného hluku na životní prostředí a zdraví člověka		
Žák: • F-9-6-04 využívá Ohmův zákon pro část obvodu při řešení praktických problémů	Elektromagnetické a světelné děje • Elektrický proud ○ elektrický náboj ○ el. proud a jeho příčiny ○ tepelné účinky elektrického proudu ○ elektrický odpor ○ Ohmův zákon ○ reostat ○ výkon elektrického proudu ○ elektrická energie ○ výroba elektrické energie	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci odpůrných opatření: Žák: • F-9-6-02p vyjmenuje zdroje elektrického proudu		

Ročníkové očekávané výstupy	Učivo - obsah	Průřezová témata
9. ročník Žák: opakuje a prohlubuje učivo předešlého ročníku	Opakování učiva 8. ročníku - práce a energie - tepelné jevy - zvukové jevy - elektrický proud	Multikulturní výchova - Lidské vztahy Osobnostní a sociální výchova - Rozvoj schopností poznávání - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti - Komunikace - Spolupráce a soutěživost Mediální výchova - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality Environmentální výchova - Vztah člověka k prostředí - Základní podmínky života
Žák: F-9-4-05 zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí	Energie Formy energie - jaderná energie, štěpná reakce - jádro atomu - jaderné síly - radioaktivita - ochrana před zářením - jaderná reakce - řetězová reakce - jaderná elektrárna - termonukleární reakce - ochrana lidí před radioaktivním zářením	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: Žák: F-9-4-05p pojmenuje výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů		

z hlediska vlivu na životní prostředí		
Žák: • F-9-6-02 rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí	Elektromagnetické a světelné děje • Elektrické a magnetické pole • Střídavý proud ○ vlastnosti střídavého proudu ○ transformátory ○ rozvodná elektrická síť ○ kondenzátor a cívka ○ třífázové napětí ○ elektromotory ○ bezpečné chování při práci s elektrickými přístroji a zařízeními	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech • Evropa a svět nás zajímá • Objevujeme svět a Evropu
Žák: • F-9-6-05 využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní	• Elektrické a magnetické pole • Elektrodynamika ○ magnetická indukce ○ transformátory ○ generátory elektrického napětí ○ působení magnetického pole na vodič ○ elektromagnetická indukce	
Žák: • F-9-6-06 zapojí správně polovodičovou diodu	• Elektrický proud v polovodičích ○ elektrony a díry ○ diody a světlo ○ tranzistor jako zesilovač ○ integrované obvody	

	○ využití polovodičových součástek	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: Žák: • F-9-6-03p zná zásady bezpečnosti při práci s elektrickými přístroji a zařízeními		
Žák: • F-9-7-01 objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet	Vesmír • Sluneční soustava ○ její hlavní složky ○ měsíční fáze ○ Slunce ○ planety ○ Země jako planeta ○ měsíce, planetky ○ komety a meteory • Naše Galaxie ○ souhvězdí ○ hvězdy	
Žák: • F-9-7-02 odliší hvězdu od planety na základě jejich vlastností	• Hvězdy ○ jejich složení ○ vznik a vývoj hvězd ○ zánik hvězd • Planety ○ kamenné planety ○ plynné planety	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: Žák: • F-9-7-01p objasní pohyb planety Země kolem Slunce a pohyb Měsíce kolem Země Žák: • F-9-7-02 odliší hvězdu od planety na základě jejich vlastností • zná planety sluneční soustavy a jejich postavení vzhledem ke Slunci • osvojí si základní vědomosti o Zemi jako vesmírném tělese a jejím postavení ve vesmíru		
---	--	--

CHEMIE

Vychází ze vzdělávací oblasti **ČLOVĚK A PŘÍRODA**

Charakteristika a cíle vzdělávací oblasti:

Vzdělávání této vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- poznávání přírody jako funkčního systému z hlediska látkového složení a probíhajících chemických dějů
- uvědomění si užitečnosti přírodovědných poznatků a jejich aplikací v praktickém životě, rozvoji, vytváření a ověřování hypotéz, vyvozování z nich závěrů a jejich následné interpretaci
- rozlišování příčin chemických dějů, souvislostí a vztahů mezi nimi, jejich předvídání, popř. ovlivňování, a to hlavně v souvislosti s řešením problémů běžného života
- rozvíjení zájmu o poznávání základních chemických pojmů a zákonitostí, řešení problémů a zdůvodňování správného jednání v praktických situacích
- vytváření potřeb objevovat a vysvětlovat chemické jevy, zdůvodňovat vyvozené závěry a získané poznatky využívat v praktickém životě
- Vzdělávací oblast Člověk a příroda navazuje na vzdělávací oblast Člověk a jeho svět.

Charakteristika a cíle předmětu:

Vzdělávání v tomto předmětu směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka ke schopnosti:

- aplikovat získané vědomosti a dovednosti, hledat souvislosti a vztahy mezi nimi, předvídat je nebo je ovlivňovat
- formulovat a obhajovat vlastní názor
- využívat metody a formy práce založené na praktickém předvedení jednoduchých chemických dějů, řešení problémových úloh, na samostatné prezentaci informací získaných z různých zdrojů
- dodržovat zásady bezpečnosti práce ve škole i běžném životě
- klást si otázky o průběhu a příčinách různých přírodních procesů, které mají vliv i na ochranu zdraví, životů, životního prostředí a majetku, správně tyto otázky formulovat a hledat na ně adekvátní odpovědi
- Týdenní časová dotace:
 - 8. ročník: 1 hodina
 - 9. ročník: 1 hodina

Klíčové kompetence:

1. Kompetence k učení:

Žák je veden k (ke):

- osvojení různých metod poznávání přírodních objektů, procesů, vlastností a jevů
- schopnosti plánovat, organizovat a vyhodnocovat své činnosti
- dovednosti vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace v literatuře a na Internetu
- zpracovávání informací z hlediska důležitosti a objektivitu a jejich využívání k dalšímu učení
- používání výpočetní techniky

2. Kompetence k řešení problémů:

Žák je veden k (ke):

- schopnosti prakticky řešit problémy vytvářením praktických problémových úloh a situací
- osvojení algoritmu řešení problémů za pomoci modelových příkladů
- dovednosti přecházet od smyslového poznávání k poznávání založeném na pojmech, prvcích teorií a modelech a chápat vzájemné souvislosti či zákonitosti přírodních faktů
- zobecňování a aplikaci poznatků v různých oblastech života
- osvojení základů logického vyvozování a předvídání specifických závěrů z přírodovědných zákonů
- schopnosti objevovat a formulovat problém a hledat různé varianty řešení
- samostatnosti, tvořivosti a logickému myšlení
- užívání moderní techniky a moderních technologií při řešení problémů

3. Kompetence komunikativní:

Žák je veden k (ke):

- přesnému a logicky uspořádanému vyjadřování či argumentaci
- dovednosti kultivovaného mluveného i písemného projevu
- tomu, aby otevřeně vyjadřoval svůj názor podpořený logickými argumenty
- publikování a prezentaci svých názorů a myšlenek
- přátelské komunikaci mezi žáky a vyučujícím a mezi žáky navzájem

4. Kompetence sociální a personální:

Žák je veden k (ke):

- osvojování dovednosti kooperace a společného hledání optimálních řešení problémů
- schopnosti vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce
- dovednosti vzájemné pomoci
- upevňování vědomí, že ve spolupráci lze lépe naplňovat osobní i společné cíle
- odmítání projevů rasismu, xenofobie a nacionalismu
- odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi žáky, popř. mezi žáky a učiteli
- dodržování společně dohodnutých pravidel chování

5. Kompetence občanské:

Žák je veden k (ke):

- poznání možností rozvoje i zneužití chemie
- odpovědnosti za své zdraví a za zachování životního prostředí
- aktivní ochraně svého zdraví a životního prostředí
- odmítavému postoji k drogám, alkoholu, kouření, zneužívání (a nadměrnému užívání) léků
- odmítání nekamarádkého, agresivního, hrubého a vulgárního chování
- schopnosti preventivně předcházet nemocem a úrazům

6. Kompetence pracovní:

Žák je veden k (ke):

- vytvoření pozitivního vztahu k práci
- využívání moderních technologií, postupů, pomůcek a techniky při práci (v rámci možností a podmínek školy)
- využívání výpočetní techniky a Internetu
- dodržování a plnění svých povinností a závazků
- orientaci v různých profesích v oblasti chemické výroby

Ročníkové očekávané výstupy	Učivo - obsah	Průřezová témata
8. ročník Seznámí se s učivem	Úvod do chemie - Jak vznikla chemie - Co je chemie	Multikulturní výchova - Kulturní rozdíly - Lidské vztahy - Etnický původ - Multikulturalita - Princip sociálního smíru a solidarity Environmentální výchova - Ekosystémy - Základní podmínky života - Lidské aktivity a problémy životního prostředí - Vztah člověka k prostředí Osobní a sociální výchova - Rozvoj schopností poznávání - Sebepoznání a sebepojetí - Seberegulace a sebeorganizace - Psychohygiena - Kreativita - Poznávací schopnosti - Mezilidské vztahy - Komunikace
Žák: CH-9-1-01 určí společné a rozdílné vlastnosti látek	Pozorování, pokus a bezpečnost práce Vlastnosti látek - látky a tělesa - rozdělení látek - zjišťování vlastností látek - měření vlastností látek – teplota tání, varu, hustota	
Žák: CH-9-1-02 pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost; posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí	Zásady bezpečné práce - ve školní pracovně i v běžném životě Chemický pokus (experiment) - dodržování laboratorního řádu a pokynů vyučujícího Nebezpečné látky a přípravky - H-věty - P-věty - piktogramy a jejich význam	
Žák: CH-9-1-03 objasní nejefektivnější jednání v modelových příkladech havárie s únikem nebezpečných látek	Mimořádné události - havárie chemických provozů - úniky nebezpečných látek	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: Žák: • CH-9-1-01p rozliší společné a rozdílné vlastnosti látek Žák: • CH-9-1-02p pracuje bezpečně s vybranými běžně používanými nebezpečnými látkami Žák: • CH-9-1-03p reaguje na případy úniku nebezpečných látek • rozpozná přeměny skupenství látek		• Spolupráce a soutěživost • Řešení problémů a rozhodovací dovednosti • Hodnoty, postoje, praktická etika Výchova k zamyšlení v evropských a globálních souvislostech • Evropa a svět nás zajímá • Objevujeme Evropu a svět • Jsme Evropané
Žák: • CH-9-2-01 rozlišujeme směsi a chemické látky	Směsi • Směsi ○ chemické látky a směsi ○ třídění směsí ○ roztoky, rozpustnost látek	
Žák: • CH-9-2-02 vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení	• Směsi ○ hmotnostní zlomek ○ koncentrace roztoku	

Žák: • CH-9-2-03 vysvětlí základní faktory ovlivňující rozpouštění pevných látek	• Vlastnosti látek ○ rozpustnost látek	
Žák: • CH-9-2-04 navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení; uvede příklady oddělování složek v praxi	• Směsi ○ oddělování složek ze směsí – destilace, filtrace, usazování, krystalizace, sublimace	
Žák: • CH-9-2-05 rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití	• Voda ○ destilovaná, pitná, odpadní ○ výroba pitné vody ○ čistota vody • Vzduch ○ složení, čistota ovzduší, ozonová vrstva	
Žák: • CH-9-2-06 uvede příklady znečišťování vody a vzduchu v pracovním prostředí a domácnosti, navrhne nejvhodnější preventivní opatření a způsoby likvidace znečištění	• Voda a vzduch ○ složení, čistota ovzduší, ozonová vrstva ○ příklady znečišťování vody a vzduchu v pracovním prostředí a domácnosti ○ preventivní opatření ○ způsob likvidace znečištění	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných		

opatření: Žák: • CH-9-2-01p pozná směsi a chemické látky Žák: • CH-9-2-02p rozezná druhy roztoků a jejich využití v běžném životě Žák: • CH-9-2-05p rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich použití Žák: • CH-9-2-06p uvede zdroje znečišťování vody a vzduchu ve svém nejbližším okolí		
Žák: • CH-9-3-01 používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech	Částicové složení látek a chemické prvky • Částicové složení látek ○ molekuly, atomy, atomové jádro, protony, neutrony, elektronový obal, elektrony	
Žák: • CH-9-3-02 rozlišuje chemické prvky a chemické sloučeniny a pojmy užívá ve správných souvislostech	• Prvky ○ názvy, značky, vlastnosti a použití vybraných prvků ○ protonové číslo • Chemické sloučeniny ○ chemická vazba ○ chemické sloučeniny	

Žák: • CH-9-3-03 orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti	• Prvky ○ periodická soustava prvků ○ kovy ○ nekovy ○ polokovy	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: Žák: • CH-9-3-02p uvede nejobvyklejší chemické prvky a jednoduché chemické sloučeniny a jejich značky Žák: • CH-9-3-03p rozpozná vybrané kovy a nekovy a jejich možné vlastnosti		
Žák: • CH-9-4-01 rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí, provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání	Chemické reakce • Chemické reakce ○ rozdělení chemických reakcí • Faktory ovlivňující rychlost chemických reakcí ○ teplota, katalýza ○ reakce exotermní a endotermní	
Žák: • CH-9-4-02 přečte chemické rovnice a s užitím zákona zachování hmotnosti vypočítá hmotnost výchozí látky nebo	• Chemická reakce ○ zákon zachování hmotnosti ○ chemické rovnice	

produktu	○ molární hmotnost ○ výpočty z chemických rovnic	
Žák: • CH-9-4-03 aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu	• Klasifikace chemických reakcí ○ slučování, neutralizace, rozklad	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: Žák: • CH-9-4-01p pojmenuje výchozí látky a produkty nejjednodušších chemických reakcí		
Žák: • CH-9-5-01 porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí	Anorganické sloučeniny • Oxidy ○ názvosloví ○ vlastnosti a použití vybraných významných oxidů • Hydroxidy a kyseliny ○ názvosloví ○ vlastnosti, vzorce, názvy a použití vybraných významných kyselin a hydroxidů • Soli kyslíkaté a nekyslíkaté ○ názvosloví ○ vlastnosti, použití vybraných solí, oxidační číslo	

	○ vlastnosti a použití vybraných významných halogenidů	
Žák: • CH-9-5-02 vysvětlí vznik kyselých dešťů, uvede jejich vliv na životní prostředí a uvede opatření, kterými jim lze předcházet	• Kyselé deště ○ příčina vzniku kyselých dešťů ○ vliv na životní prostředí ○ preventivní opatření	
Žák: • CH-9-5-03 orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi	• Hydroxidy a kyseliny ○ kyselost a zásaditost roztoků ○ indikátory ○ neutralizace	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: Žák: • CH-9-5-01p popíše vlastnosti a použití vybraných prakticky využitelných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a zná vliv těchto látek na životní prostředí Žák: • CH-9-5-03p orientuje se na stupnici pH, změří pH roztoku univerzálním indikátorovým papírkem • poskytne první pomoc při zasažení pokožky kyselinou nebo hydroxidem		

Ročníkové očekávané výstupy	Učivo - obsah	Průřezová témata
9. ročník Žák:	Organické sloučeniny	

• CH-9-6-01 rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití	• Uhlovodíky ○ nasycené – alkany, vlastnosti, zástupci ○ nenasycené – alkeny, vlastnosti, zástupci ○ - alkyny, vlastnosti, zástupci ○ aromatické – areny, vlastnosti, zástupci	Osobní a sociální výchova • Psychohygiena • Rozvoj schopností poznávání • Sebepoznání a sebepojetí • Seberegulace a sebeorganizace • Kreativita • Poznávací schopnosti • Hodnoty, postoje, praktická etika • Mezilidské vztahy • Řešení problémů a rozhodovací dovednosti • Komunikace • Spolupráce a soutěživost Multikulturní výchova • Princip sociálního smíru a solidarity • Kulturní rozdíly • Multikulturalita • Lidské vztahy • Etnický původ Výchova k zamyšlení v evropských a globálních souvislostech
Žák: • CH-9-6-02 zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy	• Paliva ○ ropa, uhlí, zemní plyn, průmyslově vyráběná paliva	
Žák: • CH-9-6-03 rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití	• Deriváty uhlovodíků ○ halogenderiváty ○ dusíkaté deriváty ○ kyslíkaté deriváty	
Žák: • CH-9-6-04 orientuje se ve výchozích látkách a produktech fotosyntézy a koncových produktech biochemického zpracování, především bílkovinách, tukách, sacharidech	• Přírodní látky ○ vlastnosti a příklady funkcí sacharidů, bílkovin, tuků a vitamínů v lidském těle	
Žák: • CH-9-6-05 určí podmínky postačující pro aktivní fotosyntézu	• Přírodní látky ○ fotosyntéza - sacharidy	

		• Jsme Evropané • Evropa a svět nás zajímá • Objevujeme Evropu a svět
Žák: • CH-9-6-06 uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitamínů	• Přírodní látky ○ zdroje bílkovin, tuků, sacharidů a vitamínů • Chemie a společnost • Chemie a výživa ○ potraviny ○ konzervace potravin	Environmentální výchova • Vztah člověka k prostředí • Ekosystémy • Lidské aktivity a problémy životního prostředí • Základní podmínky života
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: Žák: • CH-9-6-02p zhodnotí užívání paliv jako zdrojů energie Žák: • CH-9-6-02p vyjmenuje některé produkty průmyslového zpracování ropy Žák: • CH-9-6-06p uvede příklady bílkovin, tuků, sacharidů a vitamínů v potravě z hlediska obecně uznávaných zásad správné výživy		
Žák: • CH-9-7-01 zhodnotí využívání prvotních	Chemie a společnost • Chemický průmysl v ČR	

a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi	○ výrobky ○ recyklace surovin • Redoxní reakce ○ redoxní reakce kovů ○ elektrolytické děje - koroze	
Žák: • CH-9-7-02 aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe	• Hořlaviny ○ význam tříd nebezpečnosti	
Žák: • CH-9-7-03 orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka	• Průmyslová hnojiva ○ chemie a zemědělství • Detergenty, pesticidy a insekticidy • Léčiva ○ chemie a zdraví • Tepelně zpracované materiály ○ cement, vápno, sádra, keramika • Plasty a syntetická vlákna ○ chemie a průmysl • Návykové látky ○ nebezpečí chemie • Chemický průmysl v ČR ○ rizika v souvislosti se životním prostředím ○ chemie a životní prostředí	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: Žák: • CH-9-7-01p uvede příklady využívání prvotních a druhotných surovin Žák: • CH-9-7-03p zhodnotí využívání různých látek v praxi vzhledem k životnímu prostředí a zdraví člověka		
--	--	--

PŘÍRODOPIS

Vychází ze vzdělávací oblasti **ČLOVĚK A PŘÍRODA**

Charakteristika a cíle vzdělávací oblasti:

Vzdělávání této vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- poznávání přírody jako funkčního celku, chápání důležitosti udržování přírodní rovnováhy pro zachování života na Zemi
- rozvíjení dovedností objektivně a spolehlivě pozorovat, experimentovat, vytvářet a ověřovat hypotézy, vyvozovat z nich závěry a ty ústně i písemně interpretovat
- schopnosti uvědomit si užitečnost přírodních poznatků a jejich aplikací v praktickém životě
- poznávání a chápání vztahů mezi jednotlivými organismy a částmi živé a neživé přírody, určování a porozumění příčinám přírodních jevů
- dovednosti předvídat a vyhledávat souvislosti a vztahy mezi přírodními jevy, popř. je v rámci možností ovlivňovat, např. v souvislosti s řešením praktických a ekologických problémů současné globální lidské společnosti
- šetrnému chování k přírodním systémům, svému zdraví i zdraví jiných lidí
- pochopení nezbytnosti co nejefektivnějšího využívání zdrojů energie v praxi (včetně jejich obnovitelných zdrojů, zejména slunečního záření, vody, větru, biomasy)
- Vzdělávací oblast Člověk a příroda navazuje na vzdělávací oblast Člověk a jeho svět.

Charakteristika a cíle předmětu:

- výuka je členěna klasicky na botaniku, zoologii, biologii člověka, mineralogii a petrologii

Vzdělávání v tomto předmětu směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- pochopení souvislostí a vztahů mezi organismy a neživou přírodou, mezi organismy navzájem v různých ekosystémech
- osvojení základů systému rostlin, pochopení hospodářského, farmakologického a nutričního významu rostlin, hub a řas
- uvědomění si nezbytnosti ochrany přírody a životního prostředí v souvislosti s globálními problémy světa
- získání osobního vztahu k přírodě a uvědomění si významu lesních ekosystémů pro celou planetu
- orientaci v systému živočichů, pochopení ekologických potřeb lesních živočichů
- schopnosti aplikovat poznatky, získané na příkladech modelových druhů živočichů při poznávání přírody blízkého okolí
- ochraně živočichů v okolí lidských sídel, aktivní ochraně volně žijících druhů
- uvědomění si, že člověk je součástí přírody a je na ní existenčně závislý, ke schopnosti vážit si života a zdraví svého i ostatních lidí
- pochopení významu jednotlivých složek zdravého životního stylu a na základě toho organizování svého denního režimu a významu vhodného životního i pracovního prostředí
- znalosti orgánových soustav, jejich stavby, funkce a významu pro život člověka
- praktickému využívání osvojených poznatků a dovedností pro řešení zdravotních problémů
- pochopení vzniku vesmíru, Země, základních podmínek života, základních přírodních principů a zákonů
- pozorování přírodnin, odlišení nerostů a hornin podle charakteristických znaků
- rozlišování charakteristických znaků hornin a jejich zařazování do základních skupin i bližší určování podle klíče
- poznávání vlivu těžby hornin na životní prostředí
- vzbuzení zájmu o krásy přírody a odpovědnosti za její zachování

- používání získaných poznatků a dovedností v praxi
- Týdenní časová dotace:
 - 6. ročník: 2 hodiny
 - 7. ročník: 2 hodiny
 - 8. ročník: 2 hodina
 - 9. ročník: 2 hodiny

Klíčové kompetence:

1. Kompetence k učení:

Žák je veden k (ke):

- schopnosti vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace v literatuře na Internetu
- vytvoření pozitivního vztahu k učení, k trpělivosti
- využívání výpočetní techniky
- dovednosti zpracovávat informace z hlediska důležitosti a objektivity a využívat je k dalšímu učení

2. Kompetence k řešení problémů:

Žák je veden k (ke):

- schopnosti prakticky řešit problémy vytvářením praktických problémových úloh a situací
- dovednosti objevovat a formulovat problém a hledat různé varianty řešení
- samostatnému, tvořivému a logickému myšlení
- zobecňování poznatků a jejich aplikaci v různých oblastech života
- dovednosti využívat moderní techniku a technologie při řešení problémů
- logickému vyvozování a předvídání specifických závěrů z přírodovědných zákonů

3. Kompetence komunikativní:

Žák je veden k (ke):

- přesnému a logicky uspořádanému vyjadřování či argumentaci
- schopnosti stručně, přehledně i objektivně sdělovat (ústně i písemně) postup a výsledky svých pozorování a experimentů
- kultivovanému mluvenému i písemnému projevu
- používání výpočetní techniky
- k tomu, aby otevřeně vyjadřoval svůj názor podpořený logickými argumenty
- schopnosti vyjádřit kritiku a sebekritiku
- dovednosti publikovat a prezentovat své názory a myšlenky
- přátelské komunikaci mezi žáky a vyučujícími a mezi žáky navzájem

4. Kompetence sociální a personální:

Žák je veden k (ke):

- schopnosti vzájemné pomoci
- upevňování a vytváření vědomí, že ve spolupráci lze lépe naplňovat osobní i společné cíle
- netolerování projevů rasismu, xenofobie a nacionalismu
- odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi žáky, (mezi žáky a učiteli)
- dodržování společně dohodnutých pravidel chování

5. Kompetence občanské:

Žák je veden k (ke):

- poznání možností rozvoje i zneužití biologie
- odpovědnosti za jejich zdraví a za zachování životního prostředí
- aktivní ochraně jejich zdraví a životního prostředí
- odmítavému postoji k drogám, alkoholu, kouření, zneužívání (a nadměrnému užívání) léků
- odmítání nekamáráckého, agresivního, hrubého, vulgárního chování a jiných nezdvořilých projevů
- dovednosti preventivně předcházet nemocem a úrazům
- dodržování stanovených pravidel a pracovních postupů

6. Kompetence pracovní

Žák je veden k (ke):

- vytvoření pozitivního vztahu k práci
- schopnosti optimálně plánovat a provádět soustavná pozorování a experimenty a získaná data zpracovávat a vyhodnocovat
- dovednosti využívat moderní technologie, postupy, pomůcky a techniku
- využívání výpočetní techniky a Internetu
- dodržování a plnění svých povinností a závazků
- schopnosti adaptace na nové pracovní podmínky

Ročníkové očekávané výstupy	Učivo - obsah	Průřezová témata
6. ročník Žák: • P-9-1-01 rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismu	Obecná biologie a genetika • Vznik, vývoj, rozmanitost, projevy života a jeho význam ○ planeta Země ○ život na Zemi (výživa, dýchání, růst, vývin, projevy života, rozmanitost života)	• Environmentální výchova • Ekosystémy • Základní podmínky života • Lidské aktivity a problémy životního prostředí • Vztah člověka k prostředí • Osobní a sociální výchova • Rozvoj schopností poznávání • Sebepoznání a sebepojetí • Seberegulace a sebeorganizace • Psychohygiena • Kreativita • Poznávací schopnosti • Mezilidské vztahy • Komunikace • Spolupráce a soutěživost • Řešení problémů a rozhodovací dovednosti • Hodnoty, postoje, praktická etika • Multikulturní výchova • Lidské vztahy
Žák: • P-9-1-02 popíše základní rozdíly mezi buňkou rostlin, živočichů a bakterií a objasní funkci základních organel	• Základní struktura života ○ organismy jednobuněčné a mnohobuněčné ○ buňky, pletiva, tkáně	
Žák: • P-9-1-03 rozpozná, porovná a objasní funkci základních orgánů (orgánových soustav) rostlin a živočichů	• Základní struktura života ○ orgány a orgánové soustavy ○ orgány těla rostlin a jejich funkce ○ orgány těla živočichů a jejich funkce	
Žák: • P-9-1-04 třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek	• Význam a zásady třídění organismů ○ jednobuněčné organismy ○ mnohobuněčné organismy	

Žák: • P-9-1-07 uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka	• Viry a bakterie ○ výskyt, význam a praktické využití	• Mediální výchova • Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: Žák: • P-9-1-01p orientuje se v přehledu vývoje organismů a rozliší základní projevy a podmínky života Žák: • P-9-1-03p zná základní funkce hlavních orgánů a orgánových soustav rostlin a živočichů Žák: • P-9-1-04p rozpozná podíl mezi jednobuněčnými a mnohobuněčnými organismy Žák: • P-9-1-07p uvede na příkladech vliv virů a bakterií v přírodě a na člověka • má základní vědomosti o přírodě a přírodních dějích • pozná význam rostlin a živočichů v přírodě i pro člověka		

Žák: • P-9-2-01 rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků	Biologie hub • Houby s plodnicemi ○ základní charakteristika, pozitivní a negativní vliv na člověka a živé organismy	
Žák: • P-9-2-02 vysvětlí různé způsoby výživy hub a jejich význam v ekosystémech a místo v potravních řetězcích	• Živé složky životního prostředí ○ jedinec a populace ○ biocenóza ○ ekosystém	
Žák: • P-9-2-03 objasní funkci dvou organismů ve stélce lišejníků	• Lišejníky ○ stavba, symbióza ○ výskyt a význam	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: Žák: • P-9-2-01p rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby podle charakteristických znaků Žák: • P-9-2-03p pozná lišejníky		

Žák: • P-9-3-03 vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin	Biologie rostlin • Fyziologie rostlin ○ fotosyntéza a dýchání, rozmnožování, růst	
Žák: • P-9-3-04 rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů	• Systém rostlin ○ poznávání a zařazování daných zástupců běžných druhů řas, mechorostů, kaprad'orostů, nahosemenných a krytosemenných rostlin	
Žák: • P-9-3-05 odvodí na základě pozorování přírody závislosti a přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí	• Význam rostlin a jejich ochrana ○ přizpůsobení rostlin podmínkám prostředí	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: Žák: • P-9-3-03p rozlišuje základní rostlinné fyziologické procesy a jejich využití Žák: • P-9-3-04p rozliší základní systematické skupiny rostlin a zná jejich zástupce Žák: • P-9-3-05p popíše přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí		

Žák: • P-9-4-01 porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů	Biologie živočichů • Stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla ○ živočišná buňka, tkáň, orgány, orgánové soustavy	
Žák: • P-9-4-02 rozlišuje a porovnává jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin	• Vývoj, vývin a systém živočichů ○ významní zástupci jednotlivých skupin živočichů – prvoci, bezobratlí	
Žák: • P-9-4-03 odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí	• Projevy chování živočichů • Způsob života a přizpůsobení danému prostředí	
Žák: • P-9-4-04 zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka; uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy	• Význam a ochrana živočichů ○ hospodářsky a epidemiologicky významné druhy ○ péče o vybrané domácí živočichy ○ dodržuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:		

Žák: • P-9-4-01p porovná vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů Žák: • P-9-4-02p rozliší jednotlivé skupiny živočichů a zná jejich hlavní zástupce Žák: • P-9-4-03 odvodí na základě vlastního pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí Žák: • P-9-4-04p ví o významu živočichů v přírodě i pro člověka a uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy		
---	--	--

Ročníkové očekávané výstupy	Učivo - obsah	Průřezová témata
7. ročník Žák: používá s porozuměním učivo předchozích ročníků	Opakování - Obecná biologie - Biologie hub - Biologie rostlin	Environmentální výchova - Ekosystémy - Základní podmínky života - Lidské aktivity a problémy životního prostředí - Vztah člověka k prostředí Multikulturní výchova - Lidské vztahy Osobní a sociální výchova - Poznávací schopnosti - Rozvoj schopností poznávání - Sebepoznání a sebepojetí - Seberegulace a sebeorganizace - Kreativita - Mezilidské vztahy - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti - Komunikace - Spolupráce a soutěživost - Hodnoty, postoje, praktická etika
Žák: P-9-3-01 odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům	Biologie rostlin Anatomie a morfologie rostlin - stavba a význam jednotlivých částí těla vyšších rostlin (kořen, stonek, list, květ, semeno, plod)	
Žák: P-9-3-02 porovná vnější a vnitřní stavbu jednotlivých orgánů a uvede praktické příklady jejich funkcí a vztahů v rostlině jako celku	Anatomie a morfologie rostlin - stavba a význam jednotlivých částí těla vyšších rostlin	
Žák: P-9-3-03 vysvětluje princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin	Fyziologie rostlin - fotosyntéza, dýchání, růst, rozmnožování	
Žák: P-9-3-04 rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů	Krytosemenné rostliny - rostliny dvouděložné - rostliny jednoděložné	

Žák: • P-9-3-05 odvodí na základě pozorování přírody závislost a přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí	• Přizpůsobení rostlin podmínkám prostředí	Mediální výchova • Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: Žák: • P-9-3-02p porovná vnější a vnitřní stavbu rostlinného těla a zná funkce jednotlivých částí těla rostlin Žák: • P-9-3-03p rozlišuje základní rostlinné fyziologické procesy a jejich využití Žák: • P-9-3-03p uvede význam hospodářsky důležitých rostlin a způsob jejich pěstování Žák: • P-9-3-04p rozliší základní systematické skupiny rostlin a zná jejich zástupce Žák: • P-9-3-05p popíše přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí		
Žák: • P-9-1-05 vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho	Obecná biologie a genetika • Vznik, vývoj, rozmanitost, projevy života a jeho význam	

význam z hlediska dědičnosti	○ rozmnožování	
Žák: používá s porozuměním učivo předchozích ročníků	Opakování Viry, bakterie Jednobuněčné a mnohobuněčné organismy	
Žák: P-9-4-01 porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů	Biologie živočichů Stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla ○ strunatci ○ paryby, ryby, obojživelníci ○ plazi, ptáci, savci	
Žák: P-9-4-02 rozlišuje a porovnává jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin	Vývoj, vývin a systém živočichů ○ strunatci ○ paryby, ryby, obojživelníci ○ plazi, ptáci, savci	
Žák: P-9-4-03 odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí	Projevy chování živočichů v přírodě Přizpůsobení způsobu života danému prostředí	
Žák: P-9-4-04 zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka - uplatňuje zásady bezpečného chování ve	Rozšíření, význam a ochrana živočichů ○ hospodářsky a epidemiologicky významné druhy	

styku se živočichy	○ dodržování zásad bezpečného chování ve styku se živočichy	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: Žák: • P-9-4-01p porovná vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů Žák: • P-9-4-02p rozliší jednotlivé skupiny živočichů a zná jejich hlavní zástupce Žák: • P-9-4-03 odvodí na základě vlastního pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí Žák: • P-9-4-04p ví o významu živočichů v přírodě i pro člověka a uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy • využívá zkušenosti s chovem vybraných domácích živočichů k zajišťování jejich životních potřeb		

Žák: • P-9-7-02 rozlišuje a uvede příklady systémů organismů – populace, společenstva, ekosystémy	Základy ekologie • Organismy a prostředí ○ společenstva rostlin, populace ○ přirozené a umělé ekosystémy	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: Žák: • P-9-7-02p rozliší společenstva rostlin		

Ročníkové očekávané výstupy	Učivo - obsah	Průřezová témata
8. ročník Žák: používá s porozuměním učivo předchozích ročníků	Opakování Třídění organismů podle vnější a vnitřní stavby těla Třídění organismů podle výskytu na Zemi	Mediální výchova - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Environmentální výchova - Vztah člověka k prostředí - Ekosystémy - Lidské aktivity a problémy životního prostředí - Základní podmínky života Osobní a sociální výchova - Komunikace - Hodnoty, postoje, praktická etika - Rozvoj schopností poznávání - Sebepoznání a sebepojetí - Seberegulace a sebeorganizace - Psychohygiena - Kreativita - Poznávací schopnosti - Mezilidské vztahy - Spolupráce a soutěživost - Řešení problémů a rozhodovací
Žák: P-9-1-06 uvede příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady vlivu prostředí na utváření organismů	Obecná biologie a genetika Dědičnost a proměnlivost organismů - podstata dědičnosti a přenos dědičných informací, gen, křížení	
Žák: P-9-5-01 určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy	Biologie člověka Anatomie a fyziologie - stavba a funkce jednotlivých částí lidského těla, orgány, orgánové soustavy - vyšší nervová činnost	
Žák: P-9-5-02 orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka	Fylogeneze a ontogeneze člověka - rozmnožování člověka	
Žák: P-9-5-03 objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří	Vývin lidského jedince - oplození a nitroděložní vývin - vývin jedince po narození	

Žák: • P-9-5-04 rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby, objasní význam zdravého způsobu života	• Nemoci, úrazy ○ zlomeniny ○ žilní nebo tepelné krvácení ○ nakažlivé nemoci ○ onemocnění dýchacích cest ○ zástava dechu ○ nebezpečné závislosti ○ pohlavní choroby ○ epidemie • Prevence, léčba ○ úrazů ○ odolnost organismu proti infekci ○ kapénkových infekcí ○ nezneužívání návykových látek ○ pohlavních chorob ○ epidemie ○ zdravá výživa ○ hygiena duševní činnosti • Životní styl ○ pozitivní a negativní dopad prostředí a životního stylu na zdraví člověka	dovednosti Multikulturní výchova • Lidské vztahy
Žák: • P-9-5-05 aplikuje první pomoc při poranění a jiném poškození těla	• První pomoc ○ při zlomeninách ○ při krvácení ○ při zástavě dechu	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy		

očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: Žák: • P-9-5-01p popíše stavbu orgánů a orgánových soustav lidského těla a jejich funkce Žák: • P-9-5-02p charakterizuje hlavní etapy vývoje člověka Žák: • P-9-5-03p popíše vznik a vývin jedince Žák: • P-9-5-04p rozliší příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby Žák: • P-9-5-05p zná zásady poskytování první pomoci při poranění		
---	--	--

Ročníkové očekávané výstupy	Učivo - obsah	Průřezová témata
9. ročník Žák: používá s porozuměním učivo předchozích ročníků	Opakování	Environmentální výchova - Ekosystémy - Základní podmínky života - Vztah člověka k prostředí - Lidské aktivity a problémy životního prostředí Osobní a sociální výchova - Rozvoj schopností poznávání - Sebepoznání a sebepojetí - Kreativita - Poznávací schopnosti - Mezilidské vztahy - Komunikace - Spolupráce a soutěživost - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti - Hodnoty, postoje, praktická etika Mediální výchova - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
Žák: P-9-6-01 objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života	Neživá příroda Země - vznik a stavba Země	
Žák: P-9-6-02 rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek	Nerosty a horniny - fyzikální vlastnosti nerostů - chemické vlastnosti nerostů - třídění nerostů podle chemického složení Petrologie - vyvřelé horniny - usazené horniny - přeměněné horniny	
Žák: P-9-6-03 rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody	Vnější a vnitřní geologické děje - příčiny a důsledky	

Žák: • P-9-6-04 porovná význam půdotvorných činitelů pro vznik půdy, rozlišuje hlavní půdní typy a půdní druhy v naší přírodě	• Půdy ○ složení, vlastnosti a význam půdy pro výživu rostlin ○ její hospodářský význam pro společnost ○ nebezpečí a příklady její devastace, možnosti a příklady rekultivace	Multikulturní výchova • Lidské vztahy
Žák: • P-9-6-05 rozlišuje jednotlivá geologická období podle charakteristických znaků	• Vývoj zemské kůry a organismů na Zemi ○ geologické změny ○ vznik života • Geologický vývoj a stavba České republiky ○ Český masiv ○ Západní Karpaty	
Žák: • P-9-6-06 uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi	• Podnebí a počasí ve vztahu k životu ○ světlo a teplo ○ vzduch a voda ○ minerální látky ○ stav životního prostředí ○ vlivy znečištěného ovzduší a klimatických změn na živé organismy a na člověka • Mimořádné události způsobené přírodními vlivy ○ příčiny vzniku mimořádných událostí	

	○ přírodní světové katastrofy ○ povodně, větrné bouře ○ sněhové kalamity, laviny, náledí ○ ochrana před nimi	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: Žák: • P-9-6-01p popíše jednotlivé vrstvy Země Žák: • P-9-6-02p pozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny Žák: • P-9-6-03p rozliší důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů Žák: • P-9-6-04p rozezná některé druhy půd a objasní jejich vznik Žák: • P-9-6-06p na příkladech uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj a udržení života na Zemi		
Žák: • P-9-7-01 uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi	Základy ekologie • Organismy a prostředí ○ vzájemné vztahy mezi organismy ○ mezi organismy a prostředím	

Žák: • P-9-7-02 rozlišuje a uvede příklady systémů organismů – populace, společenstva, ekosystémy; na příkladu objasní základní princip existence živých a neživých složek ekosystému	• Organismy a prostředí • Živé složky životního prostředí ○ jedinec, populace ○ společenstvo ○ ekosystém • Neživé složky životního prostředí ○ světlo a teplo ○ světlo a organismy ○ teplo a organismy ○ vzduch ○ voda ○ minerální látky	
Žák: • P-9-7-03 vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam	• Organismy a prostředí ○ potravní řetězce ○ rovnováha v ekosystému	
Žák: • P-9-7-04 uvede příklady kladných a záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému	• Ochrana přírody a životního prostředí ○ stav životního prostředí ○ globální problémy a jejich řešení ○ chráněná území	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:		

Žák: • P-9-7-01 uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi Žák: • P-9-7-02p rozliší populace, společenstva, ekosystémy a objasní základní princip některého ekosystému Žák: • P-9-7-03p vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech Žák: • P-9-7-04p popíše změny v přírodě vyvolané člověkem a objasní jejich důsledky Žák: • P-9-7-04p pozná a kladný a záporný vliv člověka na životní prostředí		
Žák: • P-9-8-01 aplikuje praktické metody poznávání přírody	Praktické poznávání přírody • Praktické metody poznávání přírody ○ zjednodušené určovací klíče a atlasy ○ založení herbáře ○ jednoduché rozčleňování rostlina živočichů	

Žák: • P-9-8-02 dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody	• Dodržování základních pravidel bezpečnosti práce • Dodržování základních pravidel chování při poznávání živé a neživé přírody	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: Žák: • P-9-8-01p využívá metody poznávání přírody osvojované v přírodopisu Žák: • P-9-8-02p dodržuje základní pravidla bezpečného chování při poznávání přírody		

ZEMĚPIS

Vychází ze vzdělávací oblasti **ČLOVĚK A PŘÍRODA**

Charakteristika **a cíle vzdělávací oblasti:**

Vzdělávání této vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- poznávání přírody jako systému, pochopení nutnosti udržování přírodní rovnováhy pro existenci živých soustav i člověka, včetně možných ohrožení plynoucích z přírodních procesů, z lidské činnosti a zásahů člověka do přírody
- schopnosti uvědomit si užitečnost přírodovědných poznatků a jejich aplikací v praktickém životě
- rozvíjení dovednosti objektivně a spolehlivě pozorovat, experimentovat, utvářet i ověřovat hypotézy, vyvozovat z nich závěry a ty vhodně ústně i písemně interpretovat
- dovednosti rozlišovat příčiny přírodních jevů, které mají vliv i na ochranu zdraví, životů, životního prostředí a majetku, souvislosti i vztahy mezi nimi, předvídat je či je vhodně ovlivňovat, a to převážně v souvislosti s řešením praktických problémů
- schopnosti orientovat se v hlavních přírodních, hospodářských a sociálních podmínkách a faktorech lidí v blízkém okolí místní krajiny, v blízkém regionu, na území České republiky, Evropě i dalších světadílech
- dovednosti orientovat se v současném světě a problémech současného lidstva, uvědomit si civilizační rizika a perspektivy lidské budoucnosti i vlastní spoluzodpovědnost za kvalitu života na Zemi
- Vzdělávací oblast Člověk a příroda navazuje na vzdělávací oblast Člověk a jeho svět.

Charakteristika a cíle předmětu:

Vzdělávání v tomto předmětu směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- vytvoření pozitivního vztahu k sobě i svému okolí, tj. přírodě a společnosti
- přípravě na život v Evropě a současném světě
- myšlení v evropských a globálních souvislostech
- utváření a rozvíjení základních dovedností, znalostí, postojů a hodnot v rámci jednotlivých vyučovacích témat
- schopnosti využívat při výběru a zpracovávání informací různé informační a komunikační technologie
- získání tolerantního postoje k lidem s odlišnou kulturou, náboženstvím, politickým přesvědčením aj.
- vytvoření uceleného obrazu o přírodních, sociálních a hospodářských poměrech v naší zemi, jejím postavení v Evropě i ve světě včetně jejího dalšího vývoje a perspektiv

- Týdenní časová dotace:
 - 6. ročník: 2 hodiny
 - 7. ročník: 2 hodiny
 - 8. ročník: 2 hodiny
 - 9. ročník: 2 hodiny

Klíčové kompetence:

1. Kompetence k učení:

Žák je veden k (ke):

- vytvoření pozitivního vztahu k učení
- dovednosti pozorovat a experimentovat, porovnávat výsledky a vyvozovat závěry
- schopnosti správně zaznamenat a zdokumentovat experiment
- zpracovávání informací z hlediska důležitosti a objektivity a jejich užívání k dalšímu učení
- schopnosti vyhledávat a zpracovávat informace za pomoci literatury a Internetu
- osvojení různých metod poznávání přírodních objektů a jevů i lidských výtvorů
- rozvoji zájmu o poznávání svého okolí, svého regionu, vlasti i cizích zemí

2. Kompetence k řešení problémů:

Žák je veden k (ke):

- postupnému osvojování algoritmu řešení problémů
- hledání netradičních způsobů řešení
- schopnosti objevit a formulovat problém, hledat různé varianty řešení
- samostatnosti, tvořivosti a logickému myšlení
- týmové spolupráci při řešení problémů, popř. umění určitým problémům předcházet
- pochopení vzájemných souvislostí nebo zákonitostí přírodních faktů
- dovednosti využívat moderní technologie

3. Kompetence komunikativní:

Žák je veden k (ke):

- přesnému a logicky uspořádanému vyjadřování
- kultivovanému ústnímu i písemnému projevu, vhodné prezentaci vlastních myšlenek a názorů podpořených logickými argumenty
- dovednosti přátelské komunikace mezi sebou navzájem i mezi žáky a učiteli
- využívání výpočetní techniky
- schopnosti zvládnout komunikaci v obtížných a ohrožujících situacích
- stručnému, přehlednému a objektivnímu sdělování postupu a výsledků svých pozorování, experimentů, měření aj.

4. Kompetence sociální a personální:

Žák je veden k (ke):

- schopnosti společně hledat optimální řešení problémů
- dovednosti zastávat v týmu různé role, kriticky hodnotit význam týmové práce, význam své práce v týmu i význam práce ostatních členů v týmu
- dodržování společně dohodnutých pravidel chování, vzájemné spolupráci a pomoci
- striktnímu odmítání všech projevů rasismu, xenofobie a nacionalismu

5. Kompetence občanské:

Žák je veden k (ke):

- poznávání možností praktického využití geografických dovedností a znalostí
- aktivní ochraně kulturních, duchovních i materiálních výtvorů minulosti i současnosti
- dovednosti správně reagovat v různých ohrožujících situacích
- ochraně vlastního zdraví a k ochraně životného prostředí
- schopnosti preventivně předcházet nemocem a úrazům
- kamarádskému chování, schopnosti pomoci druhému

6. Kompetence pracovní:

Žák je veden k (ke):

- osvojení pozitivního vztahu k práci
- užívání moderních technologií, výpočetní techniky a Internetu
- dodržování vlastních povinností, závazků včetně zásad bezpečnosti a ochrany zdraví při práci
- schopnosti adaptovat se na měnící pracovní podmínky
- orientaci v podmínkách a možnostech jejich pracovního uplatnění v rámci Evropské unie

Ročníkové očekávané výstupy	Učivo - obsah	Průřezová témata
6. ročník Žák: Z-9-1-01 organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů	Geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie Komunikační geografický a kartografický jazyk - vybrané obecně používané geografické, topografické a kartografické pojmy - základní informační geografická média a zdroje dat	Environmentální výchova - Vztah člověka k prostředí - Ekosystémy - Základní podmínky života - Lidské aktivity a problémy životního prostředí Osobní a sociální výchova - Rozvoj schopností poznávání - Kreativita - Poznávací schopnosti - Mezilidské vztahy - Komunikace - Spolupráce a soutěživost - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
Žák: Z-9-1-02 používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii	Geografická kartografie a topografie - glóbus, měřítko glóbusu - poledníky, rovnoběžky - zeměpisná síť - měřítko a obsah plánů a map - orientace plánů a map vzhledem ke světovým stranám	
Žák: Z-9-1-03 přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajinné sféře, jejich určité pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává hranice (bariéry) mezi podstatnými prostorovými složkami v krajině	Krajinná sféra Litosféra - nitro planety Země, pod hladinou světového oceánu, zemětřesení, sopečná činnost, jak vznikají hory Atmosféra – počasí, podnebí, větry, uragány a hurikány Hydrosféra – oceánská voda, vodstvo na	

	pevninách, jezera, ledovce • Pedosféra • Biosféra	
Žák: • Z-9-1-04 vytváří a využívá osobní myšlenková (mentální) schémata a myšlenkové (mentální) mapy pro orientaci v konkrétních regionech, pro prostorové vnímání a hodnocení míst, objektů, jevů a procesů v nich, pro vytváření postojů k okolnímu světu	• Komunikační geografický a kartografický jazyk ○ základní topografické útvary – důležité body, výrazné liniové (čárové) útvary, plošné útvary a jejich kombinace ○ sítě, povrchy ohniska – uzly	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: Žák: • Z-9-1-02p rozumí základní geografické, topografické a kartografické terminologii Žák: • Z-9-1-04p získá osobní představu o prostředí, které nás obklopuje, umí ho popsat a určit jednoduché vazby, vyjádří, co mu prospívá a škodí		
Žák: • Z-9-2-01 zhodnotí postavení Země ve vesmíru a srovnává podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy	Přírodní obraz Země • Země jako vesmírné těleso ○ Slunce a vesmír ○ tvar, pohyby a velikost Země ○ místní a světový čas	

Žák: • Z-9-2-02 prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů	• Země jako vesmírné těleso ○ měsíc – přirozená družice Země ○ střídání dne a noci ○ střídání ročních období	
Žák: • Z-9-2-03 rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu	• Systém přírodní sféry na planetární úrovni ○ geografické pásy ○ geografická (šířková) pásma ○ výškové stupně ○ tvary zemského povrchu	
Žák: • Z-9-2-04 porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost	• Systém přírodní sféry na regionální úrovni ○ přírodní oblasti • Krajiny Země	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: Žák: • Z-9-2-02p objasní důsledky pohybů Země Žák: • Z-9-2-04p uvede příklady působení		

vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vlivu na přírodu a na lidskou společnost Žák: • Z-9-2-04p uvede příklady působení přírodních vlivů na utváření zemského povrchu		
Žák: • Z-9-7-01 ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu	Terénní geografická výuka, praxe a aplikace • Cvičení a pozorování v terénu místní krajiny, geografické exkurze ○ orientační body, pomůcky a přístroje ○ určování hlavních a vedlejších světových stran, pohyb podle mapy a azimutu, odhad vzdáleností a výšek objektů v terénu	
Žák: • Z-9-7-02 aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny	• Cvičení a pozorování v terénu místní krajiny, geografické exkurze ○ jednoduché panoramatické náčrtky krajiny, situační plány, schématické náčrtky pochodové osy, hodnocení přírodních jevů a ukazatelů	
Žák: • Z-9-7-03 uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady	• Ochrana člověka při ohrožení zdraví a života ○ živelní pohromy	

bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech	○ opatření proti nim, chování a jednání při nebezpečí živelních pohrom v modelových situacích	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: Žák: • Z-9-7-01 ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu Žák: • Z-9-7-03p uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě		

Ročníkové očekávané výstupy	Učivo - obsah	Průřezová témata
7. ročník Žák: • Z-9-3-01 rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa	Regiony světa • Světadíly, oceány, makroregiony světa • Polární oblasti ○ jejich přiměřená charakteristika z hlediska přírodních a socioekonomických poměrů s důrazem na vazby a souvislosti (přírodní oblasti, podnebné oblasti, sídelní oblasti, jazykové oblasti, náboženské oblasti, kulturní oblasti)	Environmentální výchova • Vztah člověka k prostředí • Ekosystémy • Základní podmínky života • Lidské aktivity a problémy životního prostředí Osobní a sociální výchova • Rozvoj schopností poznávání • Kreativita • Poznávací schopnosti • Mezilidské vztahy • Komunikace • Spolupráce a soutěživost • Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Multikulturní výchova • Lidské vztahy
Žák: • Z-9-3-02 lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny	• Makroregiony světa ○ Afrika ○ Austrálie a Oceánie ○ Amerika ○ Asie ○ Evropa	
Žák: • Z-9-3-03 porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států	• Makroregiony světa • Modelové regiony světa ○ vybrané modelové přírodní, společenské, politické, hospodářské	

Žák: • Z-9-3-04 zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich	• Modelové regiony světa ○ enviromentální problémy, možnosti jejich řešení	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: Žák: • Z-9-3-02p vyhledá na mapách jednotlivé světadíly a oceány Žák: • Z-9-3-03p rozliší zásadní přírodní a společenské znaky světových regionů Žák: • Z-9-3-03p charakterizuje polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry vybraných světadílů, oceánů a vybraných států		

Ročníkové očekávané výstupy	Učivo - obsah	Průřezová témata
8. ročník Žák: • Z-9-4-01 posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace, její rozložení, strukturu, růst, pohyby a dynamiku růstu a pohybů, zhodnotí na vybraných příkladech mozaiku multikulturního světa	Společenské a hospodářské prostředí • Obyvatelstvo světa ○ geografické, demografické, hospodářské a kulturní charakteristiky	Výchova demokratického občana • Občan, občanská společnost a stát Osobnostní a sociální výchova • Rozvoj schopností poznávání • Komunikace • Řešení problémů a rozhodovací dovednosti • Hodnoty, postoje, praktická etika Multikulturní výchova • Lidské vztahy • Princip sociálního smíru a solidarity Výchova demokratického občana • Občan, občanská společnost a škola
Žák: • Z-9-4-02 posoudí, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel	• Regionální společenské, politické a hospodářské útvary ○ společné a odlišné znaky států	
Žák: • Z-9-4-03 zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje	• Světové hospodářství ○ sektorová a odvětvová struktura, územní dělba práce	
Žák: • Z-9-4-04 porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit	• Světové hospodářství ○ ukazatele hospodářského rozvoje a životní úrovně	

Žák: • Z-9-4-05 porovnává státy světa a zájmové integrace států na základě podobných a odlišných znaků	• Regionální společenské, politické a hospodářské útvary ○ politická, bezpečnostní a hospodářská seskupení (integrace) států	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech • Jsme Evropané
Žák: • Z-9-4-06 lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech	• Regionální společenské, politické a hospodářské útvary ○ porovnávací kritéria ○ geopolitické procesy ○ hlavní světová konfliktní ohniska	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: Žák: • Z-9-4-02p uvede příklady, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí a rozmístěním lidských sídel • vyhledá na mapách nejznámější oblasti cestovního ruchu a rekreace		
Žák: • Z-9-5-01 porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajín	Životní prostředí • Krajina ○ přírodní a společenské prostředí ○ typy krajín ○ kulturní krajina	

Žák: • Z-9-5-02 uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů)	• Vztah přírody a společnosti ○ ekosystémy planety země ○ ochrana přírody a krajiny ○ trvale udržitelný život a rozvoj	
Žák: • Z-9-5-03 uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí	• Vztah přírody a společnosti ○ principy a zásady ochrany přírody a životního prostředí, chráněná území přírody ○ globální ekologické a enviromentální problémy lidstva	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: Žák: • Z-9-5-01p umí pojmenovat různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozliší na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajiny Žák: • Z-9-5-02p uvede příklady přírodních a kulturních krajinných složek Žák: • Z-9-5-03 uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí		

Ročníkové očekávané výstupy	Učivo - obsah	Průřezová témata
9. ročník Žák: Z-9-6-01 vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy	Česká republika Místní region - zeměpisná poloha - kritéria pro vymezení místního regionu	Multikulturní výchova - Etnický původ - Multikulturalita - Kulturní rozdíly - Lidské vztahy Osobnostní a sociální výchova - Rozvoj schopností poznávání Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Evropa a svět nás zajímá - Objevujeme Evropu a svět - Jsme Evropané Environmentální výchova - Ekosystémy - Základní podmínky života - Vztah člověka k prostředí - Lidské aktivity a problémy životního
Žák: Z-9-6-02 hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu, možnosti dalšího rozvoje, přiměřeně analyzuje vazby místního regionu k vyšším územním celkům	Místní region - základní přírodní a socioekonomické charakteristiky regionu - specifika regionu pro jeho další rozvoj	
Žák: Z-9-6-03 hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu	Česká republika - zeměpisná poloha, rozloha, členitost, přírodní poměry a zdroje - hospodářské a politické postavení ČR v Evropě a ve světě - obyvatelstvo a sídla - hospodářství České republiky - základní geografické, demografické a hospodářské charakteristiky - rozmístění hospodářských aktivit, sektorová a odvětvová struktura	

	hospodářství	prostředí
Žák: • Z-9-6-04 lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit	• Regiony České republiky ○ územní jednotky státní správy a samosprávy, krajské členění, kraj místního regionu, přeshraniční spolupráce se sousedními státy v euroregionech	
Žák: • Z-9-6-05 uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států	• Česká republika ○ působnost České republiky v Evropě a ve světě ○ zapojení do mezinárodní dělby práce a obchodu	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: Žák: • Z-9-6-01p vymezí a lokalizuje území místní krajiny a oblasti (regionu) podle bydliště nebo školy Žák: • Z-9-6-02p charakterizuje přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu Žák: • Z-9-6-03p určí zeměpisnou polohu a		

rozlohu České republiky a její sousední státy Žák: • Z-9-6-03p rozlišuje přírodní podmínky ČR, popíše povrch a jeho členitost Žák: • Z-9-6-03p uvede hlavní údaje o rozmístění obyvatelstva Žák: • Z-9-6-04p vyhledá na mapách jednotlivé kraje České republiky a charakterizuje hospodářské poměry, přírodní zvláštnosti a kulturní zajímavosti		
---	--	--

HUDEBNÍ VÝCHOVA

Vychází ze vzdělávací oblasti **UMĚNÍ A KULTURA**

Charakteristika a cíle vzdělávací oblasti:

Vzdělávání této vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- jinému než pouze racionálnímu poznávání světa
- pochopení umění jako specifického způsobu poznání a užívání jazyka umění jako svébytného prostředku komunikace
- chápání umění a kultury v jejich vzájemné provázanosti jako neoddělitelné součásti lidské existence
- učení se prostřednictvím vlastní tvorby opírající se o subjektivní jedinečné vnímání, cítění, představy a prožívání
- rozvíjení tvůrčího potencionálu, kultivování projevu a potřeb a k utváření hierarchie hodnot
- spoluvytváření vstřícné a podnětné atmosféry pro tvorbu, pochopení a poznání uměleckých hodnot v širších sociálních a kulturních souvislostech, k tolerantnímu přístupu k různorodým kulturním hodnotám současnosti a minulosti i kulturním projevům a potřebám různorodých skupin, národů a národností
- uvědomování si sebe samého jako svobodného jedince
- k tvořivému přístupu ke světu, k možnosti aktivního překonávání životních stereotypů a k obohacování emocionálního života, zaujímání osobní účasti v procesu tvorby a k chápání procesu tvorby jako způsobu nalézání a vyjadřování osobních prožitků i postojů k jevům a vztahům v mnohotvárném světě

- Vzdělávání v této oblasti přináší umělecké osvojování světa, tj. osvojování s estetickým účinkem, přičemž odráží nezastupitelnou součást lidské existence – umění a kulturu.
- Vzdělávací oblast Umění a kultura vyplňuje důležité postavení v obsahu vzdělávacího procesu.
- Představuje umělecké vnímání a osvojování světa. Dochází k rozvíjení tvořivosti a estetického cítění a k utváření kladného vztahu ke kulturním hodnotám současnosti i minulosti.

Charakteristika a cíle předmětu:

- rozvíjí celkovou dětskou hudebnost, dětské schopnosti, které se projevují sluchovými, rytmickými, pěveckými, intonačními, instrumentálními, hudebně pohybovými, hudebně tvořivými a poslechovými dovednostmi
- vede k získávání základních pěveckých návyků a dovedností, žáci se seznamují s hrou na jednoduché hudební nástroje, reagují na hudbu pohybem a poznávají hudbu v různých žánrech a stylech
- realizuje se prostřednictvím vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových a poslechových činností, které se vzájemně doplňují a propojují
- tyto hudební činnosti se stávají v rovině produkce, recepce a reflexe obsahovými doménami hudební výchovy
 - vokální činnosti - práce s hlasem, při níž dochází ke kultivaci pěveckého i mluvního projevu v souvislosti s uplatňováním a posilováním správných pěveckých návyků
 - instrumentální činnosti - hra na hudební nástroje a jejich využití při hudební reprodukci i produkci
 - hudebně pohybové činnosti - ztvárňování hudby a reagování na ni pomocí pohybu, tance a gest

- poslechové činnosti - aktivní vnímání znějící hudby, při níž žák poznává hudbu ve všech jejích žánrových, stylových i funkčních podobách, učí se hudbu analyzovat a interpretovat
- využívá metod a forem práce založených převážně na práci jednotlivce i kolektivu (práce ve dvojicích, malých týmech i celé třídy), vzájemného učení na základě schopnosti prezentovat své umělecké dovednosti před kolektivem, projektů (příprava vystoupení), projektových dnů a návštěv kulturních akcí

Vzdělávání v tomto předmětu směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka ke schopnosti:

- využívat své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách
- uplatňovat získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě
- zpívat dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky jednohlasně
- ocenit kvalitní vokální projev druhého
- reprodukovat na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb
- vytvářet a volit jednoduché doprovody, provádět jednoduché hudební improvizace, orientovat se v zápise písni a skladeb různých stylů
- a žánrů, tyto písni či skladby na základě individuálních schopností a získaných dovedností svým způsobem realizovat
- rozpoznat některé z tanců různých stylových období
- zvolit vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvést jednoduchou pohybovou vazbu
- zařadit na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnat ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami
- vyhledávat souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění
- Týdenní časová dotace:

- 1. ročník: 1 hodina
- 2. ročník: 1 hodina
- 3. ročník: 1 hodina
- 4. ročník: 1 hodina
- 5. ročník: 1 hodina

Klíčové kompetence:

1. Kompetence k učení:

Žák je veden k (ke):

- kultivaci své hudebnosti v oblasti hudebního sluchu, zpěvního hlasu, smyslu pro rytmus, melodického a harmonického cítění, hudební paměti, představivosti a fantazie
- rozvoji receptivní, reprodukční a částečně i produkční schopnosti a dovednosti aktivitami vokálními, instrumentálními, poslechovými
- a hudebně pohybovými

2. Kompetence k řešení problémů:

Žák je veden k (ke):

- osvojení různých vyjadřovacích hudebních technik a použití vhodných prostředků k vyjádření svého záměru
- využívání netradičních způsobů řešení hudebního vyjadřování

3. Kompetence komunikativní:

Žák je veden k (ke):

- porozumění hudebně vyjadřovacím prostředkům a společenským funkcím hudby jednotlivých uměleckých epoch
- pochopení umění jako specifického způsobu poznání a k užívání jazyka umění jako svébytného prostředku komunikace
- schopnosti naslouchat hudbě a vnímat hudební projevy druhých jako nezbytný prvek účinné mezilidské komunikace

4. Kompetence sociální a personální:

Žák je veden k (ke):

- dovednosti získat vhled do hudební kultury české i jiných národů
- pochopení emocionálního působení hudby a jejím vlivem k vytváření mostů mezi lidmi
- prohlubování svého vztahu k hudebnímu umění v celé oblasti hudební kultury
- schopnosti kriticky hodnotit práci svou i ostatních

5. Kompetence občanské:

Žák je veden k (ke):

- zaujímání vhodných postojů k hudbě ve všech jejích oblastech
- chápání procesu umělecké tvorby jako způsobu nalézání a vyjadřování osobních prožitků i postojů k jevům a vztahům v mnohotvárném světě
- sebeúctě a k úctě k druhým lidem a toleranci k jejich hudebním projevům
- schopnosti podat pomocnou ruku

6. Kompetence pracovní:

Žák je veden k (ke):

- pozitivnímu vztahu k aktivním hudebním činnostem
- schopnosti vhodně využívat psychologický účinek hudby
- správnému zacházení s dostupnými hudebními nástroji, k jejich údržbě
- seznámení s různými profesemi hudební oblasti

Ročníkové očekávané výstupy	Učivo - obsah	Průřezová témata
1. – 3. ročník Žák: HV-3-1-01 zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase	Vokální činnosti Pěvecký a mluvní projev - pěvecké dovednosti – dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu - hlasová hygiena - zpěv lidových a umělých písní Intonace, vokální improvizace - hudební hry - sjednocování hlasového rozsahu Hudební rytmus - realizace písní ve 2/4, 3/4 a 4/ taktu Záznam vokální hudby - zachycení melodie písně pomocí jednoduchého grafického vyjádření (linky), nota jako grafický znak pro tón, zápis rytmu jednoduché písně, notový zápis jako opora při realizaci písně (nota čtvrtová, osminová, půlová, celá, pomlka čtvrtová a osminová)	Osobnostní a sociální výchova - Rozvoj schopností poznávání - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti - Sebepoznání a sebepojetí - Seberegulace a sebeorganizace - Mezilidské vztahy - Komunikace - Kreativita
Žák: HV-3-1-02 rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem	Instrumentální činnosti Rytmizace a melodizace - hudební doprovod - hudební hry (ozvěna, otázka – odpověď) - melodizace slov a krátkých vět	

	o melodizace textu v rozsahu sexty	
Žák: • HV-3-1-03 využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	Instrumentální činnosti • Hra na hudební nástroje - o hra rytmických doprovodů - o hra melodických doprovodů - o reprodukce jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých hudebních nástrojů z Orffova instrumentáře	
Žák: • HV-3-1-04 reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie	Hudebně pohybové činnosti • Taktování, pohybový doprovod znějící hudby - o dvoudobý, třídobý a čtyřdobý takt - o taneční hry se zpěvem - o jednoduché lidové tance • Pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby - o pantomima - o pohybová improvizace s využitím tanečních kroků • Orientace v prostoru - o utváření pohybové paměti - o reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách	
Žák: • HV-3-1-05 rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby	Poslechové činnosti • Kvalita tónů - o délka, síla, barva, výška • Vztahy mezi tóny - o souzvuk, akord	

Žák: • HV-3-1-06 rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální	• Hudební výrazové prostředky ○ rytmus, melodie, pohyb melodie (vzestupná a sestupná) • Hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj • Hudební styly a žánry ○ hudba taneční, pochodová, ukolébavka apod. • Interpretace hudby ○ slovní vyjádření (smutně – vesele, pomalu – rychle, hluboko – vysoko..)	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: Žák: • HV-3-1-01p zpívá jednoduché písně v rozsahu kvinty Žák: • HV-3-1-02p správně a hospodárně dýchá a zřetelně vyslovuje při rytmicizaci říkadel i při zpěvu Žák: • HV-3-1-04p reaguje pohybem na tempové a rytmičké změny Žák: • HV-3-1-05p rozliší sílu zvuku		

pozorně vnímá jednoduché skladby		
Ročníkové očekávané výstupy	Učivo - obsah	Průřezová témata
4. – 5. ročník Žák: HV-5-1-01 zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlas v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti	Vokální činnosti Pěvecký a mluvní projev - pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu) - hlasová hygiena - rozšiřování hlasového projevu Dvojhlas a vícehlas - kánon, prodleva, lidový dvojhlas apod. Hudební rytmus - taktování na dvě a tři doby Intonace, vokální improvizace - diatonické postupy v durových a mollových tóninách	Osobnostní a sociální výchova - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti - Rozvoj schopností poznávání - Kreativita Multikulturní výchova - Lidské vztahy
Žák: HV-5-1-02 realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not	Záznam vokální hudby - zachycení melodie písně pomocí jednoduchého grafického vyjádření (linky), nota jako grafický znak pro tón - osminová nota s tečkou, čtvrtová s tečkou, G klíč, - předznamenání – bě, křížek - stupnice dur, tónina, repetice	
Žák:	Instrumentální činnosti	

• HV-5-1-03 využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché, popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní	• Hra na hudební nástroje ○ hra lidových písní na Orffovy hudební nástroje ○ doprovod dvěma tóny na nástroje melodické a rytmické	
Žák: • HV-5-1-04 rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby	Poslechové činnosti • Hudební formy ○ malá a velká písňová forma ○ rondo, variace	
Žák: • HV-5-1-05 vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché přede hry, mezi hry a do hry a provádí elementární hudební improvizace	Instrumentální činnosti • Rytmizace, melodizace a stylizace, hudební improvizace ○ tvorba přede her, mezi her a do her s využitím tónového materiálu písně ○ hudební improvizace	
Žák: • HV-5-1-06 rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků, upozorní na metroritmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny	Poslechové činnosti • Hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem ○ rytmus, melodie, harmonie, barva, kontrast a gradace, pohyb melodie (Vzestupná a sestupná) ○ metrické, rytmické, dynamické, harmonické změny v hudebním proudu • Kvality tónů	

	○ délka, síla, barva, výška • Hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas	
Žák: • HV-5-1-07 ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace	Hudebně pohybové činnosti • Pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby ○ pantomima a pohybová improvizace s využitím tanečních kroků	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: Žák: • HV-5-1-01p zpívá písně v přiměřeném rozsahu k individuálním schopnostem Žák: • HV-5-1-02p, HV-5-1-07p propojí vlastní pohyb s hudbou Žák: • HV-5-1-03p doprovází spolužáky na rytmické hudební nástroje Žák: • HV-5-1-06p odliší tóny podle výšky, síly a barvy • pozorně vnímá znějící hudbu různých skladeb • správně hospodaří s dechem při interpretaci písní – frázování		

HUDEBNÍ VÝCHOVA

Vychází ze vzdělávací oblasti **UMĚNÍ A KULTURA**

Charakteristika a cíle vzdělávací oblasti:

Vzdělávání této vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- jinému než pouze racionálnímu poznávání světa
- pochopení umění jako specifického způsobu poznání a užívání jazyka umění jako svébytného prostředku komunikace
- chápání umění a kultury v jejich vzájemné provázanosti jako neoddělitelné součásti lidské existence
- učení se prostřednictvím vlastní tvorby opírající se o subjektivní jedinečné vnímání, cítění, představy a prožívání
- rozvíjení tvůrčího potencionálu, kultivování projevu a potřeb a k utváření hierarchie hodnot
- spoluvytváření vstřícné a podnětné atmosféry pro tvorbu, pochopení a poznání uměleckých hodnot v širších sociálních a kulturních souvislostech, k tolerantnímu přístupu k různorodým kulturním hodnotám současnosti a minulosti i kulturním projevům a potřebám různorodých skupin, národů a národností
- uvědomování si sebe samého jako svobodného jedince

- k tvořivému přístupu ke světu, k možnosti aktivního překonávání životních stereotypů a k obohacování emocionálního života, zaujímání osobní účasti v procesu tvorby a k chápání procesu tvorby jako způsobu nalézání a vyjadřování osobních prožitků i postojů k jevům a vztahům v mnohotvárném světě
- Vzdělávání v této oblasti přináší umělecké osvojování světa, tj. osvojování s estetickým účinkem, přičemž odráží nezastupitelnou součást lidské existence – umění a kulturu.
- Vzdělávací oblast Umění a kultura vyplňuje důležité postavení v obsahu vzdělávacího procesu.

Charakteristika a cíle předmětu:

- realizuje se prostřednictvím vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových a poslechových činností
- tyto hudební činnosti se stávají v rovině produkce, recepce a reflexe obsahovými doménami hudební výchovy
- vokální činnosti - práce s hlasem, při níž dochází ke kultivaci pěveckého i mluvního projevu v souvislosti s uplatňováním a posilováním správných pěveckých návyků
- instrumentální činnosti - hra na hudební nástroje a jejich využití při hudební reprodukci i produkci
- hudebně pohybové činnosti - ztvárňování hudby a reagování na ni pomocí pohybu, tance a gest
- poslechové činnosti - aktivní vnímání znějící hudby, při níž žák poznává hudbu ve všech jejích žánrových, stylových i funkčních podobách, učí se hudbu analyzovat a interpretovat

Vzdělávání v tomto předmětu směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka ke schopnosti:

- využívat své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách
- uplatňovat získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě
- zpívat dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky jednohlasně

- ocenit kvalitní vokální projev druhého
- reprodukovat na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb
- vytvářet a volit jednoduché doprovody, provádět jednoduché hudební improvizace, orientovat se v zápise písní a skladeb různých stylů a žánrů, tyto písně či skladby na základě individuálních schopností a získaných dovedností svým způsobem realizovat
- rozpoznat některé z tanců různých stylových období
- zvolit vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvést jednoduchou pohybovou vazbu
- zařadit na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnat ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami
- vyhledávat souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění.
- Týdenní časová dotace:
 - 6. ročník: 2 hodiny
 - 7. ročník: 2 hodiny
 - 8. ročník: 1 hodina
 - 9. ročník: 1 hodina

Klíčové kompetence:

1. Kompetence k učení:

Žák je veden k (ke):

- kultivaci své hudebnosti v oblasti hudebního sluchu, zpěvního hlasu, smyslu pro rytmus, melodického a harmonického cítění, hudební paměti, představivosti a fantazie
- rozvoji receptivní, reprodukční a částečně i produkční schopnosti a dovednosti aktivitami vokálními, instrumentálními, poslechovými
- a hudebně pohybovými

2. Kompetence k řešení problémů:

Žák je veden k (ke):

- osvojení různých vyjadřovacích hudebních technik a použití vhodných prostředků k vyjádření svého záměru
- využívání netradičních způsobů řešení hudebního vyjadřování

3. Kompetence komunikativní:

Žák je veden k (ke):

- porozumění hudebně vyjadřovacím prostředkům a společenským funkcím hudby jednotlivých uměleckých epoch
- pochopení umění jako specifického způsobu poznání a k užívání jazyka umění jako svébytného prostředku komunikace
- schopnosti naslouchat hudbě a vnímat hudební projevy druhých jako nezbytný prvek účinné mezilidské komunikace

4. Kompetence sociální a personální:

Žák je veden k (ke):

- dovednosti získat vhled do hudební kultury české i jiných národů
- pochopení emocionálního působení hudby a jejím vlivem k vytváření mostů mezi lidmi
- prohlubování svého vztahu k hudebnímu umění v celé oblasti hudební kultury
- schopnosti kriticky hodnotit práci svou i ostatních

5. Kompetence občanské:

Žák je veden k (ke):

- zaujímání vhodných postojů k hudbě ve všech jejích oblastech
- chápání procesu umělecké tvorby jako způsobu nalézání a vyjadřování osobních prožitků i postojů k jevům a vztahům v mnohotvárném světě
- sebeúctě a k úctě k druhým lidem a toleranci k jejich hudebním projevům
- schopnosti podat pomocnou ruku

6. Kompetence pracovní:

Žák je veden k (ke):

- pozitivnímu vztahu k aktivním hudebním činnostem
- schopnosti vhodně využívat psychologický účinek hudby
- správnému zacházení s dostupnými hudebními nástroji, k jejich údržbě
- seznámení s různými profesemi hudební oblasti

Ročníkové očekávané výstupy	Učivo - obsah	Průřezová témata
6. – 7. ročník Žák: HV-9-1-01 využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách	Instrumentální činnosti Hra na hudební nástroje - nástrojová reprodukce melodií (motivků, témat, písní, jednoduchých skladeb) - hra a tvorba doprovodů s využitím nástrojů Orffova instrumentáře, počítače Poslechové činnosti Hudební dílo a jeho autor - hudební skladba v kontextu s jinými hudebními i nehudebními díly Hudební styly a žánry - chápaní jejich funkcí vzhledem k životu jedince i společnosti, kulturním tradicím a zvykům Interpretace znějící hudby - slovní charakterizování hudebního díla Hudebně pohybové činnosti Pohybové vyjádření hudby v návaznosti na sémantiku hudebního díla - pantomima, improvizace Pohybový doprovod znějící hudby - Taktování, tančení kroky, vlastní pohybové ztvárnění	Osobnostní a sociální výchova - Rozvoj schopností poznávání - Kreativita - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Výchova demokratického občana - Občanská společnost a škola Multikulturní výchova - Kulturní rozdíly - Lidské vztahy Mediální výchova - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality - Fungování a vliv médií ve společnosti - Tvorba mediálního sdělení

	Vokální činnosti • Orientace v notovém záznamu vokální skladby ○ notový zápis jako opora při realizaci písně či složitější vokální nebo vokálně instrumentální skladby	
Žák: • HV-9-1-02 uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě	Vokální činnosti • Pěvecký a mluvní projev ○ rozšiřování hlasového rozsahu, hlasová hygiena ○ techniky vokálního projevu (scat, falzet apod.) ○ vícehlasý a jednohlasý zpěv • Rozvoj hudebního sluchu a hudební představivosti ○ reprodukce tónů, převádění melodií z nezpěvné do zpěvné polohy, zachycování rytmu	
Žák: • HV-9-1-03 reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace	Instrumentální činnosti • Hra na hudební nástroje ○ nástrojová reprodukce melodií, (motivků, témat, písní a jednoduchých skladeb) ○ hra a tvorba doprovodů s využitím nástrojů Orffova instrumentáře ○ nástrojová improvizace	

Žák: • HV-9-1-04 realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písně a skladby různých stylů a žánrů	Vokální činnosti • Pěvecký a mluvní projev ○ putování za lidovou písní (a nejen naší) ○ dělení písně podle funkce, děje ○ varianty lidové písně ○ česká lidová hudba a hudba jiných národů a etnik ○ tónina a výraz písně	
Žák: • HV-9-1-05 rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu	Hudebně pohybové činnosti • Pohybový doprovod znějící hudby ○ taktování, taneční kroky, vlastní pohybové ztvárnění • Pohybové reakce na změny v proudu znějící hudby ○ tempové, dynamické, rytmicko – metrické, harmonické • Orientace v prostoru ○ rozvoj pohybové paměti ○ reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách	
Žák: • HV-9-1-06 orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku	Poslechové činnosti • Orientace v hudebním prostoru a analýza hudební skladby ○ postihování hudebně výrazových prostředků ○ významné sémantické prvky užité ve skladbě (zvukomalba, dušmalba,	

	pohyb melodie, pravidelnost a nepravidelnost hudební formy) a jejich význam pro pochopení hudebního díla ○ nástrojová obsazení, hudební soubory	
Žák: • HV-9-1-08 vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	Poslechové činnosti • Interpretace znějící hudby ○ slovní charakterizování hudebního díla (slohové a stylové zařazení apod.) • Hudební dílo a jeho autor ○ hudební skladba v kontextu s jinými hudebními i nehudebními díly, dobou vzniku, životem autora, vlastními zkušenostmi (inspirace, epigonství, kýč, módnost a modernost, stylová provázanost)	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: Žák: • HV-9-1-01p doprovází písně pomocí ostinata Žák: • HV-9-1-02p, HV-9-1-03p interpretuje vybrané lidové a umělé písně Žák: • HV-9-1-04p rozeznává různé hudební		

žánry • pozorně vnímá znějící hudbu skladeb většího rozsahu • rozpozná vybrané hudební nástroje symfonického orchestru • uvede některá jména hudebních skladatelů a název některého z jejich děl		
---	--	--

Ročníkové očekávané výstupy	Učivo - obsah	Průřezová témata
8. – 9. ročník Žák: HV-9-1-01 využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách	Instrumentální činnosti Hra na hudební nástroje - nástrojová reprodukce melodií (motivků, témat, písní, jednoduchých skladeb) - hra a tvorba doprovodů s využitím nástrojů Orffova instrumentáře, počítače Poslechové činnosti - hudební dílo a jeho autor - hudební styly a žánry (hudba taneční, pochodová, ukolébavka apod.) - interpretace znějící hudby (slovní vyjádření) Hudebně pohybové činnosti - pohybové vyjádření hudby v návaznosti na sémantiku hudebního díla (pantomima a pohybová improvizace s využitím tanečních kroků) - pohybový doprovod znějící hudby (taktování, taneční kroky, vlastní pohybové ztvárnění) - pohybové reakce na změny v proudu znějící hudby – tempové, dynamické, rytmicko-metrické, harmonické)	Multikulturní výchova - Kulturní rozdíly - Lidské vztahy Osobnostní a sociální výchova - Kreativita - Rozvoj schopností poznávání - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Výchova demokratického občana - Občanská společnost a škola Mediální výchova - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - Fungování a vliv médií ve společnosti - Tvorba mediálního sdělení

Žák: • HV-9-1-02 zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého	Vokální činnosti • Intonace a vokální improvizace ○ diatonické postupy v durových a mollových tóninách, improvizace jednoduchých instrumentálních forem • Hudební rytmus ○ odhalování vzájemných souvislostí rytmu řeči a hudby, využívání rytmických zákonitostí při vokálním projevu ○ realizace písní ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu • Reflexe vokálního projevu ○ vlastní vokální projev a vokální projev ostatních	
Žák: • HV-9-1-03 reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace	Instrumentální činnosti • Hra na hudební nástroje ○ nástrojová reprodukce melodií, (motivků, témat, písní a jednoduchých skladeb) ○ hra a tvorba doprovodů s využitím nástrojů Orffova instrumentáře ○ nástrojová improvizace • Záznam hudby ○ noty, notační programy a další způsoby záznamu hudby • Vyjadřování hudebních i nehupebních představ a myšlenek pomocí hudebního nástroje	

	○ představy rytmické, melodické, tempové, dynamické, formální • Tvorba doprovodů pro hudebně dramatické projevy	
Žák: • HV-9-1-05 rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu	Hudebně pohybové činnosti • Pohybový doprovod znějící hudby ○ taneční kroky, vlastní pohybové ztvárnění, taktování • Pohybové reakce na změny v proudu znějící hudby ○ tempové, dynamické, rytmicko – metrické, harmonické • Orientace v prostoru ○ rozvoj pohybové paměti ○ reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách	
Žák: • HV-9-1-07 zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami	Poslechové činnosti • Hudební dílo a jeho autor ○ hudební skladba v kontextu s jinými hudebními i nehudebními díly, dobou vzniku, životem autora, vlastními zkušenostmi (inspirace, epigonství, kýč, módnost a modernost, stylová provázanost) • Hudební styly a žánry ○ chápání jejich funkcí vzhledem k životu jedince i společnosti,	

	kulturním tradicím a zvykům	
Žák: • HV-9-1-08 vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	Poslechové činnosti • Interpretace znějící hudby ○ slovní charakterizování hudebního díla (slohové a stylové zařazení apod.) ○ vytváření vlastních soudů a preferencí	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: Žák: • HV-9-1-01p doprovází písně pomocí ostinata Žák: • HV-9-1-02p, HV-9-1-03p interpretuje vybrané lidové a umělé písně Žák: • HV-9-1-04p rozeznává různé hudební žánry • pozorně vnímá znějící hudbu skladeb většího rozsahu • rozpozná vybrané hudební nástroje symfonického orchestru • uvede některá jména hudebních skladatelů a název některého z jejich děl		

VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Vychází ze vzdělávací oblasti **UMĚNÍ A KULTURA**

Charakteristika a cíle vzdělávací oblasti:

Vzdělávání této vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k (ke):

- schopnosti uvědomit si sebe samého jako svobodného jedince
- dovednosti učit se prostřednictvím vlastní tvorby, která se opírá o subjektivní jedinečné vnímání, cítění, představy a prožívání
- pochopení umění jako specifického způsobu poznání a užívání jazyka umění jako svébytného prostředku komunikace
- chápání umění a kultury v jejich vzájemné provázanosti jako neoddělitelné součásti lidského života
- jinému než pouze racionálnímu poznávání světa
- k tvořivému přístupu ke světu, k možnosti aktivního překonávání životních stereotypů a k obohacování emocionálního života
- zaujímání osobní účasti v procesu tvorby a k chápání procesu tvorby jako způsobu nalézání a vyjadřování osobních prožitků i postojů k jevům a vztahům v mnohotvárném světě
- dovednosti rozvíjet vlastní tvůrčí potencionál, kultivovanost projevu a potřeb a k utváření hierarchie hodnot
- spoluvytváření vstřícné a podnětné atmosféry pro tvorbu
- poznání a pochopení uměleckých hodnot v širších kulturních a sociálních souvislostech, k tolerantnímu přístupu k různým kulturním hodnotám současnosti a minulosti i kulturním projevům a potřebám různorodých skupin, národností a národů

- Vzdělávání v této oblasti přináší umělecké osvojování světa, tj. osvojování s estetickým účinkem, odráží nezastupitelnou součást lidské existence – umění a kulturu.
- Vzdělávací oblast Umění a kultura vyplňuje důležité postavení v obsahu vzdělávacího procesu.
- Vzdělávání v této oblasti využívá metod a forem práce založených převážně na práci jednotlivce i kolektivu (práce ve dvojicích, malých týmech i celé třídy), vzájemného učení na základě schopnosti prezentovat své umělecké dovednosti před kolektivem, projektů (příprava vystoupení), projektových dnů a návštěv kulturních akcí.

Charakteristika a cíle předmětu:

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu výtvarná výchova:

- svým pojetím rozvíjí tvořivost a představivost žáků, jejich smyslovou citlivost a podporuje jejich orientaci na ploše i v prostoru
- vede k osvojování pracovních návyků, základních výtvarných technik a postupů, pomocí nichž se lze výtvarně vyjádřit na dané téma
- zdůrazňuje komplexní pohled na danou problematiku, zejména využití mezipředmětových vazeb a vztahů k přírodě a lidské společnosti
- vede ke kladnému vztahu ke kulturnímu bohatství své vlasti, žáci si vytvářejí vztah k umění prostřednictvím návštěvy kulturních center (muzeum, galerie, divadlo...)
- směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o výtvarné umění
- vede k porozumění základním pojmům ve výtvarné výchově
- učí chápat umělecký proces jako způsob poznání a komunikace a užívat různorodé umělecké vyjadřovací prostředky pro vyjádření svého vnímání, cítění, poznávání
- je postaveno na tvůrčích činnostech - tvorbě, vnímání a interpretaci. Tyto činnosti umožňují rozvíjet a uplatnit vlastní vnímání, cítění, myšlení, prožívání, představivost, fantazii, intuici a invenci

- vede k pochopení výtvarného umění, porozumění jeho jazyku a významu
- tvůrčími činnostmi (rozvíjením smyslové citlivosti, uplatňováním subjektivity a ověřováním komunikačních účinků) založenými na experimentování vede žáka k odvaze a chuti uplatnit osobně jedinečné prožitky a pocity a zapojit se na své odpovídající úrovni do procesu tvorby
- v tvořivých činnostech rozvíjí schopnosti nonverbálního vyjadřování prostřednictvím linie, bodu, tvaru, barvy aj.
- vede k chápání výtvarné kultury v nejširším slova smyslu jako nedílné součásti svého duchovního života a bohatství společnosti
- kultivuje schopnosti žáků svět kolem sebe citlivě vnímat, prožívat jej a objevovat v něm estetické hodnoty
- vede k praktickému osvojení potřebné výtvarné dovednosti a techniky
- rozvíjí přirozenou potřebu vlastního výtvarného vyjádření, fantazii a prostorovou představivost, smysl pro originalitu a vlastní výraz
- utváří kreativní stránky osobnosti žáka
- směřuje k pochopení kontinuity proměn historické zkušenosti, v níž dochází k socializaci jedince a jeho projekci do společenské existence
- je členěno do tří rovin:
 - Rozvíjení smyslové citlivosti - činnosti umožňující rozvíjet schopnost rozeznávat podíl jednotlivých smyslů na vnímání reality a uvědomovat si vliv této zkušenosti na výběr a uplatnění vhodných prostředků pro její vyjádření
 - Uplatňování subjektivity - činnosti vedoucí k uvědomování si a uplatňování vlastních zkušeností při tvorbě, vnímání a interpretaci vizuálně obrazných vyjádření
 - Ověřování komunikačních účinků - činnosti umožňující utváření obsahu vizuálně obrazných vyjádření v procesu komunikace a hledání nových i neobvyklých možností pro uplatnění výsledků vlastní tvorby, děl výtvarného umění i děl dalších obrazových médií

Na konci základního vzdělávání žák:

- vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků
- užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie
- užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace
- vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; porovnává a hodnotí jeho účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření
- rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu
- interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a požiteků
- porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření; vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů
- ověřuje komunikační účinky vyobrazených, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci

- Týdenní časová dotace:
 - 1. ročník: 1 hodina
 - 2. ročník: 1 hodina
 - 3. ročník: 2 hodiny
 - 4. ročník: 2 hodiny
 - 5. ročník: 1 hodina

Klíčové kompetence:

1. Kompetence k učení:

Žák je veden k (ke):

- samostatnému pozorování a vnímání reality a řešení výtvarných problémů
- aktivnímu vizuálně obraznému vyjádření
- schopnosti využívat poznatky v dalších výtvarných činnostech
- dovednosti zaujímat a vyjadřovat svůj postoj k vizuálně obraznému vyjádření

2. Kompetence k řešení problémů:

Žák je veden k (ke):

- tvořivému přístupu při řešení výtvarných úkolů
- schopnosti samostatně kombinovat vizuálně obrazné elementy k dosažení obrazných vyjádření
- přemýšlení o různorodosti interpretací téhož vizuálně obrazného vyjádření a zaujímání vlastního postoje k nim
- využívání získaných poznání při vlastní tvorbě

3. Kompetence komunikativní:

Žák je veden k (ke):

- schopnosti zapojit se do diskuse
- respektování názorů jiných lidí
- pojmenovávání vizuálně obrazných elementů, jejich porovnávání
- schopnosti ocenit vizuálně obrazná vyjádření
- obohacování slovní zásoby o odborné termíny z výtvarné oblasti

4. Kompetence sociální a personální:

Žák je veden k (ke):

- schopnosti tvořivě pracovat ve skupině
- kolegiální pomoci
- schopnosti respektovat různorodost téhož vizuálně obrazného vyjádření, možnost alternativního přístupu

5. Kompetence pracovní:

Žák je veden k (ke):

- samostatnému užívání vizuálně obrazné techniky
- dodržování hygienických a bezpečnostních pravidel
- využívání návyků a znalostí v další praxi

6. Kompetence občanské:

Žák je veden k (ke):

- chápání a respektování estetických požadavků na životní prostředí
- vytvoření vlastního postoje k výtvarným dílům

Ročníkové očekávané výstupy	Učivo - obsah	Průřezová témata
1. – 3. ročník Žák: VV-3-1-01 rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě odlišnosti vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ	Rozvíjení smyslové činnosti Prvky vizuálně obrazného vyjádření - kresba pastelkami, tužkou, malba vod. barvami, temperami (věci kolem nás, stromy, květiny, zvířata a lidé) - linie, tvary, objemy, textury	Osobnostní a sociální výchova - Rozvoj schopností poznávání - Kreativita - Psychohygiena - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Environmentální výchova - Vztah člověka k prostředí - Lidské aktivity a problémy životního prostředí - Základní podmínky života Multikulturní výchova - Lidské vztahy
Žák: VV-3-1-02 v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace	Uspořádání objektů do celku - uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření (postava v klidu a v pohybu) - manipulace s předměty, využití drobného materiálu, přírodního materiálu (plody, semena, kousky látek, vlna, drátky ...) - koláž - modelování jednoduchých prvků z plastelíny, keramické hlíny apod.	
Žák: VV-3-1-03 vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky	Uplatňování subjektivity Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností - manipulace s objekty, pohyb těla a	

	jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby	
Žák: VV-3-1-04 interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svou dosavadní zkušeností	Typy vizuálně obrazných vyjádření - jejich rozlišení, výběr a uplatnění – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, socha, plastika, animovaný film, komiks, fotografie, elektronický obraz, reklama Přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením - jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické) - jejich motivace (fantazijní, založené na smyslovém vnímání)	
Žák: VV-3-1-05 na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	Ověřování komunikačních účinků Osobní postoj v komunikaci - jeho utváření a zdůvodňování - odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje - prezentace svých pocitů - hodnocení a porovnávání své práce s pracemi jiných Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření - v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž	

	se žák pohybuje ○ prezentace výsledků vlastní tvorby podle svých schopností a zaměření ○ vytváření základních kulturních návyků	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: Žák: • VV-3-1-1 až VV 5-1-05p zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu Žák: • VV-3-1-01p rozpoznává, pojmenovává a porovnává linie, barvy, tvary, objekty ve výsledcích tvorby vlastní, tvorby ostatních i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele) Žák: • VV-3-1-02p, VV-3-1-04p uplatňuje vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvůrčích činnostech, je schopen výsledky své činnosti sdělit svým spolužákům		

Ročníkové očekávané výstupy	Učivo – obsah	Průřezová témata
-----------------------------	---------------	------------------

4. – 5. ročník Žák: • VV-5-1-01 při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné)	Rozvíjení smyslové citlivosti • Prvky vizuálně obrazného vyjádření ○ linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury ○ barevnost, světlo a stín ○ kresba tužkou, pastelkami, tuží, uhlem	Osobnostní a sociální výchova • Kreativita • Řešení problémů a rozhodovací dovednosti • Rozvoj schopností poznávání • Psychohygiena Environmentální výchova • Vztah člověka k prostředí • Lidské aktivity a problémy životního prostředí
Žák: • VV-5-1-02 užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku: v plošném vyjádření linie a barevné plochy; v objemovém vyjádření modelování a sochařský postup; v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model	• Prvky vizuálně obrazného vyjádření ○ kombinace prvků, jejich proměny v ploše, objemu a prostoru ○ prvky a jejich tvary, objemy, struktura ○ malba, akvarel, tempera ○ modelování objektu (keramická hlína, další model. hmoty) ○ dekor, ornament v lidovém umění	
Žák: • VV-5-1-03 při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy	Uplatňování subjektivity • Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností ○ manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby ○ kresba, malba, kombinovaná technika	
Žák:	Rozvíjení smyslové citlivosti	

• VV-5-1-04 nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě	• Reflexe a vztahy zrakového vnímání ke vnímání ostatními smysly ○ vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových a vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly (experimentování s výtvarnými prostředky a materiály) ○ kombinuje výtvarné techniky ○ rozvíjení fantazie a představivosti	
Žák: • VV-5-1-05 osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně prostředků a postupů současného výtvarného umění)	Uplatňování subjektivity • Přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením ○ hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické) ○ ilustrace, film, divadlo (hledání inspirace) ○ aktuální výstavy, historické památky vybraného města	
Žák: • VV-5-1-06 porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace	Rozvíjení smyslové citlivosti • Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření ○ umělecká výtvarná tvorba ○ fotografie, film, tiskoviny, televize, reklama, elektronická média Uplatňování subjektivity	

	• Typy vizuálně obrazných vyjádření ○ jejich výběr, rozlišení a uplatnění – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, plastika, komiks, fotografie, reklama, animovaný film,	
Žák: • VV-5-1-07 nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	• Ověřování komunikačních účinků • Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření ○ v komunikaci se spolužáky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje ○ vysvětlování výsledků tvorby podle svých schopností a zaměření ○ experimentování s výtvarnými prostředky a materiály ○ rozvíjení fantazie a představivosti ○ kombinování výtvarné techniky	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: Žák: • VV-5-1-01p až VV-5-1-07p uplatňuje základní dovednosti pro vlastní tvorbu, realizuje svůj tvůrčí záměr Žák: • VV-5-1-01p, VV-5-1-02p rozlišuje, porovnává, třídí a pojmenovává linie, barvy, tvary, objekty, rozpoznává jejich základní vlastnosti a vztahy (kontrasty –		

velikost, barevný kontrast), uplatňuje je podle svých schopností při vlastní tvorbě, při vnímání tvorby ostatních i umělecké produkce i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele) Žák: • VV-5-1-03p, VV-5-1-04p při tvorbě vychází ze svých zrakových, hmatových i sluchových vjemů, vlastních prožitků, zkušeností a fantazie Žák: • VV-5-1-06p vyjádří (slovně, mimoslovně, graficky) pocit z vnímání tvůrčí činnosti vlastní, ostatních i uměleckého díla		
---	--	--

VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Vychází ze vzdělávací oblasti **UMĚNÍ A KULTURA**

Charakteristika a cíle vzdělávací oblasti:

Vzdělávání této vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k (ke):

- schopnosti uvědomit si sebe samého jako svobodného jedince
- dovednosti učit se prostřednictvím vlastní tvorby, která se opírá o subjektivní jedinečné vnímání, cítění, představy a prožívání
- pochopení umění jako specifického způsobu poznání a užívání jazyka umění jako svébytného prostředku komunikace
- chápání umění a kultury v jejich vzájemné provázanosti jako neoddělitelné součásti lidského života
- jinému než pouze racionálnímu poznávání světa
- k tvořivému přístupu ke světu, k možnosti aktivního překonávání životních stereotypů a k obohacování emocionálního života
- zaujímání osobní účasti v procesu tvorby a k chápání procesu tvorby jako způsobu nalézání a vyjadřování osobních prožitků i postojů k jevům a vztahům v mnohotvárném světě
- dovednosti rozvíjet vlastní tvůrčí potencionál, kultivovanost projevu a potřeb a k utváření hierarchie hodnot
- spoluvytváření vstřícné a podnětné atmosféry pro tvorbu
- poznání a pochopení uměleckých hodnot v širších kulturních a sociálních souvislostech, k tolerantnímu přístupu k různým kulturním hodnotám současnosti a minulosti i kulturním projevům a potřebám různorodých skupin, národností a národů
- Vzdělávání v této oblasti přináší umělecké osvojování světa, tj. osvojování s estetickým účinkem, odráží nezastupitelnou součást lidské existence – umění a kulturu.

- Vzdělávací oblast Umění a kultura vyplňuje důležité postavení v obsahu vzdělávacího procesu.

Charakteristika a cíle předmětu:

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu výtvarná výchova:

- směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o výtvarné umění
- vede k porozumění základním pojmům ve výtvarné výchově
- učí chápat umělecký proces jako způsob poznání a komunikace a užívat různorodé umělecké vyjadřovací prostředky pro vyjádření svého vnímání, cítění, poznávání
- je postaveno na tvůrčích činnostech - tvorbě, vnímání a interpretaci. Tyto činnosti umožňují rozvíjet a uplatnit vlastní vnímání, cítění, myšlení, prožívání, představivost, fantazii, intuici a invenci
- vede k pochopení výtvarného umění, porozumění jeho jazyku a významu
- tvůrčími činnostmi (rozvíjením smyslové citlivosti, uplatňováním subjektivity a ověřováním komunikačních účinků) založenými na experimentování vede žáka k odvaze a chuti uplatnit osobně jedinečné prožitky a pocity a zapojit se na své odpovídající úrovni do procesu tvorby
- v tvořivých činnostech rozvíjí schopnosti nonverbálního vyjadřování prostřednictvím linie, bodu, tvaru, barvy aj.
- vede k chápání výtvarné kultury v nejširším slova smyslu jako nedílné součásti svého duchovního života a bohatství společnosti
- kultivuje schopnosti žáků svět kolem sebe citlivě vnímat, prožívat jej a objevovat v něm estetické hodnoty
- vede k praktickému osvojení potřebné výtvarné dovednosti a techniky
- rozvíjí přirozenou potřebu vlastního výtvarného vyjádření, fantazii a prostorovou představivost, smysl pro originalitu a vlastní výraz
- utváří kreativní stránky osobnosti žáka

- směřuje k pochopení kontinuity proměn historické zkušenosti, v níž dochází k socializaci jedince a jeho projekci do společenské existence
- je členěno do tří rovin:
 - Rozvíjení smyslové citlivosti - činnosti umožňující rozvíjet schopnost rozeznávat podíl jednotlivých smyslů na vnímání reality a uvědomovat si vliv této zkušenosti na výběr a uplatnění vhodných prostředků pro její vyjádření
 - Uplatňování subjektivity - činnosti vedoucí k uvědomování si a uplatňování vlastních zkušeností při tvorbě, vnímání a interpretaci vizuálně obrazných vyjádření
 - Ověřování komunikačních účinků - činnosti umožňující utváření obsahu vizuálně obrazných vyjádření v procesu komunikace a hledání nových i neobvyklých možností pro uplatnění výsledků vlastní tvorby, děl výtvarného umění i děl dalších obrazových médií

Na konci základního vzdělávání žák:

- vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků
- užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie
- užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace
- vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; porovnává a hodnotí jeho účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření
- rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu

- interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a požitků
- porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření; vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů
- ověřuje komunikační účinky vyobrazených, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích; nalézají vhodnou formu pro jejich prezentaci
- V období 6. až 9. ročníku se vzdělávací obsah předmětu zaměřuje na posilování sebevědomí žáků a podněcování jejich zájmu o výtvarnou práci, vhodnou motivací a volbou náročnějších úkolů a technik vyžadujících již určité znalosti a zručnosti. Vzdělávací obsah předmětu je sice rozpracován pro jednotlivá období do jednotlivých ročníků, konkrétní činnosti však volí učitel sám podle svého uvážení s ohledem na podmínky výuky, schopnosti, zkušenosti a potřeby žáků.
- Týdenní časová dotace:
 - 6. ročník: 1 hodina
 - 7. ročník: 1 hodina
 - 8. ročník: 1 hodina
 - 9. ročník: 1 hodina

Klíčové kompetence:

1. Kompetence k učení:

Žák je veden k (ke):

- samostatnému pozorování a vnímání reality a řešení výtvarných problémů
- aktivnímu vizuálně obraznému vyjádření
- schopnosti využívat poznatky v dalších výtvarných činnostech
- dovednosti zaujímat a vyjadřovat svůj postoj k vizuálně obraznému vyjádření

2. Kompetence k řešení problémů:

Žák je veden k (ke):

- tvořivému přístupu při řešení výtvarných úkolů
- schopnosti samostatně kombinovat vizuálně obrazné elementy k dosažení obrazných vyjádření
- přemýšlení o různorodosti interpretací téhož vizuálně obrazného vyjádření a zaujímání vlastního postoje k nim
- využívání získaných poznání při vlastní tvorbě

3. Kompetence komunikativní:

Žák je veden k (ke):

- schopnosti zapojit se do diskuse
- respektování názorů jiných lidí
- pojmenovávání vizuálně obrazných elementů, jejich porovnávání
- schopnosti ocenit vizuálně obrazná vyjádření
- obohacování slovní zásoby o odborné termíny z výtvarné oblasti

4. Kompetence sociální a personální:

Žák je veden k (ke):

- schopnosti tvořivě pracovat ve skupině
- kolegiální pomoci
- schopnosti respektovat různorodost téhož vizuálně obrazného vyjádření, možnost alternativního přístupu

5. Kompetence pracovní:

Žák je veden k (ke):

- samostatnému užívání vizuálně obrazné techniky
- dodržování hygienických a bezpečnostních pravidel
- využívání návyků a znalostí v další praxi

6. Kompetence občanské:

Žák je veden k (ke):

- chápání a respektování estetických požadavků na životní prostředí
- vytvoření vlastního postoje k výtvarným dílům

Ročníkové očekávané výstupy	Učivo - obsah	Průřezová témata
6. – 9. ročník Žák: • VV-9-1-01 vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků	Rozvíjení smyslové citlivosti • Prvky vizuálně obrazného vyjádření ○ linie, tvary, objemy, struktury, světlostní a barevné kvality, textury ○ barevnost, světlo, barevné rytmy, nauka o barvě ○ výtvarné techniky ○ portrét, proporce – lidská bytost	Osobnostní a sociální výchova • Rozvoj schopností poznávání • Kreativita • Řešení problémů a rozhodovací dovednosti • Psychohygiena
Žák: • VV-9-1-02 užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenávání podnětů z představ a fantazie	• Reflexe a vztahy zrakového vnímání je vnímání ostatními smysly ○ představivost, fantazie a vzpomínky ○ barevné sny a náhody ○ uplatnění mimo vizuálních podnětů - grafické partitury, rytmus a pohyb	Výchova demokratického občana • Občanská společnost a škola Multikulturní výchova • Kulturní rozdíly • Lidské vztahy • Multikulturalita
Žák: • VV-9-1-03 užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace	• Reflexe a vztahy zrakového vnímání je vnímání ostatními smysly ○ vědomé vnímání a uplatnění mimo vizuálních podnětů při vlastní tvorbě ○ vnímání hudební, dramatické aj. ○ další výtvarné techniky, fotografie atd. ○ výstavy a teorie výtvarného umění	Výchova demokratického občana • Občanská společnost a škola

Žák: • VV-9-1-04 vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření	Uplatňování subjektivity • Typy vizuálně obrazných vyjádření ○ hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, socha, plastika, komiks, fotografie, reklama... ○ rozlišení, výběr a uplatnění pro vlastní tvůrčí záměry ○ kombinovaná technika, velký formát, prostorová práce, objekt, keramika ○ ilustrace a film, krajina – kompozice ○ stylizace, zjednodušení pohledu ○ dekor, ornament, rytmus - lidové umění	
Žák: • VV-9-1-05 rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu	• Přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením ○ vizuálně obrazné vyjádření a vyjádření proměn, zvětšování a zmenšování pohledu ○ perspektiva	
Žák: • VV-9-1-06 interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků	Ověřování komunikačních účinků • Osobní postoj v komunikaci ○ hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, symbolická, založená na smyslovém vnímání..)	

	○ výtvarné umění 20. století, základní umělecké směry a slohy, vybraní představitelé ○ hodnocení vlastní tvorby a tvorby ostatních ○ volná malba, plastika, papír, objekty, texty, písmo, koláž, asambláž	
Žák: • VV-9-1-07 porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření; vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů	• Proměny komunikačního obsahu ○ interpretace vlastní tvorby i děl výtvarného umění na základě dosažených zkušeností, výstavy, besedy, výtvarné dílny, historické památky našeho regionu ○ aktuální výstavy	
Žák: • VV-9-1-08 ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci	• Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření ○ vysvětlování a obhajoba výsledků tvorby s respektováním záměru autora ○ pokusy o vlastní recenzi a názor na shlédnutou výstavu, uměleckou tvorbu ○ pokusy o mediální prezentaci ○ aktuální výstavy	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy		

očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: Žák: • VV-9-1-01 až VV-9-1-08p uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru Žák: • VV-9-1-01p, VV-9-1-03p uplatňuje linie, barvy, tvary a objekty v ploše i prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, využívá jejich vlastnosti a vztahy; pojmenovává je ve výsledcích vlastní tvorby i tvorby ostatních; vnímá a porovnává jejich uplatnění v běžné i umělecké produkci Žák: • VV-9-1-02p při vlastní tvorbě vychází ze svých vlastních zkušeností, představ a myšlenek, hledá a zvolí pro jejich vyjádření nejvhodnější prostředky a postupy; zhodnotí a prezentuje výsledek své tvorby, porovnává ho s výsledky ostatních Žák: • VV-9-1-06p vnímá a porovnává výsledky běžné i umělecké produkce, slovně vyjádří své postřehy a pocity		
--	--	--

VÝCHOVA KE ZDRAVÍ

Vychází ze vzdělávací oblasti **ČLOVĚK A ZDRAVÍ**

Charakteristika a cíle vzdělávací oblasti:

Vzdělávání této vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k (ke):

- vytvoření si zdravého životního stylu, poznávání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty
- získávání přehledu v názorech na to, co je zdravé a co může zdraví prospět, i na to, co zdraví ohrožuje a poškozuje
- poznávání člověka jako biologického jedince závislého v jednotlivých etapách života na způsobu vlastního jednání a rozhodování
- aktivnímu zapojování se do činností podporujících zdraví a do propagace zdravotně prospěšných činností ve škole i v mimoškolním životě
- chování podporujícímu zdraví, kvalitě mezilidských vztahů, kvalitě životního prostředí, bezpečí člověka atd.
- uvědomění si, že je zdraví důležitým předpokladem pro aktivní a spokojený život a pro optimální pracovní výkonnost
- poznávání a praktickému ovlivňování podpory a ochrany zdraví, což se stává jednou z priorit základního vzdělávání
- poznání sama sebe jako živé bytosti, k pochopení hodnoty zdraví, způsobu jeho ochrany i hloubce problémů spojených s nemocí či jiným poškozením zdraví. Žáci se seznamují s různými riziky, která ohrožují zdraví v běžných i mimořádných situacích

Charakteristika a cíle předmětu:

Vzdělávání v tomto předmětu směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že

- vede žáky k aktivnímu rozvoji ochrany zdraví v propojení všech jeho složek (sociální, psychické a fyzické) a učí je být za ně odpovědný
- si žáci osvojují zásady zdravého životního stylu a jsou vedeni k jejich uplatňování ve svém životě i k osvojování účelného chování při ohrožení v každodenních i rizikových situacích i při mimořádných událostech
- obsahuje výchovu k mezilidským vztahům a je velmi úzce propojen s průřezovým tématem Osobnostní a sociální výchova. Žáci si rozšiřují a prohlubují poznatky o sobě i vztazích mezi lidmi, partnerských vztazích, manželství a rodině, škole a společenství vrstevníků.
- vede k poznávání zdraví jako důležité hodnoty v kontextu dalších životních hodnot
- vede k ochraně zdraví a životů při každodenních rizikových situacích i mimořádných událostech a k využívání osvojených postupů spojených s řešením jednotlivých mimořádných událostí
- přináší základní podněty pro ovlivňování zdraví (poznatky, činnosti, způsoby chování), s nimiž se žák seznamuje a učí se je využívat ve svém životě
- směřuje především k tomu, aby žák poznával sám sebe jako živou bytost, aby pochopil hodnotu zdraví, smysl zdravotní prevence i hloubku problémů spojených s nemocemi nebo jiným poškozením zdraví
- klade důraz především na praktické dovednosti a jejich aplikace v modelových situacích i v každodenním životě školy
- vede k pochopení zdraví jako vyváženého stavu tělesné, duševní i sociální pohody a vnímání radostných prožitků z činností podpořených pohybem, příjemným prostředím a atmosférou příznivých vztahů

Pozn.

- Svým vzdělávacím obsahem navazuje na obsah vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět a prolíná do ostatních vzdělávacích oblastí.
- Je vhodné usilovat o to, aby předkládané názory nebyly v příkrém rozporu s názory zákonných zástupců žáků.
- Týdenní časová dotace:
 - 6. ročník: 1 hodina
 - 8. ročník: 1 hodina
 - 9. ročník: 1 hodina

Klíčové kompetence:

1. Kompetence k učení:

Žák je veden k (ke):

- efektivnímu učení
- vyhledávání a třídění informací a jejich využívání v procesu učení
- vytváří si komplexnější pohled na přírodní a společenské jevy
- plánují, organizují a řídí vlastní učení

2. Kompetence k řešení problémů:

Žák je veden k (ke):

- schopnosti vnímat nejrůznější problémové situace, mimořádné situace, krizové situace a plánovat způsob řešení problémů
- vyhledávání informací vhodných k řešení problémů
- kritickému myšlení
- schopnosti obhájit svá rozhodnutí

3. Kompetence komunikativní:

Žák je veden k (ke):

- komunikaci na odpovídající úrovni
- dovednosti osvojit si kultivovaný ústní projev
- schopnosti účinně se zapojit do diskuse
- uplatňování bezpečného a odpovědného sexuálního chování s ohledem na zdraví a etické partnerské vztahy

4. Kompetence sociální a personální:

Žák je veden k (ke):

- spolupráci ve skupině
- schopnosti podílet se na utváření příjemné atmosféry v týmu
- dovednosti v případě potřeby poskytnout pomoc nebo o ni požádat

5. Kompetence občanské:

Žák je veden k (ke):

- respektování názorů ostatních
- formování svých charakterových rysů
- zodpovědnému rozhodování podle dané situace
- pochopení základních ekologických souvislostí, respektování požadavků na kvalitní životní prostředí
- schopnosti rozhodovat se v zájmu podpory a ochrany zdraví

6. Kompetence pracovní:

Žák je veden k (ke):

- zdokonalování grafického projevu
- efektivitě při organizování vlastní práce
- schopnosti využívat ICT pro hledání informací
- využívání znalostí v běžné praxi
- ovládání základních postupů první pomoci

Ročníkové očekávané výstupy	Učivo - obsah	Průřezová témata
6. ročník Žák: VZ-9-1-01 respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě	Vztahy mezi lidmi a formy soužití Vztahy ve dvojici - kamarádství, přátelství, láska, partnerské vztahy, manželství a rodičovství	Osobnostní a sociální výchova - Rozvoj schopnosti poznávání - Sebepoznání a sebepojetí - Seberegulace a sebeorganizace - Psychohygiena - Kreativita - Poznávací schopnosti Multikulturní výchova - Lidské vztahy - Kulturní rozdíly Výchova demokratického občana - Občanská společnost a škola
Žák: VZ-9-1-02 vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví	Vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity - rodina, škola, vrstevnická skupina, obec, spolek	
Žák: VZ-9-1-03 vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví	Zdravý způsob života a péče o zdraví Výživa a zdraví - zásady zdravého stravování - pitný režim - poruchy příjmu potravy Tělesná a duševní hygiena, denní režim - zásady osobní, intimní a duševní hygieny, otužování, denní režim - pohybové aktivity - vyváženost pracovních a odpočinkových aktivit - význam pohybu pro zdraví, pohybový	

	režim	
Žák: • VZ-9-1-04 posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví	• Vlivy vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví ○ kvalita ovzduší a vody ○ hluk, osvětlení, teplota • Tělesná a duševní hygiena, denní režim ○ význam pohybu pro zdraví ○ denní režim	
Žák: • VZ-9-1-07 dává do souvislosti složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky	• Výživa a zdraví ○ vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví ○ pitný režim	
Žák: • VZ-9-1-08 uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc	• Ochrana před přenosnými chorobami ○ základní cesty přenosu nákaz a jejich prevence ○ nákazy respirační, přenosné potravou ○ přenosné krví a sexuálním kontaktem ○ přenosné bodnutím hmyzu a stykem se zvířaty • Ochrana před chronickými nepřenosnými chorobami a před úrazy ○ prevence kardiovaskulárních a metabolických onemocnění	

	○ prevence a léčebná péče	
Žák: • VZ-9-1-09 projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci škola a obce	Osobnostní a sociální rozvoj • Sebepoznání a sebepojetí ○ vztah k sobě samému ○ vztah k druhým lidem ○ zdravé a vyrovnané sebepojetí ○ utváření vědomí vlastní identity • Hodnota a podpora zdraví • Podpora zdraví a její formy ○ odpovědnost jedince za zdraví ○ podpora zdravého životního stylu ○ programy podpory zdraví v rámci školy a obce ○ prevence a intervence ○ působení na změnu kvality prostředí a chování jedince	
Žák: • VZ-9-1-10 samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím	Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence • Stres a jeho vztah ke zdraví ○ kompenzační, relaxační a regenerační techniky překonávání únavy, stresových reakcí a posilování duševní odolnosti	
Žák: • VZ-9-1-11 respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje;	Změny v životě člověka a jejich reflexe • Dětství, puberta, dospívání	

kultivovaně se chová k opačnému pohlaví	○ tělesné, duševní a společenské změny	
Žák: • VZ-9-1-12 respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování	• Sexuální dospívání a reprodukční zdraví ○ zdraví reprodukční soustavy ○ sexualita jako součást formování osobnosti ○ zdrženlivost, předčasná sexuální zkušenost, promiskuita ○ problémy těhotenství a rodičovství mladistvých ○ poruchy pohlavní identity	
Žák: • VZ-9-1-16 uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí	Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence • Ochrana člověka za mimořádných událostí ○ klasifikace mimořádných událostí ○ varovný signál a jiné způsoby varování ○ základní úkoly ochrany obyvatelstva ○ evakuace ○ činnost po mimořádné události ○ prevence vzniku mimořádných událostí	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: Žák:		

• VZ-9-1-01p chápe význam dobrého soužití mezi vrstevníky i členy rodiny Žák: • VZ-9-1-03p uvědomuje si základní životní potřeby a jejich naplňování ve shodě se zdravím Žák: • VZ-9-1-04p, VZ-9-1-09p respektuje zdravotní stav svůj i svých vrstevníků a v rámci svých možností usiluje o aktivní podporu zdraví Žák: • VZ-9-1-05p projevuje zdravé sebevědomí a preferuje ve styku s vrstevníky pozitivní životní cíle, hodnoty a zájmy Žák: • VZ-9-1-07p dodržuje správné stravovací návyky a v rámci svých možností uplatňuje zásady správné výživy a zdravého stravování Žák: • VZ-9-1-08p svěří se se zdravotním problémem		
--	--	--

Ročníkové očekávané výstupy	Učivo - obsah	Průřezová témata
8. ročník Žák:	Vztahy mezi lidmi a formy soužití	

• VZ-9-1-01 respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě	• Vztahy ve dvojici ○ kamarádství, přátelství, láska, partnerské vztahy, manželství a rodičovství	Osobnostní a sociální výchova • Kreativita • Poznávací schopnosti • Rozvoj schopnosti poznávání • Sebepoznání a sebepojetí • Seberegulace a sebeorganizace • Psychohygiena Multikulturní výchova • Lidské vztahy • Kulturní rozdíly Mediální výchova • Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení • Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality • Fungování a vliv médií ve společnosti
Žák: • VZ-9-1-02 vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví	• Vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity ○ rodina, škola, vrstevnická skupina, obec, spolek	
Žák: • VZ-9-1-03 vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví	Zdravý způsob života a péče o zdraví • Výživa a zdraví ○ zásady zdravého stravování ○ pitný režim ○ poruchy příjmu potravy • Tělesná a duševní hygiena, denní režim ○ zásady osobní, intimní a duševní hygieny, otužování, denní režim ○ pohybové aktivity ○ vyváženost pracovních a odpočinkových aktivit	
Žák: • VZ-9-1-04 posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za	• Vlivy vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví	

vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví	○ kvalita ovzduší a vody ○ hluk, osvětlení, teplota • Tělesná a duševní hygiena, denní režim ○ význam pohybu pro zdraví ○ denní režim	
Žák: • VZ-9-1-05 usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví	• Tělesná a duševní hygiena, denní režim ○ vyváženost pracovních a odpočinkových aktivit ○ pohybový režim ○ otužování	
Žák: • VZ-9-1-06 vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí	• Výživa a zdraví ○ vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví	
Žák: • VZ-9-1-08 uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc	• Ochrana před přenosnými chorobami ○ základní cesty přenosu nákaz a jejich prevence ○ nákazy respirační, přenosné potravou ○ přenosné krví a sexuálním kontaktem ○ přenosné bodnutím hmyzu a stykem se zvířaty • Ochrana před chronickými nepřenosnými chorobami a úrazy ○ prevence kardiovaskulárních a	

	metabolických onemocnění ○ prevence a léčebná péče	
Žák: • VZ-9-1-09 projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci škola a obce	Osobnostní a sociální rozvoj • Sebepoznání a sebepojetí ○ vztah k sobě samému ○ vztah k druhým lidem ○ zdravé a vyrovnané sebepojetí ○ utváření vědomí vlastní identity • Hodnota a podpora zdraví • Podpora zdraví a její formy ○ odpovědnost jedince za zdraví ○ prevence a intervence ○ podpora zdravého životního stylu ○ programy podpory zdraví v rámci školy a obce ○ působení na změnu kvality prostředí a chování jedince	
Žák: • VZ-9-1-10 samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím	Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence • Stres a jeho vztah ke zdraví ○ kompenzační, relaxační a regenerační techniky překonávání únavy, stresových reakcí a posilování duševní odolnosti	

Žák: • VZ-9-1-11 respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; kultivovaně se chová k opačnému pohlaví	Změny v životě člověka a jejich reflexe • Dětství, puberta, dospívání ○ tělesné, duševní a společenské změny	
Žák: • VZ-9-1-12 respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování	• Sexuální dospívání a reprodukční zdraví ○ zdraví reprodukční soustavy ○ sexualita jako součást formování osobnosti ○ zdrženlivost, předčasná sexuální zkušenost, promiskuita ○ problémy těhotenství a rodičovství mladistvých ○ poruchy pohlavní identity	
Žák: • VZ-9-1-13 uvádí do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým	Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence • Autodestruktivní závislosti ○ násilí namířené proti sobě samému ○ rizikové chování (alkohol, aktivní a pasivní kouření, zbraně, nebezpečné látky a předměty) ○ násilné chování ○ těžké životní situace a jejich zvládání ○ trestná činnost • Sociální dovednosti ○ jejich uplatňování při kontaktu se	

	sociálně patologickými jevy • Skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání, sexuální kriminalita ○ šikana a jiné projevy násilí ○ formy sexuálního zneužívání dětí ○ kriminalita mládeže ○ komunikace se službami odborné pomoci	
Žák: • VZ-9-1-14 vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi	• Manipulativní reklama a informace ○ reklamní vlivy ○ působení sekt • Osobnostní a sociální rozvoj • Seberegulace a sebeorganizace činností a chování ○ sebekontroly, sebeovládání a zvládání problémových situací ○ stanovení osobních cílů a postupných kroků k jejich dosažení ○ zaujímání hodnotových postojů a rozhodovacích dovedností pro řešení problémů v mezilidských vztazích ○ pomáhající a prosociální chování	
Žák:	Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence	

• VZ-9-1-15 projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc	• Dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví ○ bezpečnost v dopravě, rizika silniční a železniční dopravy ○ vztahy mezi účastníky silničního provozu včetně zvládání agresivity ○ postup v případě dopravní nehody (tísňové volání, zjištění bezpečnosti)	
Žák: • VZ-9-1-16 uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí	• Ochrana člověka za mimořádných událostí ○ klasifikace mimořádných událostí ○ varovný signál a jiné způsoby varování ○ základní úkoly ochrany obyvatelstva ○ evakuace ○ činnost po mimořádné události ○ prevence vzniku mimořádných událostí	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: Žák: • VZ-9-1-07p dodržuje správné stravovací návyky a v rámci svých možností uplatňuje zásady správné výživy a zdravého stravování		

Žák: • VZ-9-1-08p svěří se se zdravotním problémem Žák: • VZ-9-1-13p dává do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a provozováním hazardních her Žák: • VZ-9-1-13p uplatňuje osvojené sociální dovednosti při kontaktu se sociálně patologickými jevy Žák: • VZ-9-1-14p zaujímá odmítavé postoje ke všem formám brutality a násilí Žák: • VZ-9-1-15p uplatňuje způsoby bezpečného chování v sociálním kontaktu s vrstevníky, při komunikaci s neznámými lidmi, v konfliktních a krizových situacích a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc; ví o centrech odborné pomoci, vyhledá a použije jejich telefonní čísla Žák: • VZ-9-1-16p chová se odpovědně při mimořádných událostech a prakticky využívá základní znalosti první pomoci při likvidaci následků hromadného zasažení obyvatel		
---	--	--

--	--	--

Ročníkové očekávané výstupy	Učivo - obsah	Průřezová témata
9. ročník Žák: VZ-9-1-01 respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě	Vztahy mezi lidmi a formy soužití Vztahy ve dvojici - kamarádství, přátelství, láska, partnerské vztahy, manželství a rodičovství	Osobnostní a sociální výchova - Rozvoj schopností poznávání - Sebepoznání a sebepojetí - Seberegulace a sebeorganizace - Poznávací schopnosti - Spolupráce a soutěživost - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti - Mezilidské vztahy - Komunikace - Hodnoty, postoje, praktická etika Multikulturní výchova - Kulturní rozdíly - Lidské vztahy - Etnický původ - Multikulturalita
Žák: VZ-9-1-02 vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska	Vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity - rodina, škola, vrstevnická skupina, obec, spolek	

prospěšnosti zdraví		
Žák: • VZ-9-1-03 vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví	Zdravý způsob života a péče o zdraví • Výživa a zdraví ○ zásady zdravého stravování ○ pitný režim ○ poruchy příjmu potravy • Tělesná a duševní hygiena, denní režim ○ zásady osobní, intimní a duševní hygieny, denní režim, otužování ○ pohybové aktivity ○ vyváženost pracovních a odpočinkových aktivit ○ význam pohybu pro zdraví	
Žák: • VZ-9-1-04 posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví	• Vlivy vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví ○ kvalita ovzduší a vody ○ hluk, osvětlení, teplota • Tělesná a duševní hygiena, denní režim ○ význam pohybu pro zdraví ○ denní režim	
Žák: • VZ-9-1-05 usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví	• Tělesná a duševní hygiena, denní režim ○ vyváženost pracovních a odpočinkových aktivit	

	○ pohybový režim ○ otužování	
Žák: • VZ-9-1-06 vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí	• Výživa a zdraví ○ vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví	
Žák: • VZ-9-1-09 projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci škola a obce	Osobnostní a sociální rozvoj • Sebepoznání a sebepojetí ○ vztah k sobě samému ○ vztah k druhým lidem ○ zdravé a vyrovnané sebepojetí ○ utváření vědomí vlastní identity • Hodnota a podpora zdraví • Podpora zdraví a její formy ○ odpovědnost jedince za zdraví ○ prevence a intervence ○ podpora zdravého životního stylu ○ programy podpory zdraví v rámci školy a obce	
Žák: • VZ-9-1-10 samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a	Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence • Stres a jeho vztah ke zdraví ○ kompenzační, relaxační a regenerační techniky překonávání únavy, stresových reakcí a posilování duševní	

předcházení stresovým situacím	odolnosti	
Žák: • VZ-9-1-12 respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování	Změny v životě člověka a jejich reflexe • Sexuální dospívání a reprodukční zdraví ○ zdraví reprodukční soustavy ○ sexualita jako součást formování osobnosti ○ zdrženlivost, předčasná sexuální zkušenost, promiskuita ○ problémy těhotenství a rodičovství mladistvých ○ poruchy pohlavní identity	
Žák: • VZ-9-1-13 uvádí do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým	Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence • Autodestruktivní závislosti ○ násilí namířené proti sobě samému ○ rizikové chování (alkohol, aktivní a pasivní kouření, zbraně, nebezpečné látky a předměty) ○ násilné chování ○ těžké životní situace a jejich zvládání ○ trestná činnost • Sociální dovednosti ○ jejich uplatňování při kontaktu se sociálně patologickými jevy • Skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání, sexuální kriminalita	

	○ šikana a jiné projevy násilí ○ formy sexuálního zneužívání dětí ○ kriminalita mládeže ○ komunikace se službami odborné pomoci	
Žák: • VZ-9-1-16 uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí	Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence • Ochrana člověka za mimořádných událostí ○ klasifikace mimořádných událostí ○ varovný signál a jiné způsoby varování ○ základní úkoly ochrany obyvatelstva ○ evakuace ○ činnost po mimořádné události ○ prevence vzniku mimořádných událostí	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: Žák: • VZ-9-1-05p projevuje zdravé sebevědomí a preferuje ve styku s vrstevníky pozitivní životní cíle, hodnoty a zájmy Žák: • VZ-9-1-07p dodržuje správné stravovací návyky a v rámci svých možností		

uplatňuje zásady správné výživy a zdravého stravování Žák: • VZ-9-1-08p svěří se se zdravotním problémem Žák: • VZ-9-1-13p dává do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a provozováním hazardních her Žák: • VZ-9-1-13p uplatňuje osvojené sociální dovednosti při kontaktu se sociálně patologickými jevy Žák: • VZ-9-1-14p zaujímá odmítavé postoje ke všem formám brutality a násilí Žák: • VZ-9-1-15p uplatňuje způsoby bezpečného chování v sociálním kontaktu s vrstevníky, při komunikaci s neznámými lidmi, v konfliktních a krizových situacích a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc; ví o centrech odborné pomoci, vyhledá a použije jejich telefonní čísla Žák: • VZ-9-1-16p chová se odpovědně při		
--	--	--

mimořádných událostech a prakticky využívá základní znalosti první pomoci při likvidaci následků hromadného zasazení obyvatel		
--	--	--

TĚLESNÁ VÝCHOVA

Vychází ze vzdělávací oblasti **ČLOVĚK A ZDRAVÍ**

Charakteristika a cíle vzdělávací oblasti:

Vzdělávání této vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k (ke):

- k poznávání vlastních pohybových možností a zájmů
- pochopení zdraví jako vyváženého stavu tělesné, duševní i sociální pohody
- rozvoji zdravého životního stylu a podpoře tělesné a duševní pohody
- kladnému vztahu k pohybovým aktivitám a sportu
- schopnosti respektovat přijatá pravidla a pozitivní komunikaci
- schopnosti aplikovat dovednosti a vědomosti, samostatnosti a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti
- osvojení nových pohybových dovedností, učení se jednat podle pravidel a v duchu fair-play
- v rámci svých individuálních možností k rozvoji vlastní tělesné i duševní zdatnosti
- uplatňování pravidel hygieny a bezpečného chování

Charakteristika a cíle předmětu:

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu tělesná výchova:

- Hlavním cílem vyučovacího předmětu je komplexní vzdělávání žáků v problematice aktivního pohybu jako významného činitele působícího na zdravotní stav a harmonický rozvoj dítěte.

- Velký důraz je přitom kladen na zdravotní tělesnou výchovu, koordinální a regenerační cvičení.
- Při výuce se využívají metody a formy práce založené převážně na spolupráci žáků (činnosti ve dvojicích, malých či větších týmech) a vzájemném učení na základě prezentace vlastních pohybových her a dovedností.
- Výuka probíhá v tělocvičně, sportovním hřišti a v plaveckém bazénu.
- Na 1. stupni je realizována základní výuka plavání v celkovém rozsahu nejméně 40 vyučovacích hodin. Zařazení výuky plavání do jednotlivých ročníků je realizováno dle aktuálního složení žáků na 1. stupni.
- Týdenní časová dotace:
 - 1. ročník: 2 hodiny
 - 2. ročník: 2 hodiny
 - 3. ročník: 2 hodiny
 - 4. ročník: 3 hodiny
 - 5. ročník: 3 hodiny

Klíčové kompetence:

1. Kompetence k učení:

Žák je veden k (ke):

- užívání znalostí z mezipředmětových vztahů, zejména v oblasti měření, porovnávání výkonů
- schopnosti hodnotit své výkony i výkony ostatních podle dohodnutých pravidel
- dovednosti získat potřebné informace

2. Kompetence k řešení problémů:

Žák je veden k (ke):

- uvědomování si pravidel hry a soutěží
- schopnosti klidné diskuze, které se účastní i učitel
- uvědomování si nesportovního chování a jeho důsledků
- vytvoření zdravé sebedůvěry

3. Kompetence komunikativní:

Žák je veden k (ke):

- schopnosti reagovat na smluvené povely a signály
- organizování vlastních sportovních soutěží

4. Kompetence sociální a personální:

Žák je veden k (ke):

- dovednosti uvědomit si rozdílnost výkonů spolužáků a respektovat je
- schopnosti uvědomit si rozdílnost pohlaví ve výkonnosti a výběru sportů
- spolupráci ve skupině

5. Kompetence občanské:

Žák je veden k (ke):

- pochopení významu sportu a zdravé výživy pro sebe i své okolí
- uvědomění si nebezpečí užívání návykových látek
- ohleduplnosti k ostatním i mimo sport

6. Kompetence pracovní:

Žák je veden k (ke):

- spolupráci při přípravě sportoviště, nářadí i náčiní
- dovednosti dodržovat organizační, hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečně sportovní či jiné pohybové činnosti ve známém i méně známém prostředí

Ročníkové očekávané výstupy	Učivo - obsah	Průřezová témata
1. – 3. ročník Žák: • TV-3-1-04 uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy	Činnosti ovlivňující zdraví • Bezpečnost při pohybových činnostech ○ organizace a bezpečnost cvičebního prostoru ○ základní pravidla chování, jednání v prostředí sportoviště, bazénu ○ bezpečnost v šatnách ○ bezpečná příprava a ukládání nářadí ○ první pomoc v podmínkách TV • Hygiena při TV ○ hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí ○ vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity	Osobnostní a sociální výchova • Rozvoj schopností poznávání • Sebepoznávání a sebepojetí • Seberegulace a sebeorganizace • Psychohygiena • Kreativita • Mezilidské vztahy • Komunikace • Kooperace a kompetice • Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Multikulturní výchova • Lidské vztahy
Žák: • TV-3-1-01 spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti	• Význam pohybu pro zdraví ○ pohybový režim žáků ○ délka a intenzita pohybu ○ význam sportování • Příprava organismu ○ příprava před pohybovou činností ○ uklidnění po zátěži ○ napínací a protahovací cvičení • Zdravotně zaměřené činnosti ○ správné držení těla	Environmentální výchova • Vztah člověka k prostředí

	○ správné zvedání zátěže ○ různá zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktické využití	
Žák: • TV-3-1-02 zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností • Pohybové hry ○ s různým změřením ○ využití hraček a netradičního náčiní ○ netradiční pohybové hry a aktivity ○ pohybová tvořivost ○ závodivé hry v přírodě ○ floorbal ○ závodivé hry, slalomové dráhy • Základy sportovních her ○ manipulace s míčem ○ herní činnosti jednotlivce ○ nácvik přihrávky jednoruč vrchním obloukem, chytání obouruč ○ zábavné míčové hry ○ hry zaměřené na koulení a chytání ○ přihrávky jednoruč i obouruč vrchním obloukem ○ nácvik vybíjení ○ seznámení s jednoduchými pravidly ○ nácvik driblingu na místě i v pohybu ○ jednoduché hry s využitím driblingu ○ přihrávky jednoruč i obouruč ○ přihrávky nohou ○ míče 1 kg	

	○ střelba na branku, koš ○ míče různých velikostí ○ fotbal, vybíjená... • Rytmické a kondiční formy cvičení pro děti ○ Kondiční cvičení s hudbou nebo rytmičným doprovodem, vyjádření melodie a rytmu pohybem ○ lavičky, žebřiny, lana ○ cvičení s hudbou ○ správná chůze, pochod do rytmu ○ aerobic ○ nápodoba pohybem, estetický pohyb těla ○ jednoduché tance ○ kondiční formy cvičení • Základy atletiky ○ skok do dálky nebo do výšky ○ hod míčkem ○ běh v terénu, překonávání přírodních překážek ○ nízký start ○ skok do dálky s rozběhem ○ měření výkonu ○ rychlý běh – 60 m ○ rychlý překážkový běh na 10 – 20 m ○ hod kriketovým míčkem ○ průpravné cviky k hodům na cíl, do dálky • Základy gymnastiky	
--	---	--

	○ kotoul vpřed s dopomocí ○ přechod lavičky ○ podbíhání lana, přeskoky ○ přeskoky švihadla snožmo ○ cvičení na nářadí ○ cvičení s náčiním ○ průpravná cvičení ○ přetahy a přetlaky ○ švédská bedna, žebřiny ○ výskoky s držením, seskoky ○ šplh ○ malá trampolína ○ cvičení s obručí ○ zvládne kotoul vpřed i vzad opakovaně ○ cvičení se švihadly ○ opakované přeskoky ○ průpravná cvičení pro přeskoky ○ výskoky a seskoky ze švédské bedny ○ různé typy skoků ○ šplh s přírazem ○ průpravná cvičení pro stoj na rukou ○ kondiční cvičení na žebřinách, kladiny, žebříku, lavičkách ● Průpravné úpoly ○ přetahy a přetlaky	
Žák: ● TV-3-1-03 spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových	● Základy sportovních her ○ spolupráce ve hře, průpravné hry	

činnostech a soutěžích	○ manipulace s míčem, pálkou či jiným herním náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti • Pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností ○ her, závodů, soutěží • Plavání (2. a 3. ročník) ○ hygiena plavání ○ adaptace na vodní prostředí ○ základní plavecké dovednosti ○ vodní hry a soutěže ○ prvky sebezáchrany a dopomoci tonoucímu ○ skok do vody po nohou, splývání ○ soutěž v plavání ○ jeden plavecký způsob – znak ○ potápění, soutěže ve vodě ○ orientace ve vodě • Turistika a pobyt v přírodě ○ přesun do terénu a chování v dopravních prostředcích při přesunu ○ chůze v terénu, ochrana přírody, cvičení v přírodě ○ zimní hry v přírodě na sněhu ○ běh v terénu ○ překonávání přírodních překážek ○ hod na cíl v terénu ○ pozorování přírody	
Žák:	Činnosti podporující pohybové	

• TV-3-1-05 reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci	učení • Komunikace v TV ○ smluvené povely, signály ○ základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností • Organizace při TV ○ základní organizace prostoru a činností v běžném prostředí • Zásady jednání a chování ○ fair play ○ zdravá soutěživost	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: Žák: • TV-3-1-01p zvládá podle pokynů přípravu na pohybovou činnost Žák: • TV-3-1-04p dodržuje základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a má osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách Žák: • TV-3-1-05p reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti • projevuje kladný postoj k motorickému učení a pohybovým aktivitám • zvládá základní způsoby lokomoce a prostorovou orientaci podle		

individuálních předpokladů		
Pozn. Bruslení, sáňkování, turistika aj. mohou být zařazeny podle podmínek školy a možností či zájmu žáků.		
Plavecký výcvik probíhá prioritně na 1. stupni ZŠ, účastní se i žáci 2. stupně dle možností školy s ohledem na jejich dosavadní plavecké dovednosti.		

Ročníkové očekávané výstupy	Učivo - obsah	Průřezová témata
------------------------------------	----------------------	-------------------------

4. + 5. ročník Žák: • TV-5-1-04 uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka	Činnosti ovlivňující zdraví • Hygiena při TV ○ hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí ○ vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity • Bezpečnost při pohybových činnostech ○ organizace a bezpečnost cvičebního prostoru ○ bezpečnost v šatnách ○ bezpečná příprava a ukládání náradí, náčiní a pomůcek ○ první pomoc v podmínkách TV • Cvičení v přírodě ○ sáňkování, bobování ○ turistika, cvičení v přírodě	Osobnostní a sociální výchova • Komunikace • Kooperace a kompetice • Řešení problémů a rozhodovací dovednosti • Rozvoj schopností poznávání • Psychohygiena • Kreativita • Mezilidské vztahy • Sebepoznávání a sebepojetí • Seberegulace a sebeorganizace Multikulturní výchova • Lidské vztahy
Žák: • TV-5-1-01 podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností • Základy gymnastiky ○ průpravná cvičení, akrobacie, cvičení s náčiním a na náradí odpovídající velikosti a hmotnosti ○ kotoul vpřed i vzad do stoje snožmo i roznožmo, opakované kotouly, kotoul na zvýšené podložce ○ švihadlo ○ nácvik odrazu na můstku a na	Environmentální výchova • Vztah člověka k prostředí

	trampolíně ○ cvičení na trampolíně ○ přeskoky vpřed i vzad, typy přeskoků, krátké sestavy ○ šplh s přírazem, šplh na laně ○ roznožka přes kozu našir i podélně se záchranou ○ přeskok přes kozu ○ skrčka ○ nácvik výmyku ○ chůze po kladině ○ cvičení na kruzích ○ kondiční cvičení s lavičkami, obručkami, tyčemi ○ stoj na rukou - průpravná cvičení ○ stoj na rukou, stoj na rukou do kotoulu	
Žák: • TV-5-1-02 zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením	• Kondiční cvičení ○ kondiční cvičení s hudbou ○ překážkové dráhy s využitím náradí ○ švédská bedna, lavičky, žebřiny... • Základy atletiky ○ nízký start + rychlý běh na 60 m ○ skok do dálky s rozběhem ○ hod kriketovým míčkem ○ běh individuálním tempem po dobu 3–4 min	
Žák:		

• TV-5-1-03 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her	• Pohybové hry ○ s různým zaměřením ○ netradiční pohybové hry a aktivity ○ pohybová tvořivost	
Žák: • TV-5-1-05 jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti	• Rytmické a kondiční formy cvičení pro děti ○ kondiční cvičení s hudbou nebo rytmičným doprovodem ○ polkový a valčíkový krok ○ zrychlení a zpomalení tempa ○ vyjádření melodie a rytmu pohybem ○ aerobic, jednoduché tance	
Žák: • TV-5-1-06 jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví	Činnosti podporující pohybové učení • Zásady jednání a chování ○ zásady fair play ○ zdravá soutěživost • Pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností ○ her, závodů, soutěží	
Žák: • TV-5-1-07 užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého	• Komunikace v TV ○ základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností	

nákresu, popisu cvičení	○ smluvené povely a signály • Organizace při TV ○ základní organizace prostoru a činností v běžném prostředí ○ příprava na zátěž ○ rozcvička a protažení ○ vydýchání a uvolnění po zátěži	
Žák: • TV-5-1-08 zorganizuje nenáročné pohybové činnosti a soutěže na úrovni třídy	• Nenáročné pohybové činnosti a soutěže • Průpravné úpoly ○ úpoly – přetlaky a přetahy ○ manipulace s míčem a pálkou ○ herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře ○ průpravné hry, míčové hry podle zjednodušených i skutečných pravidel ○ pravidla míčových her	
Žák: • TV-5-1-09 změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky	• Měření a posuzování pohybových dovedností ○ měření základních pohybových výkonů, základní pohybové testy	
Žák: • TV-5-1-10 orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě	• Zdroje informací o pohybových činnostech ○ sportovní akce ve škole i v místě	

bydliště; samostatně získá potřebné informace	bydliště	
Žák: TV-5-1-11 adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady základní plavecké dovednosti	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností Plavání - hygiena plavání - adaptace na vodní prostředí - základní plavecké dovednosti	
Žák: TV-5-1-12 zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti	Plavání - nácvik plaveckého způsobu - prsa, kraul, znak - prvky sebezáchrany a dopomoc tonoucímu	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: Žák: TV-5-1-01p chápe význam tělesné zdatnosti pro zdraví a začleňuje pohyb do denního režimu Žák: TV-5-1-02p zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení v souvislosti s vlastním svalovým oslabením		

Žák: • TV-5-1-03p zdokonaluje základní pohybové dovednosti podle svých pohybových možností a schopností Žák: • TV-5-1-04p uplatňuje hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné pohybové činnosti Žák: • TV-5-1-05p reaguje na pokyny k provádění vlastní pohybové činnosti Žák: • TV-5-1-06p dodržuje pravidla her a jedná v duchu fair play • zlepšuje svou tělesnou kondici, pohybový projev a správné držení těla • zvládá podle pokynu základní přípravu organismu před pohybovou činností i uklidnění organismu po ukončení činnosti a umí využívat cviky na odstranění únavy		
Pozn. Bruslení, sáňkování, turistika aj. se zařazují podle podmínek školy a možností či zájmu žáků.		
Základní výuka plavání se realizuje na 1. stupni v celkovém rozsahu nejméně 40 vyučovacích hodin. O zařazení do ročníků rozhoduje ředitel školy. Ve výjimečných a odůvodněných případech (např. nedostupnost bazénu z důvodu jeho rekonstrukce nebo nepřiměřená vzdálenost bazénu) lze základní plaveckou výuku dočasně přesunout do jiného ročníku, příp. ji nerealizovat, pokud není možnost ji zajistit v rámci povinné školní docházky.		

TĚLESNÁ VÝCHOVA

Vychází ze vzdělávací oblasti **ČLOVĚK A ZDRAVÍ**

Charakteristika a cíle vzdělávací oblasti:

Vzdělávání této vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k (ke):

- k poznávání vlastních pohybových možností a zájmů
- pochopení zdraví jako vyváženého stavu tělesné, duševní i sociální pohody
- rozvoji zdravého životního stylu a podpoře tělesné a duševní pohody
- kladnému vztahu k pohybovým aktivitám a sportu
- schopnosti respektovat přijatá pravidla a pozitivní komunikaci
- schopnosti aplikovat dovednosti a vědomosti, samostatnosti a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti
- osvojení nových pohybových dovedností, učení se jednat podle pravidel a v duchu fair-play
- v rámci svých individuálních možností k rozvoji vlastní tělesné i duševní zdatnosti
- uplatňování pravidel hygieny a bezpečného chování

Charakteristika a cíle předmětu:

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu tělesná výchova:

- Hlavním cílem vyučovacího předmětu je komplexní vzdělávání žáků v problematice aktivního pohybu jako významného činitele působícího na zdravotní stav a harmonický rozvoj dítěte.
- Velký důraz je přitom kladen na zdravotní tělesnou výchovu, koordinační a regenerační cvičení.
- I když je vzdělávací obsah předmětu rozpracován do jednotlivých ročníků, je rozdělen do tematických bloků, které se meziročníkově opakují a postupně rozšiřují.
- Při výuce se využívají metody a formy práce založené převážně na spolupráci žáků (činnosti ve dvojicích, malých či větších týmech) a vzájemném učení na základě prezentace vlastních pohybových her a dovedností.
- Týdenní časová dotace:
 - 6. ročník: 3 hodiny
 - 7. ročník: 3 hodiny
 - 8. ročník: 3 hodiny
 - 9. ročník: 3 hodiny

Klíčové kompetence:

1. Kompetence k učení:

Žák je veden k (ke):

- užívání znalostí z mezipředmětových vztahů, zejména v oblasti měření, porovnávání výkonů
- schopnosti hodnotit své výkony i výkony ostatních podle dohodnutých pravidel
- dovednosti získat potřebné informace

2. Kompetence k řešení problémů:

Žák je veden k (ke):

- uvědomování si pravidel hry a soutěží
- schopnosti klidné diskuze, které se účastní i učitel
- uvědomování si nesportovního chování a jeho důsledků
- vytvoření zdravé sebedůvěry

3. Kompetence komunikativní:

Žák je veden k (ke):

- schopnosti reagovat na smluvené povely a signály
- organizování vlastních sportovních soutěží

4. Kompetence sociální a personální:

Žák je veden k (ke):

- dovednosti uvědomit si rozdílnost výkonů spolužáků a respektovat je
- schopnosti uvědomit si rozdílnost pohlaví ve výkonnosti a výběru sportů
- spolupráci ve skupině

5. Kompetence občanské:

Žák je veden k (ke):

- pochopení významu sportu a zdravé výživy pro sebe i své okolí
- uvědomění si nebezpečí užívání návykových látek
- ohleduplnosti k ostatním i mimo sport

6. Kompetence pracovní:

Žák je veden k (ke):

- spolupráci při přípravě sportoviště, nářadí i náčiní

dovednosti dodržovat organizační, hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečně sportovní či jiné pohybové činnosti ve známém i méně známém prostředí

Ročníkové očekávané výstupy	Učivo - obsah	Průřezová témata
6. + 7. ročník Žák: TV-9-1-05 uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v prostředí sportovišť, předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	Činnosti ovlivňující zdraví Bezpečnost při pohybových činnostech - dodržování zásad bezpečného chování - první pomoc při TV a sportu v různém prostředí a klimatických podmínkách - improvizované ošetření poranění a odsun raněného Hygiena při pohybových činnostech - hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí - vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity	Osobnostní a sociální výchova - Rozvoj schopností poznávání - Sebepoznávání a sebepojetí - Seberegulace a sebeorganizace - Psychohygiena - Kreativita - Mezilidské vztahy - Komunikace - Spolupráce a soutěživost - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti - Kooperace a kompetice Multikulturní výchova - Lidské vztahy Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Evropa a svět Environmentální výchova
Žák: TV-9-1-01 aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem	Význam pohybu pro zdraví - délka a intenzita pohybu - význam sportování - rekreační a výkonnostní sport	
Žák: TV-9-1-02 usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program	Zdravotně orientovaná zdatnost - kondiční programy - manipulace se zatížením	

	○ rozvoj zdravotně orientované zdatnosti	• Vztah člověka k prostředí
Žák: • TV-9-1-03 samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly	• Prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí ○ průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení	
Žák: • TV-9-1-04 odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší	• Význam pohybu pro zdraví ○ vývoj organismu a jeho udržení v kondici ○ škodlivost drog a jiných škodlivin pro organismus ○ ovzduší během sportování	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: Žák: • TV-9-1-02p usiluje o zlepšení a udržení úrovně pohybových schopností a o rozvoj pohybových dovedností základních sportovních odvětví včetně zdokonalování základních lokomocí Žák:		

• TV-9-1-03p cíleně se připraví na pohybovou činnost a její ukončení; využívá základní kompenzační a relaxační techniky k překonání únavy Žák: • TV-9-1-04p odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem Žák: • TV-9-1-04p vhodně reaguje na informace o znečištění ovzduší a tomu přizpůsobuje pohybové aktivity Žák: • TV-9-1-05p uplatňuje základní zásady poskytování první pomoci a zvládá zajištění odsunu raněného Žák: • TV-9-1-05p uplatňuje bezpečné chování v přírodě a v silničním provozu • chápe zásady zatěžování; jednoduchými zadanými testy změří úroveň své tělesné zdatnosti		
Žák: • TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností • Pohybové hry ○ s různým zaměřením ○ netradiční pohybové hry a aktivity • Gymnastika	

činnostech	○ akrobacie (kotoul vpřed, vzad; zpevňování, stoj na hlavě, stoj na rukou-nácvik) ○ hrazda (výmyk - nácvik, sešín) ○ lavička, kruhy ○ kladina – chůze, přeměnný krok ○ přeskok přes kozu – roznožka, skrčka - nácvik ○ rytmická gymnastika – aerobik, pohyb s hudebním doprovodem ○ protahovací a posilovací cvičení (strečink) ○ úpoly – přetlaky a přetahy ○ šplh na tyči s přírazem ○ šplh na laně – nácvik • Atletika ○ nácvik krátkých a vytrvalostních běhů ○ rovinky ○ běhy 60m, 300m, 1000m - měření ○ běh 12 min - měření ○ nácvik štafetových běhů ○ nácvik hodů (kriketový míček) ○ hod – měření ○ skok do dálky – nácvik ○ skok vysoký – nácvik • Sportovní hry ○ herní činnosti jednotlivce ○ herní systémy, utkání podle pravidel žákovské kategorie ○ fotbal, přehazovaná, vybíjená, malá	
------------	---	--

	košíková • Plavání ○ další plavecké dovednosti, další plavecký způsob ○ dovednosti záchranného a branného plavání, prvky zdravotního plavání a plaveckých sportů, rozvoj plavecké vytrvalosti • Lyžování, bruslení ○ běžecké lyžování, lyžařská turistika ○ bezpečnost pohybu v zimní horské krajině	
Žák: • TV-9-2-02 posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	• Zvládnutí nebo nezvládnutí pohybové činnosti • Příčiny nezvládnutí	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: Žák: • TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech Žák: • TV-9-2-02p posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí příčiny nedostatků		

Žák: • TV-9-3-01 užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu	Činnosti podporující pohybové učení • Komunikace v TV ○ tělocvičné názvosloví osvojovaných činností ○ vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech ○ smluvené povely, signály, gesta, značky	
Žák: • TV-9-3-02 naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu	• Historie a současnost sportu ○ olympismus – olympijská charta ○ významné soutěže a sportovci • Pravidla osvojovaných pohybových činností ○ her, soutěží, závodů, fair-play ○ zásady chování v přírodě během sportování	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: Žák: • TV-9-3-01p užívá osvojovanou odbornou terminologii na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka Žák:		

TV-9-3-02 naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu		
Ročníkové očekávané výstupy	Učivo - obsah	Průřezová témata
8. + 9. ročník Žák: TV-9-1-05 uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v prostředí sportovišť; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	Činnosti ovlivňující zdraví Bezpečnost při pohybových činnostech - v nestandardním prostředí - dodržování zásad bezpečného chování - první pomoc při TV a sportu v různém prostředí a klimatických podmínkách - improvizované ošetření poranění a odsun raněného Hygiena při pohybových činnostech - hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí - vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity	Osobnostní a sociální výchova - Sebepoznávání a sebepojetí - Seberegulace a sebeorganizace - Rozvoj schopností poznávání - Mezilidské vztahy - Kooperace a kompetice - Psychohygiena - Kreativita - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti - Komunikace - Spolupráce a soutěživost Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Evropa a svět nás zajímá Multikulturní výchova - Lidské vztahy
Žák: TV-9-1-01 aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem	Význam pohybu pro zdraví - délka a intenzita pohybu - význam sportování - rekreační a výkonnostní sport	
Žák:		

• TV-9-1-02 usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program	• Zdravotně orientovaná zdatnost ○ kondiční programy ○ manipulace se zatížením ○ rozvoj zdravotně orientované zdatnosti	Environmentální výchova • Vztah člověka k prostředí
Žák: • TV-9-1-03 samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly	• Prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí ○ průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení	
Žák: • TV-9-1-04 odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší	• Význam pohybu pro zdraví ○ vývoj organismu a jeho udržení v kondici ○ škodlivost drog pro organismus ○ ovzduší během sportování	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: Žák: • TV-9-1-02p usiluje o zlepšení a udržení úrovně pohybových schopností a o rozvoj pohybových dovedností základních sportovních odvětví včetně zdokonalování základních lokomocí Žák:		

• TV-9-1-03p cíleně se připraví na pohybovou činnost a její ukončení; využívá základní kompenzační a relaxační techniky k překonání únavy Žák: • TV-9-1-04p odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem Žák: • TV-9-1-04p vhodně reaguje na informace o znečištění ovzduší a tomu přizpůsobuje pohybové aktivity Žák: • TV-9-1-05p uplatňuje základní zásady poskytování první pomoci a zvládá zajištění odsunu raněného Žák: • TV-9-1-05p uplatňuje bezpečné chování v přírodě a v silničním provozu • chápe zásady zatěžování; jednoduchými zadanými testy změří úroveň své tělesné zdatnosti		
Žák: • TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností • Pohybové hry ○ s různým zaměřením ○ netradiční pohybové hry a aktivity	

aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	• Gymnastika ○ akrobacie - kotoul vpřed, vzad; zpevňování, stoj na hlavě, stoj na rukou - nácvik ○ hrazda – výmyk - nácvik, sešín ○ lavička, kruhy ○ kladina – chůze, přeměnný krok ○ přeskok přes kozu – roznožka, skrčka – nácvik ○ rytmická gymnastika – aerobik, pohyb s hudebním doprovodem ○ protahovací a posilovací cvičení (strečink) ○ úpoly – přetlaky a přetahy ○ šplh na tyči s přírazem ○ šplh na laně – nácvik ○ šplh na laně • Atletika ○ nácvik krátkých a vytrvalostních běhů ○ rovinky ○ běhy 60m, 300m, 1000m - měření ○ běh 12 min - měření ○ nácvik štafetových běhů ○ nácvik hodů (kriketový míček) ○ hod – měření ○ skok do dálky – nácvik ○ skok vysoký – nácvik • Sportovní hry ○ herní činnosti jednotlivce ○ herní kombinace a systémy	
---	---	--

	○ utkání podle pravidel žákovské kategorie ○ fotbal, přehazovaná, vybíjená, malá košíková • Plavání ○ další plavecké dovednosti ○ další plavecký způsob ○ dovednosti záchranného a branného plavání, prvky zdravotního plavání a plaveckých sportů ○ rozvoj plavecké vytrvalosti • Lyžování ○ běžecké lyžování, lyžařská turistika ○ bezpečnost pohybu v zimní krajině • Další pohybové činnosti ○ cyklistika • Turistika a pobyt v přírodě ○ příprava turistické akce ○ přesun do terénu a uplatňování pravidel bezpečnosti silničního provozu v roli chodce a cyklisty ○ ochrana přírody	
Žák: • TV-9-2-02 posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	• Zvládnutí nebo nezvládnutí pohybové činnosti • Příčiny nezvládnutí	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných		

opatření: Žák: • TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech Žák: • TV-9-2-02p posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí příčiny nedostatků		
Žák: • TV-9-3-01 užívá osvojené názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu	Činnosti podporující pohybové učení • Komunikace v TV ○ tělocvičné názvosloví osvojovaných činností ○ vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech ○ smluvené povely, signály, gesta, značky	
Žák: • TV-9-3-02 naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu	• Historie a současnost sportu ○ olympismus – olympijská charta ○ významné soutěže a sportovci • Pravidla osvojovaných pohybových činností ○ her, soutěží, závodů, fair-play	

	○ zásady chování v přírodě během sportování	
Žák: • TV-9-3-03 dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji	• Spolupráce a taktika	
Žák: • TV-9-3-04 rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora	• Zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech ○ fair play	
Žák: • TV-9-3-05 sleduje určité prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí	• Měření výkonů a posuzování pohybových dovedností ○ měření, evidence, vyhodnocování	
Žák: • TV-9-3-06 zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy, spolurozhoduje osvojované hry a soutěže	• Organizace prostoru a pohybových činností ○ v nestandardních podmínkách • Pohybové hry a netradiční pohybové činnosti ○ základní principy pro řízení a rozhodování pohybových her ○ význam pohybových her pro ovlivňování předpokladů a osobnostních vlastností žáka ○ úkoly vyplývající z herních funkcí a rolí ve hře	

	○ radost ze hry, prožitek, spolupráce	
Žák: • TV-9-3-07 zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci	• Prezentace naměřených dat a informací o pohybových aktivitách	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: Žák: • TV-9-3-01p užívá osvojovanou odbornou terminologii na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka Žák: • TV-9-3-02 naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu Žák: • TV-9-3-03 dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji Žák: • TV-9-3-04p rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka Žák: • TV-9-3-05p sleduje určené prvky		

pohybové činnosti a výkony a vyhodnotí je Žák: • TV-9-3-06p spolurozhoduje osvojované hry a soutěže		
Žák: • ZTV-9-1-01 uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení	Činnosti a informace podporující korekce zdravotních oslabení • Základní druhy oslabení, jejich příčiny a možné důsledky ○ základní pojmy osvojovaných činností ○ prevence a korekce oslabení ○ soustředění na cvičení ○ vědomá kontrola cvičení	
Žák: • ZTV-9-1-02 zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení	Všestranné rozvíjející pohybové činnosti • Pohybové činnosti v návaznosti na vzdělávací obsah TV ○ s přihlédnutím ke konkrétnímu druhu a stupni oslabení	
Žák: • ZTV-9-1-03 aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení	Činnosti a informace podporující korekce zdravotních oslabení • Základní druhy oslabení, jejich příčiny a možné důsledky ○ nevhodná cvičení a činnosti (kontraindikace zdravotních oslabení)	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy		

očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: Žák: • ZTV-9-1-01 uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení Žák: • ZTV-9-1-02 zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení Žák: • ZTV-9-1-03p vyhýbá se činností, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení		
Pozn. Bruslení, sáňkování, turistika aj. mohou být zařazeny podle podmínek školy a možností či zájmu žáků. Plavecký výcvik probíhá prioritně na 1. stupni ZŠ, účastní se i žáci 2. stupně dle možností školy s ohledem na jejich dosavadní plavecké dovednosti.		

PRACOVNÍ VÝCHOVA

Vychází ze vzdělávací oblasti **ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE**

Charakteristika a cíle vzdělávací oblasti:

Vzdělávání této vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k (ke):

- pozitivnímu vztahu k práci a k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce
- poznání, že technika jako významná součást lidské kultury je vždy úzce spjata s pracovní činností člověka
- chápání práce a pracovní činnosti jako příležitosti k seberealizaci a k rozvoji podnikatelského myšlení
- orientaci v různých oborech lidské činnosti, formách fyzické a duševní práce a osvojení potřebných poznatků a dovedností důležitých pro možnost uplatnění, pro volbu vlastní profese a pro další životní a profesní orientaci
- osvojení základních pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí, k organizaci práce a k používání vhodných pomůcek při práci i v běžném životě
- vytrvalosti při plnění zadaných úkolů, k uplatňování tvořivosti při pracovní činnosti a k vynakládání úsilí na dosažení kvalitního výsledku
- autentickému a objektivnímu poznávání okolního světa a k posílení sebedůvěry

Vzdělávání ve vzdělávací oblasti Člověk a svět práce:

- postihuje široké spektrum pracovních činností a technologií
- přispívá k vytváření životní a profesní orientace
- vychází z konkrétních životních situací
- zaměřuje se na praktické pracovní dovednosti a návyky

Charakteristika a cíle předmětu:

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu pracovní výchova

- Žáci se učí plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu, tj. je využíváno metod a forem práce založených na žákovské spolupráci (kooperativní učení, práce ve dvojicích).
- Zahrnuje obsáhlý rejstřík pracovních činností i technologií. Rozvíjí v žácích základní uživatelské dovednosti a napomáhá k formování jejich profesní orientace. Žáci se učí pracovat s různými materiály a tímto si osvojují konkrétní dovednosti. Upevňují si návyky hygieny práce, seznamují se zásadami bezpečnosti práce a jsou vedeni k jejich dodržování.
- Rozvíjí vzájemné učení na základě prezentace vlastních postupů a výrobků, zpracování informací a uplatnění znalostí i dovedností z ostatních předmětů.
- Pro realizaci pracovních činností se uskutečňují projektové dny a exkurze.
- Týdenní časová dotace:
 - 1. ročník: 1 hodina
 - 2. ročník: 1 hodina
 - 3. ročník: 1 hodina
 - 4. ročník: 1 hodina
 - 5. ročník: 1 hodina

Klíčové kompetence:

1. Kompetence k učení:

Žák je veden k (ke):

- schopnosti poznat smysl a cíl učení
- pozitivnímu vztahu k učení prostřednictvím zadávaných úkolů v rámci výuky
- dovednosti posoudit vlastní pokrok
- schopnosti kriticky zhodnotit výsledky své práce a diskutovat o nich
- práci s odbornou literaturou

2. Kompetence k řešení problémů:

Žák je veden k (ke):

- promýšlení pracovních postupů praktických cvičení
- pochopení při řešení, že se při práci bude setkávat s problémy, které nemají jen jedno správné řešení
- aplikaci poznatků v praxi

3. Kompetence komunikativní:

Žák je veden k (ke):

- osvojování správnému postupu při práci
- používání správného názvosloví při komunikaci
- využívání informačních zdrojů k získání nových poznatků
- ohleduplnému chování

4. Kompetence sociální a personální:

Žák je veden k (ke):

- práci ve skupinách
- spolupráci při řešení problémů
- schopnosti přispívat k diskusi a respektovat názory jiných
- věcné argumentaci
- posílení sebedůvěry

5. Kompetence občanské:

Žák je veden k (ke):

- schopnosti respektovat pravidla při práci
- dovednosti přivolat pomoc při zranění
- pochopení základních ekologických souvislostí, ochraně a ocenění našich kulturních tradic a historického dědictví
- projevování pozitivního postoje k uměleckým dílům
- dodržování pravidel slušného chování

6. Kompetence pracovní:

Žák je veden k (ke):

- dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel při práci
- bezpečnému a účinnému používání náradí
- dodržování správného pracovního postupu a pravidel, plnění povinností, ochraně svého zdraví a zdraví druhých
- ochraně životního prostředí
- využívání osvojených znalostí v běžné praxi

Ročníkové očekávané výstupy	Učivo - obsah	Průřezová témata
1. – 3. ročník Žák: - organizuje svoji činnost - připravuje a ukončuje samostatně svoji práci - udržuje pořádek na pracovním místě - dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce	Příprava pokrmů Zásady bezpečnosti a hygieny v kuchyni Úvod do pracovních činností Organizace a plánování práce Vytváření pracovních návyků	Osobnostní a sociální výchova - Rozvoj schopností poznávání - Kreativita - Mezilidské vztahy - Komunikace - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Environmentální výchova - Vztah člověka k prostředí - Lidské aktivity a problémy životního prostředí Multikulturní výchova - Lidské vztahy
Žák: ČSP-3-4-01 připraví tabuli pro jednoduché stolování	Stolování - návyky, prostírání - tabule pro jednoduché stolování Jednoduchá úprava stolu - skládání ubrousků, květin na stole, jmenovky	
Žák: ČSP-3-4-02 chová se vhodně při stolování	Pravidla chování - pravidla správného stolování - zasedací pořádek Odpad a jeho likvidace - třídění odpadu - sběr druhotných surovin	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:		

Žák: • ČSP-3-4-01p upraví stůl pro jednoduché stolování Žák: • ČSP-3-4-02 chová se vhodně při stolování		
Žák: • ČSP-3-1-01 vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů	Práce s drobným materiálem • Jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce ○ slepování ○ navlékání, stříhání ○ ohýbání ○ modelování • Práce s papírem, barevným papírem ○ stříhání, vystřihování, lepení, skládání, určování různých druhů papíru • Práce s papírem a kartonem ○ přesné měření, stříhání, lepení a překládání ○ balení knih • Práce s textilem ○ různé druhy stehů ○ opravy a úpravy oděvů ○ knoflík, navlečení gumy ○ zapožití, zadní steh • Vlastnosti materiálu ○ modelovací hmota ○ keramická hlína	

	○ papír a karton ○ textil ○ fólie • Pracovní pomůcky a nástroje ○ funkce a využití	
Žák: • ČSP-3-1-02 pracuje podle slovního návodu a předlohy	• Návody a předlohy ○ modelování ○ práce s papírem ○ práce s přírodninami ○ práce s textilem (navlečení nitě, uzlík, přední steh)	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: Žák: • ČSP-3-1-01p zvládá základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami; vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů Žák: • ČSP-3-1-02 pracuje podle slovního návodu a předlohy		
Žák: • ČSP-3-2-01 zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se	Konstrukční činnosti • Stavebnice ○ sestavování modelů	

stavebnicemi	○ práce montážní a demontážní ○ jednoduchý výrobek ze stavebnice ○ práce s návodem, předlohou a jednoduchým náčrtem	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: Žák: • ČSP-3-2-01 zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi		
Žák: • ČSP-3-3-01 provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky	Pěstitelské práce • Změna přírody podle ročního období • Práce s přírodninami	
Žák: • ČSP-3-3-02 pečuje o nenáročné rostliny	• Základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její význam pro rostliny, výživa rostlin, osivo ○ pěstování a ošetřování pokojových rostlin ○ přesazování květin • Jednoduché práce na školním pozemku ○ pěstování rostlin ze semen v místnosti i na zahradě (okrasné rostliny, léčivky, koření, zelenina aj.)	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy		

očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: Žák: • ČSP-3-3-01p provádí pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích a popíše jeho výsledky Žák: • ČSP-3-3-02 pečuje o nenáročné rostliny		
---	--	--

Ročníkové očekávané výstupy	Učivo - obsah	Průřezová témata
4. – 5. ročník Žák: • ČSP-5-1-04 udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu	Práce s drobným materiálem • Bezpečnost a hygiena při pracovních činnostech • První pomoc při úrazu • Úprava a úklid v okolí školy • Ekologické třídění odpadu	Multikulturní výchova • Lidské vztahy Environmentální výchova • Vztah člověka k prostředí • Lidské aktivity a problémy životního prostředí
Žák: • ČSP-5-1-02 využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic	• Vlastnosti různých materiálů a jejich využití ○ práce s papírem a kartonem ○ stříhání, měření, lepení, trhání, obkreslování šablon ○ práce s modelovací hmotou ○ práce s provázkem – drhání • Lidové zvyky, tradice, řemesla ○ navlékání korálků a výroba doplňků z nich • Práce s textiliemi ○ perličkový steh, vyšívání • Práce s přírodninami ○ adventní věnec ○ jarní a velikonoční výzdoba ○ podzimní výzdoba	Osobnostní a sociální výchova • Řešení problémů a rozhodovací dovednosti • Rozvoj schopností poznávání • Mezilidské vztahy • Komunikace • Kreativita • Kooperace a kompetice

Žák: • ČSP-5-1-01 vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu	• Jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce ○ jednotlivé pracovní postupy ○ výroba školní výzdoby z různých materiálů ○ výroba drobných dárků z různých materiálů	
Žák: • ČSP-5-1-03 volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu	• Pracovní pomůcky a nástroje ○ vhodný materiál ke konkrétnímu nástroji ○ funkce a využití pomůcek a nástroje	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: Žák: • ČSP-5-1-01p vytváří přiměřenými pracovními postupy různé výrobky z daného materiálu Žák: • ČSP-5-1-02p využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem vlastní fantazii Žák: • ČSP-5-1-03 volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem		

k použitému materiálu Žák: • ČSP-5-1-04p udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při drobném poranění		
Žák: • ČSP-5-2-03 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu	Konstrukční činnosti • Bezpečnost a hygiena práce • První pomoc při úrazu	
Žák: • ČSP-5-2-01 provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž	• Stavebnice ○ montážní a demontážní práce ○ montáž stavebnic z různých materiálů ○ sestavování modelů	
Žák: • ČSP-5-2-02 pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu	• Práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: Žák: • ČSP-5-2-01 provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž		

Žák: • ČSP-5-2-02 pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu Žák: • ČSP-5-2-03p udržuje pořádek na svém pracovním místě, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při drobném úrazu • užívá jednoduché pracovní nástroje a pomůcky		
Žák: • ČSP-5-3-04 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce	Pěstitelské práce • Bezpečnost práce a zásady hygieny při pěstitelské práci	
Žák: • ČSP-5-3-01 provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování	• Pěstování rostlin ○ význam pěstování rostlin ○ podmínky pro pěstování rostlin ○ výživa rostlin, osivo, půda a její význam ○ jednoduchá vazba a úprava květin	
Žák: • ČSP-5-3-02 ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové rostliny i jiné rostliny	• Pěstování pokojových rostlin ○ příprava klíčení ○ sadba ○ osivo ○ péče o pokojové rostliny	

	• Pěstování okrasných a užitkových rostlin ○ rozdíl mezi těmito rostlinami ○ některé druhy okrasných rostlin ○ příprava klíčení ○ sadba a osivo ○ jejich užitek (zelenina, koření..) • Léčivé rostliny ○ jejich užitek ○ využívání a zneužívání ○ koření, drogy ○ alergie • Jedovaté rostliny ○ některé druhy rostlin ○ jejich nebezpečnost ○ první pomoc • Práce na pozemku	
Žák: • ČSP-5-3-03 volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní	• Pomůcky pro pěstitelské činnosti ○ různé druhy pomůcek, nástrojů a náčiní ○ jejich výběr pro daný druh práce ○ zacházení a údržba	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:		

Žák: • ČSP-5-3-01p dodržuje základní podmínky a užívá postupy pro pěstování vybraných rostlin Žák: • ČSP-5-3-02p ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny a provádí pěstitelská pozorování Žák: • ČSP-5-3-03 volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní Žák: • ČSP-5-3-04p dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu na zahradě		
Žák: • ČSP-5-4-04 udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce	Příprava pokrmů • Bezpečnost práce a hygiena během činnosti v kuchyni ○ udržování čisté pracovní plochy ○ hygiena rukou ○ mycí prostředky a zacházení s nimi ○ zacházení s ostrými nástroji ○ údržba kuchyňského nádobí • Poskytnutí první pomoci ○ ošetření řezné rány ○ ošetření popáleniny ○ ošetření opařeniny	

Žák: • ČSP-5-4-01 orientuje se v základním vybavení kuchyně	• Základní vybavení kuchyně ○ základní ovládání domácích spotřebičů ○ pracovní pomůcky a nástroje – jejich využití a funkce ○ technika v kuchyni • Výběr, nákup a skladování potravin	
Žák: • ČSP-5-4-02 připraví samostatně jednoduchý pokrm	• Výroba jednoduchého pokrmu dle vlastního výběru • Jednoduchá úprava potravin	
Žák: • ČSP-5-4-03 dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování	• Pravidla správného stolování ○ návyky, prostírání ○ tabule pro jednoduché stolování • Jednoduchá úprava stolu ○ skládání ubrousků, květin na stole, jmenovky	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: Žák: • ČSP-5-4-01p uvede základní vybavení kuchyně		

Žák: • ČSP-5-4-02 připraví samostatně jednoduchý pokrm Žák: • ČSP-5-4-03p dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování při stolování Žák: • ČSP-5-4-04 udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni • uplatňuje zásady správné výživy		
---	--	--

PRACOVNÍ VÝCHOVA

Vychází ze vzdělávací oblasti **ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE**

Charakteristika a cíle vzdělávací oblasti:

Vzdělávání této vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k (ke):

- pozitivnímu vztahu k práci a k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce
- poznání, že technika jako významná součást lidské kultury je vždy úzce spjata s pracovní činností člověka
- chápání práce a pracovní činnosti jako příležitosti k seberealizaci a k rozvoji podnikatelského myšlení
- orientaci v různých oborech lidské činnosti, formách fyzické a duševní práce a osvojení potřebných poznatků a dovedností důležitých pro možnost uplatnění, pro volbu vlastní profese a pro další životní a profesní orientaci
- osvojení základních pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí, k organizaci práce a k používání vhodných pomůcek při práci i v běžném životě
- vytrvalosti při plnění zadaných úkolů, k uplatňování tvořivosti při pracovní činnosti a k vynakládání úsilí na dosažení kvalitního výsledku
- autentickému a objektivnímu poznávání okolního světa a k posílení sebedůvěry

Vzdělávání ve vzdělávací oblasti Člověk a svět práce:

- postihuje široké spektrum pracovních činností a technologií
- přispívá k vytváření životní a profesní orientace
- vychází z konkrétních životních situací
- zaměřuje se na praktické pracovní dovednosti a návyky

Charakteristika a cíle předmětu:

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu pracovní výchova:

- navazuje na cíle a obsah vyučovacího předmětu pracovní činnosti realizovaného v 1. – 5. ročníku, proto vychází z žákovských výstupů, které si žáci na 1. stupni osvojili
- vede ke zvládnutí jednoduchých pracovních postupů při práci v domácnosti, např. při drobné domácí údržbě, dále k osvojení některých jednoduchých postupů při práci na zahradě nebo s technickým materiálem
- směřuje v 6. – 9. ročníku k osvojení znalostí a dovedností, které lze v budoucnosti využít v praktickém životě
- V 8. a 9. ročníku si žáci vytvářejí prvotní představy o vlastním budoucím uplatnění ve společnosti a to v tematickém okruhu Svět práce
- Žáci se učí plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu
- Ve všech tematických okruzích jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci
- Týdenní časová dotace:
 - 6. ročník: 2 hodiny
 - 7. ročník: 2 hodiny
 - 8. ročník: 2 hodiny
 - 9. ročník: 2 hodiny

Klíčové kompetence:

1. Kompetence k učení:

Žák je veden k (ke):

- schopnosti poznat smysl a cíl učení
- pozitivnímu vztahu k učení prostřednictvím zadávaných úkolů v rámci výuky
- dovednosti posoudit vlastní pokrok
- schopnosti kriticky zhodnotit výsledky své práce a diskutovat o nich
- práci s odbornou literaturou

2. Kompetence k řešení problémů:

Žák je veden k (ke):

- promýšlení pracovních postupů praktických cvičení
- pochopení při řešení, že se při práci bude setkávat s problémy, které nemají jen jedno správné řešení
- aplikaci poznatků v praxi

3. Kompetence komunikativní:

Žák je veden k (ke):

- osvojování správnému postupu při práci
- používání správného názvosloví při komunikaci
- využívání informačních zdrojů k získání nových poznatků
- ohleduplnému chování

4. Kompetence sociální a personální:

Žák je veden k (ke):

- práci ve skupinách
- spolupráci při řešení problémů
- schopnosti přispívat k diskusi a respektovat názory jiných
- věcné argumentaci
- posílení sebedůvěry

5. Kompetence občanské:

Žák je veden k (ke):

- schopnosti respektovat pravidla při práci
- dovednosti přivolat pomoc při zranění
- pochopení základních ekologických souvislostí, ochraně a ocenění našich kulturních tradic a historického dědictví
- projevování pozitivního postoje k uměleckým dílům
- dodržování pravidel slušného chování

6. Kompetence pracovní:

Žák je veden k (ke):

- dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel při práci
- bezpečnému a účinnému používání nářadí
- dodržování správného pracovního postupu a pravidel, plnění povinností, ochraně svého zdraví a zdraví druhých
- ochraně životního prostředí
- využívání osvojených znalostí v běžné praxi

Ročníkové očekávané výstupy	Učivo - obsah	Průřezová témata
6. + 7. ročník Žák: • ČSP-9-1-05 dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím	Práce s technickými materiály • Bezpečnost a hygiena při práci • Zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím • Seznámení se zařízením školních dílen • Řád školní dílny	Osobnostní a sociální výchova • Rozvoj schopností poznávání • Kreativita • Mezilidské vztahy • Komunikace • Spolupráce a soutěživost • Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Multikulturní výchova • Lidské vztahy Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech • Evropa a svět nás zajímá Environmentální výchova • Vztah člověka k prostředí
Žák: • ČSP-9-1-01 provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň	• Vlastnosti a druhy materiálů, užití v praxi (dřevo, kov, plasty, kompozity) • Základy zobrazování ○ pravoúhlé promítání ○ čtení jednoduchého technického výkresu ○ technický výkres, narýsování	
Žák: • ČSP-9-1-02 řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí	• Pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování • Práce se dřevem ○ materiály vyrobené ze dřeva (řezivo; dýhy, překližky, laťovky) ○ jejich vlastnosti, užití v praxi ○ měření a orýsování ○ upínání materiálu ○ jednoduché řezání dřeva ○ opracování dřeva rašplí, pilníkem, brusným papírem	

	• Výrobek ○ brusný špalík / stojánek na ubrousky ○ materiály vyrobené ze dřeva (aglomerované desky) jejich vlastnosti, užití v praxi ○ řezání (čepovka, děrovka, rámová pila, lupenková pila; používání pokosnice) ○ vrtání (hlubič, nebozez, kolovrátek, ruční vrtačka; druhy vrtáků – špulíř, hadovitý vrták) ○ spojování hřebíky a vruty ○ jednoduché spojování plátováním ○ lepení (druhy lepidel) ○ povrchová úprava (moření, lakování) • Výrobek ○ polička • Práce s plasty ○ vznik plastů ○ vlastnosti ○ lehčený polystyrén, vlastnosti, užití v praxi ○ měření a orýsování ○ upínání materiálu ○ ruční opracování plastů (řezání, pilování) • Výrobek • Rozdělení plastů ○ termoplasty, reaktoplasty ○ jejich vlastnosti, užití v praxi	
--	---	--

	○ ruční opracování plastů ○ jednoduché tvarování teplem • Výrobek • Práce s kovy ○ materiály vyrobené z technických kovů (drát, plech) ○ práce s drátem (měření a orýsování, ohýbání, řezání, pilování) ○ práce s plechem, stříhání, řezání • Výrobek • Druhy technických kovů ○ ocel, litina; měď, hliník, zinek, cín, olovo ○ slitiny (bronz, mosaz, dural) ○ jejich vlastnosti, užití v praxi • Rozdělení oceli ○ konstrukční, nástrojová ○ jejich vlastnosti, užití v praxi ○ měření posuvným měřítkem • Materiály vyrobené z technických kovů (plech) ○ práce s plechem (měření a orýsování, ohýbání, rovnání, stříhání) • Výrobek	
Žák: • ČSP-9-1-03 organizuje a plánuje svoji pracovní činnost	• Organizace práce, důležité technologické postupy • Volba vhodných postupů • Jednotlivé postupy práce	

Žák: • ČSP-9-1-04 užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku	• Technické náčrty a výkresy, technické informace, návody ○ čtení jednoduchého technického výkresu (kóta...) ○ návody postupu	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: Žák: • ČSP-9-1-01p získá základní vědomosti o materiálech, nástrojích a pracovních postupech; provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň Žák: • ČSP-9-1-02 řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí Žák: • ČSP-9-1-03p organizuje svoji pracovní činnost Žák: • ČSP-9-1-04p pracuje s jednoduchou technickou dokumentací, orientuje se v pracovních postupech a návodech Žák: • ČSP-9-1-05 dodržuje obecné zásady		

bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytně první pomoc při úrazu • rozlišuje různé druhy materiálů a zná jejich vlastnosti • zvolí vhodný pracovní postup v souladu s druhem zpracovávaného materiálu • správně vybere a používá vhodné pracovní nástroje a pomůcky • dovede pracovní postupy k finálnímu výrobku • dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytuje první pomoc při drobném úrazu		
Žák: • ČSP-9-3-05 dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytně první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty	Pěstitelské práce, chovatelství • Bezpečnost práce a zásady hygieny • První pomoc při úrazu • Dodržování technologické kázně	
Žák: • ČSP-9-3-02 pěstuje a využívá květiny pro výzdobu	• Základní podmínky pro pěstování ○ půda a její zpracování, péče o půdu (před setím a výsadbou, během pěstování rostlin a po sklizni) ○ osivo a sadba ○ výživa a ochrana rostlin	

	• Zelenina ○ osivo, sadba, výpěstky, podmínky a zásady pěstování ○ pěstování vybraných druhů zeleniny • Okrasné rostliny ○ základy ošetřování pokojových květín, pěstování vybraných okrasných dřevin květín ○ jednoduchá vazba, řez, úprava květín • Ovocné rostliny ○ druhy ovocných rostlin, způsob pěstování, uskladnění, zpracování • Léčivé rostliny, koření ○ pěstování vybrané rostliny ○ rostliny a zdraví člověka ○ léčivé účinky rostlin, rostliny jedovaté ○ rostliny jako drogy a jejich zneužívání ○ alergie • Polní plodiny ○ druhy, využití • Praktické práce ○ péče o ovocné a okrasné rostliny na školním pozemku	
Žák: • ČSP-9-3-01 volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin	• Pracovní postupy ○ příprava na pěstování ○ osivo, sadba, sázení... ○ sklizeň ○ práce po skončení vegetačního	

	období	
Žák: • ČSP-9-3-03 používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu	• Pracovní pomůcky ○ druhy pracovních pomůcek ○ rozlišení jejich použitelnosti ○ pravidelná údržba nářadí	
Žák: • ČSP-9-3-04 prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty	• Chovatelství ○ chov zvířat v domácnosti, podmínky chovu, hygiena a bezpečnost chovu ○ kontakt se známými a neznámými zvířaty	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: Žák: • ČSP-9-3-01 volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin Žák: • ČSP-9-3-02p pěstuje a ošetřuje květiny v interiéru a využívá je k výzdobě Žák: • ČSP-9-3-03 používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu Žák: • ČSP-9-3-04 prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty		

Žák: • ČSP-9-3-05p dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu způsobeném zvířaty a při styku s jedovatými rostlinami		
---	--	--

Ročníkové očekávané výstupy	Učivo - obsah	Průřezová témata
8. + 9. ročník Žák: • ČSP-9-2-04 dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy	Design a konstruování • Zásady bezpečnosti a hygieny práce • Řád školní dílny • První pomoc při úrazu	Environmentální výchova • Vztah člověka k prostředí • Lidské aktivity a problémy životního prostředí Osobnostní a sociální výchova • Komunikace • Kreativita • Spolupráce a soutěživost • Mezilidské vztahy • Řešení problémů a rozhodovací dovednosti • Rozvoj schopností poznávání Multikulturní výchova • Lidské vztahy Mediální výchova • Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení • Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality • Fungování a vliv médií ve společnosti
Žák: • ČSP-9-2-01 sestaví podle návodu, náčrtu, plánu, jednoduchého programu daný model	• Návod, předloha, náčrt, plán, schéma, jednoduchý program • Sestavování modelů ○ práce s el. stavebnicí ○ zapojení zásuvkového obvodu ○ zapojení vypínače ○ zapojení přepínačů ○ zapojení schodišťového přepínače ○ sestavování modelů ○ montáž stavebnice ○ orientace v návodu	
Žák: • ČSP-9-2-02 navrhne a sestaví jednoduché konstrukční prvky a ověří a porovná jejich funkčnost, nosnost, stabilitu aj.	• Tvorba konstrukčních prvků	
Žák: • ČSP-9-2-03 provádí montáž a demontáž	• Montáž a demontáž modelů a	

a údržbu jednoduchých předmětů a zařízení	stavebnice Údržba předmětů a zařízení	Výchova demokratického občana Občan, občanská společnost a škola
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: Žák: ČSP-9-2-01p sestaví podle návodu, náčrtu, plánu daný model Žák: ČSP-9-2-03p ovládá montáž a demontáž jednoduchého zařízení, provádí údržbu jednoduchých předmětů a zařízení Žák: ČSP-9-2-04 dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy; poskytne první pomoc při úrazu		
8. + 9. ročník Žák: ČSP-9-8-01 orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí	Svět práce Trh práce – 8.r. - povolání lidí - druhy pracovišť, pracovních prostředků - charakter a druhy pracovních činností - poptávka trhu práce - vztah nabídky a poptávky na trhu práce - požadavky – kvalifikační, zdravotní a osobnostní	

	○ exkurze	
Žák: • ČSP-9-8-02 posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravě	• Volba profesní orientace – 8.r. ○ základní principy ○ sebepoznávání ○ sebehodnocení ○ osobní schopnosti a vlastnosti, osobní zájmy a cíle ○ vlivy na volbu profesní orientace ○ tělesný a zdravotní stav ○ práce s profesními informacemi a využívání poradenských služeb	
Žák: • ČSP-9-8-03 využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání	• Volba profesní orientace ○ práce s profesními informacemi a využívání poradenských služeb • Možnosti vzdělávání – 9.r. ○ náplň učebních a studijních oborů ○ přijímací řízení ○ informace a poradenské služby • Zaměstnání – 9.r. ○ pracovní příležitosti v obci (regionu) ○ způsoby hledání zaměstnání, psaní životopisu, pohovor u zaměstnavatele, problémy nezaměstnanosti, úřady práce ○ práva a povinnosti zaměstnanců a	

	zaměstnavatelů ○ získávání informací z internetu – úřady práce, nabídka práce.... ○ exkurze • Podnikání ○ druhy a struktura organizací, nejčastější formy podnikání ○ drobné a soukromé podnikání	
Žák: • ČSP-9-8-04 prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce	• Prezentace své osoby v modelových situacích na trhu práce	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: Žák: • ČSP-9-8-01p orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí, v učebních oborech a středních školách Žák: • ČSP-9-8-02p posoudí své možnosti v oblasti profesní, případně pracovní orientace přihlédnutím k potřebám běžného života Žák: • ČSP-9-8-03p využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného dalšího vzdělávání		

Žák: • ČSP-9-8-04p prokáže v modelových situacích prezentaci své osoby při ucházení se o zaměstnání • byl seznámen s právy a povinnostmi zaměstnanců a zaměstnavatelů • byl seznámen s možnostmi využití poradenské pomoci v případě neúspěšného hledání zaměstnání		
Žák: • ČSP-9-5-04 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce	Příprava pokrmů • Zásady bezpečnosti práce a hygieny v kuchyni • Poskytnutí první pomoci ○ ošetření řezné rány ○ ošetření popáleniny ○ ošetření opařeniny	
Žák: • ČSP-9-5-01 používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče	• Kuchyně ○ základní vybavení ○ udržování pořádku a čistoty ○ základní spotřebiče a jejich obsluha ○ bezpečnost a hygiena provozu	
Žák: • ČSP-9-5-02 připraví jednoduché pokrmy	• Jednoduché pokrmy	

v souladu se zásadami zdravé výživy	○ úprava pokrmů za studena ○ tepelná úprava pokrmů ○ postupy při přípravě pokrmů a nápojů • Potraviny ○ výběr a nákup, skladování, skupiny potravin ○ sestavování jídelníčku	
Žák: • ČSP-9-5-03 dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti	• Úprava stolu a stolování ○ obsluha a chování u stolu ○ jednoduché prostírání ○ slavnostní stolování ○ ozdobné prvky a květiny na stole	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: Žák: • ČSP-9-5-01 používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče Žák: • ČSP-9-5-02p připraví jednoduché pokrmy podle daných postupů v souladu se zásadami zdravé výživy Žák: • ČSP-9-5-03p dodržuje základní principy stolování a obsluhy u stolu Žák:		

• ČSP-9-5-04 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni		
Žák: • ČSP-9-4-04 dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu elektrickým proudem	Provoz a údržba domácnosti • Předpisy, bezpečnostní a hygienická pravidla během provozu a údržby domácnosti • První pomoc při úrazu • První pomoc při úrazu el. proudem	
Žák: • ČSP-9-4-01 provádí jednoduché operace platebního styku a domácího účetnictví	• Finance, provoz a údržba domácnosti ○ rozpočet, příjmy a výdaje, platby, úspory ○ hotovostní a bezhotovostní platební styk, ekonomika domácnosti	
Žák: • ČSP-9-4-02 ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů	• Finance, provoz a údržba domácnosti ○ úklid domácnosti ○ údržba oděvů a textilií ○ úklidové prostředky a jejich dopad na životní prostředí – ekologie ○ odpad a jeho ekologická likvidace ○ ekonomika provozu ○ spotřebiče v domácnosti	
Žák: • ČSP-9-4-03 správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a	• Elektrotechnika v domácnosti ○ elektrická instalace	

zařízením včetně údržby	○ elektrické spotřebiče, elektronika ○ sdělovací technika ○ jejich funkce, ovládání a užití, ochrana, údržba ○ bezpečnost a ekonomika provozu ○ nebezpečí úrazu elektrickým proudem	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: Žák: • ČSP-9-4-01p provádí jednoduché operace platebního styku Žák: • ČSP-9-4-02 ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů Žák: • ČSP-9-4-03p správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením, provádí drobnou domácí údržbu, používá vhodné prostředky při práci v domácnosti Žák: • ČSP-9-4-04p dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu elektrickým proudem nebo		

chemikálií		
Žák: • ČSP-9-7-05 dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s digitální technikou a poskytne první pomoc při úrazu	Využití digitálních technologií • Dodržování bezpečnostních a hygienických zásad při práci s digitální technikou • První pomoc při úrazu	
Žák: • ČSP-9-7-01 ovládá základní funkce digitální techniky	• Digitální technika ○ počítač a periferní zařízení ○ digitální fotoaparát ○ videokamera ○ CD a DVD přehrávače ○ e-kniha ○ mobilní telefony	
Žák: • ČSP-9-7-02 propojuje vzájemně jednotlivá digitální zařízení	○ počítač x fotoaparát ○ počítač x mobilní telefon ○ počítač x videokamera	
Žák: • ČSP-9-7-03 pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi – cestování, obchod, vzdělávání, zábava	• Digitální technologie ○ bezdrátové technologie ○ navigační technologie ○ multiplexování ○ konvergence technologií	

	• Mobilní služby ○ operátoři ○ tarify • Počítačové programy pro zpracovávání hlasových a grafických informací ○ úpravy, archivace, střih ○ operační systémy ○ vzájemná komunikace zařízení ○ analýza tématu ○ vyhledávání informací v informačních zdrojích – web, e-mail, knihovny... ○ vytvoření výstupního dokumentu – forma krátké poloodborné písemné práce (titulní list..)	
Žák: • ČSP-9-7-04 ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením	• Manipulace s digitální technikou a její ochrana	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: Žák: • ČSP-9-7-01p ovládá základní funkce vybraných digitálních zařízení, postupuje podle návodu k použití, při problémech vyhledá pomoc či externí službu Žák: • ČSP-9-7-02p propojuje vzájemně jednotlivá vybraná digitální zařízení		

Žák: • ČSP-9-7-03p pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi v situacích, které odpovídají okruhu jeho zájmů a potřeb Žák: • ČSP-9-7-04 ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením Žák: • ČSP-9-7-05 dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s digitální technikou a poskytne první pomoc při úrazu		
Žák: • ČSP-9-6-01 vybere a prakticky využívá vhodné pracovní postupy, přístroje zařízení a pomůcky pro konání konkrétních pozorování, měření a experimentů	Práce s laboratorní technikou • Základní laboratorní postupy • Základní laboratorní přístroje, zařízení a pomůcky	
Žák: • ČSP-9-6-02 zpracuje protokol o cíli, průběhu a výsledcích své experimentální práce a zformuluje v něm závěry, k nimž dospěl	• Experimenty	
Žák: • ČSP-9-6-03 vyhledává v dostupných informačních zdrojích všechny podklady,	• Informační zdroje	

jež mu co nejlépe pomohou provést danou experimentální práci		
Žák: • ČSP-9-6-04 dodržuje pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při experimentální práci	• Pravidla bezpečnosti práce • Ochrana životního prostředí při experimentální práci	
Žák: • ČSP-9-6-05 poskytne první pomoc při úrazu v laboratoři	• První pomoc při úrazu v laboratoři	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: Žák: • ČSP-9-6-01p vybere a prakticky využívá pracovní postup konkrétní laboratorní činnosti a dodrží kázeň při práci s přístroji, zařízením a pomůckami nutnými pro konání pozorování, měření, experimentu Žák: • ČSP-9-6-04p dodržuje hygienu práce a zásady bezpečné práce s laboratorní technikou, příslušnými přístroji a pomůckami při laboratorních činnostech Žák: • ČSP-9-6-05 poskytne první pomoc při úrazu v laboratoři		

--	--	--